ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІ
АГЕНТСТВО РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ПО СТАТИСТИКЕ

Қазақстан Республикасының «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы» Заңына сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статақпараттарды өзінің жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасауға міндетті.

В соответствии с Законом РК «Об авторском праве и смежных правах» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статинформации в своих публикациях (изданиях) обязательна ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

2007 жылдың қаңтар-тамызы
январь-август 2007 года

АСТАНА, 2007

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

Ай сайынғы ақпараттық-талдамалы журнал

1991 жылдан бастап шығады

Құрылтайшы: Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі

Бас редактор - А.Мешімбаева

«Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуында» 2007 жылдың қаңтар-тамызындағы ел экономикасының дамуы туралы жедел статистикалық деректер бар.

«Қазақстан Республикасы және оның өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық дамуының статистикалық көрсеткіштері» қосымшасында тиісті бөлімдер бойынша кестелік материал келтірілген.

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің «Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы (жедел деректер)» ай сайынғы журналын электрондық түрде де ұсыну мүмкіндігі бар.

Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 010000, Астана қаласы, Сол жағалау, Министрліктер Үйі, 35 көше, 2 үй
Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі
Телефондар: 8 (7172) 74-36-53
Факс: 8 (7172) 74-36-93
Электрондық мекен-жай: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http//www.stat.kz

Шартты белгілер:

-	–	құбылыс жоқ
0,0	–	болмашы шама
…	–	деректер жоқ (табыс етілмеген)

Таралымы: 250 дана.
Көлемі = 13,76 ЕБТ

Журнал Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 2002 жылдың 14 тамызында тіркелген № 3156-Ж

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Ежемесячный информационно-аналитический журнал

Издается с 1991 года

Учредитель: Агентство Республики Казахстан по статистике

Главный редактор - А.Мешимбаева

«Социально-экономическое развитие Республики Казахстан» содержит оперативные статистические данные о развитии экономики страны в январе-августе 2007г.

В приложении «Статистические показатели социально-экономического развития Республики Казахстан и ее регионов» приведен табличный материал по соответствующим разделам.

Агентство Республики Казахстан по статистике имеет возможность предоставлять ежемесячный журнал «Социально-экономическое развитие Республики Казахстан (оперативные данные)» также в электронном виде.

Адрес: Республика Казахстан, 010001, г. Астана, Левый берег, Дом Министерств, 35 улица, д. 2
Агентство Республики Казахстан по статистике
Телефон: 8 (7172) 74-36-53
Факс: 8 (7172) 74-36-93
Электронный адрес:stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http//www.stat.kz

Условные обозначения:

-	–	явление отсутствует
0,0	–	незначительная величина
...	–	данные отсутствуют (не представлены)

Тираж: 250 экз.
Объем = 13,76 УПЛ

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан 14 августа 2002 г. № 3156-Ж

© Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі, 2007
© Агентство Республики Казахстан по статистике, 2007

Мазмұны

1. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы қаңтар-тамыздағы әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары ... 5

2. Тауарлар мен қызметтер өндірісі ... 7

2.1 Өнеркәсіп өндірісі ... 7
2.2 Ауыл шаруашылығы ... 13
2.3 Құрылыс ... 15
2.4 Көлік ... 17
2.5 Байланыс ... 18
2.6 Сауда және өзге де қызметтер ... 20

3. Шағын кәсіпкерлік субъектілері мониторингі ... 23

4. Сыртқы сауда ... 26

4.1 Сыртқы сауда айналымы ... 26
4.3 Әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда ... 27

5. Инвестициялар ... 28

5.1 Қаржы емес активтерге инвестициялар ... 28
5.2 2007 жылдың бірінші жарты жылдығында Қазақстан Республикасындағы жер қойнауын пайдаланушылардың инвестициялық қызметінің нәтижелері ... 30

6. Бағалар ... 32

6.1 Тұтыну бағалары ... 32
6.2 Экономиканың нақты секторындағы баға ... 33

7. Қаржы жүйесі ... 38

7.1 Мемлекеттік қаржы ... 38
7.3 Ақша-кредит жүйесі ... 39

8. Еңбек рыногы және еңбекке ақы төлеу ... 42

8.1 Жалданып жұмыспен қамтылу ... 42
8.2 Жұмыссыздық және жұмыспен қамтамасыз ету ... 42
8.3 Еңбекке ақы төлеу ... 43

9. Халық табысы ... 45

10. Демографиялық процестер және әлеуметтік сала ... 46

10.1 Демографиялық ахуал ... 46
10.2 Халықтың ауру-сырқаулығы ... 47
10.3 Қылмыстылық ... 48

11. Қазақстан Республикасы өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы: салыстырмалы талдау ... 50

12. Конъюнктуралық зерттеулер ... 53

13. ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы ... 56

Содержание

1. Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан в январе-августе 2007 года ... 61

2. Производство товаров и услуг ... 63

2.1 Промышленное производство ... 63
2.3 Строительство ... 71
2.4 Транспорт ... 73
2.5 Связь ... 74
2.6 Торговля и прочие услуги ... 76

3. Мониторинг субъектов малого предпринимательства ... 79

4. Внешняя торговля ... 82

4.1 Внешнеторговый оборот ... 82
4.2 Внешняя торговля с государствами СНГ ... 83
4.3 Внешняя торговля с другими странами мира ... 83

5. Инвестиции ... 84

5.1 Инвестиции в нефинансовые активы ... 84
5.2 Результаты инвестиционной деятельности недропользователей в Республике Казахстан за 1 полугодие 2007г. ... 86

6. Цены ... 88

6.1 Потребительские цены ... 88
6.2 Цены в реальном секторе экономики ... 89

7. Финансовая система ... 94

7.1 Государственные финансы ... 94
7.2 Денежно-кредитная система ... 95

8. Рынок труда и оплата труда ... 98

8.1 Занятость по найму ... 98
8.2 Безработица и обеспечение занятости ... 98
8.3 Оплата труда ... 99

9. Доходы населения ... 101

10. Демографические процессы и социальная сфера ... 102

10.1 Демографическая ситуация ... 102
10.2 Заболеваемость населения ... 103
10.3 Преступность ... 104

11. Социально-экономическое положение регионов Республики Казахстан: сравнительный анализ ... 106

12. Конъюнктурные обследования ... 109

13. Социально-экономическое положение стран СНГ ... 112

1. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ 2007 ЖЫЛҒЫ ҚАҢТАР-ТАМЫЗДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ҚЫСҚАША ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

Экономиканың нақты секторы. 2007 жылдың қаңтар-тамызында өнеркәсіп өндірісінің көлемі қолданыстағы бағамен 4722,5 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-тамыздағыдан 5,0% көп. 2006 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда өңдеу өнеркәсібінде өндіріс көлемі 7,7%-ға, кен өндіру өнеркәсібінде – 3,3%-ға, электр энергиясын, газ бен су өндіруде және бөлуде – 5,2%-ға өсті.

2007 жылғы қаңтар-тамыздағы ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі ағымдағы бағамен 369,6 млрд. теңгені құрап, 2006 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда 3,1% өсті.

2007 жылдың қаңтар-тамызында жүк тасымалдаудың жалпы көлемі (коммерциялық тасымалдаумен шұғылданатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасымалдаған жүк көлемінің бағасын есепке алғанда) 1313,5 млн. тоннаны құрап, 2006 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 5,3% өсті.

Есепті кезеңде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі (қоғамдық тамақтандыру айналымынсыз) 1151,0 млрд. теңгені құрап, 2006 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда 10,6% артты.

2007 жылдың қаңтар-тамызында негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың көлемі 1783,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-тамыздағыдан 10,8% жоғары.

2007 жылғы 1 қыркүйектегі жағдай бойынша республикада 262430 заңды тұлғалар тіркелген, соның ішінде қызметкерлерінің саны 50 адамға дейінгілер - 247799. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалар – 180512. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалардың ішінде шағын кәсіпорындар – 166869 құрайды, олардан шағын бизнес субъектілері - 119552.

Сыртқы сауда. 2007 жылғы қаңтар-шілдеде Қазақстанның сыртқы сауда айналымы (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданы есепке алмағанда) 43427,3 млн. АҚШ долларын құрап, 2006 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 32,7% өсті, соның ішінде экспорт – 25512,6 млн. АҚШ доллары (23,5% өсті), импорт – 17914,7 млн. АҚШ доллары (48,6% өсті) болды.

Баға. Тұтыну бағаларының индексі 2007 жылғы тамызда 2006 жылғы тамызбен салыстырғанда 109,4% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 10,3%-ға, азық-түлік емес тауарлар – 7,6%, ақылы қызметтер – 9,8% өсті. Өнеркәсіп өнімін өндірушілердің бағалары 2007 жылғы тамызда 2006 жылғы тамызбен салыстырғанда 14% өсті.

Қаржы. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша Қазақстан Республикасының Мемлекеттік бюджетіне түскен табыстар көлемі 2007 жылдың 1 тамызына 1576,6 млрд. теңгені құрады, шығындар – 1417,1 млрд. теңге. 2006 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар – 10,7%, шығындар 12,4% артты.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша екінші деңгейдегі банктердің экономика салаларына салған кредиттік салымдары 2007 жылғы шілденің соңына 6875,9 млрд. теңгені құрады. Кредиттік салымдардың жалпы көлемінде ұзақ мерзімді кредиттердің үлесі 79%, шетел валютасындағы кредиттердің үлесі 44,2% құрады. 2007 жылғы шілденің соңына банк жүйесіндегі депозиттер көлемі 3802,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы тиісті кезеңге қарағанда 69,7% көп, халық депозиттері (салымдары) 1451,9 млрд. теңге болды, және тиісінше, 90,8% көп.

Еңбек рыногы. 2007 жылғы тамызда жұмыссыздар саны, сараптамалық бағалау бойынша, 594,5 мың адамды, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы жұмыссыздық деңгейі 7,2%, соның ішінде жұмыссыздар ретінде жұмыспен қамту органдарында тіркелген адамдар саны ағымдағы жылғы тамыздың соңында 72,4 мың адамды құрады, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы олардың үлесі –0,9%.

Халықтың табысы. 2007 жылғы шілдеде, бағалау бойынша, халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 24507 теңгені құрап, 2006 жылғы шілдемен салыстырғанда – 23,5%, нақты ақшалай табысы –13,5% өсті.

2007 жылғы шілдеде қызметкерлерге есептелген орташа айлық атаулы жалақы 53462 теңгені құрап, 2006 жылғы шілдемен салыстырғанда 32,5% өсті. Нақты жалақы 21,8% көбейді.

НЕГІЗГІ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ИНДИКАТОРЛАР

	Өлшем бірлігі	2007 жылғы қаңтар-тамыз	2007 жылғы тамыз	Өткен жылдық тиісті кезеңіне %- бен		2007 жылғы тамыз 2007 жылғы шілдеге %-бен
				2007 жылғы қаңтар-тамыз	2007 жылғы тамыз	
А	Б	1	2	3	4	5
Экономикалық көрсеткіштер						
Өнеркәсіп өнімінің (тауарлардың, қызметтердің) көлемі	млрд. теңге	4722,5	695,0	105,0	101,4	104,0
Ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі	млрд. теңге	369,6	94,0	103,1	100,7	170,1
Көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау	млн. тонна	1313,5	202,0	105,3	105,2	106,4
Байланыс қызметтерінің көлемі (өсу қарқыны салыстырмалы бағаларда), жедел деректер бойынша	млрд. теңге	223,6	33,3	133,4	138,1	105,7
Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы	млрд. теңге	1151,0	162,2	110,6	108,3	102,9
Сыртқы сауда айналымы [1)2)]	млн. АҚШ доллары	43427,3	6825,7	132,7	125,5	94,0
соның ішінде:						
экспорт		25512,6	3706,0	123,5	111,3	86,1
импорт		17914,7	3119,7	148,6	147,9	105,4
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар	млрд. теңге	1783,7	285,5	110,8	106,5	105,7
Тұтыну бағаларының индексі				108,2	106,3[3)]	100,7
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі				107,0	117,1[3)]	106,1
Жұмыссыздар саны (бағалау)	мың адам		594,5		98,1	102,2
Орта есеппен жан басына шаққандағы ақшалай табыс (бағалау)[1)]	теңге	164908	24507	127,2[4)]	123,5[4)]	99,4
Нақты ақшалай табыс (бағалау)[1)]	%-бен			117,7[4)]	113,5[4)]	98,5
Бір қызметкердің орташа айлық жалақысы[1)]:						
атаулы	теңге	49574	53462	129,9	132,5	103,2
нақты	%-бен			120,2	121,8	102,3
Қаржы көрсеткіштері[5)]						
М3 ақша жиыны	млрд. теңге		4617,6		164,1	102,9
Айналымдағы қолма-қол ақша	млрд. теңге		815,4		142,5	102,8
Банк жүйесіндегі депозиттер	млрд. теңге		3802,2		169,7	102,9
соның ішінде халық депозиттері	млрд.теңге		1451,9		190,8	107,2
ЕДБ-ның экономика салалары мен халыққа кредит беруі	млрд. теңге		6875,9		207,7	104,7
соның ішінде ұзақ мерзімді кредиттік салымдар	млрд.теңге		5428,6		225,9	106,0

[1)] 1-баған – 2007 жылғы қаңтар-шілде; 2-баған – 2007 жылғы шілде; 3-баған – 2007 жылғы қаңтар-шілде 2006 жылғы қаңтар-шілдеге %-бен; 4-баған – 2007 жылғы шілде 2006 жылғы шілдеге %-бен; 5-баған – 2007 жылғы шілде 2007 жылғы маусымға %-бен.

[2)] Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданың есебінсіз.

[3)] 2006 жылғы желтоқсанға.

[4)] 2006 жылғы қаңтар-шілдедегі және шілдедегі нақтыланған деректерге %-бен.

[5)]ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша, 2007 жылғы шілденің соңына.

Ескерту: Өнеркәсіп өнімінің көлемі тиісті жылдардағы кәсіпорындар құрылымы бойынша келтірілген. Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы қоғамдық тамақтандыру қызметтерін есепке алмайды.

2. ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕР ӨНДІРІСІ

2.1 ӨНЕРКӘСІП ӨНДІРІСІ

2007 жылдың тамызында өткен үш айда қалыптасқан өнеркәсіп өндірісінің өсу қарқынының төмендеу үрдісі жалғасуда. Ағымдағы жылдың қаңтар-тамызында өнеркәсіп өндірісінің нақты көлем индексі 105% (сол уақытта қаңтарда – 109%, қаңтар-наурызда – 109,6%, қаңтар-маусымда – 106,8%, қаңтар-шілдеде – 105,6%) құрады. Ағымдағы жылдың қаңтар-тамызында қолданыстағы бағамен 4722,5 млрд. теңгенің өнеркәсіп өнімі өндірілді. Өндіріс көлемінің өсуі, нақты көлем индексі – 99,1%-ды құраған, Солтүстік Қазақстан облысынан басқа, республиканың барлық өңірлерінде байқалады.

Өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына, %-бен

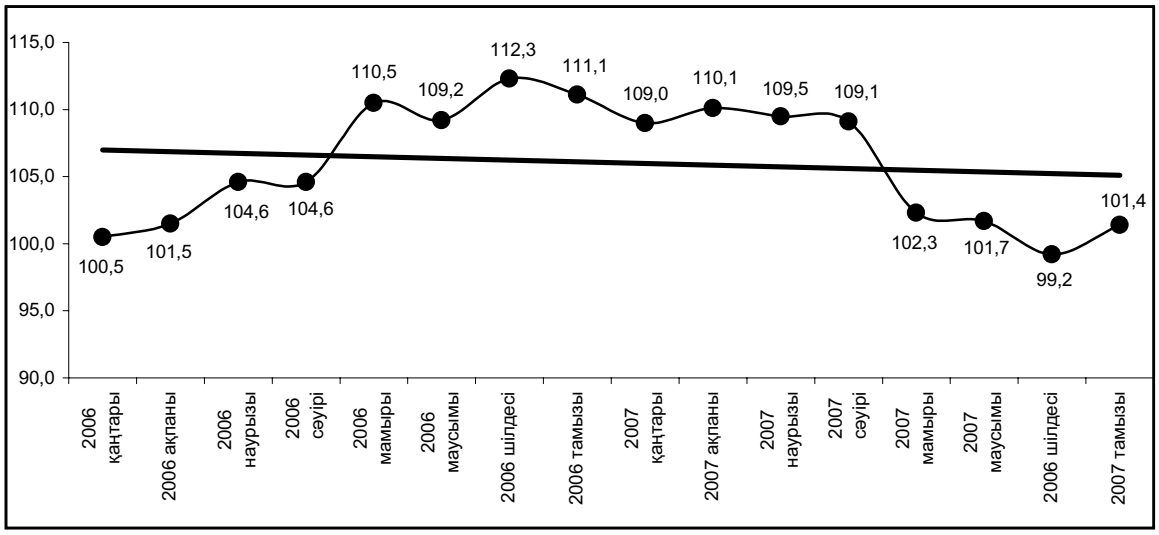

Тұтастай өнеркәсіп бойынша көрсеткіштер құруға кен өндіру өнеркәсібі аса үлкен ықпал етеді, себебі оның үлесі республикалық өндіру көлемінде соңғы жылдары өсіп, 2007 жылдың қаңтар-тамызында 56,1% құрады (2000-2003 жылдары ол 46-48% құраған). Өңдеу өнеркәсібіне өнеркәсіп өнімінің барлық көлемінің 38,3%-ы келеді (2000-2003 жылдары - 47-43% болған).

2006, 2007 жылдың қаңтар-тамызындағы өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері және өнеркәсіптің салалық құрылымы

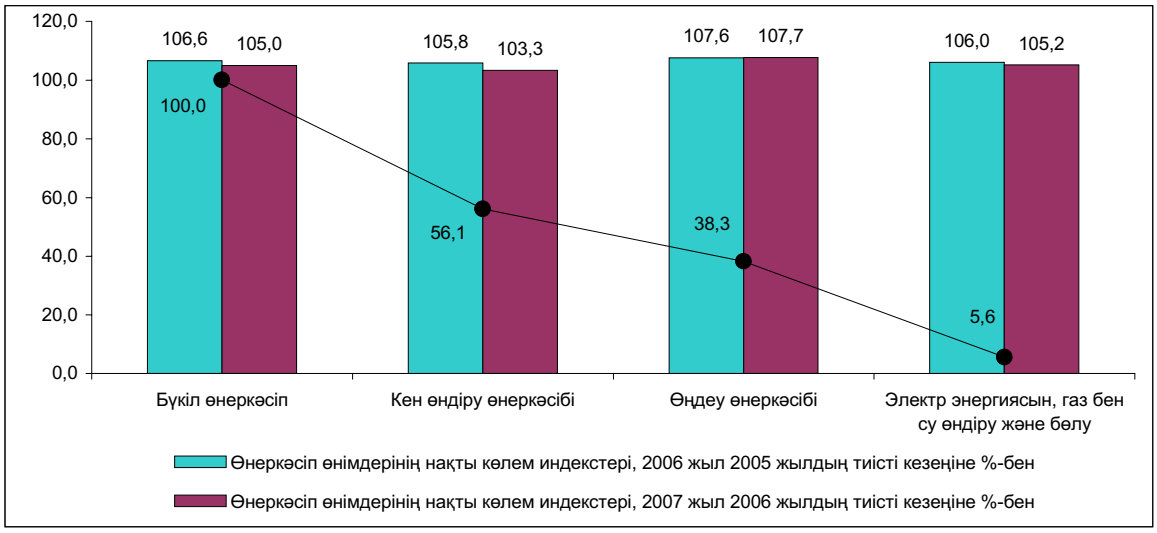

Кен өндіру өнеркәсібінде 2007 жылдың қаңтар-тамызында 2650,3 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл 2006 жылдың қаңтар-тамызындағы деңгейден 3,3%-ға жоғары, бұл негізі Атырау және Маңғыстау облыстары кәсіпорындарының шикі мұнай және ілеспе газ өндіру көлемінің 3,8%-ға артуы есебінен болып отыр. Сондай-ақ, темір кендері мен теміркенді шекемтастарды өндірудің өсуі есебінен, темір кендерін өндіру көлемі - 5,5%-ға өсті. Сонымен қатар, Шығыс Қазақстан облысы (кен құрамындағы металдың аз болу салдарынан) және Қарағанды (мыс кенін өндірудің төмендеуінен) облыстары кәсіпорындарында мыс қойыртпасындағы мыс өндірісінің төмендеуінен (96,1%) түрлі-түсті металл кендерін өндіру (97,3%); Қарағанды облысында кеніштерде қайта салу, жабдықты жөндеуге байланысты мыс кенін шығару (92,3%); Павлодар облысындағы өнімге деген сұранысқа сәйкес көмір және лигнит өндіру (95,9%) қысқарды.

Кен өндіру өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына,%-бен

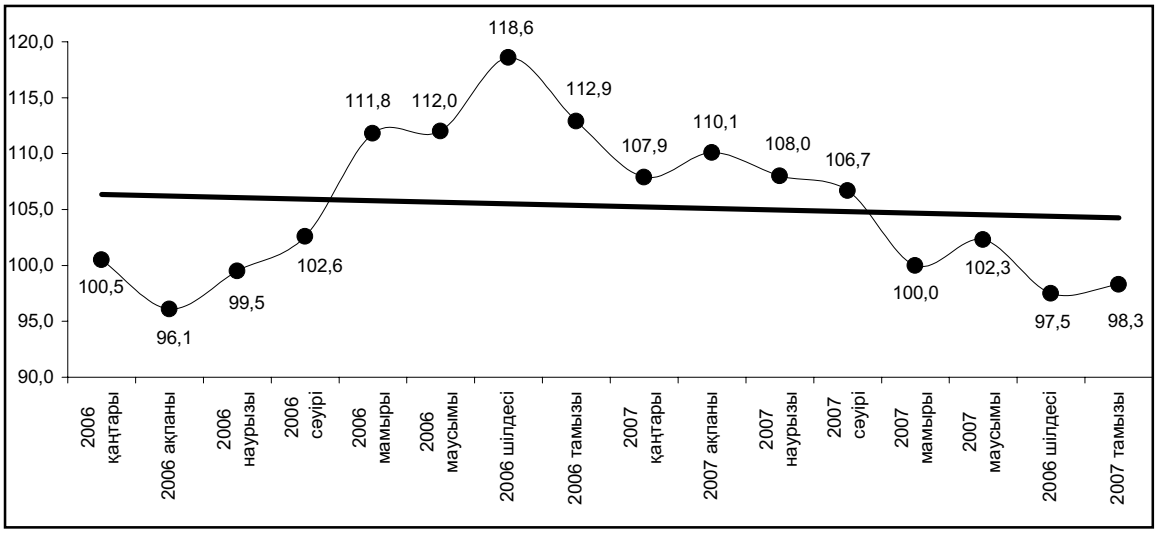

Өңдеу өнеркәсібінде 2007 жылдың қаңтар-тамызында 1809,9 млрд. теңгенің өнімі өндірілді. Аталған экономикалық қызмет түрінің өсу қарқыны орташа республикалық деңгейден асып түсті. Сонымен, 2007 жылдың қаңтар-тамызында нақты көлем индексі 107,7% құрады, республика бойынша 105% болған. Соңғы екі жылда өңдеу өнеркәсібінде кен өндіру өнеркәсібіне қарағанда жоғары өсу қарқыны байқалады.

Өңдеу өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына, %-бен

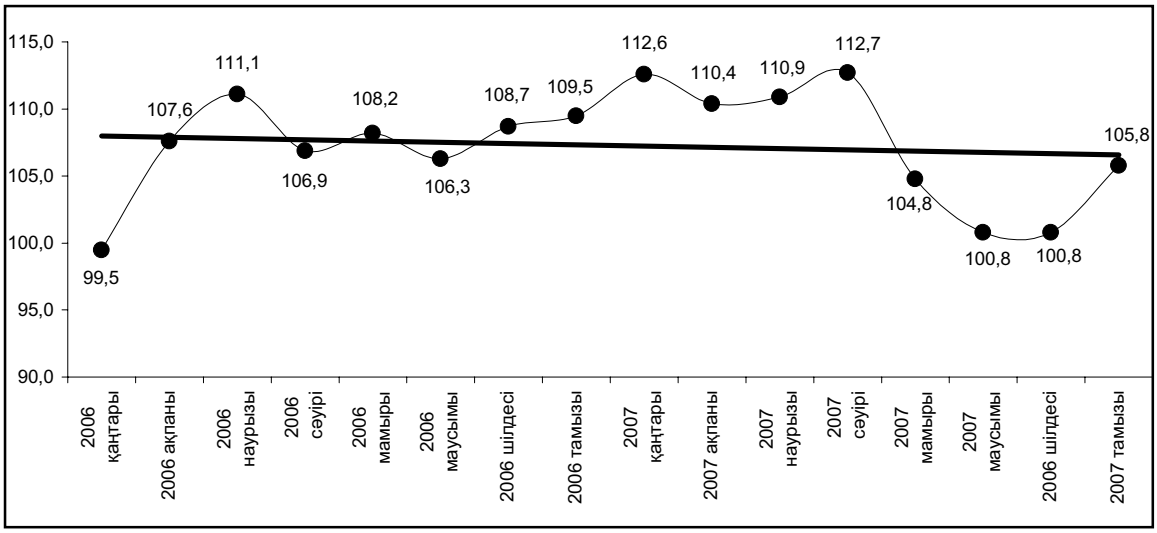

2007 жылдың қаңтар-тамызында 392,1 млрд. теңгеге ауыл шаруашылығы өнімі өндірілді, оның ішінде **тамақ өнімдерін өндіру, сусындарды қоса,** 351,1 млрд. теңгені құрады, бұл негізінен жеміс пен көкөніс

шырындары, өңделген сұйық сүт және кілегей, дайындалған және консервіленген балық, ұн, шұжық өнімдері, рафинатталмаған күнбағыс майы, макарон және кондитерлік өнімдерді шығарудың артуы есебінен 2006 жылдың қаңтар-тамызынан 7,6%-ға көп болды. Сондай-ақ, сусындарды өндіру өсті, олардың үлесі осы экономикалық қызмет түрлері көлемінің 20,6%-ын құрайды. Өндірістің өсуі Алматы, Қарағанды облыстарының және Алматы қаласының кәсіпорындарымен қамтамасыз етілген. Сонымен қатар, Жамбыл және Алматы облыстарының кәсіпорындарында қайта өңдеуге шикізаттың жетіспеушілігіне байланысты қант өндірісі сияқты (2006 жылдың қаңтар-тамызының деңгейіне 66,3%) өзге де тамақ өнімдерінің шығарылуы қысқарды.

2007 жылдың қаңтар-тамызында **тоқыма және тігін өнеркәсібінде** 19,8 млрд. теңгеге өнім өндірілді. 2006 жылдың қаңтар-тамызымен салыстырғанда нақты көлемінің индексі 85,1% құрады. Қайта өңдеуге шикізаттың жетіспеушілігіне байланысты мақта талшығының шығарылуы тоқтатылды (Оңтүстік Қазақстан облысы); өнімге сұраныстың жоқтығынан, кілем және кілем бұйымдарын, мақта-мата шығаруы төмендеді. Сонымен қатар, трикотаждан басқа, өзге де іш киім; табиғи үлбірден жасалған қалпақтар және бас киімдер; әйелдердің жұмыс киімі, свитерлер, жемпірлер, пуловерлер және осыған ұқсас заттардың шығаруы өсті.

2007 жылдың қаңтар-тамызында 1,5 млрд теңгенің **былғары және былғарыдан жасалған бұйымдары мен аяққиімдері** өндірілді, бұл 2006 жылдың қаңтар-тамызындағы деңгейден 28,3%-ға жоғары, ол негізінен Қостанай облысы мен Алматы қаласы кәсіпорындарында аяққиімдер; Қостанай, Солтүстік Қазақстан облыстары кәсіпорындарында ірі қара малдың немесе жылқы тектес жануарлардың терісінен жасалған былғары шығарудың артуы есебінен болды. Сонымен бірге, шикізаттың жетіспеушілігіне байланысты қойдың, ешкінің және шошқаның терісінен жасалған былғары шығаруы қысқарды (Оңтүстік Қазақстан облысы).

Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар шығару көлемі 2007 жылдың қаңтар-тамызында 5,3 млрд. теңгені немесе 2006 жылғы қаңтар-тамыздағы деңгейге 117,9% құрады. Ағаштан жасалған, сіңдірілген теміржол немесе трамвай шпалдарын; құрылыстың құрама ағаш конструкцияларын; терезелер, есіктер және олардың рамаларын; ағаш материалдарын; ағаш жәшіктерін шығару артты. Сонымен бірге, ағаш талшығынан жасалған тақталар (Шығыс Қазақстан облысы) өндірісі – 60,4%-ға және ағаш жаңқасынан жасалған тақталар (Павлодар облысы) өндірісі – 83,3%-ға қысқарды.

Целлюлоза-қағаз өнеркәсібінде және баспа ісінде 2007 жылдың қаңтар-тамызында 42,9 млрд. теңгеге өнім өндірілді, бұл өткен жылғы қаңтар-тамыздағы деңгейге 103,8% құрады. Өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда қағаз және кеңірдектелген қағаз; қағаз қаптар мен пакеттер; газеттер, жорналдар және мерзімдік басылымдар шығаруы артты. Сонымен қатар, өнімге сұраныстың азаюына байланысты Қостанай, Алматы облыстарының және Алматы қаласының кәсіпорындарында тұсқағаз; қағаздан немесе қатырма қағаздан жасалған заттаңбалар және құлақша қағаздар; кітаптар, кітапшалар және соған ұқсас баспа материалдарын және электрондық түрдегі материалдар шығаруы (63,9% - 93,6%) төмендеді.

2007 жылдың қаңтар-тамызындағы өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

2007 жылдың қаңтар-тамызында **кокс, мұнай өнімдерін және ядролық материалдарды өндіруде** 115,4 млрд. теңгеге өнім шығарылды, бұл негізінен, керосин; мотор отынын (бензин); кокс және жартылай кокс; газойльдер; сұйылтылған пропан және бутан; бензиннен ажыратылған газдар өндіруінің арттыруы есебінен өткен жылдың тиісті кезеңінен 12,4%-ға жоғары. Өндірістің өсуі Атырау және Павлодар

облыстары қәсіпорындарымен қамтамасыз етілді, олардың үлесіне республикалық мұнай өнімдері көлемінің 61%-ынан астамы келеді. Сонымен бірге, Атырау облысында (66%) негізінен жылжымалы құрамның жоқтығынан; Павлодар облысында (64,8%) өңдеуге арналған алыс-беріс шикізатының жетіспеушілігінен; Оңтүстік Қазақстан облысында (92%) алыс-беріс шикізатын жеткізушілердегі өнімдерді өткізу рыногының шектелуіне байланысты жанатын мазуттың (70,9%) шығаруы қысқарды.

Химия өнеркәсібінде 2007 жылдың қаңтар-тамызында 45,2 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл минералды немесе химиялық азотты тыңайтқыштар (Маңғыстау облысы); хром тотығын; натрий бихроматы және трифосфатын; фосфор; ортофосфор (фосфор) қышқылын; хромды ангидрид; фармацевтикалық препараттар шығаруының арттыруы есебінен 2006 жылғы қаңтар-тамыздағыдан 35,5%-ға жоғары. Ағымдағы жылда, Солтүстік Қазақстан облысында дәнді дақылдардан жасалған биоотын (биоэтанол) өндірісі жұмысын бастады, бұл отын қаңтар-тамызда 2,8 мың тонна шығарылды. Сонымен бірге, өнімге деген сұраныстың төмендеуі салдарынан, тиісінше хром илегіш (Ақтөбе облысы) және күкірт қышқылын (Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстары) шығару қысқарды. Күкірт қышқылының жетіспеушілігінен Жамбыл облысында минералдық немесе химиялық фосфорлы тыңайтқыштар шығаруы қысқарды.

2007 жылдың қаңтар-тамызында **резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіруде** 29,8 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл пластмассадан жасалған құбырлар, түтіктер, жең және шлангілер; пластмассадан жасалған есіктер және терезелер; конвейерлік резеңке ленталар; пластмассадан жасалған қораптар, жәшіктер, тор ыдыстар шығаруын арттыру есебінен өткен жылдың қаңтар-тамызы деңгейінен 21,8%-ға жоғары. Сонымен бірге, жасасқан келісім-шарттарға сәйкес (Қарағанды облысы) резеңкеден жасалған құбырлар, түтіктер, жең және шлангілер шығару төмендеді.

Өзге де металл емес минералды өнімдер өндірісінде 2007 жылдың қаңтар-тамызында 138,3 млрд. теңгенің өнімі шығарылды, бұл 2006 жылғы қаңтар-тамыздағы деңгейден 21,6-ға жоғары, бұл негізінен құрылыс қоспаларының, тауарлық бетон; цемент; тақтайшалар; тақталар; кірпіштер және осыған ұқсас цементтен, бетоннан, жасанды тастан жасалған бұйымдар; бетоннан жасалған құрама құрылыс конструкцияларын; әк; ғанышкартон шығаруының арттыруы есебінен (108,7%-дан – 169,9%-ға дейін) болды. Мұның өзінде, сұранысқа сәйкес шыныдан жасалған бөтелкелер, қалбырлар мен флакондар; өзге де шыны талшықтардан жасалған бұйымдар шығаруы (Алматы және Маңғыстау облыстары) 26,5%-ға қысқарды.

М**еталлургия өнеркәсібінде және металдан жасалған дайын бұйымдар өндірісінде** ағымдағы жылдың басынан бері өндіріс қарқыны бәсеңдетілді. Сонымен, нақты көлем индексі қаңтардағы 114%-дан қаңтар-тамызға 103,1%-ға дейін төмендеді. Ағымдағы жылдың өткен кезеңінде 820,3 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, оның ішінде қара және түсті металлургия өнімі тиісінше -276,4 және 472,0 млрд. теңге. Сала үлесіне өңдеу өнеркәсібі көлемінің 42%-нан астамы келеді. **Қара металлургияда** болаттан жасалған құбырлар және қуыскеуекті профильдер, жайма илек, болат, шойын және ферроқорытпалар шығаруының арттыруы есебінен, өндіріс 10,7%-ға өсті. **Түсті металдар өндірісінде** негізінен өңделмеген мырышты, тазартылған мыс, аффинаждалған алтын мен күміс, өзге де өңделмеген алтын өндіруінің төмендеуі есебінен нақты көлем индексі 98,9% құрады, оның үлесіне осы саланың 78%-нан астамы келеді. Сонымен қатар, мыс сымдарын (117,3%); тазартылған өңделмеген қорғасын (102,7%) шығауы артты. Төмендеу, негізінен кендердің құрамындағы металдың аз болуына байланысты Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарының кәсіпорындары есебінен болды.

Өнімге деген сұраныстың жоқтығынан **дайын металл бұйымдарын өндіру** 2007 жылдың қаңтар-тамызында 2006 жылдың қаңтар-тамызындағы деңгейге 98,6% құрады. Қымбат емес металдармен қапталған электродтарды; орталық жылыту жүйесіне арналған қазандықтар мен радиаторларды; өзге де құрылғыларды, құрылғы бөліктерін, тақталарды, шыбықтарды, бұрыштарды, пішіндерді және қара металл мен алюминийден жасалған осыған ұқсас бұйымдарды; раковиналарды, жуғыштарды, ванналарды және басқаларды шығару қысқарды. Мұның өзінде, мұнай және мұнай өнімдеріне арналған резервуарлар (24,9%); қара металдан жасалған сыйымдылығы 50-300 литр цистерналар, кеспектер, барабандар шығаруы өсті (14,1%).

2007 жылдың қаңтар-тамызындағы өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

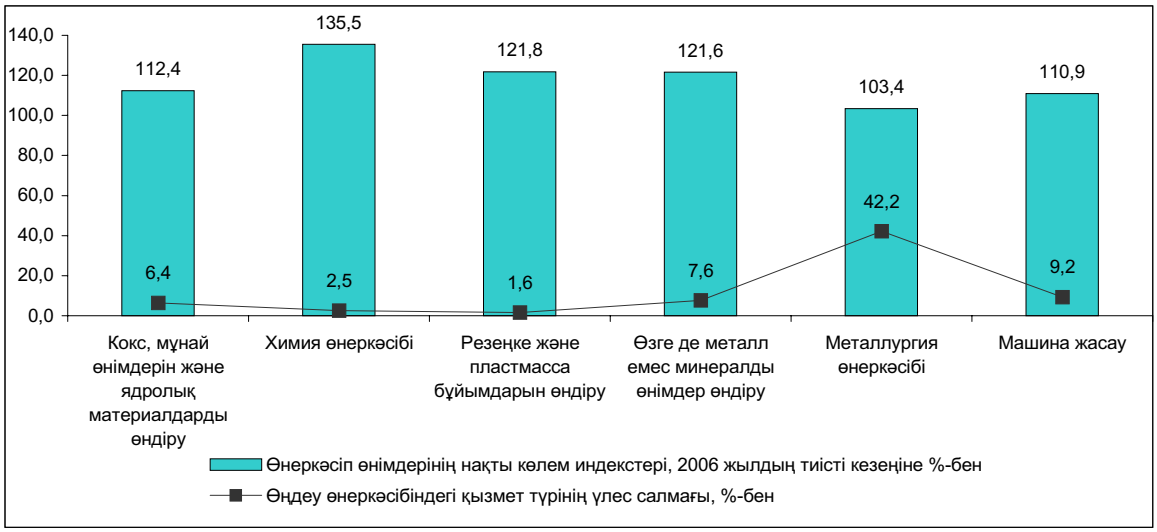

Машиналар мен жабдықтар шығаруда 2007 жылдың қаңтар-тамызында 54,5 млрд. теңгенің өнімі шығарылды, бұл өткен жылдың тиісті кезеңінен 19%-ға жоғары. 2006 жылдың қаңтар-тамызындағы деңгейге қарағанда тұрмыстық кір жуғыш және киім құрғатқыш машиналар; мойынтіректер; орталықтан тепкіш сорғылар; жинау машиналарының шығаруы артты. Мұнымен қатар, сұранысқа сәйкес кен өндіру өнеркәсібіне арналған машиналар және мұнай-газ өңдейтін жабдықтар шығаруы қысқарған (Алматы қаласы). Өткен екі айда ауыл және орман шаруашылығына арналған 12 дана тракторлар шығарылды, бұл 2006 жылдың қаңтар-тамызындағы деңгейден 75%-ға төмен.

2007 жылдың қаңтар-тамызында **электр жабдықтарын, электрондық және оптикалық жабдықтар** 38,7 млрд. теңгеге өндірілген. Ағымдағы жылдың басынан бері осы сала біркелкі дамыған жоқ, бұл сұраныстың төмендеуі және кәсіпорындардың қоймаларындағы дайын тауарлардың көптігіне байланысты болды. Мәселен, егер қаңтарда нақты көлем индексі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 106,6%, қаңтар-наурызда – 99,4%, қаңтар-мауысымда – 108,6% құраған болса, қаңтар-тамызда –102,6% құрады. Цифрлық есептеу машиналар; оқшауландырылған сымдар мен кабельдер; электр аккумуляторлары, трансформаторлар мен конденсаторлар шығаруы өсті. Мұнымен қатар, тапсырыстың азаюына байланысты, магнитофондар (62,5%-ға) және теледидарлар (12,1%-ға) шығару (Алматы қаласы) төмендеді.

2007 жылдың қаңтар-тамызында **көлік құралдары мен жабдықтарын өндіру** 74,0 млрд. теңгені құрады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 9,1%-ға жоғары. 2006 жылдың қаңтар-тамызындағы деңгейге қарағанда, жолаушыларға арналған жеңіл (204,1%) және жүк тасымалдайтын (182,2%) автомобильдер шығару артқан. Сонымен бірге, тапсырыстың жоқтығынан қозғалтқыштар бөлшектері (80,5%) және арнайы және мамандандырылған автомобильдер (81,1%) 2006 жылдың қаңтар-тамызындағыдан аз шығарылған.

Өнеркәсіптің өзге де салаларында 2007 жылдың қаңтар-тамызында 32,1 млрд. теңгенің өнімі өндірілген, бұл өткен жылдың тиісті кезеңінен 15,6%-ға жоғары. 2006 жылдың қаңтар-тамызындағы деңгейге қарағанда арнайы отыруға арналған жиһаз; ағаштан жасалған кеңсе жиһазы; ас үйге арналған жиһаз ағаш төсектер және матрастар шығаруы өсті. Мұның өзінде, өнімге деген сұранысқа сәйкес ас және қонақ бөлмеге арналған ағаштан жасалған жиһаз (89,9%), спорт тауарларының (54,8%) өндіруі төмендеді.

2007 жылдың қаңтар-тамызындағы электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

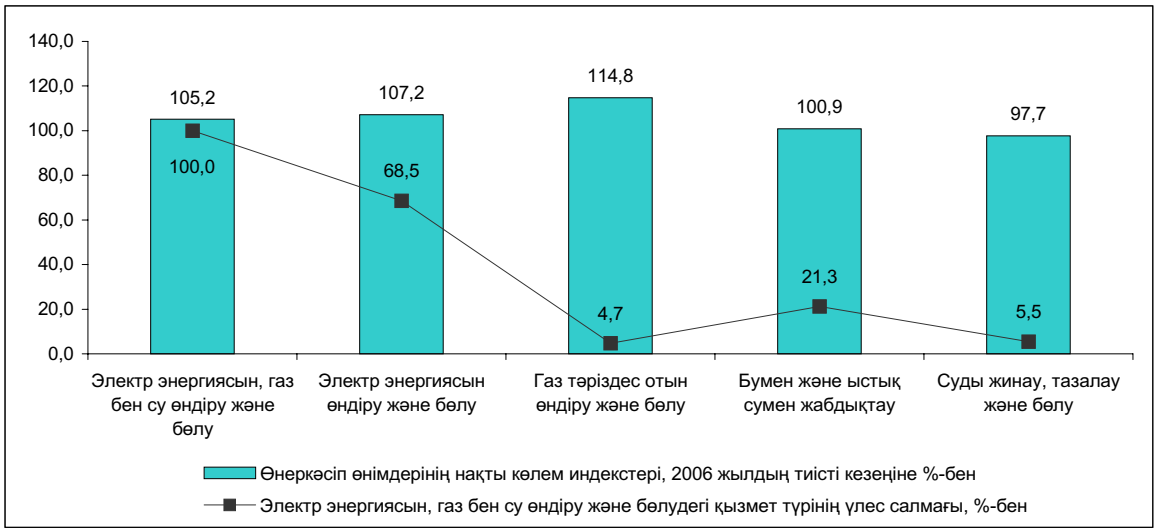

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлуде жыл басынан бері өндіріс көлемі өсіп келеді. Мәселен, ағымдағы жылдың қаңтарында нақты көлем индексі өткен жылмен салыстырғанда 97,1%-ды құраған болса, онда қаңтар-шілде мен қаңтар-тамызда – 105,2% болды.

Электр энергиясын өндіру 2007 жылдың қаңтар-тамызында 49,1 млрд. кВт. сағ. құрады немесе 2006 жылдың қаңтар-тамызындағы деңгейден 5,4%-ға жоғары, мұны Атырау, Шығыс Қазақстан, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Қарағанды, Қызылорда, Маңғыстау, Павлодар, Оңтүстік Қазақстан облыстарының және Астана қаласының кәсіпорындары қамтамасыз етті.

Жылу энергиясын өндіру 51,6 млн. Гкал құрады немесе өткен жылдың қаңтар-тамызымен салыстырғанда 2,8%-ға аз, бұл негізінен сұраныстың төмендеуіне және осы саладағы кәсіпорындарда жөндеу жұмыстарының жүргізілуіне байланысты болды. Ақмола, Жамбыл, Қарағанды, Оңтүстік Қазақстан облыстары және Астана қаласынан басқа барлық өңірлердің кәсіпорындарында өндіріс қысқарды.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына, %-бен

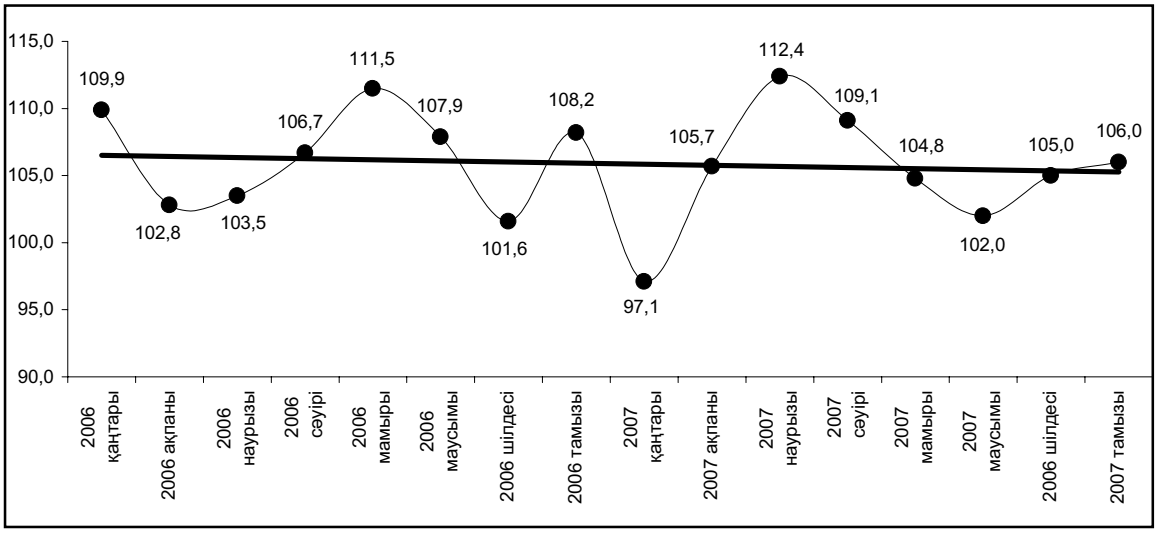

2.2 АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру

Ауыл шаруашылығы өнімдерінің жалпы көлемі 2007 жылдың қаңтар-тамызында тұтастай республика бойынша (бағалау бойынша) ағымдағы бағада 369,6 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылдың тиісті кезеңіндегіден 3,1%-ға көп.

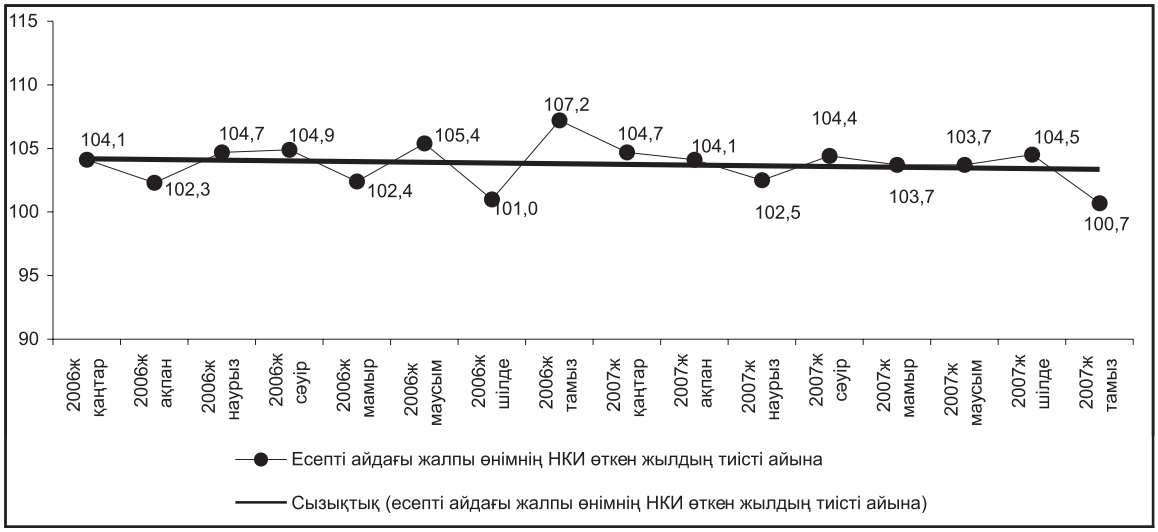

Өсімдік шаруашылығы

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің алдын ала деректері бойынша 2007 жылдың 1 қыркүйегіндегі жағдай бойынша дәнді дақылдардың жиналуын барлық облыстар жүргізді, мұның өзінде оңтүстік облыстарында ол аяқталуда, Қызылорда және Алматы облыстарынан басқа, онда тиісінше 13,9% және 66,8% алаң жиналған. Тұтастай республика бойынша дәнді дақылдар жиналуға тиісті егіс алқабының 21,3%-нан (3281,9 мың га) астық жиналды, оның ішінде Батыс Қазақстанда – 67,3%, Шығыс Қазақстанда – 41,9%, Ақтөбеде – 30,9%, Павлодарда – 18,1%, Қостанайда – 16,4%, Солтүстік Қазақстанда – 13,1%, Ақмолада – 10,0%, Қарағанды облысында – 4,7%. Өткен жылдың осы күніне тұтастай республика бойынша алаңның 23,8%-ынан (3424,3 мың га) астық жиналды.

Жиналған алқаптан 4178,9 мың тонна дән бастырылды (бастапқы кіріске алнған салмағында), бұл өткен жылы 3260,1 мың тонна болған және бұл егін шығымдылығының үштің бірінен артыуы есебінен өткен жылғыдан 28,2%-ға жоғары. Аталған күнге егіннің шығымдылығы 1 гектардан 12,7 центнерді құрады. Дәнді дақылдардың өңірлердегі жалпы түсімі төменде келтірілген.

Қызылорда облысында күріш жинау басталды (жиналуға тиісті егіс алқабының 2,3%-ы, егіннің шығымдылығы 1 гектардан 38,8 центнерді құрады).

1 қыркүйектегі жағдай бойынша бастырылған дәнді дақылдар

мың тонна

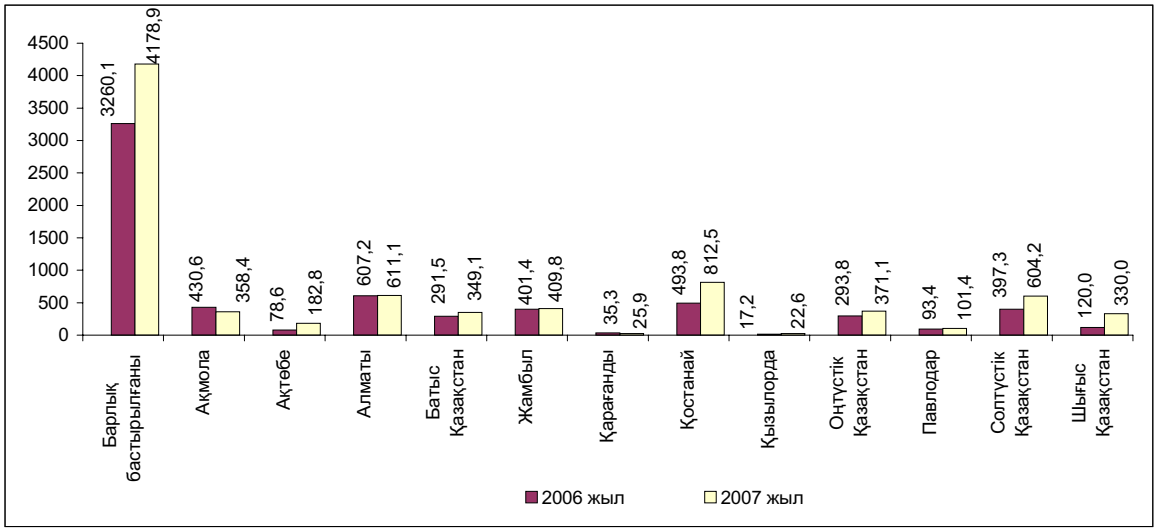

Ірі азық дайындау. Ағымдағы жылдың 1 қыркүйегіндегі жағдай бойынша тұтастай республика бойынша 11927,8 мың тонна шөп, 236,2 мың тонна пішендеме қоры жиналды, бұл тиісінше, қажеттіліктің 96,6%-ы мен 42,3%-ын құрайды. Мұның өзінде, Батыс Қазақстан облысында талап етілетін шөп көлемінің тек 60,7%-ы ғана, Қызылорда облысында – 67,1%-ы, Алматы облысында – 86,3%-ы, Ақтөбе облысында– 88,0%-ы дайындалды. Ал Оңтүстік Қазақстан облысының ауыл шаруашылығы құралымдары шөп дайындауды ойдағыдай жүргізуде, мұнда шөп талап етілетін көлемінен 25,7%-ға, Қарағанды – 13,9%-ға, Ақмола – 4,1%-ға, Павлодар – 3,9%-ға, Солтүстік Қазақстан – 2,1%-ға, Шығыс Қазақстан облыстарында – 0,5%-ға артық дайындалды. Өткен жылдың тиісті күнімен салыстырғанда ағымдағы жылы тұтастай республика бойынша шөп пен пішендеме 5,6%-ға артық дайындалды. Сүрлем және сабанды дайындау, тиісінше, қажеттіліктің 12,2%-ы және 9,3%-ын құрады.

Мал шаруашылығы

Ағымдағы жылдың 1 қыркүйегіндегі жағдай бойынша өткен жылдың тиісті күнімен салыстырғанда шаруашылықтардың барлық санаттарында төл алу және сатып алу санының өсуі есебінен ірі қара мал (3,4%-ға), қой мен ешкі (5,6%-ға), шошқа (2,6%-ға), жылқы (5,2%-ға), түйе (4,7%-ға) және құс (3,6%-ға) санының өсуіне қол жеткізілді.

1 қыркүйектегі жағдай бойынша ауыл шаруашылығы малдары мен құстарының саны

мың бас

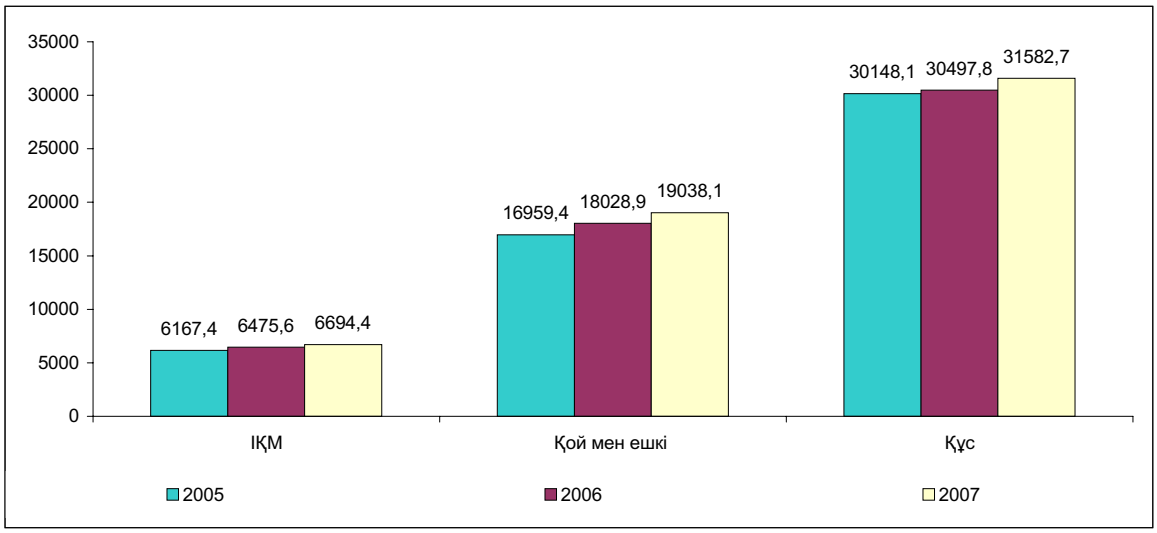

2007 жылдың қаңтар-тамызында өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда ет өндірісінің өсуі союға өткізудің артуы және малдың тірілей орташа салмағының өсуі есебінен 104,5% құрады. Шошқадан басқа мал мен құстың барлық түрлерінде малды және құсты союға өткізу – 102%-дан 107%-ға дейін артты. Ірі қара малдың бір басының тірілей орташа салмағы 1,7%-ға, шошқаның – 1,1%-ға өсті.

Сауылатын сиыр басының орташа санының 2,0%-ға және бір сауылатын сиырға сауылған сүттің орташа сауыы 0,6%-ға өсуі есебінен сиыр сүтінің өндірісі 3,0%-ға өсті.

Жұмыртқа өндірісінің өсуі (4,3%-ға) мекиен тауықтардың орташа басының 3,9%-ға және бір мекиен тауықтың орташа жұмыртқалауы 0,3%-ға өсуі есебінен болды.

1 қыркүйектегі жағдай бойынша мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндіру

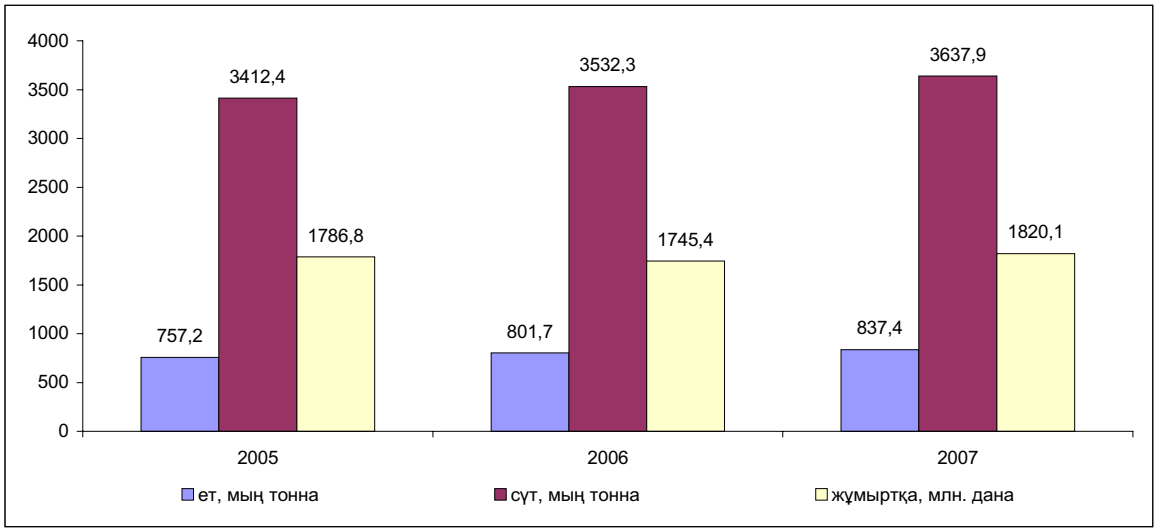

2.3 ҚҰРЫЛЫС

Құрылыс қызметі

2007 жылдың қаңтар-тамызында құрылыс жұмыстарының (қызметтерінің) көлемі, бағалауды ескере отырып, 792,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылдың қаңтар-тамызындағы деңгейден 32,8%-ға көп.

Орындалатын жұмыстардың құрылымында ғимарат тұрғызу және азаматтық құрылыстың үлесі аса көп, оның көлемі 2006 жылдың қаңтар-тамызымен салыстырғанда 1,7 есеге өсіп, жалпы көлемнің 40,5%-ын құрады (2006 жылдың қаңтар-тамызында – 35,9%).

Республика көлемінде жеке құрылыс ұйымдары атқарған құрылыс жұмыстарының үлес салмағы қомақты – 82,6%-ды алады. Шетелдік мердігерлер 16,9%-ын, мемлекеттік ұйымдар 0,5%-ын орындады.

2007 жылдың қаңтар-тамызында 40765 үй салынды, оның ішінде 35760 тұрғын және 5005 тұрғын емес мақсаттағы. Есепті кезеңде 3474 - көлік және байланыс, 931 - сауда, 207 - әлеуметтік-мәдениет мақсатындағы объектісі іске қосылған. Денсаулық сақтау және білім беру саласындағы іске қосылған объектілердің үлесі мардымсыз болып қалған, бірге алғанда ол тұрғын емес мақсаттағы үйлердің жалпы санының 0,9%-ын құрады.

Құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

алдыңғы жылдың тиісті айына %-бен

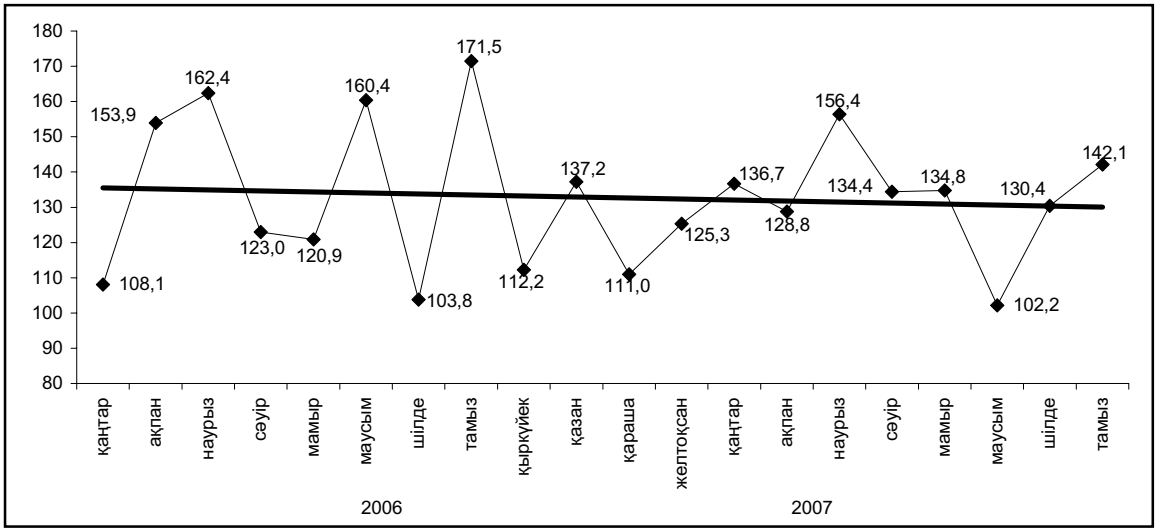

Құрылыс жұмыстары көлемінің өсуі 2006 жылдың қаңтар-тамызымен салыстырғанда республиканың 15 өңірінде байқалды. Мұның өзінде құрылыс жұмыстарының қомақты өсуі Ақмола (3,8 есеге), Павлодар (1,8 есеге), Маңғыстау (1,5 есеге), Атырау (1,4 есеге) облыстарында байқалды.

Құрылыс жұмыстары көлемінің төмендеуі 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда Батыс Қазақстан облысында (19,3%-ға) байқалды, бұл негізінде газ бен конденсатты өңдеуге арналған кешеннің және сауда ойын-сауық орталығының бірнеше объектілерін салудың аяқталуына байланысты болды.

Жалпыреспубликалық құрылыс жұмыстарының көлемінде Астана, Алматы қалалары және Атырау облысы едәуір үлес алады (жалпы көлемнің барлығы 62,1%-ы).

Өңірлер бойынша құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті кезеңіне, %-бен

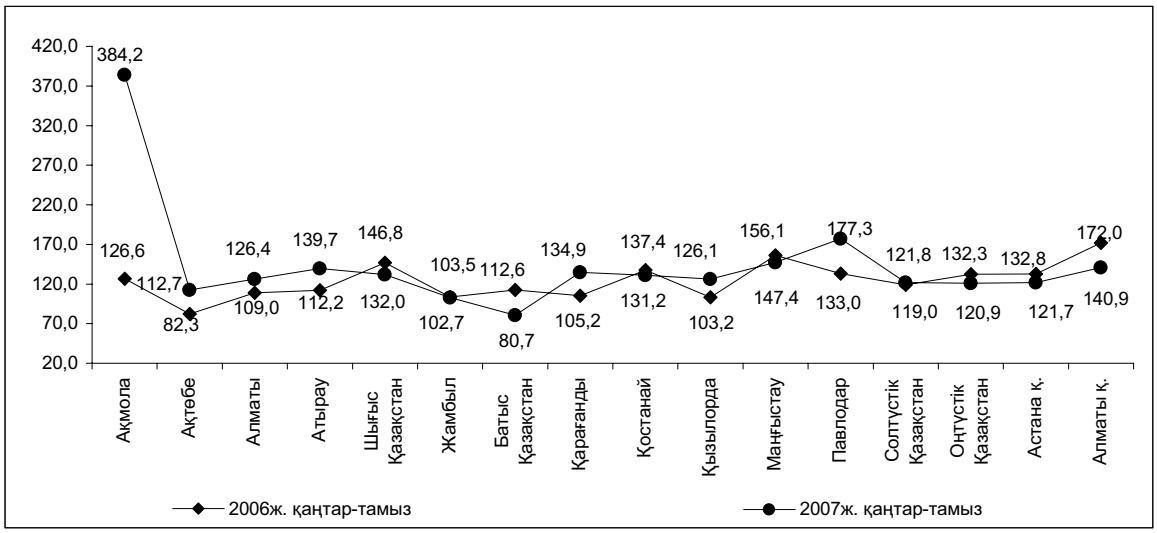

Тұрғын үй құрылысы

2007 жылдың қаңтар-тамызында негізгі капиталға салынған инвестицияның жалпы көлемінің 16,8%-ы тұрғын үй құрылысына жұмсалды (299,4 млрд.теңге), бұл өткен жылдың тиісті кезеңінде игерілген инвестициядан 1,5 есеге көп. Меншіктің барлық нысандарындағы кәсіпорындар мен ұйымдар және тұрғындар жалпы ауданы 5081,2 мың шаршы метр болатын тұрғын үйді іске қосты, бұл 2006 жылдың қаңтар-тамызындағы деңгейден 1,5 есеге жоғары.

Есепті кезең ішінде республикада орта есеппен халықтың 1000 адамына іске қосылатын тұрғын үйлердің жалпы ауданы 327,8 шаршы метрден келеді (2006 жылдың қаңтар-тамызында 216,4 шаршы метр).

Іске қосылған тұрғын үйлердің нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына, %-бен

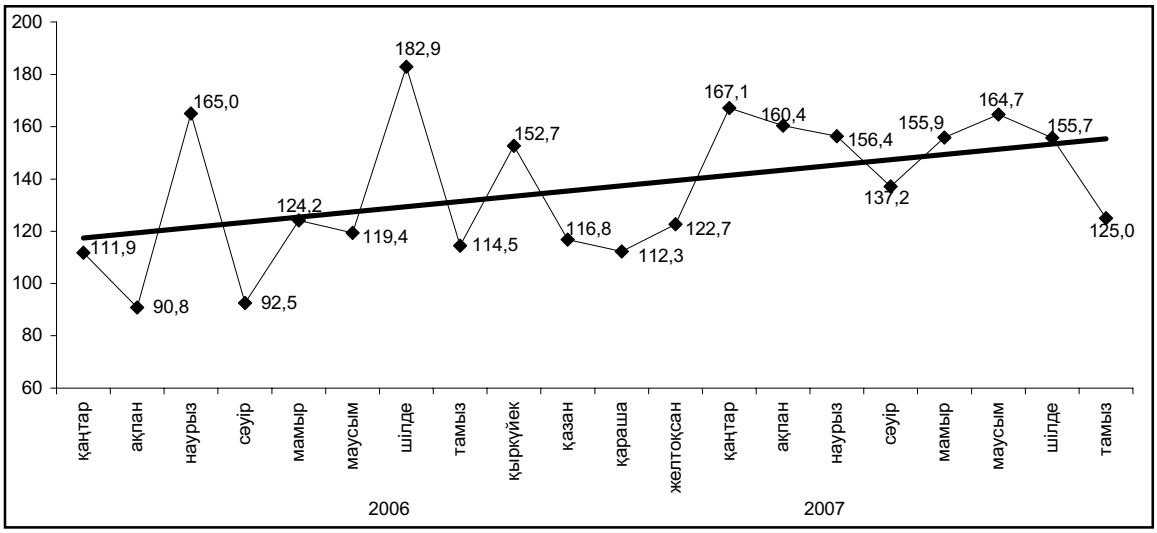

Жеке меншік кәсіпорындары, ұйымдары және халықпен іске қосылған тұрғын үйлердің үлесі аса комақты болып қалды (іске қосылған тұрғын үйлердің жалпы көлемінің 94,5%-ы), оның ішінде негізгі көлемін жеке меншік тұрғын үй құрылысы алады (74,8%).

Салынған тұрғын үй көлемінің артуы республиканың 14 өңірінде байқалады. Көлемнің едәуір өсуі Атырау (3,1 есеге), Қарағанды, Шығыс Қазақстан (2 еседен), Ақмола, Қостанай (1,5 еседен), Маңғыстау (1,4 есеге) облыстарында, сондай-ақ Астана (2,2 есеге) және Алматы (1,4 есеге) қалаларында байқалды.

Жеке құрылысшылардың есебінен іске қосылған тұрғын үйлер көлемінің төмендеуі Павлодар (2,2%-ға) және Оңтүстік Қазақстан (3,9%-ға) облыстарында байқалды, олардың үлесі жалпы көлемде тиісінше 61% мен 94%-ды құрады.

Тұрғын үй құрылысының құны. 2007 жылдың қаңтар-тамызында тұрғын үйлердің жалпы ауданының 1 шаршы метр құрылысының нақты орташа құны 37,9 мың теңгені (2006 жылдың қаңтар-тамызында – 33,8 мың теңге) немесе 6,7%-ға өсті, оның ішінде халықтың салғаны – 25,9 мың теңгені (2006 жылдың қаңтар-тамызында – 24,9 мың теңге) құрады.

2.4 КӨЛІК

2007 жылдың қаңтар-тамызында республикадағы **жүк айналымы** (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) 223623,0 млн. ткм құрады, бұл 2006 жылдың қаңтар-тамызындағы жүк айналымынан 6,0%-ға артық.

Темір жол көлігінің жүк айналымы ағымдағы жылдың қаңтар-тамызында 127720,1 млн. ткм құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-тамызындағыға қарағанда 5,0%-ға жоғары, бұл республика ішінде ұзақ қашықтыққа тасымалдаулардың артуы есебінен болды.

Ағымдағы жылдың қаңтар- тамызында **автокөліктің** жүк айналымы (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) – 37586,8 млн. ткм құрады, бұл 2006 жылдың қаңтар-тамызындағыдан 13,4%-ға артық. Автомобиль тасымалы бұрынғысынша жүк айналымының едәуір үлесін құрайды, бұл жеке кәсіпкерлердің жанданып келе жатқан іскерлік белсенділігіне байланысты.

Магистралдық құбырдың жүк айналымы ағымдағы жылғы қаңтар-тамызда 58226,7 млн. ткм құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда 4,0%-ға көп. Жүк айналымының жалпы көлемінен мұнай тасымалдау 27833,8 млн. ткм (Құмкөл-Атасу-Алашанькоу бағыты бойынша мұнай айдау есебінен 2006 жылдың қаңтар-тамызына 6,1%-ға өсуі), газ – 30392,9 млн. ткм (Бұқара- Орал, Союз-Орынбор-Новопсков газ құбыры бойынша транзит көлемінің өсуі есебінен 2,1%-ға өсті) құрады.

Су жолының ашылуынан бастап **өзен көлігінің** жүк айналымы 37616,51 мың ткм құрады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіндегіден шамаман 1,8 есеге артық.

Әуе көлігінің жүк айналымы 2007 жылдың қаңтар-тамызында 49277,63 мың ткм құрады немесе 2006 жылдың қаңтар-тамызына 21,4%-ға өсті.

Жүк айналымының серпіні

өткен жылдың тиісті айына пайызбен

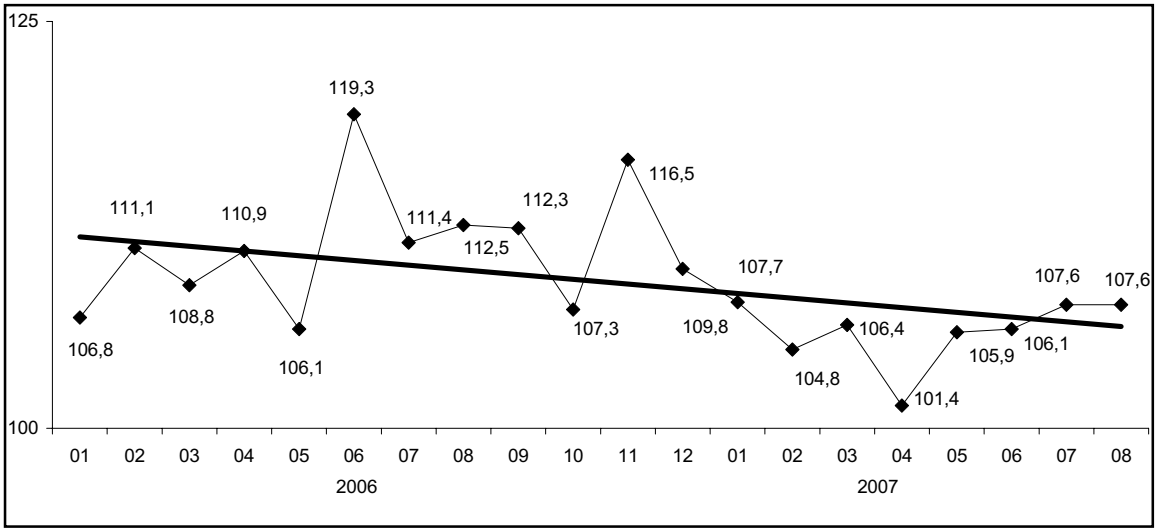

Жолаушылар айналымының тұрақты өсу үрдісі бар (2007 жылдың қаңтар-тамызында 2006 жылдың қаңтар-тамызымен салыстырғанда өсуі – 4,9%-ға), бұл халық қозғалысының және сапарлар ұзақтығының артуына байланысты. 2007 жылғы қаңтар-тамызда республика көлігінің жолаушылар айналымы 78017,4 млн. жкм құрады. 2006 жылдың қаңтар-тамызбен салыстырғанда темір жол көлігінің жолаушылар айналымы 20,7%-ға, автобустағы жолаушылар айналымы – 0,8%-ға, таксиде – 2,9%-ға, әуе көлігінде – 42,0%-ға өсті; ал троллейбустағы жолаушылар айналымы – 17,9%-ға, трамвайда – 1,4%-ға төмендеді. Тұтастай алғанда, жолаушылар ағыны тұрақты өсіп келеді. Бұл тасымалдауларды ұйымдастырудың жақсаруына және халықтың экономикалық белсенділігінің артуына байланысты.

Жолаушылар айналымының құрылымы

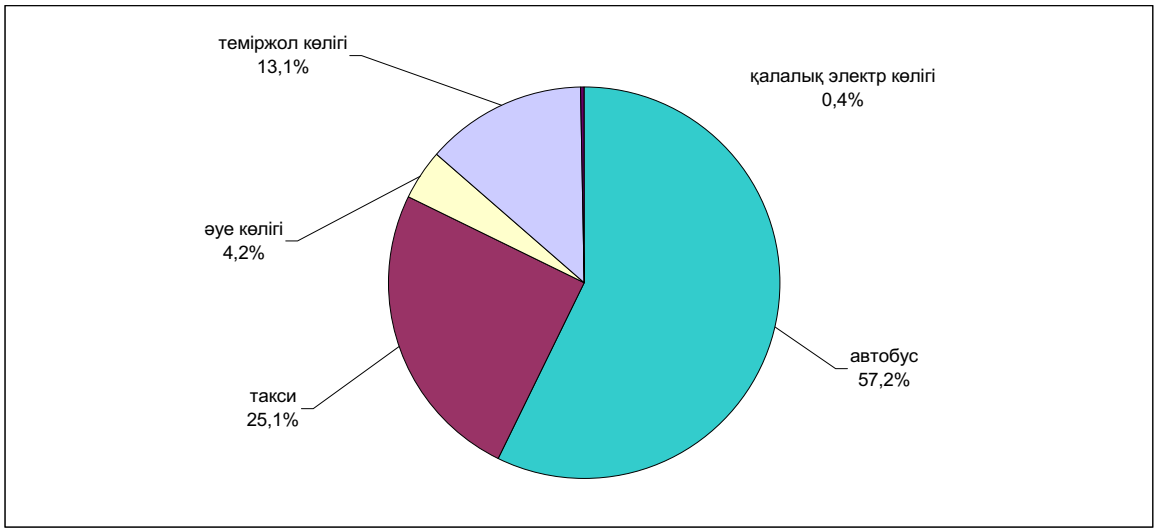

2.5 БАЙЛАНЫС

Байланыс қызметінің едәуір өсуі республикада жаңа буын телекоммуникация желілерінің құрылуына, жаңа қызмет түрлерінің – бейнетелефония, дыбыстық, мәтіндік және мультимедиялық хабарламалар жіберу қызметтерінің ұсынылуына, сондай-ақ тарифтердің едәуір төмендеуіне, тұрақты тұтынушылардың белсенділігінің артуына және жаңа тұтынушыларды тартуға байланысты болды. 2007 жылдың қаңтар-тамызында жедел деректер бойынша республиканың байланыс кәсіпорындары 223,6 млрд. теңге сомада қызмет көрсетті, соның ішінде халыққа көрсетілгені – 90,1 млрд. теңге, бұл 2006 жылдың қаңтар-тамызынан салыстырмалы бағада, тиісінше – 33,4% және 32,6%-ға көп.

2007 жылдың қаңтар-тамызында байланыс қызметтерінен түскен табыстар

млн. теңге

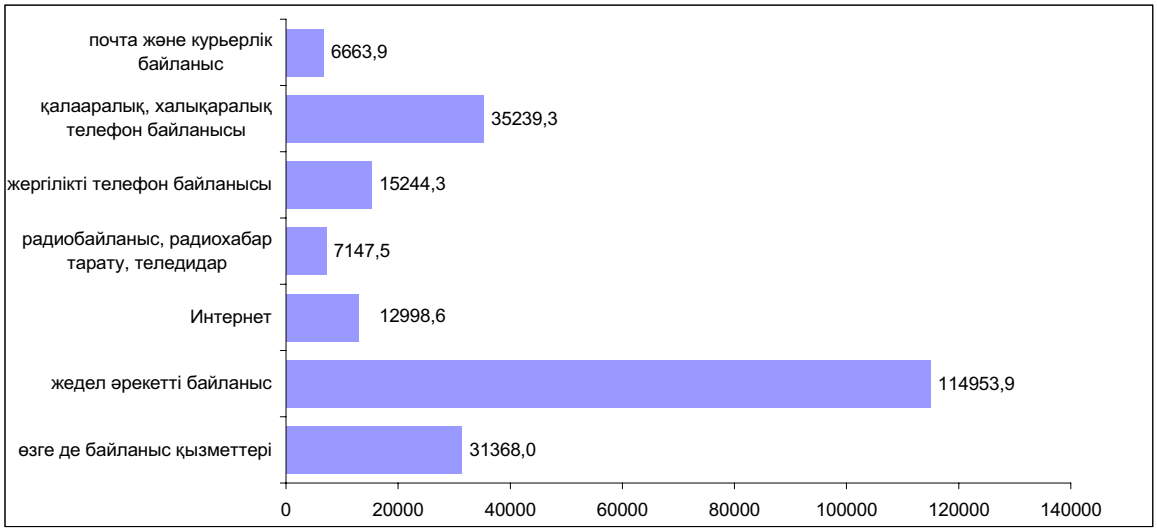

Телекоммуникациялық рыноктың дамуына жаңа қуаттарды іске қосу, Интернеттің, жедел әрекетті байланыстың ұдайы дамуы және үлкен корпоративтік желілердің құрылуы ықпал етеді.

Байланыс қызметтерінің серпіні

өткен жылдың тиісті айына %-бен

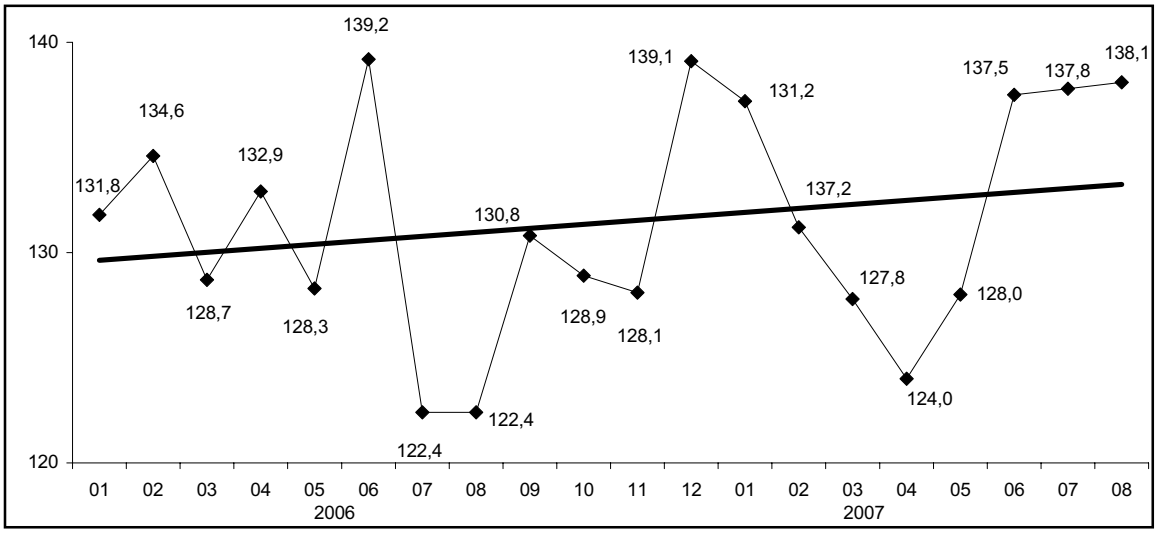

2007 жылдың қаңтар-тамызында байланыс қызметтерінен түскен табыстар құрылымында ең көп үлесті жедел әрекетті байланыс – 51,4% құрайды. 2006 жылдың қаңтар-тамызымен салыстырғанда жедел әрекетті байланыс қызметтерінің көлемі 47,5%-ға өсті.

Байланыс қызметтерінен түскен табыстардың құрылымы

пайызбен

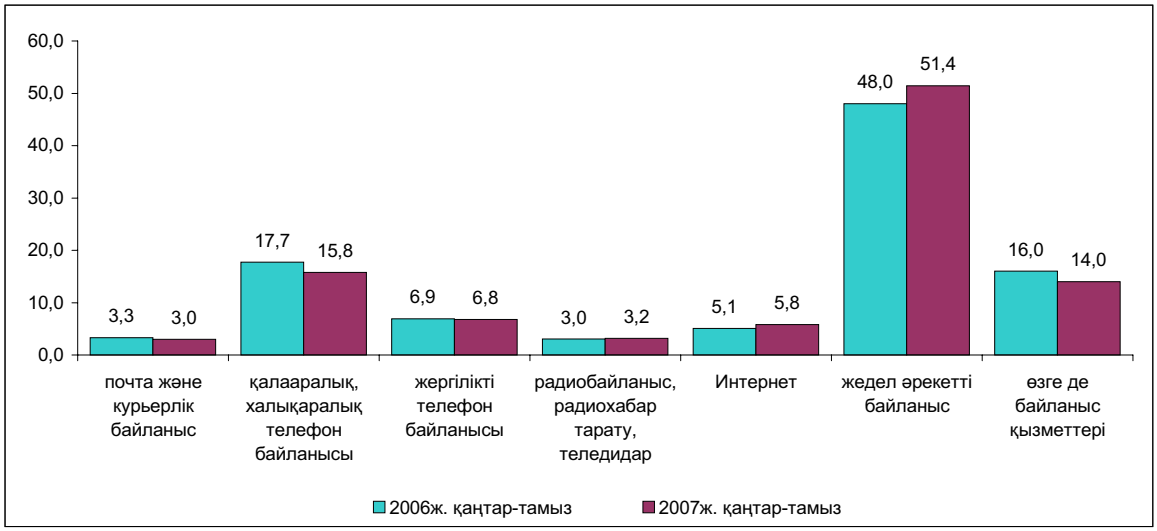

Байланыс кәсіпорындары табыстарының жалпы көлемінде халыққа байланыс қызметтерін өткізуден түскен табыс- 40,3% құрады. 2007 жылдың қаңтар-тамызында халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар көлемінде 58,9%-ды - жедел әрекетті байланыс қызметтері, 20,6%-ды - қалааралық, халықаралық байланыс қызметтері, 10,2%-ды - жергілікті телефон байланысы қызметтері, 10,3% - байланыстың өзге де түрлері қызметтерінен түскен табыстар құрайды.

2007 жылдың қаңтар-тамызында халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар

млн. теңге

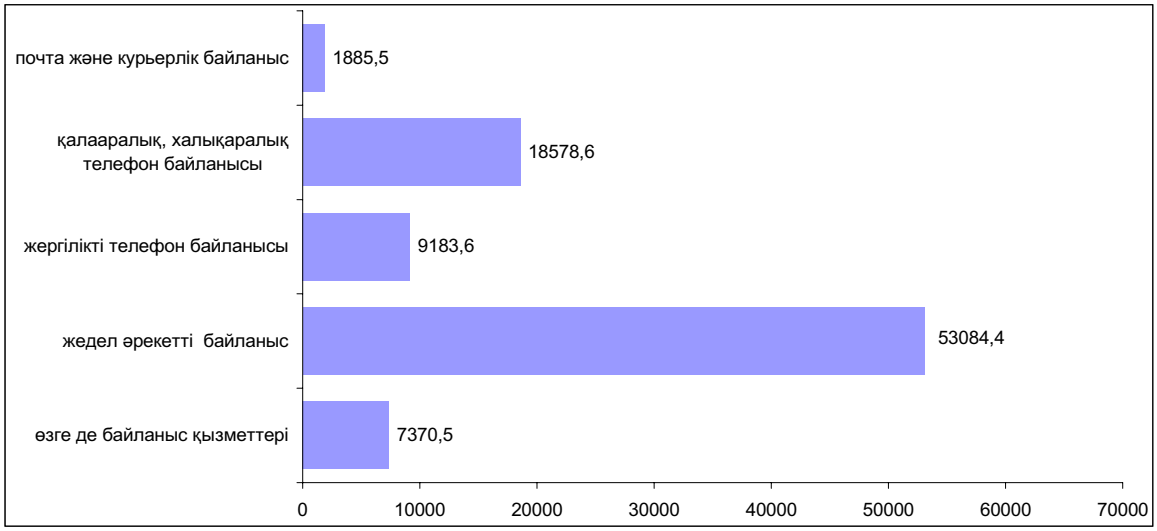

2.6 САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ҚЫЗМЕТТЕР

2007 жылдың қаңтар-тамызында бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 1151 млрд. теңгені құрап, өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 10,6%-ға өсті. 2007 жылдың тамызында тауар өткізу 162,2 млрд. теңгені құрады, бұл тұрақты бағалармен есептегенде 2006 жылдың тамызындағы деңгейден 8,3%-ға жоғары, 2007 жылғы шілдемен салыстырғанда өсу 2,9% құрады.

2006-2007 жылдардың айлары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының серпіні

өткен жылдың тиісті айына пайызбен

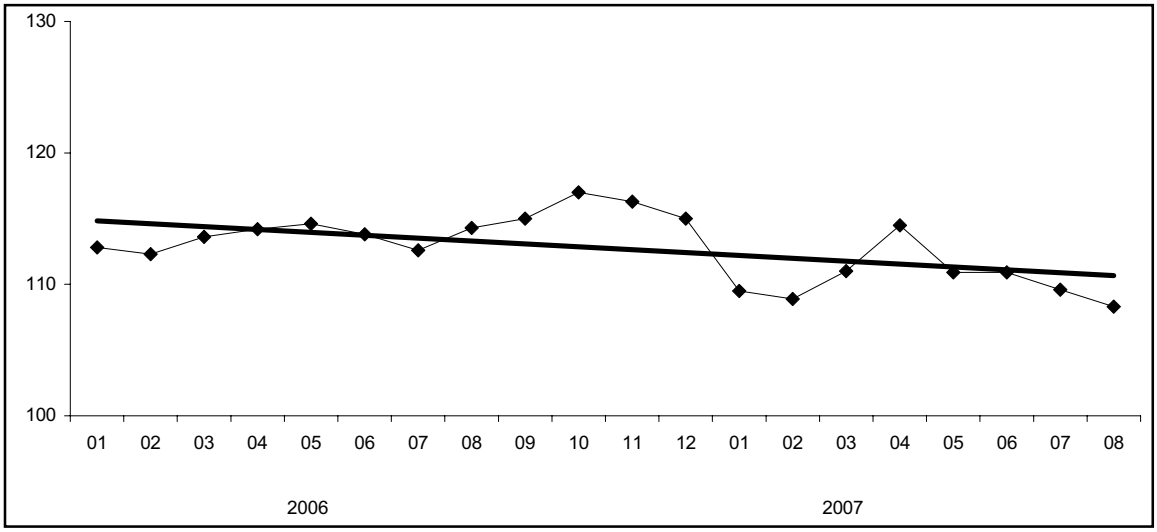

Қаңтар-тамызда тұтыну тауарларын сату республика халқының жан басына шаққанда орта есеппен 74,5 мың теңгені құрады, бұл 2006 жылдың осы кезеңіндегіден 10,8 мың теңгеге жоғары.

2007 жылғы қаңтар-тамыздағы өңірлер бойынша бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлем индекстері

(өткен жылдың тиісті кезеңіне пайызбен)

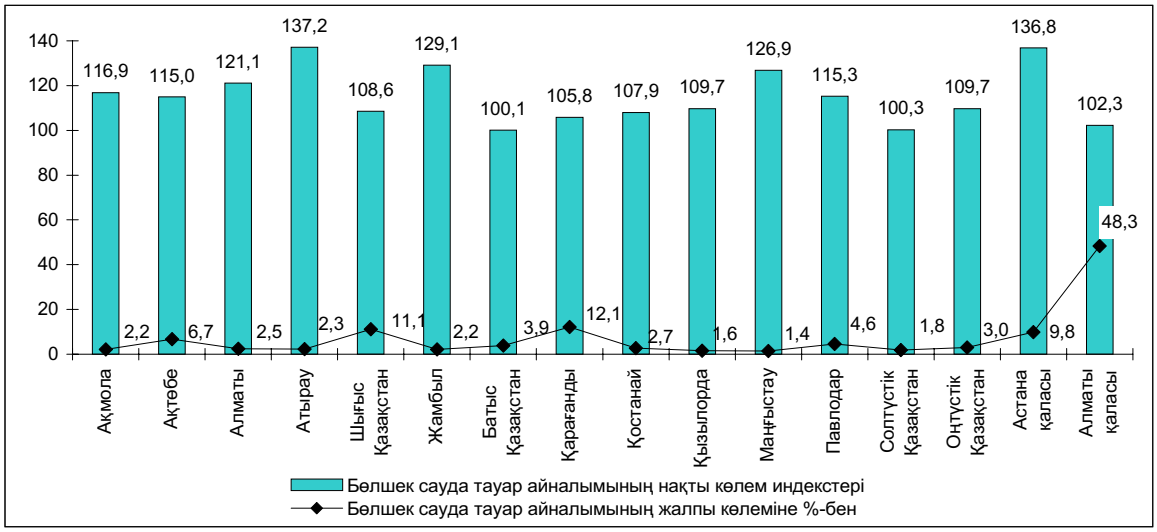

Бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалады.

Жыл басынан бері жеке меншік нысанындағы кәсіпорындардың тауарлар өткізуінен, базарлардағы саудадан және жеке кәсіпкерлер саудасының айналымынан 1115,2 млрд. теңге (96,9%), басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарынан – 35,6 млрд. теңге (3,1%) алынды. Республикадағы мемлекеттік сауданың үлесі мардымсыз.

Өткізу арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының құрылымы

(жалпы көлемге %-бен)

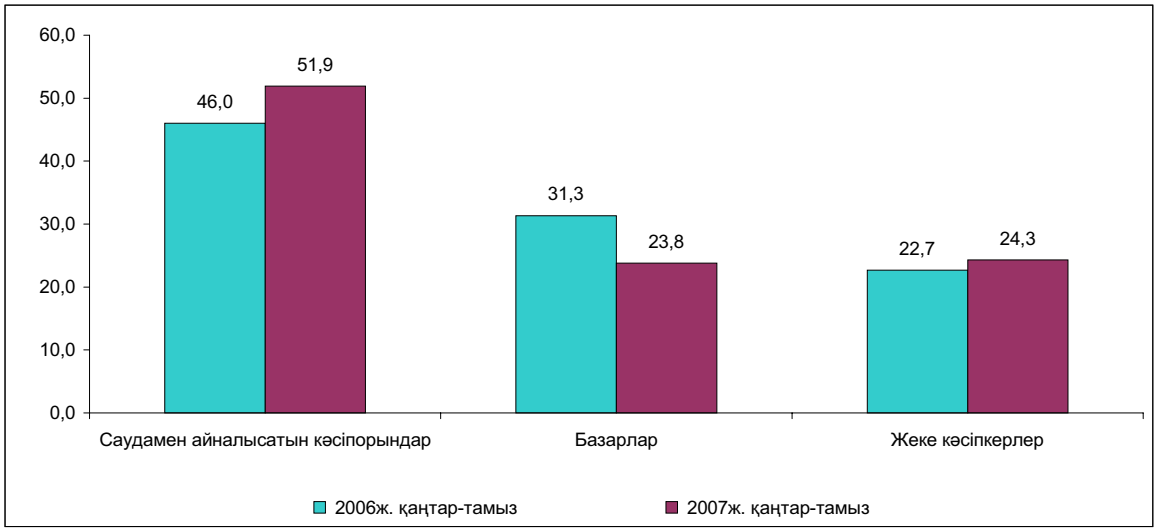

2007 жылғы қаңтар-тамызда бөлшек сауда тауар айналымын көп жағдайда (бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінің 76,2%-ы) саудамен айналысатын кәсіпорындар және қызметін негізінен тұрақты сауда орындарында жүзеге асыратын жеке кәсіпкерлер құрады.

Бөлшек сауда тауар айналымының өсуі, ең алдымен, саудамен айналысатын кәсіпорындар тауар айналымының нақты көлемінің артуына (өткен жылдың тиісті кезеңіне 24,8%) байланысты екендігін айта кету керек. Бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінде қызмет көрсету мәдениетінің жоғары деңгейімен және сапалы тауарлардың мол түрімен қамтамасыз етілетін кәсіпорындар үлесі де (2006 жылғы қаңтар-тамыздағы 46%-дан 2007 жылғы қаңтар-тамыздағы 51,9%-ға дейін) тоқтаусыз өсуде.

Соңғы кезде тұрақты сауда желілері қызметінің дамуына сауданың қазіргі заманғы және озық нысандарын енгізу оң әсер етіп отыр.

Барлық өңірлерде дерлік сауда кәсіпорындарында ұзақ пайдаланатын тауарларды кредитке сату енгізілуде. Төлемдік электрондық кәртішкелерді пайдалану арқылы қолма-қол ақшасыз сату кең өріс алуда.

Алматы, Астана қалаларында және республиканың басқа да ірі қалаларында супермаркеттер, гипермаркеттер желісі көбеюде, оларда сатып алушылар ең қысқа мерзімде салыстырмалы түрде қолайлы бағалар бойынша қажетті тауарлардың барлық түрлерін сатып ала алады. Сауда кәсіпорындары желісінің тартымдылығы сатып алушыларға сатқаннан кейінгі көрсетілетін сервис қызметімен қамтамасыз етіледі.

Тауар айналымын қалыптастыруда жеке кәсіпкерлік елеулі үлес алады, ол есепті кезеңде 24,3%-ға дейін өсті, 2006 жылғы қаңтар-тамызда 22,7% болған.

Көлемнің төмендеуіне қарамастан (бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінде 2006 жылғы қаңтар-тамыздағы 31,3%-дан 2007 жылғы қаңтар-тамыздағы 23,8%-ға дейін), республикада жеке адамдардың базарларда сауда жасауы да орын алып отыр, ондағы бағаның қолайлылығы бөлшек сауданың осы саласындағы сатып алудың айтарлықтай өтімділігін қамтамасыз қамтамасыз етеді.

Республиканың көтерме сауда тауар айналымы ағымдағы жылдың басынан бастап 2844,3 млрд. теңгені құрады немесе 2006 жылғы тиісті кезеңнен 9,6% көп болды. Мұның өзінде, іс жүзінде алынған тауар айналымының барлық көлемі мемлекеттік емес секторға келеді. Көтерме сауда тауар айналымында азық-түлік емес тауарлар мен өндірістік-техникалық мақсаттағы тауарлардың басым үлес алуы жалғасуда.

2007 жылғы қаңтар-тамызда қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсету көлемі 44,1 млрд. теңгені құрады немесе өткен жылдың тиісті кезеңінен 21,3%-ға көп болды. Мұнда қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсетудің жалпы көлемінің 18,1%-ын жеке кәсіпкерлер ұсынып отыр.

Талдау жасалып отырған кезең ішінде техникалық қызмет көрсету және автомобильдерді, мотоциклдерді, тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу бойынша қызмет көрсету көлемі 10,1 млрд. теңгені құрады. Бұл қызметтердің басым бөлігі (47,5%) шағын кәсіпкерлік саласында (шағын кәсіпорындар мен жеке кәсіпкерлер) ұсынылып отыр.

3. ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІК СУБЪЕКТІЛЕРІ МОНИТОРИНГІ

Рынокта белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны (2007 жылдың 1 қыркүйектегі жағдай бойынша) өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 12,9%-ға өсіп, 604558 бірлікті құрады, оның ішінде 52190 заңды тұлғалар, 384340 – жеке кәсіпкерлер және 168028 шаруа қожалықтары. Шағын кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны 12,6%-ға өсіп, 1791639 адамды құрады. Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 2007 жылғы қаңтар-тамызда шығарылған өнімдері (тауарлар, қызмет көрсетулер) өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 17,7%-ға көбейіп, 1090820 млн. теңгені құрады.

	Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны (1 қыркүйектегі жағдай бойынша), бірлік		Жұмыспен қамтылғандардың саны, (1 қыркүйектегі жағдай бойынша), адам		Қантар-тамыздағы өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығару, млн. тенге	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ	535440	604558	1590603	1791639	856620	1090820
Ақмола	25049	28747	68639	77154	26707	30112
Ақтөбе	16741	23713	54098	63126	28662	36132
Алматы	68135	77983	178063	206728	82911	89412
Атырау	23545	27822	51792	58204	54222	64471
Шығыс Қазақстан	48042	53769	139514	150642	44082	52993
Жамбыл	31261	31715	106476	137406	18120	25798
Батыс Қазақстан	17592	19271	46631	53690	36850	43224
Қарағанды	33302	35335	105268	113859	45490	52810
Қостанай	33531	41635	88702	96009	33212	42233
Қызылорда	15002	15184	33369	36046	24685	42416
Маңғыстау	14788	19261	34324	45641	25503	43533
Павлодар	22578	25142	68222	78612	39499	45572
Солтүстік Қазақстан	20569	22058	61336	62778	25349	30910
Оңтүстік Қазақстан	96508	101854	239742	255205	38086	56401
Астана қаласы	22935	25892	99023	116554	114710	170045
Алматы қаласы	45865	55177	215404	239985	218532	264758

Шағын кәсіпкерлік субъектілері саны өсуінің негізгі факторлары шағын кәсіпкерлікті мемлекеттік және өңірлік деңгейлерде қолдау, ұйымдастыру және экономикалық тетіктерді жетілдіру шараларының жүйесі болып табылады, соның нәтижесінде кәсіпорынның қызмет көрсету аясының кеңеюі және кәсіпорынның экономикалық нығаюы байқалады.

Заңды тұлғалар туралы ақпарат толық беріледі.

2007 жылғы 1 қыркүйектегі кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын тіркелген заңды тұлғалардың саны 184,8 мың бірлікті құрады, бұл 2006 жылғы 1 қыркүйектен 10,7%-ға жоғары. Шағын кәсіпкерлік кәсіпорындарының саны 1000 тұрғынға есептегенде өткен айдың деңгейінде (11,9 бірлік) қалып, 2006 жылғы 1 қыркүйекпен салыстырғанда 1 бірлікке көбейді.

1000 тұрғынға шаққандағы шағын кәсіпкерлік кәсіпорындарының саны бойынша өңірлердің бөлінуі

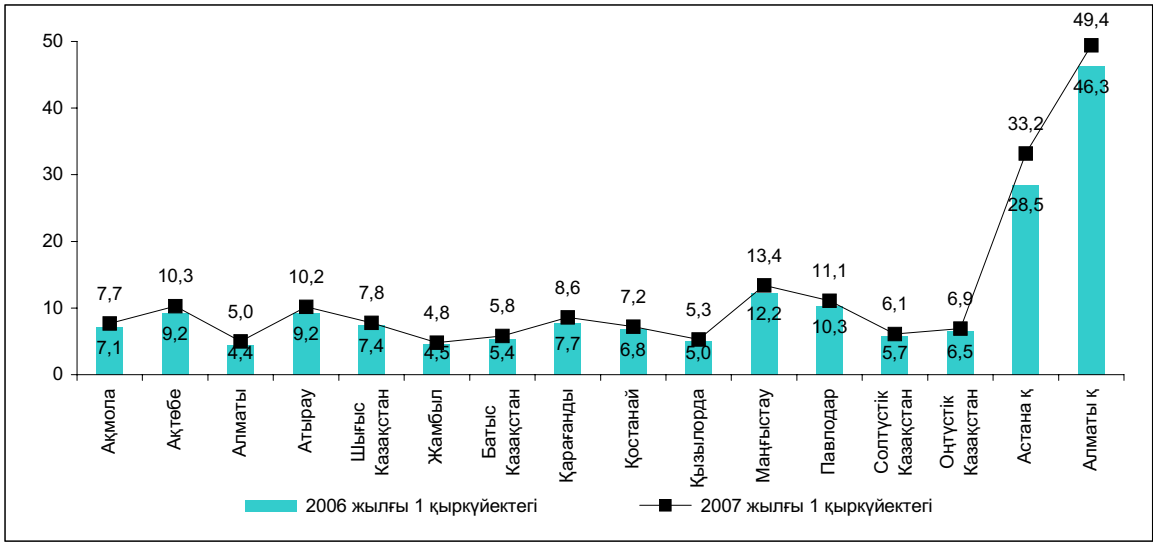

Республиканың барлық өңірлерінде тіркелген кәсіпорындардың 1000 тұрғынға шаққандағы санының өсуі белгіленді. Тіркелген кәсіпорындар санының ең көп өсуі Астана (4,7 бірлікке), Алматы қалаларында (3,1 бірлікке), сол сияқты Маңғыстау облысында да (1,2 бірлікке) едәуір өсіп отыр, басқа өңірлерде көрсеткіштің өсуі 0,3-тен 1,1 бірлікке дейін ауытқып отырды.

Тіркелген кәсіпорындары санынан белсенділердің үлесі 28,2% құрады. Белсенді кәсіпорындардың көпшілігі (35,4%) саудаға; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдаланатын заттарды жөндеуге маманданады, құрылыста – 17,3%, жылжымайтын мүлікпен операциялар, жалға беру және тұтынушыларға қызмет көрсетуде – 16%, өнеркәсіпте – 12%, олардың басым көпшілігі өңдеу өнеркәсібіне (91,5%) келетін кәсіпорын белсенді жұмыс істеуде. Шағын бизнес кәсіпорындары аса белсенді Алматы және Астана калаларында дамуда, олардың үлесі тиісінше 26,5% және 9,5% құрайды. Өңірлік бөлініс тіркелгендердің жалпы санында белсенді кәсіпорындардың ең көбі Қызылорда (42,5%), Маңғыстау (40,9%), Батыс Қазақстан (38,1%) және Атырау (38,1%) облыстарына келеді.

Есептік деректер бойынша 2007 жылғы 1 қыркүйекке өткен жылмен салыстырғанда тұтастай ел бойынша шағын бизнес кәсіпорындарында жұмыспен қамтылғандардың жалпы саны 10,6%-ға өсіп, 606,5 мың адамды құрады.

Есепті кезеңнің басындағы жұмыспен қамтылғандар саны, мың адам

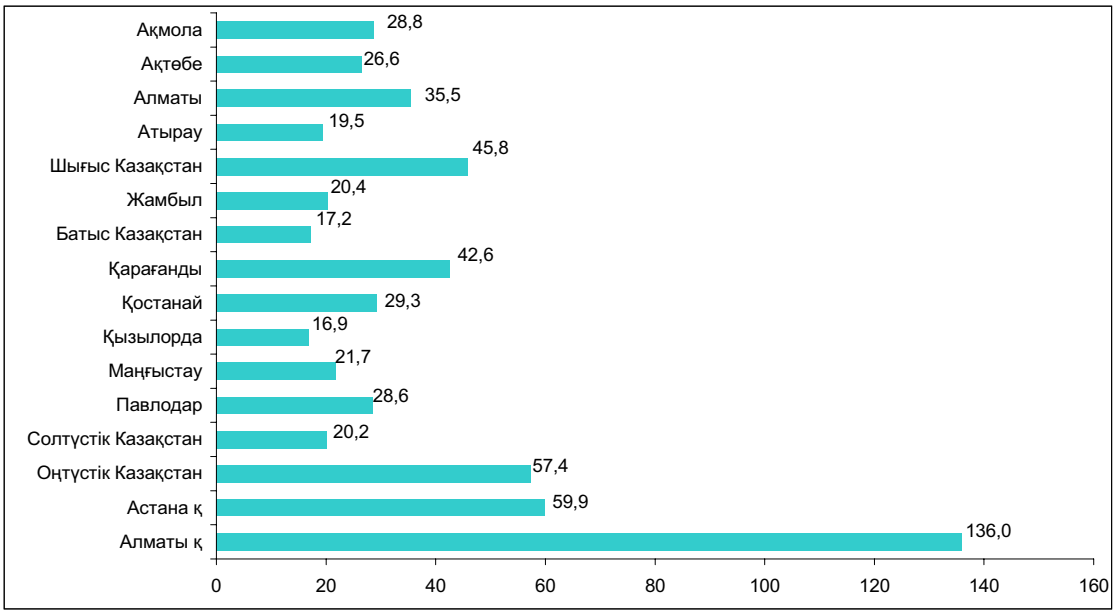

Салалық бөлініс те белсенді жұмыс істейтін кәсіпорындарда жұмыспен қамтылғандар барлық жұмыскерлердің 29,9%-ы - сауда; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдаланатын заттарды жөндеу, 20,8%-ы - құрылыс; 14,3%-ы - жылжымайтын мүлікпен операциялар жасау, жалға беру және тұтынушыларға қызмет көрсету 13,4%-ы - өнеркәсіп салаларына келеді. Облыстардың көбінде шағын кәсіпкерлік кәсіпорындарында жұмыспен қамтылғандар санының өсуі байқалды. 2007 жылғы 1 қыркүйекте жұмыспен қамтылғандар санының ең көп өсуі өткен жылдың осы көрсеткішімен салыстырғанда Маңғыстау (1,4 есеге), Қызылорда (1,3 есеге), Павлодар (1,2 есеге), Ақмола (15,1%-ға), Батыс-Қазақстан (12,7%-ға) облыстарында белгіленді. Республиканың қалған өңірлерінде өсу мардымсыз болды.

Жұмыспен қамтылғандар санының төмендеуі Солтүстік Қазақстан облысында (4%-ға) байқалды. Кәсіпорындарда жұмыспен қамтылғандардың орташа тізімдік санының төмендеу себебі, ең алдымен, процестердің шағын кәсіпкерлікке тән серпінділігі: кәсіпорын мәртебесінің (ірі немесе орта болып) өзгеруі және оның жеке кәсіпкерлік аясына қайта тіркелуі болып табылады.

Қазақстан Республикасы шағын бизнес кәсіпорындарының өнім шығаруы

(өткен жылдың тиісті айына %-бен)

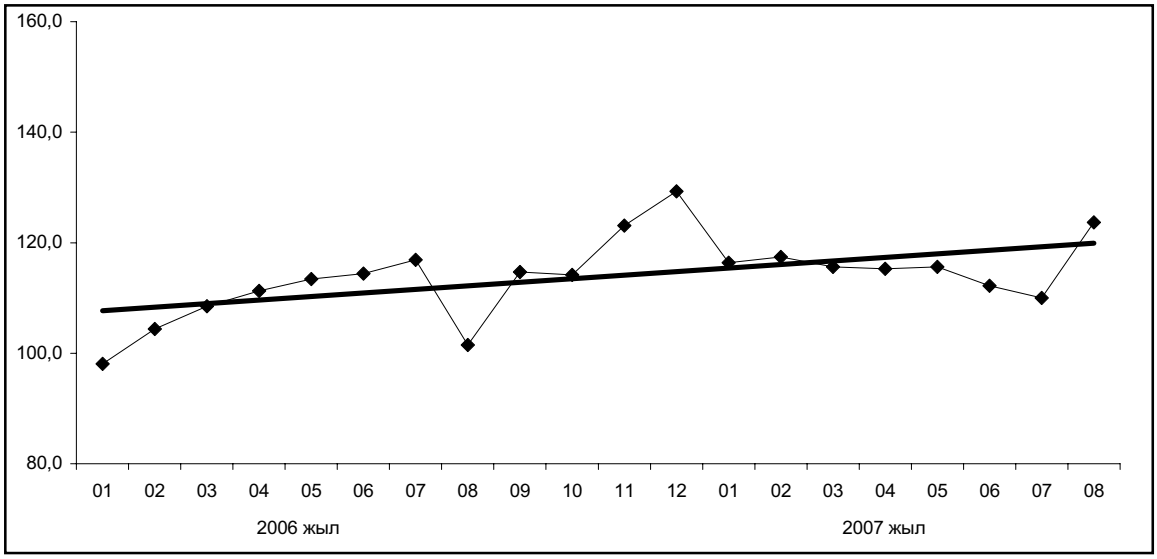

2007 жылғы тамызда шағын кәсіпкерліктің заңды тұлғалары шығарған өнім есептелген деректер бойынша өткен жылдың тамызына қарағанда 23,7%-ға өсті. Өнім шығаруының өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалады, ал аса көп өсуі Маңғыстау, Жамбыл, Ақтөбе облыстарында, Астана қаласында белгіленді.

4. СЫРТҚЫ САУДА

(Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің ақпараты)

4.1 СЫРТҚЫ САУДА АЙНАЛЫМЫ

Қазақстан Республикасының сыртқы сауда айналымы кеден статистикасының деректері бойынша ұйымдаспаған сауда есебінсіз 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 43427,3 млн. АҚШ долларын құрады және өткен жылдың қаңтар-шілдесімен салыстырғанда 32,7%-ға өсті, оның ішінде экспорт – 25512,6 млн. АҚШ доллары болып, 23,5%-ға өсті, импорт (тасымалдауға және сақтандыруға кеткен шығыстарды есепке алғанда) – 17914,7 млн. АҚШ долларын құрап, 48,6%-ға өсті.

Экспорттың тауар құрылымы

қорытындысына %-бен

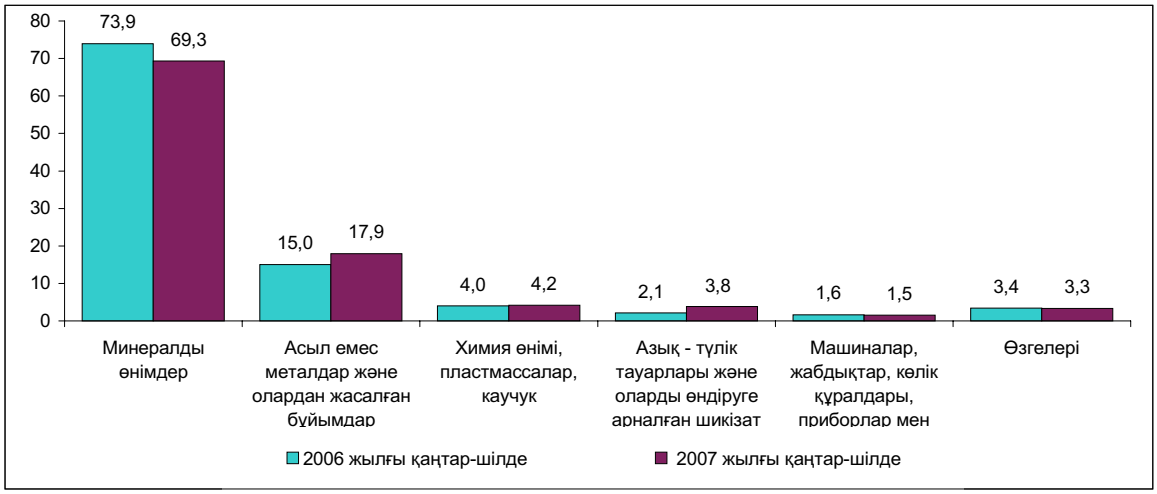

Қазақстан өнімдерінің негізгі сатып алушылары: Италия (15,9%), Швейцария (15,5%), Қытай (12,1%), Ресей Федерациясы (10,2%), Франция (8,8%), Иран (5,5%), Нидерланды (5%), Украина мен Израиль (2,3%-дан), Өзбекстан және Түркия (1,9%-дан), Испания және Ұлыбритания (1,8%-дан), Румыния (1,5%), Германия (1,0%).

Талданып отырған кезең ішінде экспорттың жалпы көлеміндегі ТМД елдерінің үлесі 16,7% (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 14,4%) құрады.

Импорттың тауар құрылымы

қорытындысына %-бен

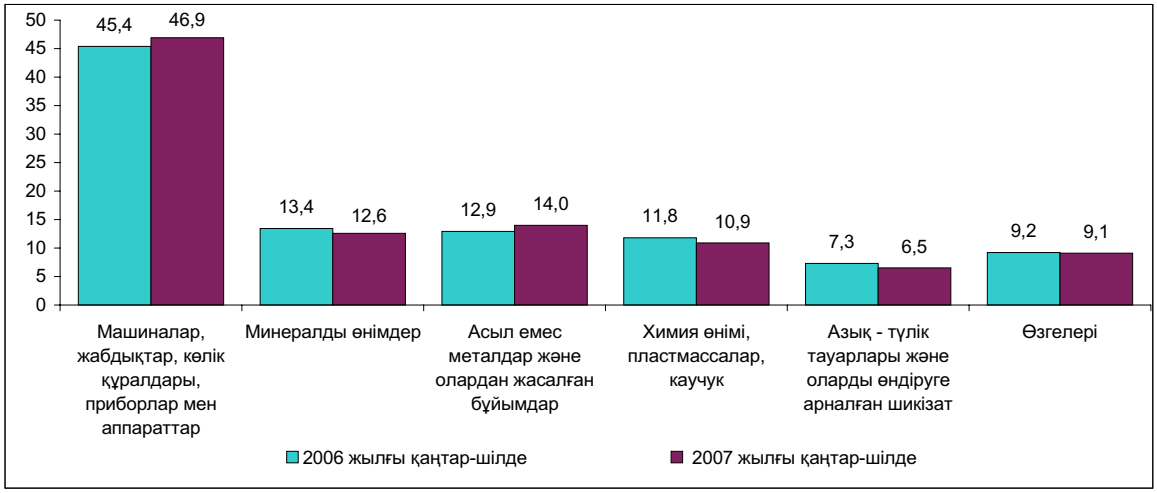

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде инвестициялық тауарлар импорттың жалпы көлемінде 8225,5 млн. АҚШ долларын немесе 45,9% (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 6053,2 млн. АҚШ доллары немесе 50,2%) құрады.

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде барлық импорттық жеткізілімдердің 44,1%-ы ТМД елдеріне (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 46,6%) келеді. Импорт өнімдерінің негізгі жеткізушілері: Ресей Федерациясы (импорттың жалпы көлемінің – 34,9%-ы), Қытай (10,6%), Германия (7,8%), АҚШ (5,4%), Украина (4,8%), Жапония (4,3%), Италия (4,2%), Түркия (2,8%), Франция (2,6%), Ұлыбритания (1,9%), Корея Республикасы (1,8%), Өзбекстан (1,7%), Нидерланды (1,3%), Беларусь және Польша (1,2%-дан), Швейцария және Швеция (1,0%-дан).

4.2 ТМД мемлекеттерімен сыртқы сауда

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде ТМД елдерімен сыртқы сауда айналымы 12172 млн. АҚШ долларын құрады және 2006 жылдың қаңтар-шілдесімен салыстырғанда 41,6%-ға өсті, оның ішінде экспорт – 4266,3 млн. АҚШ доллары болып, 43%-ға, импорт – 7905,7 млн. АҚШ долларын құрап, 40,8%-ға өсті.

Жалпы тауар айналымындағы ТМД мемлекеттерінің үлесі 28%-ды (2006 жылдың қаңтар- шілдесінде – 26,3%) құрады.

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде ТМД мемлекеттеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералдық өнімдердің үлес салмағы 49% (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 51%), азық-түлік тауарлары – 12% (12%), химиялық өнімдер – 16% (15%) құрады.

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде ТМД елдерінен әкелінетін импорт көлеміндегі машиналардың, жабдықтардың, көлік құралдарының, приборлар мен аппараттардың үлесі - 26% (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде 29%), минералды өнімдер – 27% (27%), металлургиялық өнімдер - 18% (16%), химиялық тауарлар – 9% (10%) құрады.

ТМД елдері минералдық, химиялық және металлургия өнімдерінің негізгі жеткізушілері болып табылады: 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде осы елдерден әкелінетін минералдық ресурстардың көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 94% (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 93%), металлургиялық өнімдер – 57% (59%), азық-түлік тауарлары – 61% (53%), химиялық тауарлар – 38% (40%) құрады.

4.3 ӘЛЕМНІҢ БАСҚА ЕЛДЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда айналымы 31255,3 млн. АҚШ долларын құрап, өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 29,6%-ға өсті, оның ішінде экспорт – 21246,3 млн. АҚШ доллары болып, 20,2%-ға, импорт – 10009 млн. АҚШ долларын құрап, 55,4%-ға өсті.

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде әлемнің басқа елдеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералды шикізаттың үлес салмағы - 73% (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 78%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 18% (15%) құрады.

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде әлемнің басқа елдерінен әкелінген импорт көлеміндегі машиналардың, жабдықтардың, көлік құралдарының, приборлар мен аппараттардың үлесі – 64% (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 60%), азық-түлік тауарлары – 5% (6%), химия өнімдері – 12% (13%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 11% (10%) құрады.

Елдің аса маңызды тауарларға қажеттілігін қамтамасыз етуде әлемнің басқа елдері үлкен роль атқарады: 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде осы елдерден әкелінген машина жасау өнімдерінің көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі – 76% (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 71%), фармацевтикалық тауарлардың - 88% (85%), киімдердің – 82% (84%), азық -түлік тауарларының үлесі – 39% (47%) құрады.

5. ИНВЕСТИЦИЯЛАР

5.1 ҚАРЖЫ ЕМЕС АКТИВТЕРГЕ ИНВЕСТИЦИЯЛАР

2007 жылдың қаңтар-тамызында қаржы емес активтерге жұмсалған инвестициялардың бағалау көлемі (материалдық айналым қаражатының қорларын толтыратын инвестицияларсыз) 1829,5 млрд. теңгені құрады, оның қомақты үлесін (97,5%) негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар алады.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар

2007 жылдың қаңтар-тамызында негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар 1783,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылдың қаңтар-тамызынан 10,8%-ға көп.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына, % -бен

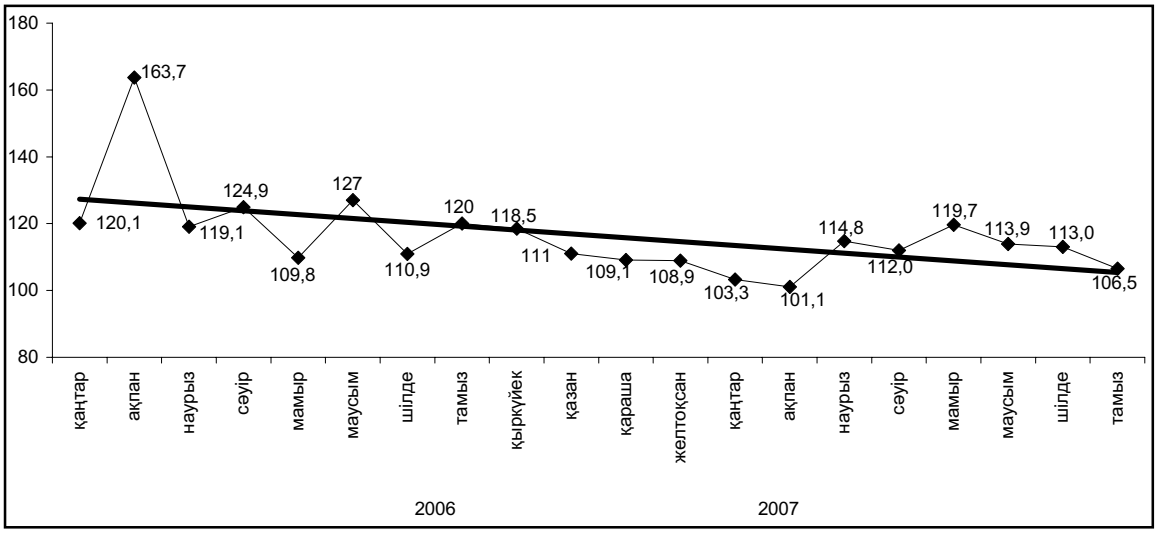

2007 жылдың қаңтар-тамызында негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың өсуі өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда республиканың жалпы барлық өңірінде байқалды. Мұнда негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың елеулі өсуі автомобильді жолдарды салу құрылысы белсенді екпінмен жүргізілген Ақмола (1,9 есеге), газ конденсаты кен орынын жайластыруға салынған қаражат есебінен – Батыс Қазақстан (53,3%-ға), тұрғын үй құрылысына жұмсалған инвестициялардың артуы есебінен – Қостанай (29,6%-ға) облыстарында және Астана қаласында (27,3%-ға) байқалды.

2006 жылдың қаңтар-тамызымен салыстырғанда инвестиция көлемінің төмендеуі Атырау (4,3%-ға), Солтүстік Қазақстан (14,1%-ға) және Маңғыстау (18,6%-ға) облыстарында болды. Осы өңірлердегі біршама инвестициялық жобалардың аяқталуы инвестиция көлемінің төмендеуіне себеп болды.

Негізгі капиталға инвестициялар игеру қарқыны, өңірлер бойынша

өткен жылдың тиісті кезеңіне, %-бен

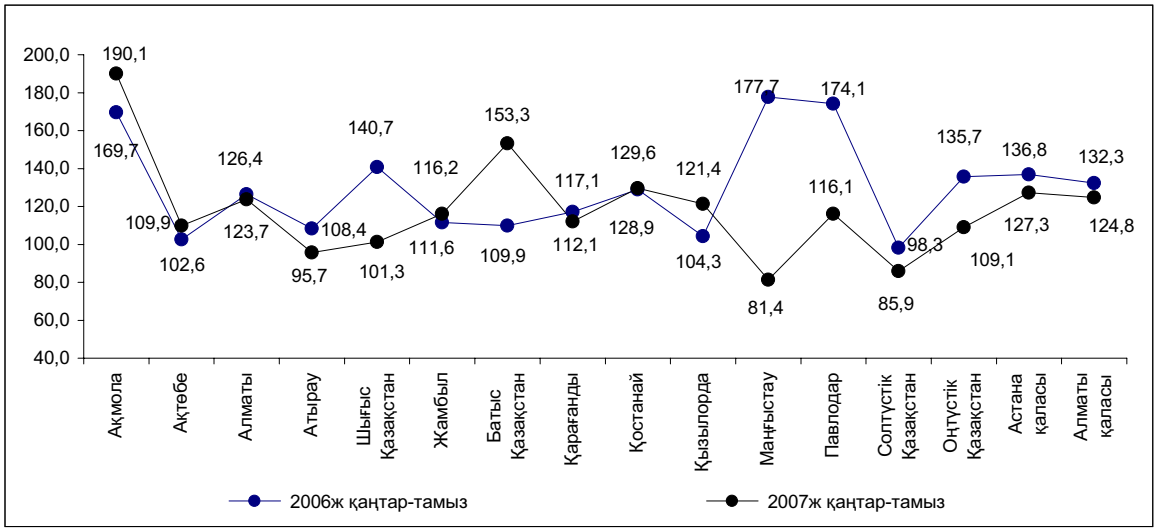

2007 жылдың қаңтар-тамызында негізгі капиталға қаражат салудың негізгі көздері шаруашылық жүргізуші субъектілердің меншікті қаражаты (57,3%) мен шетел инвестициялары (18,5%) болып табылды. Бюджет қаражаты 12,6%, қарыз қаражаты – 11,6% құрады.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар құрылымында салмақты үлесін жеке меншік нысанындағы кәсіпорындар мен ұйымдар (63,3%), сондай-ақ қызметін Қазақстан Республикасы аймағында жүзеге асыратын басқа мемлекеттердің шаруашылық жүргізуші субъектілерінің (23,7%) қаражаты құрады. Мемлекеттік сектордың үлесі - 13% құрады.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың құрылымы, пайдалану бағыттары бойынша

пайызбен

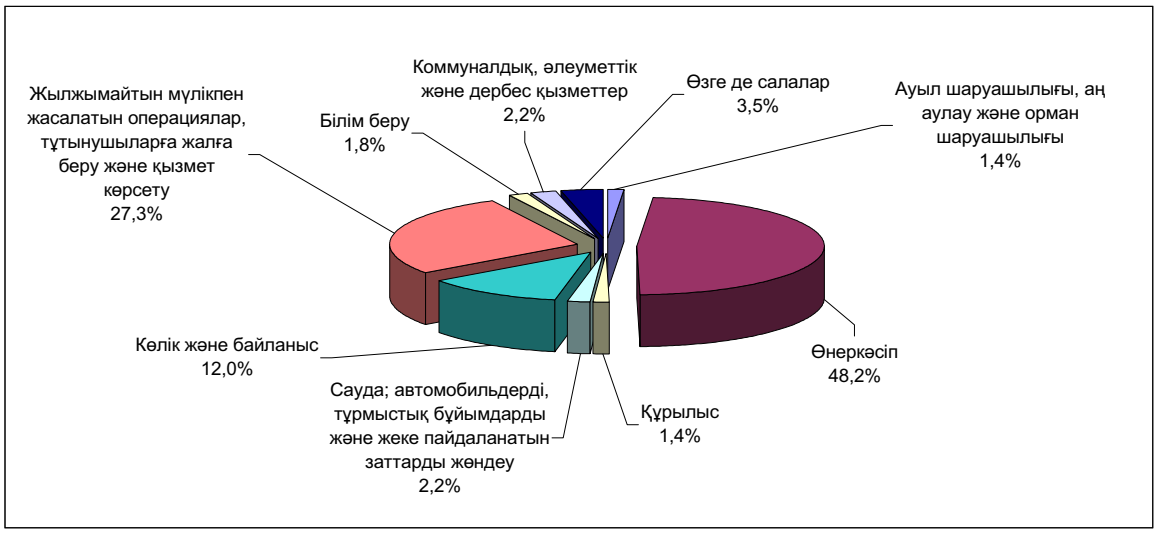

Инвестициялық тартымдылығы бойынша инвестициялаудың басым салалары, бұрынғысынша, мұнай және табиғи газ өндіру, негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың жалпы көлемінің - 29,3%-ы, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар – 27,3%, көлік және байланыс – 12,0%, өңдеу өнеркәсібі – 10,7%.

Шетел инвестицияларының ең көп көлемі Атырау облысында игерілді (68,2%), себебі бұл экономиканың мұнай-газ секторын дамытуға қаражат салатын шетел инвесторлары үшін ең тартымды өңір.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың технологиялық құрылымы

пайызбен

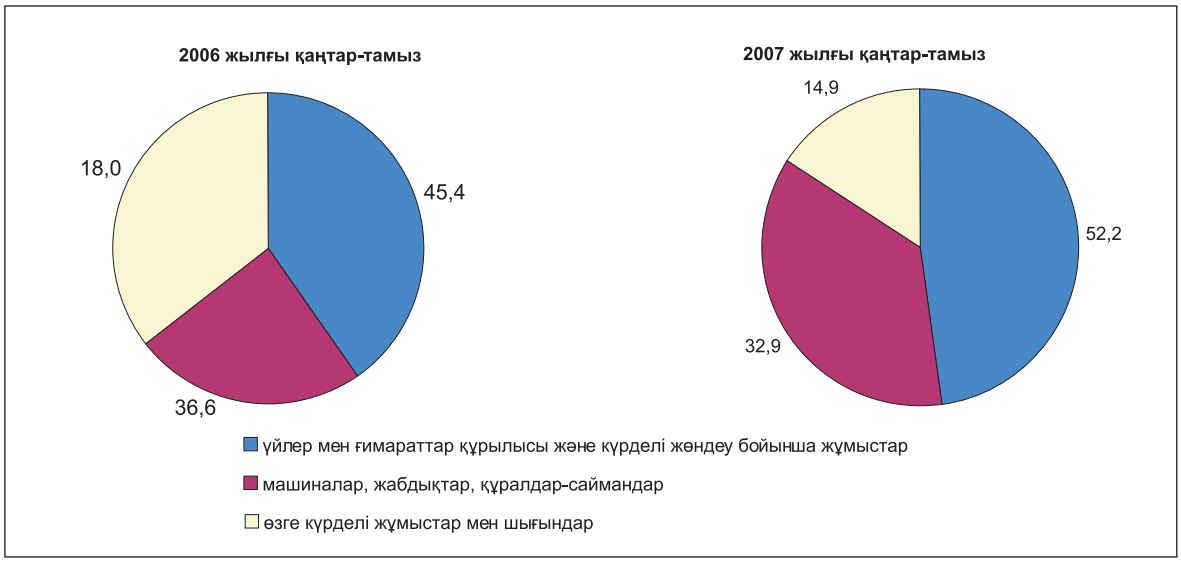

5.2 2007 ЖЫЛДЫҢ БІРІНШІ ЖАРТЫ ЖЫЛДЫҒЫНДА ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУШЫЛАРДЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

Қазақстан Республикасы Энергетика және минералдық ресурстар министрлігі жанындағы Геология және жер қойнауын пайдалану комитетінің деректері бойынша

Минералдық-шикізат кешенінің (МШК) жер қойнауын пайдалануға жұмсалған инвестициялардың көлемі 2007 жылдың бірінші жарты жылдығында 7616,2 млн. АҚШ долларын құрады, оның ішінде: барлауға - 809,4 млн. АҚШ доллары (инвестициялардың барлық көлемінің 11%-ы), өндіруге – 5806,8 млн. АҚШ доллары (89%) жұмсалды.

Көмірсутек шикізаты (КСШ) және қатты пайдалы қазбаларды (ҚПҚ) өндіруге бағытталған инвестициялардың көлемі – 7441,8 млн. АҚШ долларын құрады, оның ішінде КСШ-ты өндіруге – 4956,5 млн. АҚШ доллары (КСШ және ҚПҚ-ды өндіруге жұмсалған инвестициялардың барлық көлемінің 75%-ы), ҚПҚ-ды өндіруге 1681,8 млн. АҚШ доллары (25%) жұмсалды. КСШ және ҚПҚ-ды өндірудің геологиялық барлау жұмыстарына (ГБЖ) бағытталған инвестициялар 803,4 млн. АҚШ долларын құрады, оның ішінде КСШ-на - 751,1 млн. АҚШ доллары (ГБЖ-на жұмсалған инвестициялардың жалпы көлемінің 94%-ы), КПҚ-ға – 52,3 млн. АҚШ доллары (6%) жұмсалды.

Минералдық шикізат түрлері бойынша өндіруге және барлауға жұмсалған инвестициялардың бөлінуі

(қорытындыға %-бен)

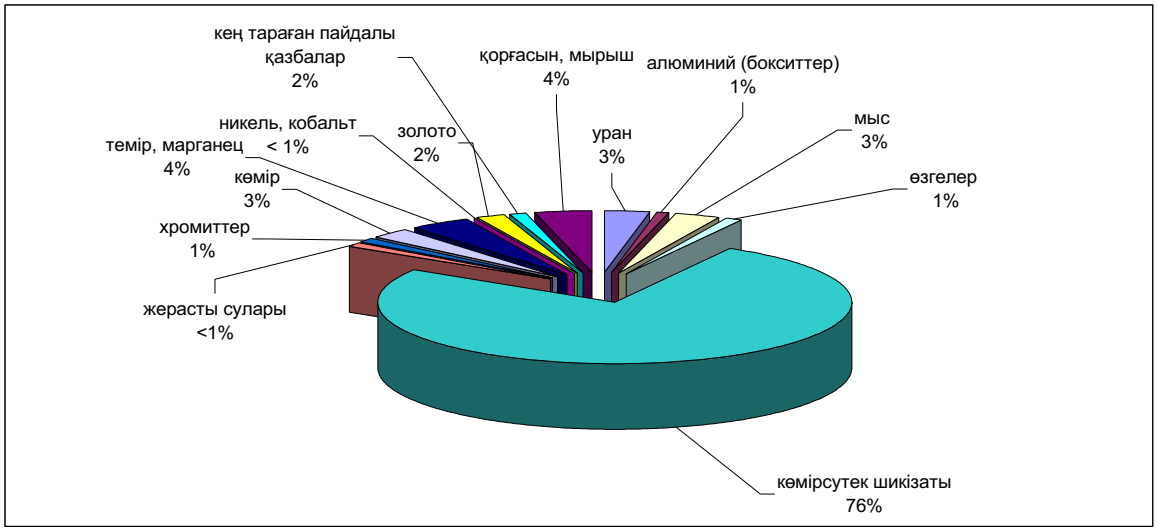

Жер қойнауын пайдалануға жұмсалған инвестициялардың өңірлік бөліністегі ең көп үлесі Атырау (34,9%), Маңғыстау (20,8%), Қарағанды (8,9%), Ақтөбе (8,8%) және Батыс Қазақстан (6,7%) облыстарында игеріліп жатыр.

Жер қойнауын пайдаланудың келісім-шарттық объектілерінде жұмыс істейтіндердің саны 186614 адамды құрады, олардың 178971 адамы (96%) – отандық персонал, 7643 адамы (4%) – шетел мамандары.

Әлеуметтік сала мен жергілікті инфрақұрылымды дамытуға 92,7 млн. АҚШ доллары инвестицияланды, оның ішінде 66 млн. АҚШ доллары (71%) - шетелдік компаниялармен, 26,7 млн. АҚШ доллары (29%) – отандық компаниялармен инвестицияланды.

Қазақстандық мамандарды оқытуға жұмсалған шығындар 34 млн. АҚШ долларын құрады.

Жұмыс орындарының көп бөлігі Қарағанды облысы бойынша жер қойнауын пайдалану субъектілеріне - республиканың жер қойнауын пайдалануға берілген барлық келісім-шарттар бойынша жұмыс орындарының жалпы санының 23%-ы, Қостанай облысы бойынша – 15%, Ақтөбе – 11%, Маңғыстау және Шығыс Қазақстан облыстарына – 9%-дан және одан астамы келеді. Қалған жұмыс орындары басқа әкімшілік облыстардың жер қойнауын пайдаланушыларының объектілері бойынша бөлінген.

Жер қойнауын пайдаланушылардан еліміздің бюджетіне түскен салықтар мен төлемдердің жалпы сомасы 4182,9 млн. АҚШ долларын құрады, олардың ең көбі корпоративтік табыс салығына – 2058,7 млн АҚШ доллары (салықтар мен төлемдердің жалпы сомасының 49%-ы), роялтиге – 797,7 млн. АҚШ доллары (19%), үстеме пайдаға салынатын салыққа – 641,5 млн. АҚШ доллары (15%) келеді. Қалған сома жер қойнауын пайдаланушылардың салықтары мен төлемдерінің басқа түрлері бойынша бөлінеді. Шетелдік компаниялар мен олар қатысқан компаниялардың үлесіне еліміздің бюджетіне түскен салықтар мен төлемдердің жалпы сомасының 74%-ы келеді.

6. БАҒАЛАР

6.1 ТҰТЫНУ БАҒАЛАРЫ

Ағымдағы жылдың тамызында **инфляция** 0,7% құрады, бұл өткен айға қарағанда 0,2 пайыздық пунктке аз. Бағалардың ең жоғары өсуі азық-түлік тауарларына – 0,9%-ға байқалды, ал олардың инфляцияға салымы ең елеулі – 0,4% болды. Азық түлік емес тауарлардың бағасы 0,6%-ға, ақылы қызмет көрсетулер – 0,5%-ға өсті, бұл бағалардың жалпы өсіміне, тиісінше, 0,2% және 0,1% қосты.

Өткен айда тамақ өнімдерінен нан мен жарма өнімдерінің бағасы 2,7%-ға (шілдеде – 0,4%-ға) өсті. Едәуір баға ұнға – 5,3%-ға, нанға – 4,5%-ға және макарон өнімдеріне – 1,1%-ға өсті. Ет және ет өнімдерінің баға өсімі – 1,7%, жылқы етіне – 2,9%, сиыр етіне – 2,3%, құс етіне – 2,2%, қой етіне – 1,4%, шошқа етіне – 1,1%, шұжық өнімдеріне баға өсімі – 0,9% құрады.

Сүт өнімдері, жұмыртқа және жеміс-көкөністер рыногында ағымдағы жылдың тамызында баға жағдайының өзгеруі байқалды.

Сүт өнімдерінің бағасы 1,3%-ға (шілдеде – 0,1%-ға төмендеді), жаңа сауылған сүт – 1,1%-ға, қышқыл сүт өнімдерінің бағасы – 1,9%-ға өсті. Жұмыртқа 5,5%-ға қымбаттады, өткен айда – 4,6%-ға арзандаған. Жемістер мен көкөністер бағасы 4,1%-ға арзандады (шілдеде – 0,1%-ға қымбаттаған). Картопқа баға деңгейі – 7,4%-ға, жаңа көкөністерге – 4,6%-ға, ал жемістерге – 1,1%-ға төмендеді.

Қант бағасы ай ішінде 1,9%-ға, май және тоң май бағасы – 0,9%-ға, балық пен теңіз өнімдерінің бағасы – 0,6%-ға қымбаттады.

Азық-түлік емес тауарлар арасында ағымдағы жылдың тамызында өткен аймен салыстырғанда бензин бағасы – 2,1%-ға, дизель отынының бағасы – 1%-ға өсті. Кеңсе бұйымдарының бағасы – 1,9%-ға, құрылыс материалдары, жуғыш құралдар – 0,7%-дан, киім мен аяққиім, үйге арналған заттар, дәрі-дәрмектер – 0,5%-дан, басылымдар – 0,4%-ға, жеке гигиена тауарлары – 0,3%-ға қымбаттады.

Ағымдағы жылдың тамызында ақылы қызмет көрсетулер саласындағы тұрғын үй-коммуналдық қызмет көрсетулерге тарифтер – 0,5%-ға өсті. Қоқыс жинауға тарифтер – 7,4%-ға, тұрғын үйді ұстауға – 1,7%-ға, оны жөндеуге – 2,1%-ға, газбен жабдықтауға – 0,6%-ға, кәрізге – 0,4%-ға жоғарылады.

Мейрамханалар мен қонақ үйлердің қызмет көрсетулеріне бағалар 1,4%-ға, шаштараздар қызмет көрсетулеріне баға – 1%-ға өсті. Дәрігерлік қызметтер – 1%-ға, мәдениет және демалыс – 0,5%-ға, мектепке дейінгі мекемелерде балаларды ұстау бойынша қызметтер – 0,4%-ға қымбаттады. Жолаушылар көлігімен жүру төлемі 0,8%-ға, теміржол көлігімен – 2,5%-ға, автомобиль көлігімен жүру төлемі – 0,6%-ға жоғарылады.

2005-2007 жылдардағы инфляция

өткен жылдың тиісті айына, пайызбен

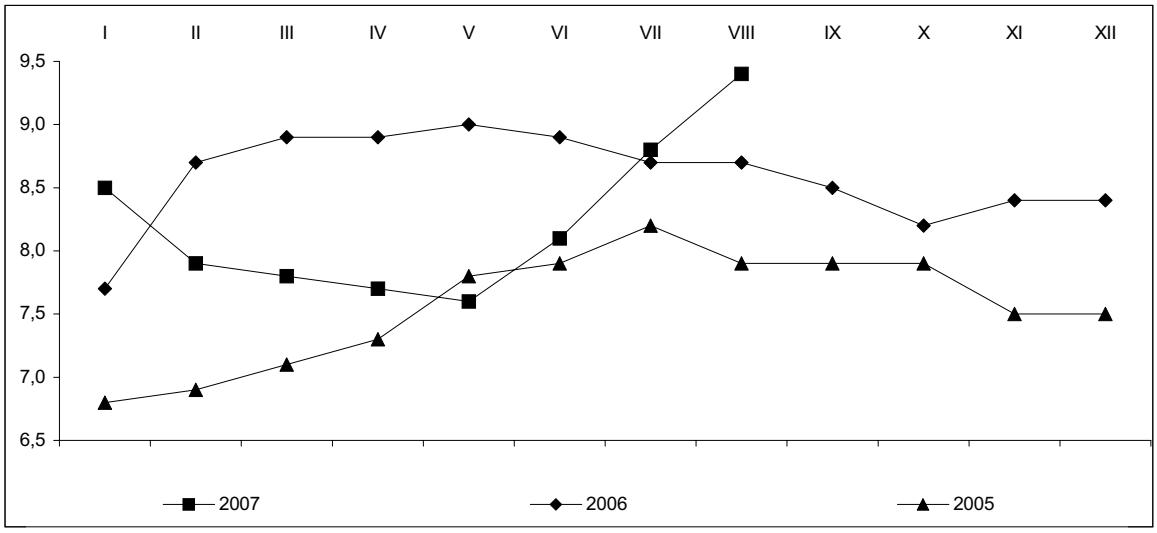

2007 жылдың тамызында орташа республика бойынша жаңа тұрғын үйдің бір шаршы метрін сату бағасы 159,6 мың теңгені құрап, 2006 жылғы тамызбен салыстырғанда 1,6 есеге, көркейтілген тұрғын үйді қайта сату бағасы, тиісінше – 138 мың теңге болып, 1,7 есеге өсті.

2006-2007 жылдардағы тұрғын үй рыногындағы бағалардың өзгеруі

өткен айға пайызбен, өсуі +, төмендеуі -

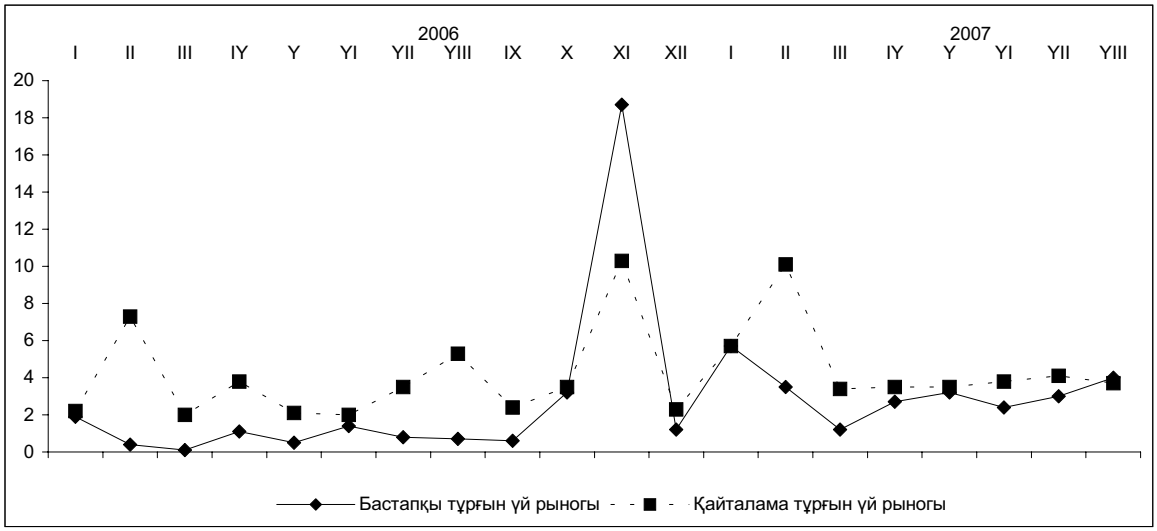

Жемістер мен көкөністерге, бензинге, көмірге баға өсуінің әсерін есепке алмай есептелген базалық инфляция ағымдағы жылдың тамызында – 1%-ды құрады, ағымдағы жылдың шілдесінде – 0,8% болған.

2007 жылдың тамызында Қазақстан Республикасындағы инфляция

пайызбен, өсуі +, төмендеуі -

	2007 жылдың тамызы			2007 жылдың қаңтар-тамызы 2006 жылдың қаңтар-тамызына
	2007 жылдың шілдесіне	2006 жылдың желтоқсанына	2006 жылдың тамызына	
Инфляция	0,7	6,3	9,4	8,2
Базалық инфляция	1,0	6,0	8,9	7,5
Ақшалай табысы өте төмен халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,9	6,7	9,8	8,5
Ақшалай табысы өте жоғары халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,6	6,1	9,4	8,3

2007 жылдың тамызында 2006 жылдың желтоқсанына қарағанда негізгі тамақ өнімдерін тұтынудың ең төменгі нормаларынан есептелген орташа халықтың жан басына шаққандағы ең төменгі күнкөріс деңгейінің шамасы 24,3%-ға, өткен айға қарағанда 7,3%-ға өсіп, 10310 теңгені (тамақ өнімдері – 6186 теңгені, азық-түлік емес тауарлар мен ақылы қызметтер – 4124 теңгені) құрады. 2007 жылдың тамызында оның құрылымында ет пен балықты сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі 18,1%, сүт, май-тоң май өнімдері мен жұмыртқаны – 12,7%, жемістер мен көкөністерді – 19,5%, нан өнімдерін – 7,6%, қант, шай және дәмдеуіштерді сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі – 2,1% құрады.

6.2 ЭКОНОМИКАНЫҢ НАҚТЫ СЕКТОРЫНДАҒЫ БАҒА

Өнеркәсіп өнімін өндіруші-кәсіпорындар бағалары, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса ағымдағы жылдың тамыз айында шілдемен салыстырғанда 6,1%-ға, 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда – 17,1%-ға көтерілді. Өндірілген өнім бір ай ішінде 6,4%-ға, ал өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулер - 1,1%-ға қымбаттады. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған өнімдер тобындағы өндіріс құрал-жабдықтарының бағасы – 1,1%-ға, аралық тұтыну өнімдері – 7%-ға, тұтыну тауарлары бағасы – 1%-ға өсті.

2007 жылғы Қазақстан Республикасында өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағаларының индексі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2007ж. тамыз				2007ж. қаңтар - тамыз 2006ж. қаңтар - тамызға
	2007ж. шілдеге	2006ж. тамызға	2006ж. желтоқсанға	2005ж. желтоқсанға	
Өнеркәсіп өнімдері, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса	6,1	14,0	17,1	34,1	7,0
Өндірілген өнім	6,4	14,5	17,9	35,6	7,1
Өндіріс құрал-жабдықтары	1,1	8,2	4,3	13,4	6,9
Аралық тұтыну тауарлары	7,0	15,2	19,5	38,5	7,1
Тұтыну тауарлары	1,0	7,7	3,9	12,5	6,6
Өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетулер	1,1	5,0	4,2	14,2	6,0

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының базалық индексі (мұнай мен металл бағаларының өзгеруі есебінсіз) ағымдағы жылдың тамызында шілдемен салыстырғанда 102,7%, 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 110,2% құрады.

Өткен айда металл бағасының – 11,2%-ға қымбаттауы өнеркәсіптегі баға жағдайына белгілі бір әсерін тигізді. Қолайлы сыртқы сауда конъюнктурасы қара металлургия өнімдері бағаларының– 19,7%-ға, түрлітүсті металлургия өнімдерінің – 6,9%-ға көтерілуіне ықпал етті. Ең елеулі олар ферроқорытпаларға – 37,7% және қорғасынға -33,7% өсті. Бір ай ішінде мыс – 8,6%-ға, алюминий – 5,9%-ға қымбаттады. Ағымдағы жылдың тамызында металлургия өнеркәсібіндегі бағаның жалпы деңгейі – 1,6%-ға өсті (ағымдағы жылдың шілдесінде – 0,1%-ға кеміген).

Өнеркәсіп өндірісіндегі бағаның қалыптасуына әсер еткен басқа да маңызды фактор 6,5%-ға қымбаттаған энергоресурстарға бағалардың өзгеруі болып қалуда. Бұл республикадағы мұнай өндіру бағасының 7,5%-ға, газ конденсатының - 6,6%-ға және табиғи газ бағасының - 1,1%-ға өсуінен болды, бұл өнеркәсіптегі баға серпініне 3,8%-ға оң мәнді “әсер” етті.

2007 жылғы шикізаттық энергия ресурстарын өндіруші кәсіпорындар бағасының индексі

өткен айға пайызбен

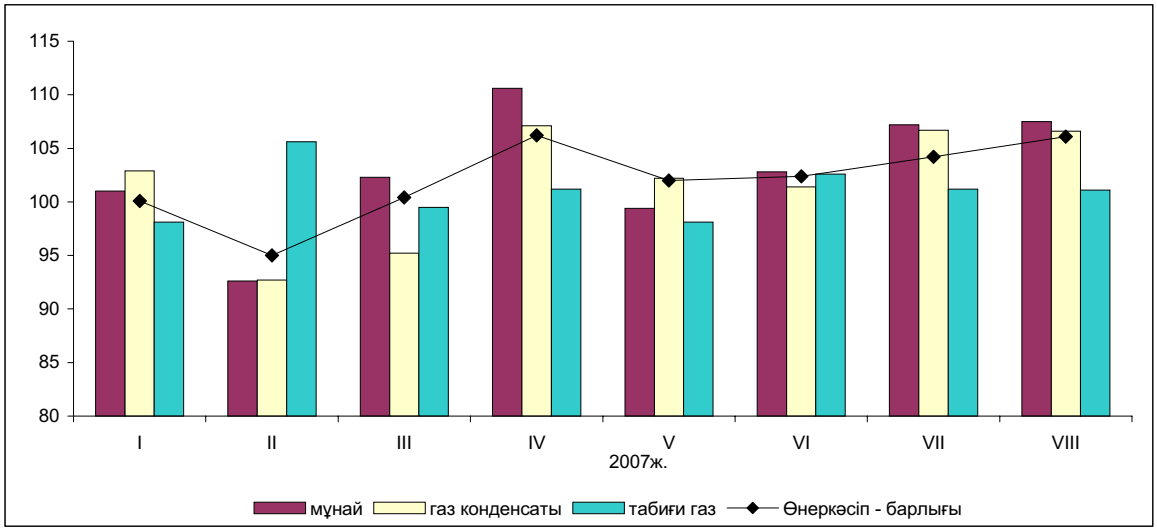

Ағымдағы жылдың тамызында республикада өндірілген тамақ өнімдерінің бағасы 2,2%-ға (шілдеде – 1%-ға) өсті. Олардың елеулі өсуі құс етіне – 5,7%-ға байқалды, бұл оның аграрийлерде қымбаттауынан болды. Ауыл шаруашылығы өндірушілеріндегі ұқсас бағаның өзгеруі бидай ұнының – 5,8%-ға, ал кейіннен нан бағасының – 3,1%-ға жоғарылауына әкеп соқты. Бұл уақытта сүт өнімдері - 4,4%-ға, маргарин – 2,7%-ға қымбаттады, ал шай – 0,2%-ға арзандады.

Өткен айда бақыланатын өндірістік сипаттағы қызметтердің ішінде газеттерді басып шығаруға тарифтер – 2,8%-ға, мұнай және газ өндіру тарифтері – 0,2%-ға көтерілді, ал электр энергиясын өңірлік деңгей желісі бойынша тасымалдау және бу мен ыстық сумен жабдықтау қызметтерінің бағасы өткен деңгейде қалды.

Технологиялық үдеріс үшін өнеркәсіп кәсіпорындары сатып алған өндіріс ресурстарына бағалар индексі ағымдағы жылдың тамызында шілдеге қарағанда 101,4%, 2006 жылдың желтоқсанына қарағанда – 104,4% құрады. Өткен айда республикада және Достастық елдерінде сатып алынған шикізат пен материалдар бағасы 1,4%-дан, алыс шетелде – 2,3%-ға өсті.

Республикадан шығарылған тауарлардың бағасы ағымдағы жылдың шілдесінде маусыммен салыстырғанда 5,1%-ға, 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 21,3%-ға жоғарылады. Ай ішінде алыс шетелге және жақын шетелге шығарылған өнім – 5,1%-дан қымбаттады. Қайта өңдеу сатылары бойынша сыныпталған, экспорттық өнім топтарындағы шикізат бағасы – 6%-ға, жартылай фабрикаттар – 2,7%-ға және дайын тауарларға баға - 5,9%-ға жоғарылады. Газ конденсатына экспорттық жеткізілім бағасы – 7,8%-ға, мұнайға – 5,9%-ға тіркелді, бұл оның дүние жүзілік рыноқтағы ұқсас қозғалысына байланысты. Қара металдар илегі 9,3%-ға, мырыш – 7,2%-ға қымбаттады, ал алюминий - 1,4%-ға арзандады. Химиялық тауарларға баға ағымдағы жылдың шілдесінде 0,8%-ға төмендеді, ал өткен айда олардың 7%-ға көтерілуі байқалды. Шетелге шығарылған ауыл шаруашылығы өнімдерінің ішінде жүн бағасы – 12,5%-ға (маусымда - 9%-ға), бидай бағасы – 8,5%-ға (4,3%-ға), кант бағасы – 4,2%-ға (1,7%-ға) көтерілді, ал темекі бағасы – 2,5%-ға (маусымда – 0,2%-ға) төмендеді.

Қазақстанға жеткізіген өнімдер бағасының индексі ағымдағы жылдың шілдесінде маусымға қарағанда 101,6%, 2006 жылғы желтоқсанға қарағанда 104,2%, Достастық мемлекетерінен – тиісінше 102,8% және 108,2%, әлемнің қалған елдерінен – 99,9% және 98,8% құрады. Импортталатын минералды өнімдер бағасы – 8,6%-ға, тоқыма бұйымдар – 7,9%-ға, құрылыс материалдары – 5,9%-ға, сүрек бағасы – 3,5%-ға өсті. Бояу мен лактар – 9,6%-ға, пластмасса – 5,3%-ға, қағаз және қатырма қағаз – 0,7%-ға арзандады.

Ағымдағы жылдың тамызында шілде айымен салыстырғанда **ауыл шаруашылығы өнімдеріне өткізу бағасы** 0,9%-ға (өткен жылдың тиісті кезеңінде - 0,2%-ға), мал шаруашылығы өнімдерінің бағасы – 1,2%-ға (0,5%-ға), өсімдік шаруашылығы өнімдерінің бағасы - 0,7%-ға көтерілді.

Ауыл шаруашылығы өнімдеріне бағалардың өзгеруі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2007 жылдың тамызы				2007 жылдың қаңтар-тамызы 2006 жылдың қаңтар-тамызына
	2007 жылдың шілдесіне	2006 жылдың тамызына	2006 жылдың желтоқсанына	2005 жылдың желтоқсанына	
Ауыл шаруашылығы өнімдері	0,9	15,7	5,1	15,1	13,5
Өсімдік шаруашылығы өнімдері	0,7	18,8	8,1	19,2	16,2
Мал шаруашылығы өнімдері	1,2	11,6	1,2	9,7	9,9

Ағымдағы жылдың тамызында мал етінің барлық түрлері 1,1%-ға (қой -1,8%, ірі қара мал мен жылқы еті -1,1-1,3%, шошқа - 0,1%-ға), ал құс еті - 1,9%-ға қымбаттады. Жұмыртқаның өткізу бағасы ұзақ уақыт төмендеуінен кейін (ағымдағы жылдың ақпан айынан шілде айына дейін) өткен айда 4,4%-ға қымбаттады. Тамыз айында сүтке бағаның төмендеу қарқыны біршама - 0,8%-ға қысқарды, бұл шілдеде - 3,6%, маусымда - 4,9% болған. Балға баға өсімі - 1,7%, елтірілі теріге - 0,8% құрады.

Өткен айда дәнді дақылдардың рыногындағы бағалардың 0,7%-ға жоғарлауы байқалды, бұл жүгері бағасының - 1,4%-ға (ағымдағы жылдың шілдесінде - 0,3%-ға), бидайдың жұмсақ түріне – 0,8%-ға (0,7%-ға) өсуі есебінен болды. Ағымдағы жылдың шілдесінде көкөністердің 1,9%-ға арзандауынан кейін, тамыз айында дәл осы шамаға қымбаттады. Бағаның елеулі өсімі қызанаққа - 16,7%, қиярға – 7,3%, қырыққабатқа -1,6%, қызылшаға – 1,2%, сәбізге – 0,7%, пиязға – 0,3% белгіленді. Картоп – 0,5%-ға арзандады.

2007 жылы ауыл шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлеріне бағалардың өзгеруі

өткен айға пайызбен, өсіуі+, төмендеуі-

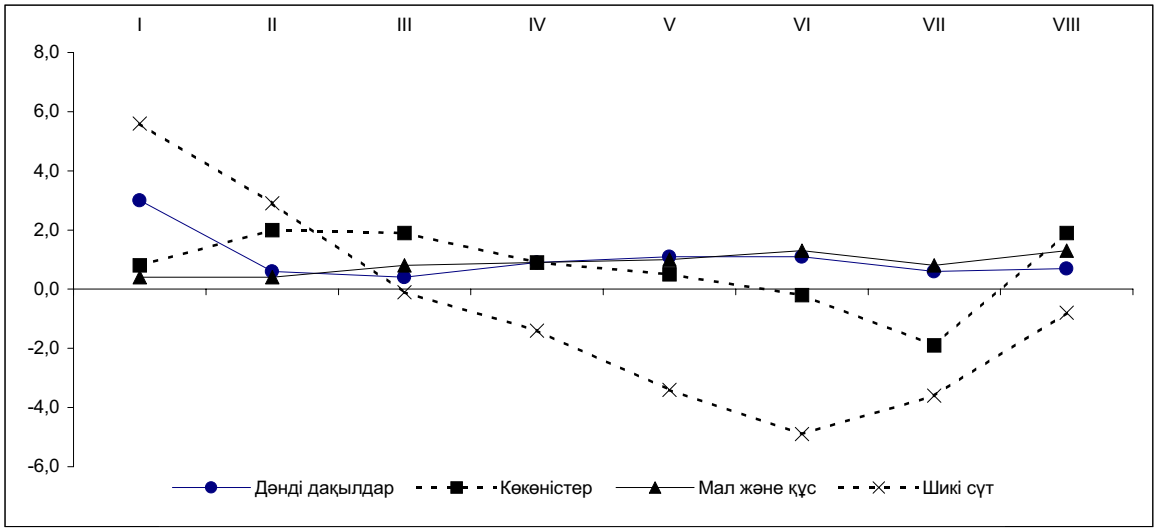

Ағымдағы жылғы тамызда шілде айымен салыстырғанда **құрылыстағы баға индексі** 100,8%, құрылыс-монтаж жұмыстарына - 100,9%-ды құрады. Бұл өткен сегіз ай ішіндегі ең жоғарғы баға өсімі. Технологиялық жабдықтарға баға – 0,9%-ға, өзге де жұмыстар және шығындарға– 0,7%-ға өсті.

2007 жылы құрылыстағы баға индексі

өткен айға пайызбен, өсуі+, төмендеуі-

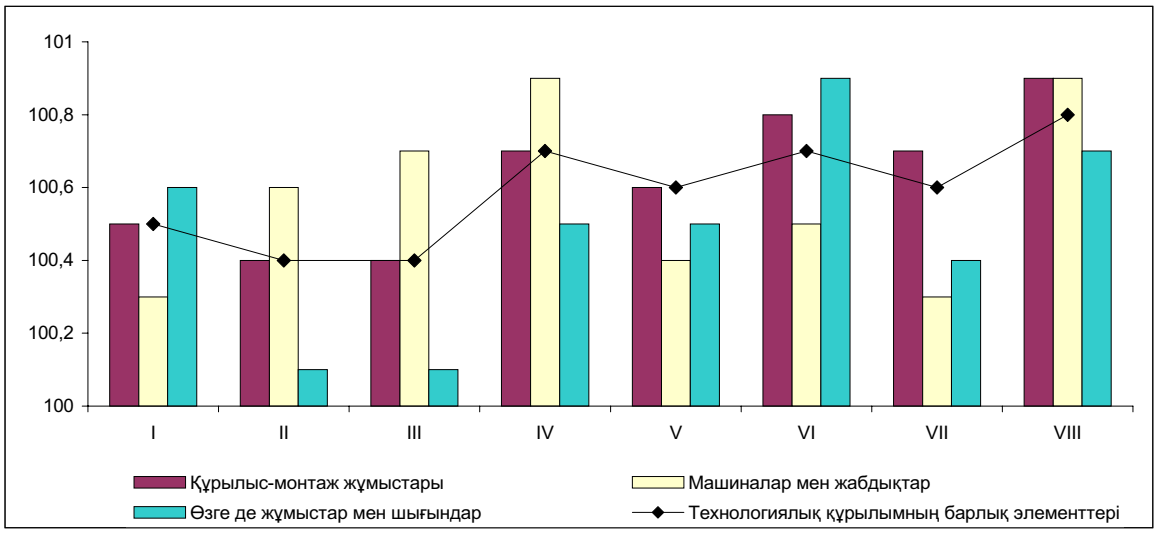

Тамыз айында құрылыс ұйымдарымен сатып алынған материалдар, бөлшектер және құрылғылар 0,7%-ға қымбаттады. Өткен айда портландцемент және еденге арналған бетон тақталар - 6-дан 6,3%-ға дейін, жай пішінді асбестцемент табақтары, тауарлы бетон және ғаныш табақтары – 5,7-дан 5,9%-ға дейін, ғаныш, жылуоқшаулағыш тақталар, қож мақтасы – 4,8-5,1%, қиыршықтас және құрылыс қоспалары - 3%-дан, қыштан жасалған кірпіштер - 2,3%-ға, құм, бояулар мен лактар бағасы - 1%-дан қымбаттады.

Ағымдағы жылдың екінші тоқсанында өткен жылдың тиісті тоқсанымен салыстырғанда тұрғын үйлерді салу бойынша құрылыс жұмыстырының (қызмет көрсетулерінің) бағасы - 8,7%-ға (кірпіштен – 8,9%-ға, монолиттен – 7,9%-ға), әкімшілік ғимараттарды салу – 6,3%-ға, мектептерді салу - 7,4%-ға, өндірістік ғимараттарды – 3%-ға, автомобиль жолдарын салу бойынша құрылыс жұмыстырының (қызмет көрсетулерінің) бағасы – 5,1%-ға өсті.

2006-2007 жылдардың екінші тоқсанында тұрғын үйлерді тұрғызу бойынша құрылыс жұмыстары бағасының өзгеруі.

өткен жылдың тиісті тоқсанына пайызбен, өсуі+, төмендеуі-

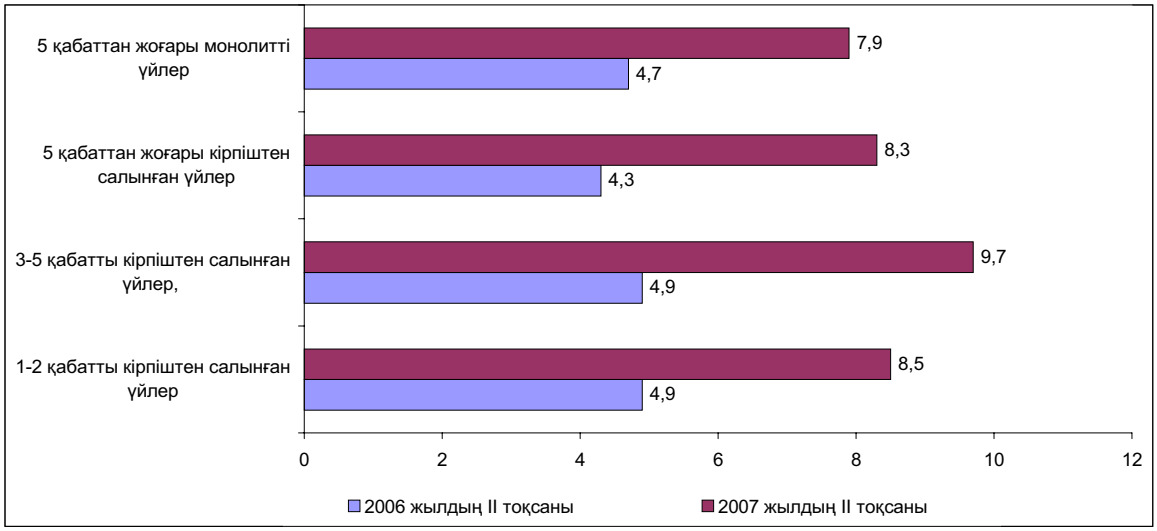

Тұрғын үйлерді салу кезіндегі жер телімін дайындау бойынша жұмыстарына баға өсімі 4,7%, аяқтау циклиндегі әрлеу жұмыстарына - 7%, жалпықұрылыстық жұмыстарға - 10,9%, жабдықтарды монтаждау жұмыстарына баға өсімі - 4,8%-ды құрады. Олардың ішінде қабырғаларды кірпішпен қалау бойынша жұмыстар – 12,2-дан 16,8%-ға дейін, сылау – 8-9,8%, қабырғалар мен еденді тақтайшалармен қаптау, санитарлық-техникалық жұмыстар – 5,8-7,8%, экскаваторлық және жер жұмыстары - 4,2-5,6%-ға елеулі қымбаттады.

Ағымдағы жылдың тамызында **көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау тарифтерінің индексі** өткен аймен салыстырғанда - 100,1%, 2006 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда - 99,1% құрады.

Бір ай ішінде автожол және құбыр желісі көлігі қызмет көрсетулерінің тарифтері 0,5%-ға көтерілді. Халықаралық желілері тарифтерінің 10,5%-ға төмендеуінен әуе көлігімен жүк жеткізу 10,9%-ға, республика ішінде - 14,8 %-ға арзандады. Өткен айда темір жол және ішкі су көлігі қызмет көрсетулерінің тарифтері өзгеріссіз қалды.

7. ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІ

7.1 МЕМЛЕКЕТТІК ҚАРЖЫ

Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті. ҚР Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша 2007 жылдың 1 тамызына мемлекеттік бюджет табыстары 1576,6 млрд. теңгені немесе орындалатын бюджетке қатысты 59,9% құрады. Шығындар 1417,1 млрд. теңге сомада өндірілді және ол бойынша орындау – 52,9% құрады. 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда табыстар 10,7%-ға, ал шығындар 12,4%-ға өсті. Бюджет тапшылығы (таза бюджеттік кредит беруді және қаржылық активтермен болатын операциялар бойынша сальдоны есепке алғанда) 16,9 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

Мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында негізгі үлесті салықтық түсімдер (78,8%) алады. Бюджеттің негізгі қайнар көзі болып корпоративтік табыс салығы, қосылған құнға салық және әлеуметтік салық табылады. Салықтық емес түсімдер, негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер және трансферттер түсімі сәйкесінше 7,5%, 3,9% және 9,8%-ды құрады.

Мемлекеттік бюджеттің салықтық түсімдерінің құрылымы
(2007 жылдың 1 тамызындағы жағдай бойынша)

пайызбен

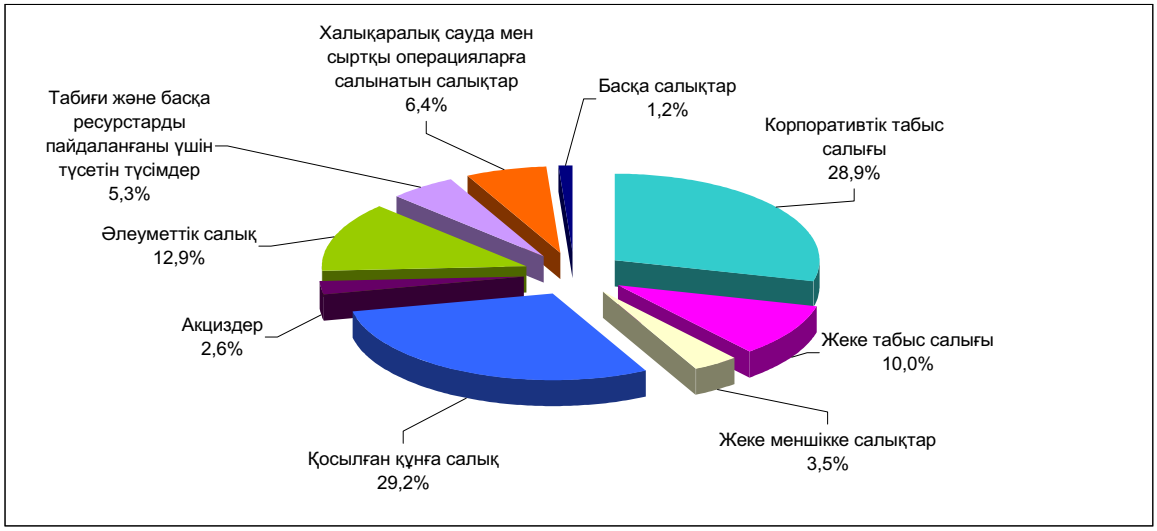

2007 жылғы қаңтар-шілдеде әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға жұмсалған шығындар өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 27%-ға, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге – 36,9%-ға, білім беруге –31,7%-ға және денсаулық сақтауға – 41,5%-ға өсті.

Мемлекеттік бюджет шығындары
(2006-2007 жылдардың 1 тамызындағы жағдай бойынша)

млрд.теңге

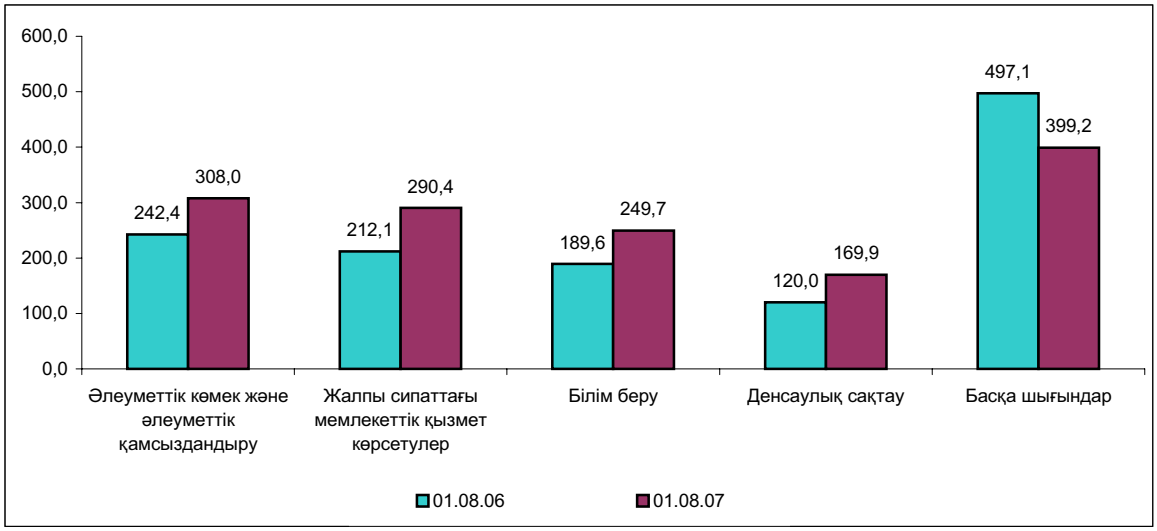

2007 жылғы 1 тамызындағы жағдай бойынша Республикалық бюджетке түскен табыстар 1223,8 млрд. теңгені құрады. Шығындар 1141,1 млрд. теңге сомада өндірілді. Бюджет тапшылығы 96,2 млрд. теңге деңгейінде анықталды. Өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда табыстар 4,9%-ға, ал шығындар 7,7%-ға өсті.

Республикалық бюджет табыстарының 70,3%-ын салықтар, 9,2%-ын-салықтан тыс түсімдер, 20%-ын трансферттер түсімі, 0,5%-ын негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер құрады.

Республикалық бюджет шығындарында әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға – 25,1%, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге – 20,9%, көлік және коммуникацияға – 9%, білім беруге – 6,2% және денсаулық сақтауға – 5,2% келеді.

Жергілікті бюджетке түскен табыстар 829,3 млрд. теңгені, шығындар 752,5 млрд. теңгені құрады. 2006 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда табыс 37,8%-ға, шығындар – 38,1%-ға өсті. Бюджет профициті 68,3 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

Жергілікті бюджеттердің табыстар бөлігі 105,4%-ға орындалды. Жоспарды негізгі асыра орындау Маңғыстау – 115,2%, Батыс Қазақстан – 112,8%, Атырау – 111,5%, Қызылорда облыстарына –110% және Алматы қаласына – 109,8% келеді. Сонымен қатар, Астана қаласы (99,1%) және Оңтүстік Қазақстан облысы (99%) бойынша жоспарды орындамау байқалады.

7.3 АҚША-КРЕДИТ ЖҮЙЕСІ

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша 2007 жылдың шілдесінің соңына ақша базасы (резервтік ақшалар) 1 696,4 млрд. теңге (2006 жылдың шілдесінің соңына – 1 162,9 млрд. теңге) сомасында анықталды және өткен аймен салыстырғанда 1,8%-ға өсті. Қазақстанның Ұлттық Банкінен (ҚҰБ) тыс қолма-қол ақшалар және екінші деңгейдегі банктердің және Қазақстан Ұлтық Банкідегі басқа ұйымдардың депозиттері тиісінше 926,6 млрд. теңге мен 769,8 млрд. теңгені (2006 жылдың тиісті кезеңінде тиісінше – 625,9 млрд. теңге және 537 млрд. теңге) құрады.

Айналымдағы қолма-қол ақша (М0) 2007 жылдың шілдесінің соңына өткен аймен салыстырғанда 2,8%-ға, 2006 жылдың сәйкес айымен салыстырғанда 42,5%-ға өсіп, 815,4 млрд. теңгені құрады.

Ақша базасы (М3) ағымдағы жылдың шілдесінің соңына 2007 жылдың маусымымен салыстырғанда 2,9% -ға өсті және 4 617,6 млрд. теңгені (2006 жылдың сәйкес кезеңінде – 2 813,3 млрд. теңге) құрады.

2004-2007 ж.ж. М1, М2 және М3 ақша агрегаттары

кезең соңына, млрд. теңге

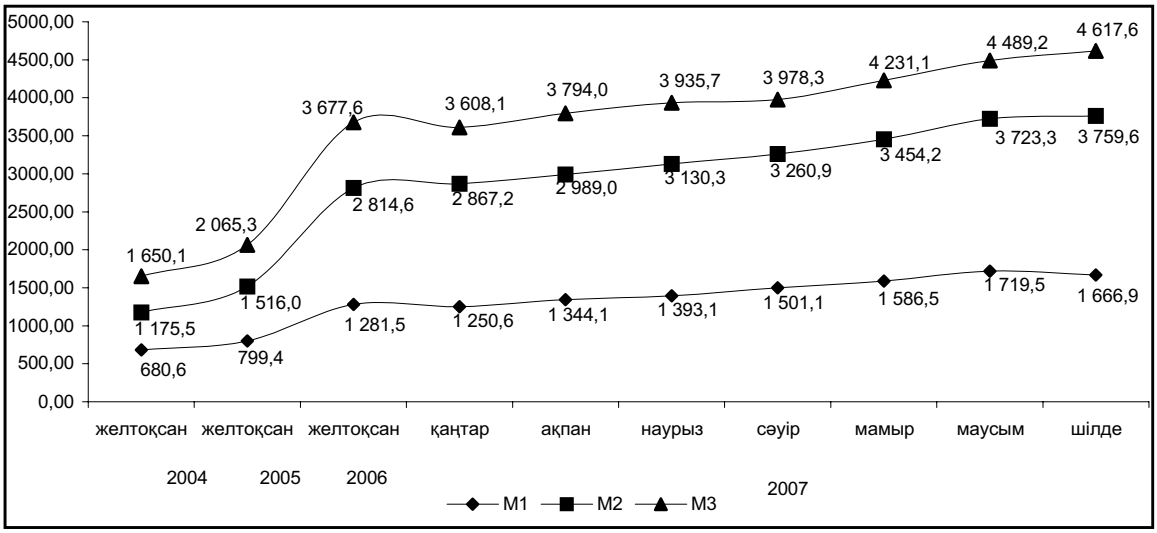

Екінші деңгейдегі банктердегі резиденттер депозиттерінің жалпы көлемі 2007 жылдың шілдесінің соңына өткен аймен салыстырғанда 2,9%-ға өсіп, 3 802,2 млрд. теңге сомасында (2006 жылдың шілдесінің соңына – 2 241,1 млрд. теңге) белгіленді. Ұлттық валютадағы депозиттер ағымдағы жылдың маусымымен салыстырғанда 0,8%-ға азайып, 2 784,7 млрд. теңгені, шетел валютасындағы депозиттер 14,6%-ға өсіп, 1 017,5 млрд. теңгені құрады. Жеке тұлғалардың алуға депозиттері депозиттердің жалпы сомасының 38,2%-ын алады. 2007 жылдың шілдесінде өткен аймен салыстырғанда олардың сомасы 7,2%-ға өсіп, 1451,9 млрд. теңгені (2006 жылдың сәйкес кезеңінде – 760,9 млрд. теңге) құрады.

Ағымдағы жылдың шілдесінің соңына екінші деңгейдегі банктер кредиттері 6 875,9 млрд. теңгені (2006 жылдың шілдесінің соңына – 3 309,8 млрд. теңге) құрады және бір айда 4,7%-ға өсті. Аталған кезеңде банктік емес заңды тұлғаларға берілген кредиттер сомасы 2006 жылдың шілдесімен салыстырғанда 2 есеге, жеке тұлғаларға – 2,4 есеге өсіп, тиісінше 4 483,3 млрд. теңге және 2 392,6 млрд. теңгені құрады.

2006 және 2007 жж. шілдесіндегі екінші деңгейдегі банктер кредиттерінің салалық құрылымы

кезең соңына, пайызбен

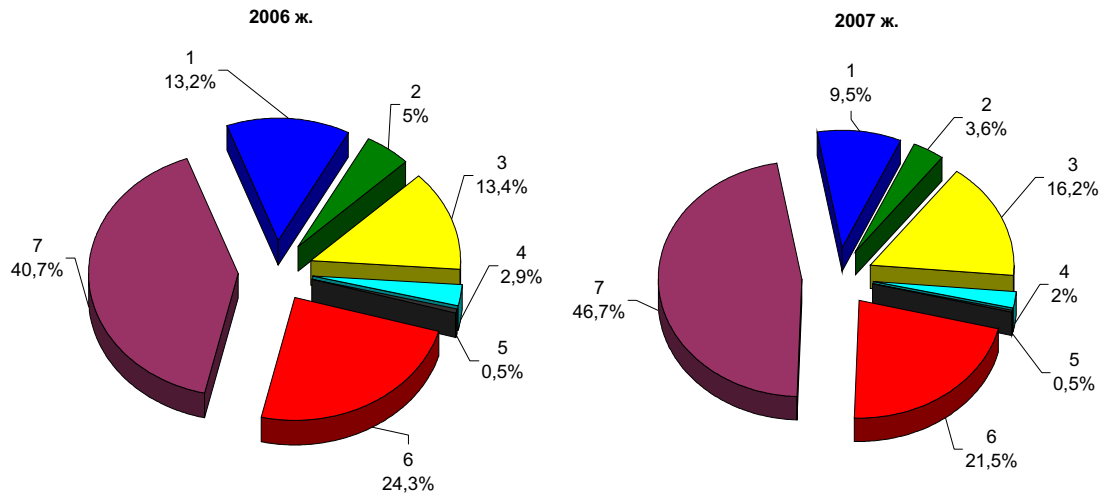

1 – өнеркәсіп; 2 – ауыл шаруашылығы; 3 – құрылыс; 4 – көлік; 5 – байланыс; 6 – сауда; 7 – өзге де

2007 жылдың шілдесінің соңына ұзақ мерзімді кредиттер сомасы (бір жылдан астам) 5 428,6 млрд. теңгені (2006 жылдың шілдесінің соңына – 2 402,7 млрд. теңге) құрады және ағымдағы жылдың өткен айымен салыстырғанда 6%-ға өсті. Кредиттер құрылымында олар ең үлкен үлесті – 79%-ды құрайды (2006 жылдың сәйкес кезеңінде – 73%).

Кредиттеу объектілері бойынша ең үлкен үлесті айналым қаражаттарын сатып алуға берілген кредиттер – 28,5% (1 962,5 млрд. теңге), ең аз үлес құнды қағаздарды сатып алуға берілген кредиттер – 0,9% (62,1 млрд. теңге) алады. Азаматтардың тұтынушылық мақсаттарына берілген кредиттер – 16,6% (1 142,9 млрд. теңге), негізгі қорларды сатып алуға – 11,2% (773,5 млрд. теңге), азаматтарға тұрғын үйлерді салу және сатып алуға – 10,8% (739,6 млрд. теңге), жаңа құрылыс және қайта құруға – 10,7% (733,4 млрд. теңге), басқа мақсаттарға – 21,3% (1 461,9 млрд. теңге) құрады.

2007 жылдың шілдесінің соңына екінші деңгейдегі банктердің шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берілген кредиттері 1 394,4 млрд. теңгені құрады, бұл өткен айға қарағанда 6,3%-ға көп. Бұл жалпы берілген кредиттердің 20,3%-ын (2006 жылдың сәйкес кезеңінде – 18,1%) құрайды.

ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша ағымдағы жылдың шілдесінде жеке тұлғаларға шетел валютасын сату көлемі оны сатып алу көлемінен: еуро бойынша – 3,3 есеге, АҚШ доллары бойынша – 5,1 есеге, ресей рублі бойынша – 35,8%-ға асып түсті. Жеке тұлғаларға шетел валютасын сату көлемі өткен аймен салыстырғанда еуро бойынша – 14,3%-ға, ресей рублі бойынша – 1,4%-ға, АҚШ доллары бойынша – 2,3 есеге көтерілді.

2004-2007 жж. АҚШ доллары және Еуроның ресми айырбастау бағамдары

кезең соңына, валюта бірлігіне теңгемен

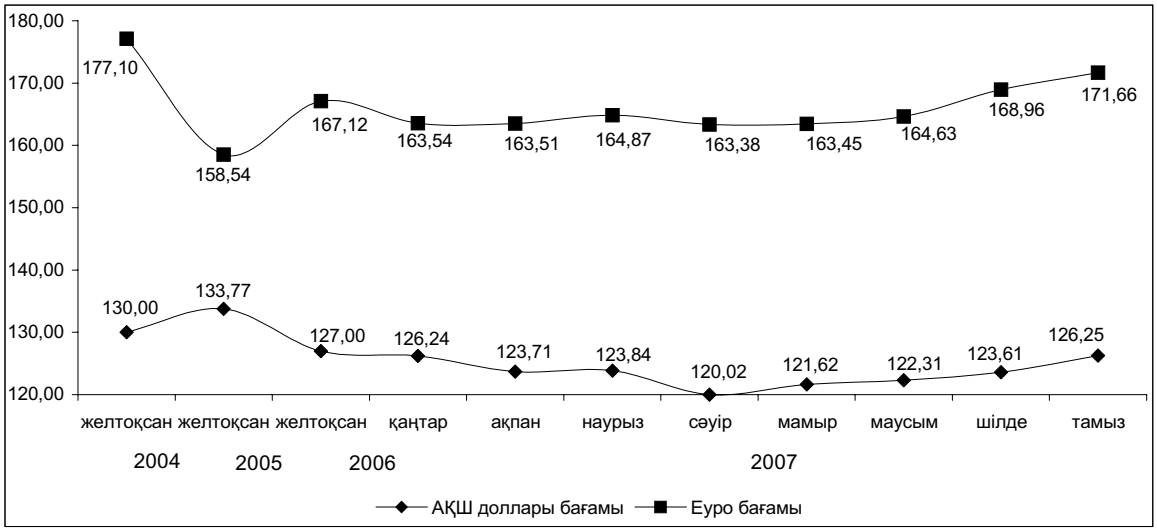

ҚР Ұлттық Банкінің қайта каржыландыруының ресми ставкасы 2006 жылдың 1 шілдесінен 0,5 пайыздық тармаққа өсіп, жылдық деңгейде 9% болып белгіленді.

8. ЕҢБЕК РЫНОГЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕККЕ АҚЫ ТӨЛЕУ

8.1 ЖАЛДАНЫП ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛУ

2007 жылдың тамызында (бағалау бойынша) жалдамалы қызметкерлер саны 5 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңнен 189,7 мың адамға (4%-ға) көп. Олардың санынан мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда 4 млн. адам (80,9%), жеке тұлғаларда 0,6 млн. адам (11,6%), шаруа (фермер) қожалықтарында 0,4 млн. адам (7,5%) жұмыс істеді.

2007 жылдың шілдесінде ірі және орта кәсіпорындарда 2,9 млн. адам жұмыс істеді, бұл жалдамалы қызметкерлердің жалпы санының 57,2%-ы. Бұл өткен жылдың тиісті айына қарағанда 150,9 мың адамға (5,6%-ға) көп.

2007 жылдың шілдесінде өткен жылдың тиісті айымен салыстырғанда жұмыс күшінің ағыны құрылыста, мұнда жұмыспен қамтылғандардың саны – 30,5 мың адамға (14,7%-ға), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларды жүзеге асыру саласында – 25,3 мың адамға (15,3%-ға), білім беруде – 21,5 мың адамға (4,1%-ға), қаржы саласында – 19 мың адамға (40,4%-ға), саудада – 17,6 мың адамға (21,9%-ға), денсаулық сақтауда – 16 мың адамға (6,0%-ға), өнеркәсіпте – 11,3 мың адамға (1,6%-ға), көлік және байланыста 9,8 мың адамға (3,9%-ға) өсті.

Ағымдағы жылдың шілдесінің соңында ірі және орта кәсіпорындарда 24,1 мың бос жұмыс орыны болды (тізімдік санға 0,8%). Бұл 2006 жылдың шілдесіне қарағанда 2,7 мың бірлікке (12,8%-ға) көп. Ең көп бос жұмыс орындарының саны өнеркәсіпте – 6573 бірлік (олардың жалпы санының 27,2%-ы), мемлекеттік басқару мекемелерінде – 5191 бірлік (21,5%-ы) сақталды. Аталған кезеңде жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар саласында бос жұмыс орыны - 3076 бірлікті (12,7%), қаржы қызметінде – 2860 бірлікті (11,9%), көлік және байланыста - 2014 бірлікті (8,3%), денсаулық сақтау мен әлеуметтік қызмет көрсетуде – 1548 бірлікті (6,4%), құрылыс ұйымдарында – 506 бірлікті (2,1%) құрады.

Ағымдағы жылдың шілдесінде маусыммен салыстырғанда бос жұмыс орындарының саны көлік және байланыста – 543 бірлікке (36,9%-ға), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар саласында – 278 бірлікке (9,9%-ға), денсаулық сақтау саласында – 219 бірлікке (16,5%-ға), қаржы қызметі саласында – 90 бірлікке (3,2%-ға) өскені тіркелді.

Аталған кезеңде бос жұмыс орындары санының өнеркәсіпте – 461 бірлікке (6,5%-ға), құрылыс ұйымдарында – 372 бірлікке (57,6%-ға) азайғаны байқалды.

2005-2007 жылдардағы ірі және орта кәсіпорындардағы бос жұмыс орындарының саны

айдың соңына

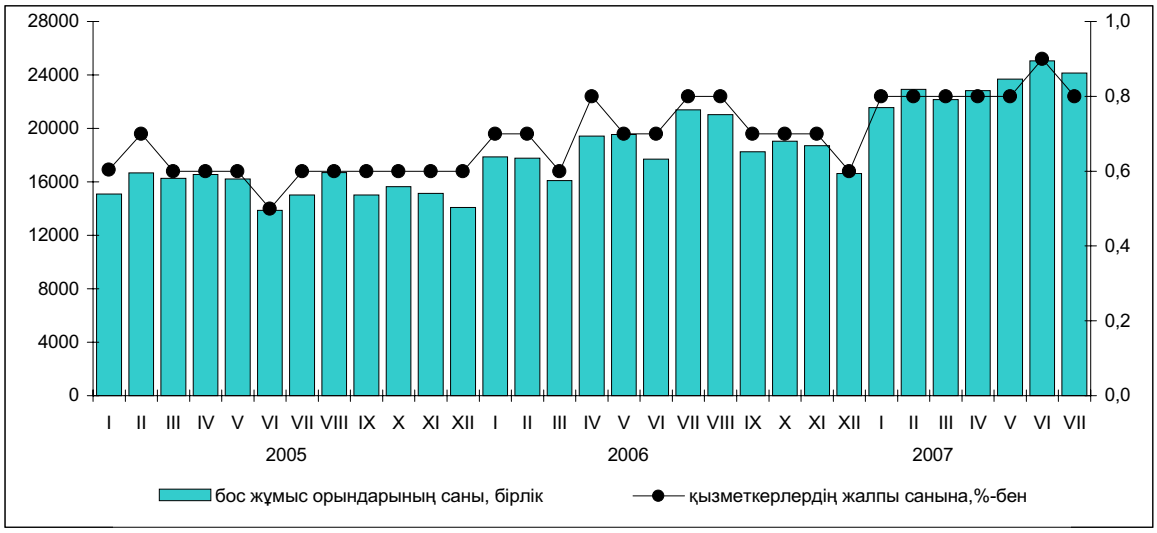

8.2 ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

2007 жылғы тамыз айында 15 және одан жоғары жастағы экономикалық тұрғыдан белсенді халық саны (бағалау бойынша) 8,3 млн. адамды құрады, бұл өткен жылдың тиісті айына қарағанда 220,6 мың адамға (2,7%-ға) көп. Республика экономикасында 7,7 млн. адам жұмыспен қамтылды. 2006 жылдың тамыз айына қарағанда олардың саны 231,9 мың адамға (3,1%-ға) өсті. Жұмыспен қамтылғандар құрылымында негізгі үлесті – 64,9% жалдамалы қызметкерлер, ал өз бетінше жұмыспен қамтылғандар – 35,1% құрайды.

2007 жылдың тамызында жұмыссыздар саны (табысты жұмысы болмаған, оны үздіксіз іздеген және оған кірісуге әзір 15 жастағы және одан асқан адамдар) 594,5 мың адамды құрады және өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 11,3 мың адамға қысқарды. Жұмыссыздық деңгейі 7,2% (2006 жылдың тамызында – 7,5%) қалыптасты.

2006 - 2007 жылдардағы жұмыссыздық деңгейі

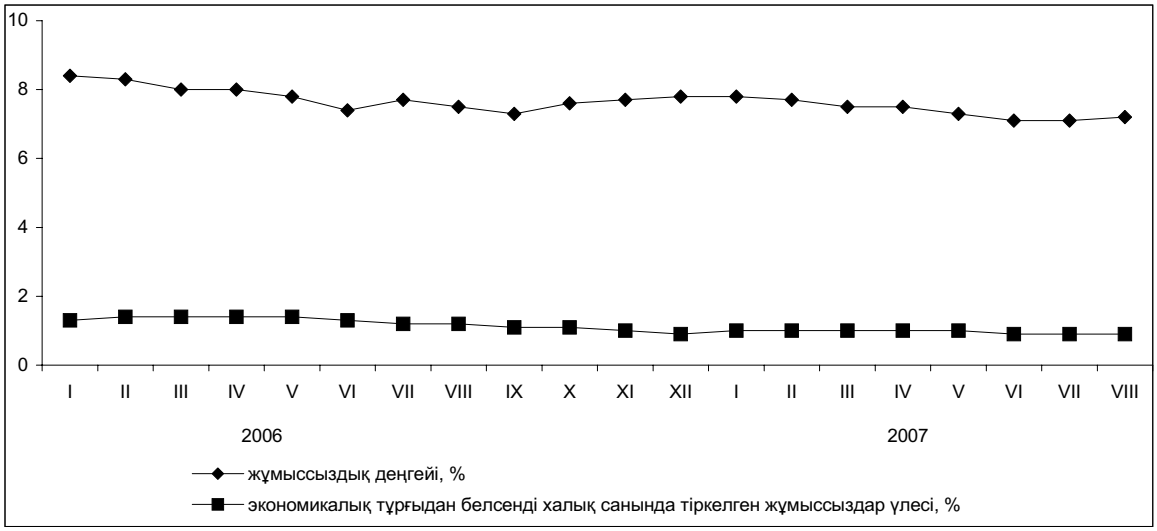

Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша 2007 жылдың басынан осы кезеңге дейін уәкілетті органдарға жұмысқа орналасу мәселесі бойынша 167,8 мың адам, тамыз айында – 18,9 мың адам, ауыл тұрғыны – тиісінше 71,5 мың және 7,4 мың адам келді.

2007 жылғы тамыздың соңында жұмыспен қамту органдарында жұмыссыздар ретінде есепте тұрған адамдар саны 72,4 мың адамды құрады, бұл шілде айына қарағанда 2,5 мың адамға (3,3%-ға) және 2006 жылдың тамызына қарағанда 23,9 мың адамға (24,8%-ға) аз. Тіркелген жұмыссыздар санында көбін әйелдер – 50,6 мың адам (69,9%) және ауыл тұрғындары – 37,2 мың адамды (51,4%) құрайды. Ағымдағы жылдың тамызында экономикалық тұрғыдан белсенді халық санында тіркелген жұмыссыздар үлесі 0,9% (2006 жылдың тамызында – 1,2%) құрады.

2007 жылдың қаңтар-тамызында 135 мың адам жұмысқа орналастырылды, бұл жұмысқа орналасуға келгендер санының 80,5%-ы. Ағымдағы жылдың тамызында жұмысқа орналасқандар саны 17,3 мың адамды құрады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіне қарағанда 1 мың адамға (6,2%-ға) көп. Осы айда жұмысқа орналасуға келгендердің 91,6%-ы жұмысқа орналасты. Тамыз айында 7,1 мың ауыл тұрғыны жұмысқа орналасқан, бұл жұмысқа орналасуға келген ауылдықтардың 95,8%-ы.

Ағымдағы жылдың тамызында – 2,1 мың адам кәсіптік даярлауға немесе қайта даярлауға, біліктілігін арттыруға жіберілді, 7,8 мың адам қоғамдық жұмыстарға қатысты, оның ішінде ауылдықтар – тиісінше 0,9 мың және 4 мың адам.

2007 жылғы 1 қыркүйекте жағдай бойынша 9 кәсіпорын әртүрлі себептерге байланысты өндірісін толықтай, 57-і жартылай тоқтатқан, 8 кәсіпорын толық емес жұмыс уақыты режиміне толықтай көшсе, 28 кәсіпорын толық емес жұмыс уақыты режимінде жартылай жұмыс істеген. Ағымдағы жылдың тамыз айында еріксіз демалыста болған қызметкерлер саны 5,6 мың адамды (ағымдағы жылдың шілдесінде – 4,9 мың адам) құрады.

8.3 ЕҢБЕККЕ АҚЫ ТӨЛЕУ

2007 жылдың шілдесінде бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысы 53462 теңгені құрап, 2006 жылдың тиісті айымен салыстырғанда 32,5%-ға, нақты көрінісінде – 21,8%-ға, қаңтар-шілдеде – тиісінше, 49574 теңгені құрап, 29,9%-ға және 20,2%-ға өсті.

2006-2007 жылдардағы Қазақстан Республикасындағы еңбекақы

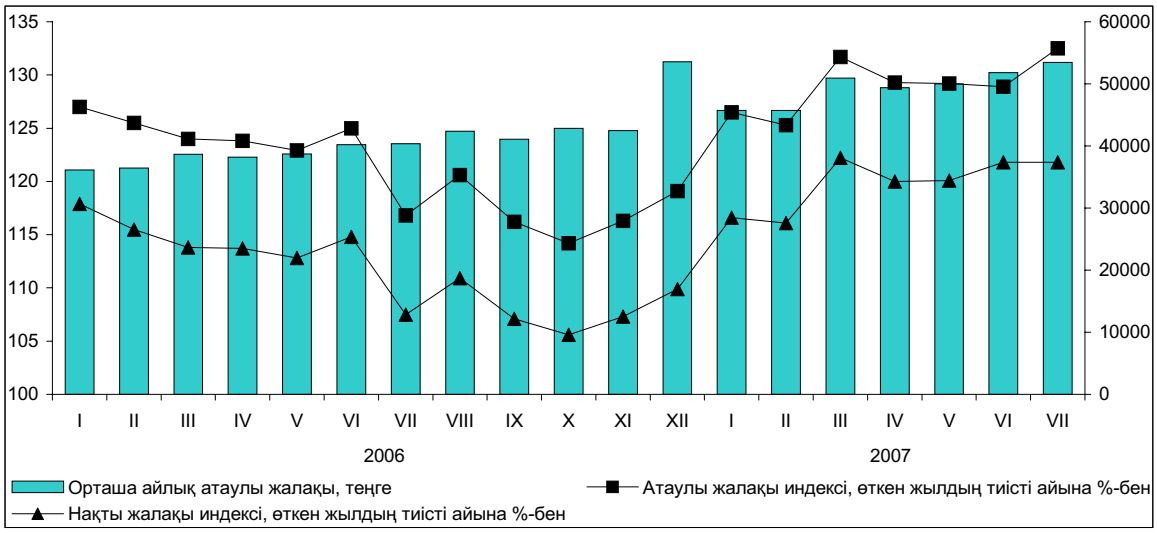

Ағымдағы жылдың шілдесінде 2006 жылдың осы айымен салыстырғанда жалдамалы қызметкерлердің жалақысының көбеюі экономикалық қызметтің барлық түрлерінде байқалды. Жалақы аса жоғары қарқынмен денсаулық сақтауда және әлеуметтік қызмет көрсетуде – 56,2%-ға, кен өндіру өнеркәсібінде – 39,7%-ға, жылжымайтын мүлікпен операциялар саласында – 36,9%-ға, білім беруде – 32%-ға, құрылыс саласында - 31%-ға өсті.

Жалақының жоғары деңгейі экономиканың қаржы және өндіріс салаларында сақталды. 2007 жылдың шілдесінде қаржы құрылымдарындағы қызметкерлердің орташа жалақысы 113,4 мың теңгені, кен өндіру өнеркәсібінде – 97,7 мың теңгені, жылжымайтын мүлікпен операциялар саласында – 80,2 мың теңгені, құрылыста – 72,5 мың теңгені, көлік және байланыста – 69,7 мың теңгені құрады, бұл республикалық орташа деңгейден 1,3 – 2,1 есеге жоғары.

Білім беру қызметкерлерінің орташа жалақысы ағымдағы жылдың шілдесінде 32522 теңге болып қалыптасты, бұл республика бойынша орташа жалақыдан 39,2%-ға төмен, денсаулық сақтауда – тиісінше, 33956 теңге және 36,5%-ға. Ең төменгі жалақы ауыл шаруашылығы қызметкерлерінде – 22234 теңге болып сақталып отыр, бұл ел бойынша орташа көрсеткіштің 58,4%-ы.

2006-2007 жылдардағы экономика секторлары бойынша орташа айлық жалақы

теңге

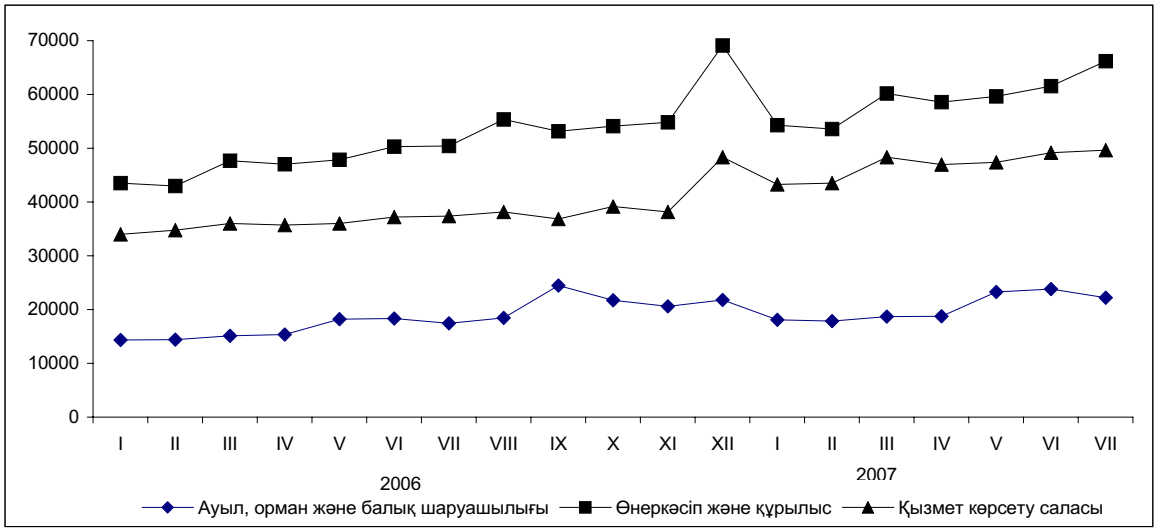

9. ХАЛЫҚ ТАБЫСЫ

Ақшалай табыс

2007 жылғы шілдеде халықтың жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы (бағалау бойынша) 24507 теңгені құрады, бұл 2006 жылдың шілдесімен салыстырғанда 23,5%-ға жоғары, нақты ақшалай табыс көрсетілген кезеңде 13,5%-ға өсті.

2007 жылғы шілдедегі халықтың атаулы және нақты ақшалай табысы (бағалау)

(өткен жылдың тиісті айына пайызбен)

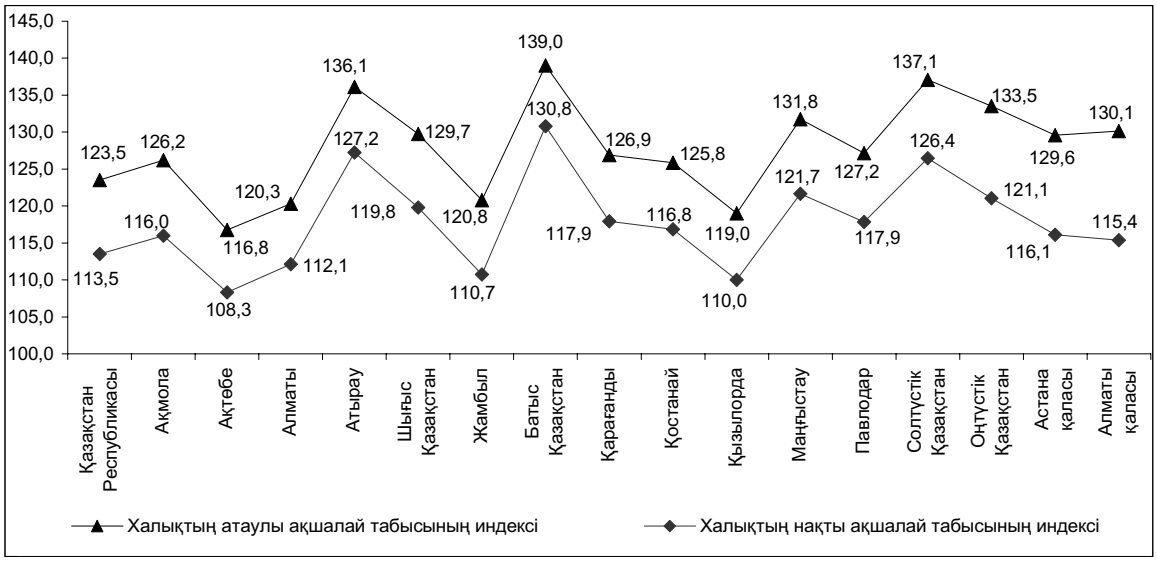

10. ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТЕР ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЛА

10.1 ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛ

Ағымдағы жылдың 1 тамызына еліміздегі халық саны алдын-ала деректер бойынша 15500,8 мың адамды құрады, соның ішінде қалалық – 8194,6 мың (52,9%), ауылдық – 7306,2 мың адам (47,1%). Жыл басымен салыстырғанда ол 103,9 мың адамға немесе 0,7% өсті, оның ішінде ауылдық жерлерде әкімшілік-аумақтық өзгерістер есебінен – 742,6 мың адамға немесе 11,3% өсті. Осы кезең ішінде Қостанай, Солтүстік Қазақстан және Шығыс Қазақстан облыстарынан басқа өңірлерде халық санының өсуі байқалды. Халық санының ең жоғары өсімі Оңтүстік Қазақстан облысында - 31,7мың, Алматы қаласында - 19,5 мың және Астана қаласында - 15,1 мың адам, ал азаюы - Солтүстік Қазақстан және Шығыс Қазақстан облыстарында - минус 3,8 мың және 2,9 мың адам.

Ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесінде республика халқының табиғи өсімі 91937 адамды құрады (77520 адам - осы жерде және бұдан әрі жақшаларда өткен жылдың тиісті кезеңіндегі көрсеткіштер келтірілген). Ағымдағы жылдың 1 тамызында табиғи өсімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға 10,14 (8,48) адамды құрады.

Ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесінде АХАЖ органдары 188787 (171347) тууды тіркеді. Туудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға 20,6 (18,8) туғандарды құрады. Еліміздің өңірлері бойынша туудың деңгейі келесідей қалыптасты: 1000 тұрғынға 15-ке дейін туғандар 2 (6) өңірде, 15-тен 18-ге дейін - 5 (2), 18-ден 21-ге дейін - 3 (2), 21 және одан жоғары туғандар - 6 (6) өңірде.

Осы кезең ішінде өлгендер саны 96850 (93827) адамды құрады. Өлімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға 10,4 (10,3) өлгендерді құрады. Екі облыста - Солтүстік Қазақстан және Қостанай - өлгендердің саны туғандардың санынан асты.

Өлімінің негізгі себептері қан айналымы жүйесі аурулары болып табылады, олардың үлесіне барлық тіркелген өлім оқиғаларының 52,7% (52,5%) тиесілі, олардан жүректің ишемиялық аурулары және ми қан тамырларының зақымдануынан өлгендер саны тиісінше 45,3% (44,6%) және 24,1% (24,9%) құрайды. Өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда өлтіруден өлгендер саны - 3,2%, өзін-өзі өлтіруден - 4,4%-ға артты.

Ағымдағы жылдың жеті айында елімізде 1 жасқа дейінгі 2737 (2376) бала өлімі тіркелген. Нәрестелер өлімінің коэффициенті 1000 туғанға 14,5 (14,4) өлгендерді құрады. Перинаталдық кезеңде пайда болатын жағдайлар нәрестелер өлімінің ең көп тараған себептері болып табылады, одан ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесінде 1358 (1219) нәресте өлген немесе барлық нәрестелер өлімінің 49,6% (51,3%).

Ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесінде некелер мен ажырасулар саны тиісінше 9,5% және 3,9% артып, 75745 (69173) және 21810 (20985) неке мен ажырасуды құрады. Неке және ажырасудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға 9,3 (8,6) некені және 2,4 (2,3) ажырасуды құрады.

Ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесінде халық көші-қонының айырымы 11972 (21154) адамды құрады, одан ТМД елдерімен - 7373 (17907) адам. Осы кезең ішінде республикаға 33155 (38935) адам келген, ал оның шегінен 21183 (17781) адам кеткен. 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда келгендер саны 5780 адамға немесе 14,8% азайды, ал кеткендер саны 3402 адамға немесе 19,1% көбейді. ТМД елдерінен келгендер мен сол елдерге қоныс аударғандар үлесі олардың жалпы санынан тиісінше 81,3% және 92,4% (86,5% және 88,7%) құрады.

Халық көші-қонының айырымы

адам

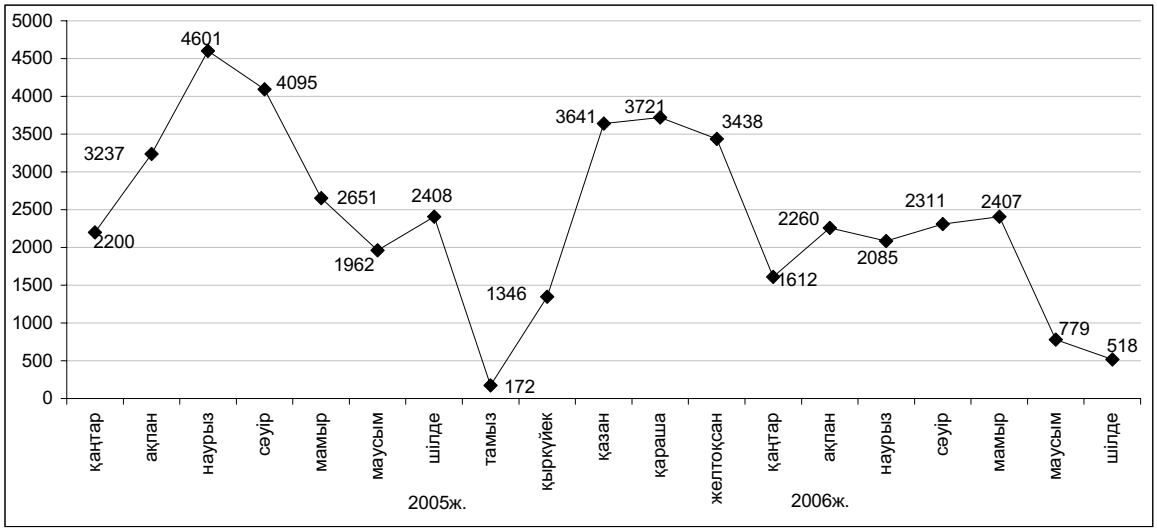

Көшіп-қонушылардың негізгі бөлігі Оңтүстік Қазақстан - 17,6%, Алматы – 13,2%, Маңғыстау – 12,4%, Ақмола – 7,5% облыстарына және Алматы қаласына – 6,5% көшіп келді, бұл барлық келгендер жалпы санының 52,7%, ал Қостанай – 12,2%, Шығыс Қазақстан – 12,1%, Солтүстік Қазақстан – 11,9%, Қарағанды - 10,9% және Ақмола – 10,1% облыстарынан қоныс аударды, олардың үлесі кеткендердің жалпы санының 57,2% құрайды.

Ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесінде республикаға келгендердің көші-қон ағымы құрылымының айтарлықтай бөлігі қазақтарға келеді, олардың үлесіне барлық келгендер санының 79,3% (78,8%) тиесілі, орыстар – 11,7% (12,2%), немістер – 0,9% (0,8%). Республикадан кеткен мигранттар санында орыстар - 68,1% (66,9%), немістер - 7,6% (7,4%), қазақтар – 5,9% (7%) құрайды.

Ел ішіндегі көшіп-қонушылардың саны 171877 (163314) адамды құрады, одан 74867 (70854) адам немесе 43,4% (43,8%) - халықтың өңіраралық көші-қонында. Өңіраралық қоныс аударуда халық көші-қонының оң айырымы елдің 6 (4) өңірінде байқалады, одан шамасы бойынша ең көбі Астана және Алматы қалаларында: тиісінше 10399 (12204) және 8954 (8505) адам.

10.2 ХАЛЫҚТЫҢ АУРУ-СЫРҚАУЛЫҒЫ

Республикалық СЭС-тің деректері бойынша 2007 жылғы қаңтар-шілдеде 2006 жылдың қаңтар-шілдесімен салыстырғанда республика аумағында тұмаумен (20,8 есеге), сальмонеллез жұқпаларымен (1,6 есе), бірінші рет анықталған созылмалы вирустық гепатитпен (27,7%), жоғары тыныс жолдарының нақтыланбаған өткір жұқпасымен (27,4%-ға), өткір вирустық гепатитпен (26%), қызамықпен (22,7%), менингококк жұқпасымен (18,9%), тамақтан бактериялық уланулармен (15,9%), ішектің өзге бактериялық жұқпасымен (14,1%), ішектің өткір жұқпасымен (7,9%) ауырғандар саны өскені анықталған. ЖҚТБ-мен ауырғандар саны 112 оқиғаны құрады; 1165 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 958) анықталды.

2007 жылдың қаңтар-шілде айларында тіркелген жұқпалы аурулардың арасында аса кең тарағаны жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасы (100 мың адамға шаққанда 10384,6 оқиға), тұмау (177,4), тыныс органдарының туберкулезі (134,4), ішектің өткір жұқпасы (124,9), вирустық гепатит (57,3), мерез (47,8), битшеңдік (32,4) және қышыма (19) болды.

2006-2007 жж. қаңтар-шілдедегі ауру-сырқауға шалдығу оқиғаларының тіркелген саны

бірліктер

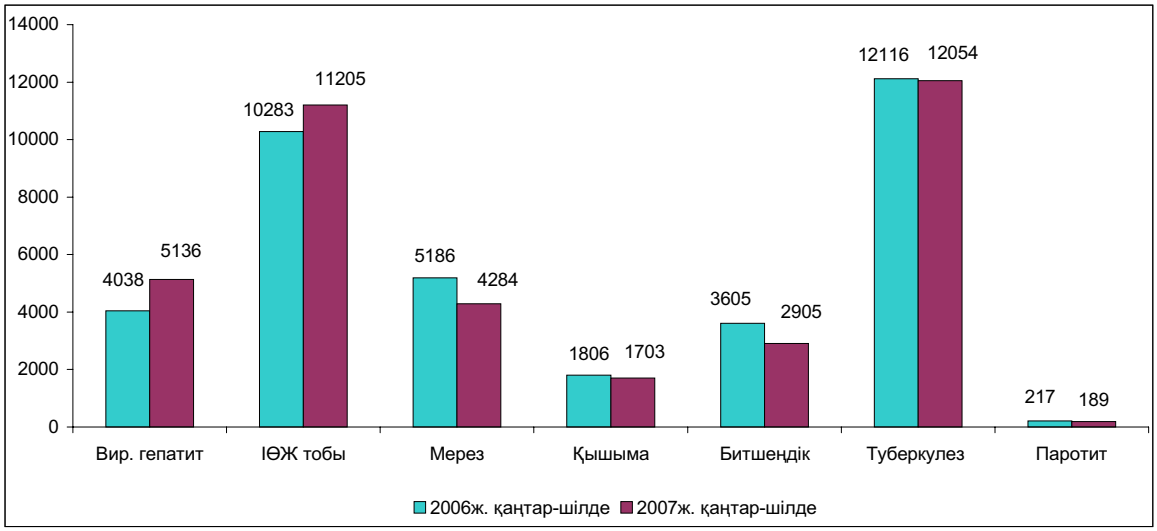

14 жасқа дейінгі балалар арасында 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде тұмаумен (16,9 есеге), өткір вирустық гепатитпен (48,2%-ға), қызамықпен (31%), тамақтан бактериялық уланулармен (30,8%), жоғары тыныс жолдарының нақтыланбаған өткір жұқпасымен (28,9%), ішектің өзге бактериялық жұқпасымен (22,3%), ішектің өткір жұқпасымен (17,3%), менингококк жұқпасымен (11,5%) ауырғандар саны көбейген. 49 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 22) анықталды.

Ағымдағы жылғы шілдеде 2006 жылдың шілдесімен салыстырғанда бірінші рет анықталған созылмалы вирустық гепатитпен (1,9 есеге), қызамықпен (1,8 есе), аш ішектің қабынуымен (1,6 есе), сальмонеллез жұқпаларымен (26,4%), өткір вирустық гепатитпен (17%) ауырғандар саны өскен. 181 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар (2006 жылдың шілдесінде – 131) анықталды, ЖҚТБ-мен ауырғандар саны 2 есеге өскен. Ауылдық жерлерде осы ай ішінде қызамықпен (10,5 есеге), аш ішектің қабынуымен (2,3 есе), бірінші рет анықталған созылмалы вирустық гепатитпен (1,9 есе), өткір вирустық гепатитпен (39,5%-ға), ішектің бактериялық жұқпасымен (9%) ауырғандар саны өскен. Анықталған АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылардың саны 49 оқиғаны (2006 жылдың шілдесінде – 26) құрады.

10.3 ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚ

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің деректері бойынша республика аумағында 2007 жылғы қаңтар-шілдеде тіркелген қылмыстардың саны 2006 жылдың қаңтар-шілдесімен салыстырғанда 6,2%-ға азайып, 74,7 мыңды құрады, олардың 26,9% әйелдерге, 4,9% - кәмелетке толмағандарға қатысты жасалған қылмыстар. Тіркелген қылмыстардың саны тұтастай республика бойынша халықтың 10 мың адамына шаққанда 83 оқиғаны (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде - 90) құрады.

Қылмыстылық құрылымында ең жоғары үлес салмағы меншікке қарсы жасалған қылмыстарға келеді (62,8%). Олардың ішінде едәуір бөлігі бөтен адамның мүлкін ұрлауға (39,8%) тиесілі болып отыр, ол 2006 жылдың қаңтар-шілдесімен салыстырғанда 8,7%-ға кеміген.

Халықтың денсаулығы мен адамгершілігіне қарсы жасалған қылмыстардың үлесі 8,5% құрап, олардың саны 2006 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 4,2%-ға өскен. Бұл топта ең жоғары үлес (8,2%) есірткіге байланысты жасалған қылмыстарға келеді, олардың саны 5,3%- ға өскен. Есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды өткізу мақсатында заңсыз әзірлеуге, сатып алуға, сақтауға, тасымалдау мен жіберуге, оларды тұтынуға бейімдеуге, есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды тұтыну үшін притондар ұйымдастыруға немесе ұстауға байланысты қылмыстар саны 13,1%-ға көбейіп, 3144 оқиғаны құрады. Бұл санаттағы қылмыстардың ашылуы 88,1% (2006 жылғы қаңтар- шілдеде – 89,7%) құрады.

Қоғамдық тәртіп пен қоғамдық қауіпсіздікке қарсы жасалған қылмыстардың үлесі 7,7%, жеке адамға қарсы жасалған қылмыстардың үлесі 7,1% құрады. Жеке адамға қарсы жасалған қылмыстар тобында қасақана кісі өлтіру және өлтіруге оқталу (4,2%-ға), сонымен бірге денсаулыққа қасақана орташа зиян келтіру (3,6%) оқиғаларының саны азайған. Сол кезең ішінде денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіру оқиғаларының саны 8,7%-ға өскен.

2007 жылғы қаңтар – шілдедегі қылмыстылық құрылымы

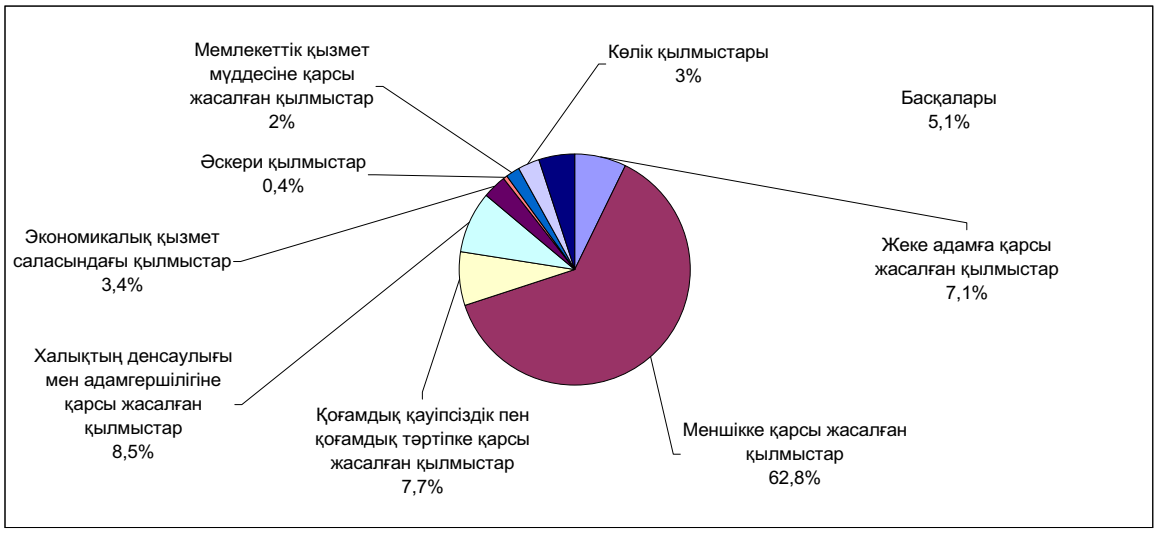

2007 жылғы қаңтар-шілдеде 2006 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда көлік қылмысының саны (15,6%) айтарлықтай өсіп, мемлекеттік қызмет мүддесіне қарсы жасалған қылмыстардың саны (4,9%-ға) көбейген.

Республикада әскери қылмыстардың қысқару үрдісі сақталуда. 2007 жылғы қаңтар-шілдеде 2006 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда әскери қызметкерлер жасаған қылмыстардың саны 29% азайды. Осы санаттағы тіркелген қылмыстардың 35,4% - билігін пайдаланып қиянат жасау, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздік, 19,6% - өзара қарым-қатынастың жарғылық ережелерін бұзу, 25% - бөлімді немесе қызмет орнын өз бетінше тастап кету, 1,4% - қашқындық құрайды.

Есепті кезеңде тексерілген қылмыстар бойынша республиканы тұтастай алғанда материалдық залалдың анықталған сомасы 30072 млн. теңге болды, оның 62,2% - экономикалық қызмет саласындағы қылмыстардың, 25,4% - меншікке қарсы жасалған қылмыстардың үлесінде.

2007 жылғы қаңтар-шілдеде республиканың құқық қорғау органдары қылмыс жасаған 46 мың адамды анықтады (2006 жылғы қаңтар-шілдедегіден 4%-ға аз), 32,8 мың адам қылмыстық жауапқа тартылды, бұл 2006 жылғы сәйкес кезеңінен 12,3%-ға көп.

Қылмысы әшкереленген адамдардың 11,5% - әйелдер, 10,6% - жасы кәмелетке толмағандар. Мемлекеттік қызметті атқарушылардың үлесіне 3,4% келеді. Бұрын қылмыс жасаған адамдардың үлес салмағы – 7,5% құрады.

Қазақстан бойынша орташа алғанда әрбір он бірінші қылмыскер қылмысты - мас күйінде, әрбір үшінші - топ құрамында жасаған. Қылмыс жасағандығы әшкереленген адамдардың ең көбін (72,3%) – жұмыссыздар құрады.

11. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨҢІРЛЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ: САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ

Өнеркәсіп. 2007 жылдың қаңтар-тамызында өнеркәсіп өндірісі көлемінің өсуі 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда Солтүстік Қазақстан облысынан басқа республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Ең көп өсімге Батыс Қазақстан (15,1%-ға), Ақмола (9,0%-ға), Қостанай (8,7%-ға), Жамбыл (8,1%-ға) және Павлодар (7,5%-ға) облыстары, сондай-ақ Астана мен Алматы қалалары (тиісінше 22,5%-ға және 8,7%-ға) қол жеткізді. Жоғары өсу қарқыны Атырау, Шығыс Қазақстан және Оңтүстік-Қазақстан облыстарында байқалды. Солтүстік Қазақстан облысында өнеркәсіп өнімінің өндірісі төмендеді. Сонда 9 өңірде өнеркәсіп өндірісі республикалық деңгейінен асып түсті.

2007 жылдың қаңтар-тамызында өнеркәсіп өнімі көлемінің өсуі (кемуі)
(2006 жылдың қаңтар-тамызына, %-бен)

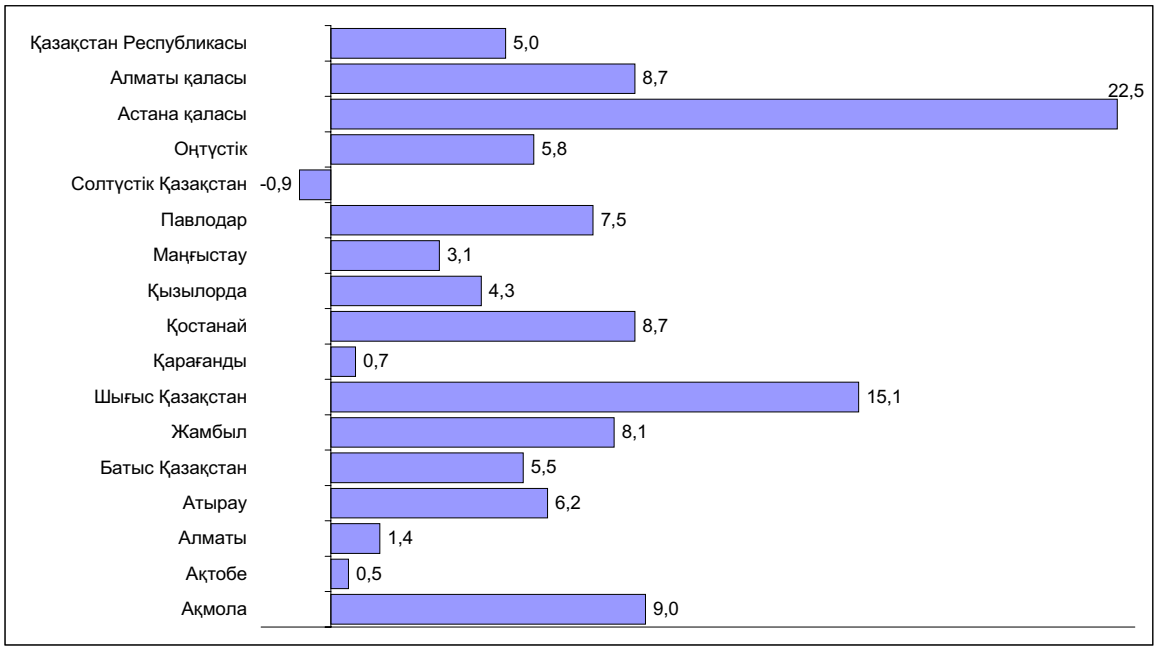

Шикі мұнай өндіру Батыс Қазақстан (16,1%-ға), Жамбыл (6,8%-ға), Атырау (5,7%-ға), Қызылорда (3,0%-ға) және Маңғыстау (2,3%-ға) облыстарында өсті. Осы кезеңде Ақтөбе облысында ол (5,1%-ға) төмендеді.

Газ конденсатын өндіру Батыс Қазақстан (15,3%-ға) мен Жамбыл (6,8%-ға) облыстарында өсті, Маңғыстау облысында (24,7%-ға) кеміді.

Қостанай облысында теміркенді шекемтастар өндірісі 7,1%-ға өсті.

Мыс кенін өндіру Шығыс Қазақстан облысында (9 есеге) өсті, Қарағанды облысында оның өндіруі (15,7%-ға) төмендеді.

Болат қорыту Павлодар (48,5%-ға), Қостанай (39,4%-ға), Қарағанды (7,2%-ға) және Шығыс Қазақстан (5,7%-ға) облыстарында өсті.

Өңделмеген мырыш өндіру Шығыс Қазақстан облысында (2,3%-ға) өсті, ал Қарағанды облысында оның өндіруі (21%-ға) кеміді.

Тазартылған мысты қорыту Алматы қаласында (36,2%-ға) өсті. Ал Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарында оның өндірісі (тиісінше 44%-ға және 3,8%-ға) төмендеді.

Шығыс Қазақстан облысында жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығаруы 2 есеге өсті.

Электр энергиясын өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Жамбыл облысында (71,5%-ға), Астана қаласында (40,7%-ға), Қызылорда (20,4%-ға), Маңғыстау (12,8%-ға) және Оңтүстік Қазақстан (11,5%-ға) облыстарында тіркелді, едәуір төмендеуі Алматы қаласында (34,1%-ға) байқалды.

Сары май өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Алматы қаласында (30,8%-ға), Қостанай (16,4%-ға), Жамбыл (12,2%-ға) және Павлодар (2,1%-ға) облыстарында байқалды.

Осы уақытта сары май өндіру көлемінің айтарлықтай кемуі Астана қаласында (90,3%-ға), сондай-ақ Қызылорда (50%-ға), Алматы (35,4%-ға) мен Ақтөбе (35%-ға) облыстарында тіркелді.

Тазартылған күнбағыс майын өндіру Оңтүстік Қазақстан (2,2 есеге), Ақтөбе (41,7%-ға) облыстарында және Алматы қаласында (9,1%-ға) өсті. Қарағанды, Шығыс Қазақстан және Қостанай облыстарында оны өндіру көлемі (тиісінше 64,3%, 53,3% және 32,1%-ға) төмендеді.

Жеміс және көкөніс шырындарын өндіру 2006 жылдың қаңтар-тамызымен салыстырғанда Қостанай облысында (3,1 есеге), Оңтүстік Қазақстан (1,9 есеге), Алматы (1,6 есеге) облыстарында және Алматы қаласында (14,8%-ға) өсті, осы уақытта Жамбыл облысында (35%-ға) және Астана қаласында (11,6%-ға) кеміді.

Ауыл шаруашылығы. 2007 жылдың 1 қыркүйегіндегі жағдай бойынша өткен жылдың тиісті күнімен салыстырғанда тұтастай алғанда облыстар шаруашылықтарының барлық санаттарында ірі қара мал, жылқы, қой мен ешкі саны өсті.

2007 жылдың қаңтар-тамызында 2006 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда ет өндіру көлемінің өсуі барлық облыстарда байқалды. Ет өндіру көлемінің ең жоғарғы өсіміне Шығыс Қазақстан (8,2%-ға), Солтүстік Қазақстанда (5,2%-ға), Алматы мен Қарағанды (әрқайсысында 5,0%-дан) облыстары қол жеткізді. Астана мен Алматы қалаларында ет өндіру көлемі 2006 жылғы қаңтар-тамыздағы деңгейде сақталды.

2006 жылдың қаңтар-тамызымен салыстырғанда сүт өндірісі Астана мен Алматы қалаларынан басқа республиканың барлық облыстарында өсті. Сүт өндіру көлемінің аса жоғарғы өсімі Оңтүстік Қазақстан (6,5%-ға), Қарағанды (5,1%-ға), Ақтобе (4,7%-ға) және Маңғыстау (5,2%-ға) облыстарында тіркелді. Салыстырмалы жоғарғы өсу қарқыны Жамбыл және Қостанай (тиісінше, 3,4%-ға және 3,3%-ға) облыстарында тіркелді.

2007 жылдың қаңтар-тамызында 2006 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда жұмыртқа өндірісінің өсуі Қазақстанның 11 өңірінде байқалды. Аса жоғарғы өсу қарқынына Маңғыстау (25,0%-ға), Шығыс Қазақстан (12,8%-ға), Алматы және Батыс Қазақстан (әрқайсысында 10,9%-дан), Оңтүстік Қазақстан (10,3%-ға) облыстары мен Алматы қаласы (45,5%-ға) қол жеткізді. Оның төмендеуі Ақмола (15,5%-ға), Қарағанды (11,0%-ға) және Қызылорда (6,1%-ға) облыстарында байқалды. Астана қаласында жұмыртқа өндіруі 2006 жылдың қаңтар-тамызындағы деңгейде сақталды.

Инвестициялар. 2007 жылдың қаңтар-тамызында негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар (жете бағалауды ескере отырып) 1783,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы осы кезеңдегіден 10,8%-ға көп.

Инвестицияның өсуі республиканың 13 өңірінде байқалды. Айтарлықтай өсуі Ақмола (1,9 есеге), Батыс Қазақстан (1,5 есеге) және Қостанай (1,3 есеге) облыстарында тіркелді. Жоғарғы өсу қарқыны, сондай-ақ, Алматы (23,7%-ға) және Қызылорда (21,4%-ға) облыстарында байқалды. Астана және Алматы қалаларында инвестициялар көлемі (тиісінше, 27,3%-ға, 24,8%-ға) өсті. Сол уақытта инвестициялар көлемінің едәуір төмендеуі Солтүстік Қазақстан – 14,1%-ға, Маңғыстау – 18,6%-ға және Атырау – 4,3%-ға облыстарында тіркелді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру. 2007 жылдың қаңтар-тамызында тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемі өткен жылдың осы кезеңіндегі деңгейден Павлодар мен Оңтүстік-Қазақстан облыстарынан басқа (кемуі, тиісінше - 2,2% және 3,9%-ға) республиканың барлық өңірлерінде асып түсті.

Аса белсенді тұрғын үй құрылысы Астана (2,2 есеге) және Алматы қалаларында (1,4 есеге), Атырау (3,1 есеге), Шығыс Қазақстан және Қарағанды (әрқасысында 2 еседен) облыстарында жүргізіліп жатыр. Жоғарғы өсу қарқыны Ақмола (1,5 есеге), Қостанай (46,7%-ға), Маңғыстау (42,6%-ға), Алматы (31,8%-ға) және Қызылорда (24,9%-ға) облыстарында байқалды, мұнда көлемдер 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда өсті.

Бөлшек сауда тауар айналымы. 2007 жылдың қаңтар-тамызында бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 1151,0 млрд. теңгені құрады және өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) 10,6%-ға өсті.

2007 жылдың қаңтар-тамызында өңірлер бөлінісіндегі бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің өсуі өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Айтарлықтай өсуі Астана қаласында (36,8%-ға), Атырау (37,2%-ға), Жамбыл (29,1%-ға), Маңғыстау (26,9%-ға) және Алматы (21,1%-ға) облыстарында байқалды. Солтүстік Қазақстан облысында бөлшек сауда тауар айналымының шамалы өсуі (0,3%-ға) байқалды.

Тұтыну бағасының индексі. 2007 жылдың қаңтар-тамызында тұтыну тауарлары мен қызмет көрсетулердің бағасы 2006 жылдың қаңтар-тамызымен салыстырғанда республиканың барлық өңірлерінде өсті.

Бағаның ең жоғарғы өсімі Оңтүстік Қазақстан (9,0 %-ға), Шығыс Қазақстан (8,7%-ға), Солтүстік Қазақстан (7,8%-ға), Павлодар (7,7%-ға), Ақмола, Жамбыл және Қостанай (әрқайсысында 7,6%-дан) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 9,8% және 12,2%-ға) тіркелді.

2007 жылдың қаңтар-тамызында өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда азық-түлік тауарлары бағасының өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Бағаның едәуір өсуі Оңтүстік Қазақстан (7,8%-ға), Ақтөбе (7,7%-ға), Қарағанды мен Павлодар (әрқайсысында 7,1%-дан) облыстарында, сондай-ақ Астана – 11,6%-ға және Алматы – 10,8%-ға қалаларында тіркелді.

Азық-түлік емес тауарлар бойынша бағаның өсуі барлық өңірлерде байқалды. Азық-түлік емес тауарларға бағаның едәуір өсуі Батыс Қазақстан (8,0%-ға), Қызылорда (7,3%-ға), Алматы (7,2%-ға), Ақтөбе және Атырау (әрқайсысында 7,0%-дан) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында - тиісінше 7,1% және 11,0%-ға тіркелді.

Республиканың барлық өңірлерінде халыққа көрсетілетін ақылы қызметтер бағалары мен тарифтерінің өсуі байқалды. Ең жоғарғы өсім Шығыс Қазақстан (14,9%-ға), Оңтүстік Қазақстан (14,2%-ға), Қостанай (12,1%-ға), Ақмола (12,0%-ға), Солтүстік Қазақстан (11,5%-ға) және Жамбыл (11,1%-ға) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 9,8% және 16,0%-ға) тіркелді.

Халықтың ақшалай табысы. 2007 жылдың шілдесінде Қазақстандағы халықтың жан басына шаққандағы орташа ақшалай табысы (бағалау бойынша) 24507 теңгені құрады. Атырау және Маңғыстау облыстары республиканың аса жоғары табысты өңірлері болып табылады, олардың табысы орташа республикалық деңгейден тиісінше 2,6 есе және 2,0 есеге асып түсті. Астана және Алматы қалаларындағы халықтың орташа жан басына шаққандағы ақшалай табыстарының деңгейі орташа республикалық деңгейден (тиісінше, әрқайсысында 2,0 еседен) асты. Халықтың жан басына шаққандағы ең төменгі ақшалай табысы Алматы, Оңтүстік Қазақстан және Жамбыл облыстарында байқалды (тиісінше: орташа республикалық деңгейден 58,1%, 55,9% және 54,8%).

Еңбек рыногы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша 2007 жылдың тамызының соңына жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтар саны 72,4 мың адамды құрады. Тіркелген жұмыссыздардың экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы үлесі – 0,9% құрады. Өңірлер бөлінісінде бұл көрсеткіш 7 облыста асып түскен. Жұмыссыздардың қомақты үлесі Павлодар (1,7%), Атырау (1,4%), Шығыс Қазақстан, Батыс Қазақстан және Қызылорда (әрқайсысында 1,2%-дан) облыстарына келеді. Астана мен Алматы қалаларында бұл көрсеткіш – әрқайсысында 0,5%-дан құрады.

12. КОНЪЮНКТУРАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕР

1. Өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу

2007 жылдың тамызында 857 ірі және орта өнеркәсіп кәсіпорындары зерттелді, оның ішінде 104 - кен өндіру өнеркәсібі (сұралғандардың жалпы санының 12%-ы), 582 (68%) - өңдеу өнеркәсібі және 171 (20%) - электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу кәсіпорындары.

Ағымдағы жылдың тамызында сұралған кәсіпорындардың іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа кеміп, (+12)% (маусымдылық факторы есебімен) құрады.

Жақын арадағы 2-3 айда (2007ж. қыркүйек-қараша) басшылардың көпшілігінің бағалауы бойынша өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігінің төмендеуі күтілуде. Кәсіпкерліктің сенімділік индексі 2007 жылдың тамызымен салыстырғанда 6 пайыздық тармаққа кеміп, (+6)%-ды құрайды.

Өнеркәсіп кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдылық факторысыз)

баланс, %

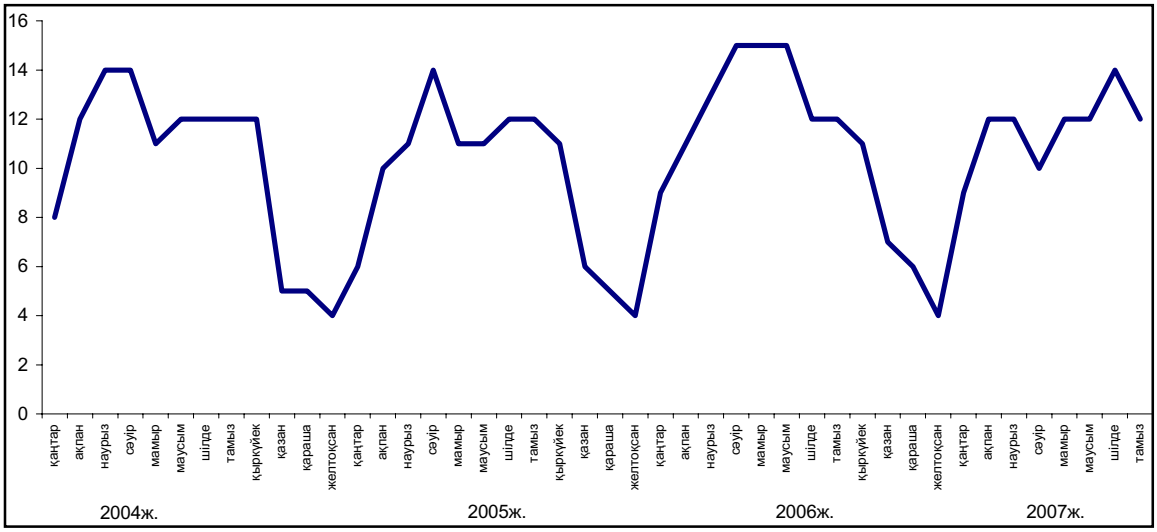

Кен өндіру және өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармакқа кеміп, тиісінше (+14)%-ды құрады.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу бойынша зерттелген кәсіпорындарда кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылдың маусымымен салыстырғанда (+4)%-дан (+12)%-ға дейін өсті.

2. Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу

2007 жылдың тамызының соңында 1435 сауда кәсіпорындарынан сауалдама алынған болатын, оның ішінде 579 – бөлшек сауда (сұралғандардың жалпы санының 40%-ы), 836 – көтерме сауда (58%) және 20 – сауда делдалдық кәсіпорындары (2%).

2007 жылдың тамызында сұралған кәсіпорындардың басшылары экономикалық жағдайы “жақсы” және “қанағаттанарлық” деп сипаттаған сауда кәсіпорындарының үлесі өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа кеміп, 97%-ды құрады.

Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі 2007 жылдың тамызында өткен аймен салыстырғанда 6 пайыздық тармаққа өсіп, (+17)%-ды (маусымдылық факторы есебімен) құрады.

Жақын арадағы 2-3 айда (2007ж. қыркүйек-қараша) басшылардың көпшілігінің бағалауы бойынша іскерлік белсенділіктің шамалы өсуі күтілуде, кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылдың тамызымен салыстырғанда 5 пайыздық тармаққа өсіп, (+22)%-ды құрады.

Сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдылық факторысыз)

баланс, %

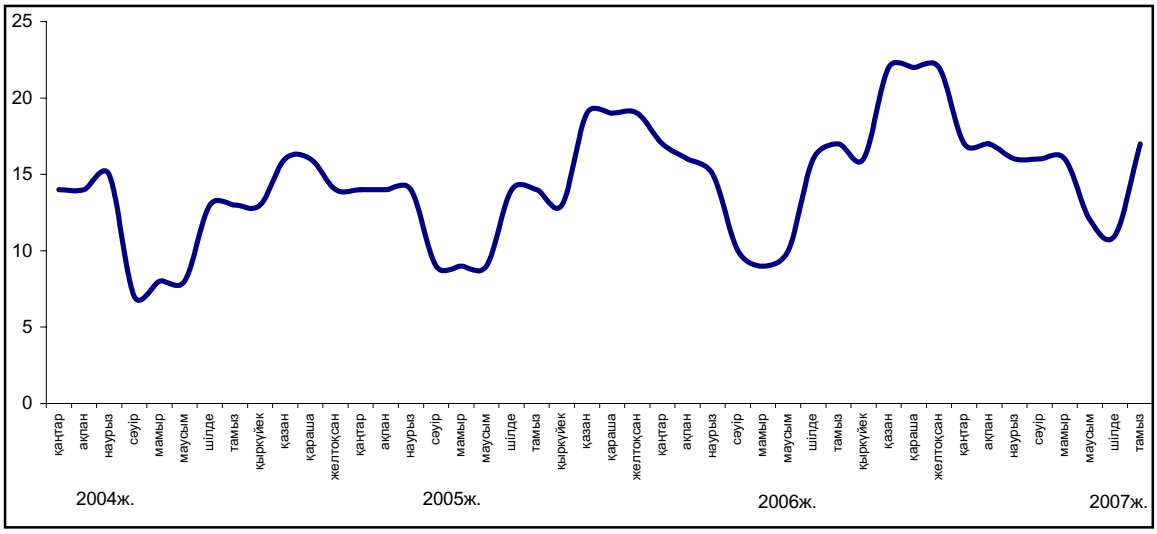

2007 жылдың тамызында көтерме және бөлшек сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда өзгерген жоқ, тиісінше (+16)% және (+15)%-ды құрады, ал сауда делдалдығы саласында аталған индекс (+20)%-ға тең болды, бұл ағымдағы жылдың шілдесіндегі көрсеткіштен 7 пайыздық тармаққа аз.

3. Тұтынушыларды зерттеу

2007 жылдың тамызында өңірлік статистика басқармаларының қызметкерлері түрлі топтардағы тұтынушыларды (қала мен ауыл халқы, фирмалар мен банктердің, мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың қызметкерлері, үй шаруасындағы әйелдер мен зейнеткерлер және басқалары) – 1600 респонденттерді кезекті зерттеуден өткізді. Зерттеудің негізгі мақсаты – ел экономикасындағы және жеке үй шаруашылығындағы өзгерістер туралы тұтынушылардың жеке пікірлерін анықтау. Одан басқа, сауалдама үй шаруашылықтарында ұзақ пайдаланатын тауарларға деген тұтынушылар сұранысының үрдісін қадағалауға мүмкіндік береді.

Ағымдағы жылдың тамызында **"Тұтынушылардың сезіну индексі"** өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа кеміп, **(+24)%** құрады.

"Экономикалық ахуал индексі" өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық тамаққа кеміп, **(+26)%** құрады.

"Сатып алу тілегінің индексі" өткен аймен салыстырғанда өзгерген жоқ және (**+23)%**-ды құрады (диаграмманы қараңыз).

Ағымдағы жылдың тамызында респонденттердің 37%-ы соңғы 12 ай ішінде еліміздегі экономикалық жағдайдың жақсарғанын атап өтті, сол мезгілде тұтынушылардың 13%-ы жағдайдың нашарлағанын хабарлады.

Респонденттердің 38%-ы алдағы 12 айда елдегі жалпы экономикалық жағдайдың жақсаратынын күтеді, ал 12% жағдайдың нашарлауы мүмкін деп есептейді.

Респонденттердің үштің бірінен астамы (36%) 2007 жылдың тамызында жеке үй шаруашылығындағы қаржы жағдайының жақсарғанын, тиісінше, өткен аймен салыстырғанда ұзақ пайдаланатын тауарларға сұраныстың өскені туралы хабарлады. Сонымен бірге, сұралғандардың жалпы санының 13%-ы өз үй шаруашылығындағы қаржы-экономикалық жағдайдың нашарлағанын айтады.

Респонденттердің 21%-ның пікірі бойынша еліміздегі жұмыссыздық деңгейіне қатысты ахуал алдымыздағы 12 айдың ішінде жақсарады десе, сол кездегі сұралғандардың 25%-ы оған қарама-қарсы пікірде болып отыр.

Алдымыздағы 12 айдың ішінде үй шаруашылығындағы ақшалай қорланым сомасының өсу мүмкіндігін сұралған тұтынушылардың 42%-ы атап өтсе, ал 39%-ы оның кемитінін айтты.

Тұтынушылар бағасы

баланс, %

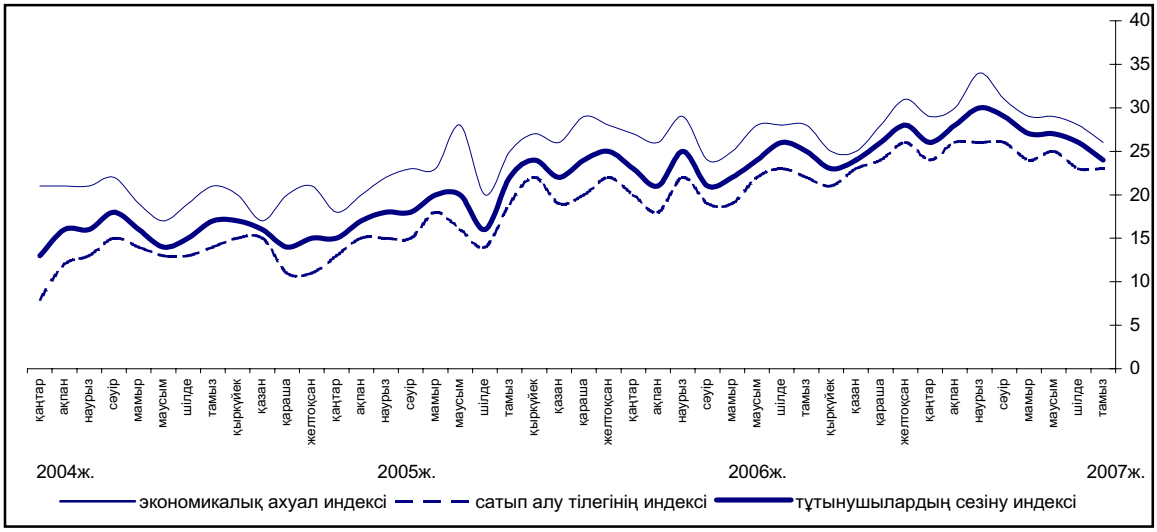

13. ТМД ЕЛДЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ

(ТМД Статкомитетінің деректері бойынша)

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде, бағалау бойынша, жалпы ішкі өнім 2006 жылдың қаңтар-шілдесімен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 9,5%-ға (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 6,0%-ға) өсті.

Достастық елдері бойынша орта есеппен алғандағы негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер

(өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге, %-бен)

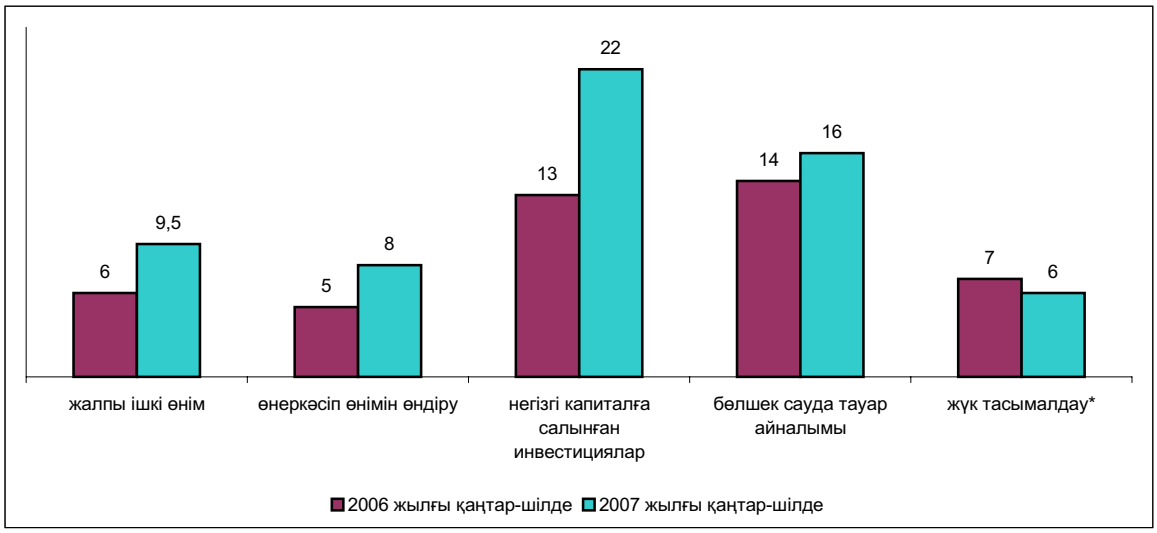

** Құбырларсыз.*

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде **өнеркәсіп өндірісінің** өсімі өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 8% (2006 жылғы қаңтар-шілдеде – 5%) құрады. Әзірбайжанның (өсім 34,7%) және Украинаның (11,2%) өнеркәсібі өте жоғары қарқынмен дамыды. Қазақстанда өнеркәсіп өндірісінің көлемі 5,6%-ға өсті.

Достастық елдеріндегі өнеркәсіп өндірісі

(тұрақты бағаларда; өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

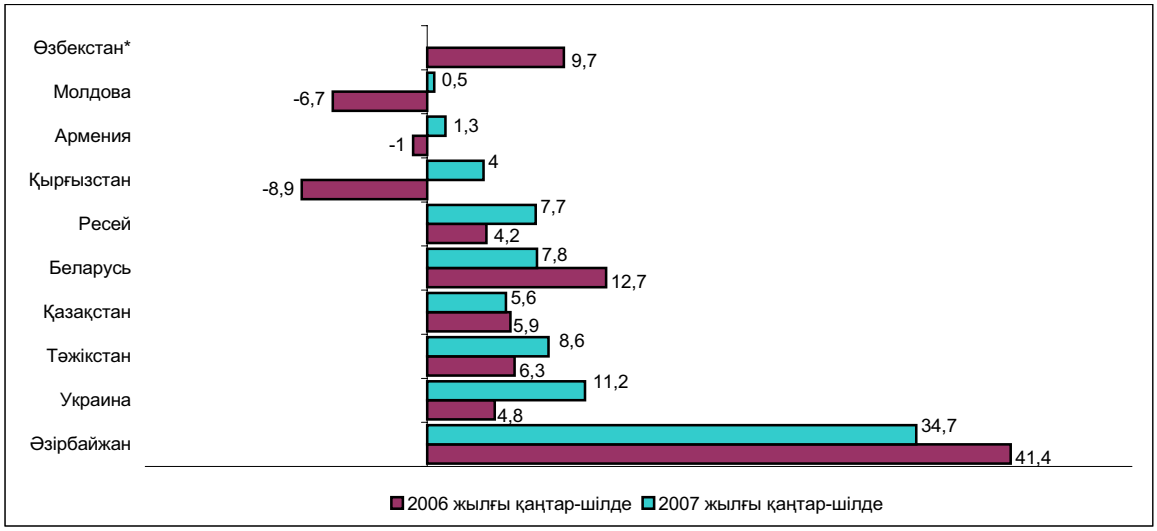

** 2007 жылғы қаңтар-маусым 2006 жылғы қаңтар-маусымға.*

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 2006 жылдың қаңтар-маусымына қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 111% (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 114%) құрады. Беларусь, Молдова, Тәжікстан және Украина (16-25%) елдерінің өнеркәсібінде жоғары баға өсуі белгіленді.

Ауыл шаруашылығы. Өсімдік шаруашылығы. Достастықтың барлық елдерінде дәнді және дәнді-бұршақты дақылдарды жинау жүріп жатыр. Әзірбайжанның ауыл шаруашылығы кәсіпорындары жиналуға тиісті алқаптың 97%-ын, Беларусь - 76%, Қазақстан (ҚР Ауыл шаруашылығы министрлігінің жедел деректері бойынша) - 44%, Қырғызстан - 41%, Молдова – 92%, Ресей - 25%, Тәжікстан - 33%, Украина - 74% бастырды.

Үстіміздегі жылғы тамыздың басына Әзірбайжан шаруашылықтарының барлық санаттарында бастырылған дәнді және дәнді-бұршақты дақылдар (жүгерісіз; бастапқы кіріске алынған салмағында) 1,8 миллион тоннаны құрады, бұл 2006 жылғы тамыздың қарсаңындағыдан 5%-ға аз. Жиналған алқаптың бір гектарынан орта есеппен 26,4 центнер астық алынды, бұл өткен жылғы деңгейден 3%-ға көп.

2007 жылдың 6 тамызындағы жағдай бойынша Беларусьтегі ауыл шаруашылығы ұйымдары 5,2 миллион тонна астық жинады, бұл 2006 жылдың осы күніне қарағанда 2,3 есеге көп. Дәнді дақылдардың шығымдылығы бір гектардан 30,7 центнерді құрады, өткен жылы – 29 центнерді құраған.

Қазақстанда ағымдағы жылдың 2 тамызына 1,2 миллион тонна астық (жүгеріні қоса) алынды, бұл өткен жылғыдан 10%-ға ості. Астықтың шығымдылығы 26%-ға өсіп, гектарынан 16,1 центнерді құрады.

Қырғызстанда тамыз айының басына 503 мың тонна астық бастырылды, бұл өткен жылғы тамыздың басындағыдан 7%-ға аз. Жиналған алқаптың бір гектарынан 23,0 центнер астық алынды (11%-ға аз).

Молдовадағы ауыл шаруашылығы кәсіпорындары 2007 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша 407 мың тонна дәнді және дәнді-бұршақты дақылдар жинады, бұл өткен жылғыдан 13%-ға аз. Жиналған алқаптың бір гектарынан 13,5 центнер астық алынды, 2006 жылғы тамыздың басына - 24,2 центнер.

2007 жылдың 1 тамызына Ресейдің ауыл шаруашылығы кәсіпорындары 23,5 миллион тонна астық бастырды, бұл өткен жылғыдан 27%-ға көп. Астықтың шығымдылығы жиналған алқаптың бір гектарынан 29,2 центнерді құрады, 2006 жылдың 1 тамызында 29,3 центнерді құраған.

Үстіміздегі жылғы тамыздың басына Тәжікстандағы ауыл шаруашылығы кәсіпорындары мен фермер қожалықтары 296 мың тонна дәнді және дәнді-бұршақты дақылдарды жинады, бүл өткен жылдың осы күніне қарағанда 11 мың тоннаға немесе 4%-ға көп. Астықтың шығымдылығы өткен жылдың деңгейінде қалып, жиналған алқаптың бір гектарынан 17,9 центнер астық құрады.

Украинадағы шаруашылықтардың барлық санаттарында ағымдағы жылдың 1 тамызына 19,9 миллион тонна астық жиналды, бұл 14%-ға (2006 жылдың 1 тамызына – 17,5 миллион тонна) көп. Шығымдылығы 18%-ға азайып, гектарынан 20,7 центнерді құрады.

Мал шаруашылығы. 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда Достастық елдері бойынша союға арналған мал мен құс (тірі салмағында) орта есеппен - 9%-ға көп (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 5%-ға көп), сүт – 0,5%-ға аз (0,2%-ға аз), жұмыртқа – 0,5%-ға көп (4%-ға көп) өндірілді.

Инвестиция мен құрылыс. Достастық елдеріндегі негізгі капиталға (тұрақты бағаларда) жұмсалған инвестициялар көлемі 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда орта есеппен 22%-ға (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 13%-ға) өсті.

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде Достастық елдеріндегі іске қосылған тұрғын үйлердің жалпы алаңы 2006 жылдың сәйкес кезеңіне қарағанда 34%-ға (2006 жылдың қаңтар-маусымында – 12%-ға) көп.

Көлік. 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде көлік кәсіпорындарымен тасымалдаған жүк көлемі (құбырларсыз) өткен жылдың қаңтар-шілдесімен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 6%-ға (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 7%-ға), жүк айналымы - 8%-ға (5%-ға) өсті.

Көлік кәсіпорындарының жолаушылар айналымы (қалалық электр көлігі және жеңіл таксомоторлықтан басқа) 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 3%-ға (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 4%-ға) өсті, тасымалданған жолаушылар саны 2%-ға (2006 жылдың қаңтар-маусымында - 4%-ға) аз болды.

Тұтыну рыногы. 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлемі Достастық елдерінде орта есеппен 16%-ға (2006 жылдың қаңтар-шілдесінде – 14%-ға) өсті.

Тұтыну рыногындағы баға. 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде тұтыну рыногындағы ахуалдың тұрақтылығы сақталды.

Достастық елдеріндегі тұтыну бағаларының деңгейі

(өсім; өткен жылдың желтоқсанына, %-бен)

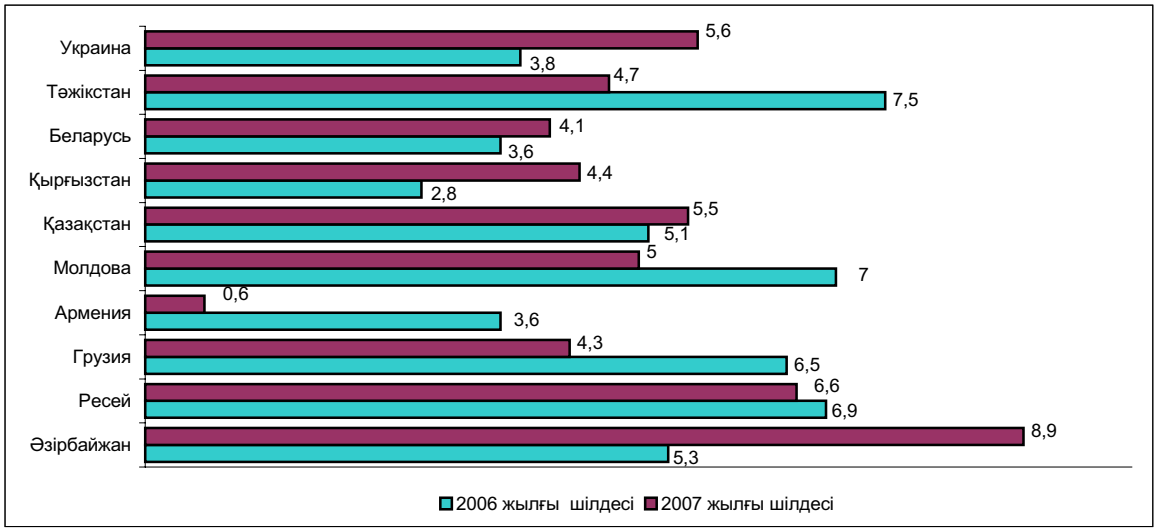

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 2006 жылдың қаңтар-шілдедесімен салыстырғанда тұтыну бағалары Тәжікстанда (18,3%-ға), Әзірбайжанда (15,9%), Беларусьте, Грузияда, Қазақстанда, Молдовада, Ресейде және Украинада – 7,4%-дан 11,4%-ға дейін, Қырғызстанда – 5,1%-ға, Арменияда - 4,2%-ға өсті. Ағымдағы жылдың шілдесінде өткен аймен салыстырғанда бағаның ең жоғары өсімі Украинада - 1,4%-ға, Тәжікстанда – 1,2%-ға, Молдовада – 1,1%-ға белгіленді.

2007 жылдың шілдесінде азық-түлік тауарларына баға маусыммен салыстырғанда Украинада 2,1%-ға, Молдовада – 1,6%-ға, Ресейде – 1,4%-ға, Тәжікстанда – 0,9%-ға, Қазақстанда – 0,8%-ға, Беларусьте - 0,6%-ға өсті.

Жалпы Достастықтың барлық мемлекеттерінде 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде қантқа бағаның төмендеуі байқалды.

2007 жылдың шілдесінде маусыммен салыстырғанда елдердің көбінде азық-түлік емес тауарларға бағалар өткен жылдың сәйкес кезеңінде (0,1-0,7%-ға) сияқты қарқынымен өсіп келеді, тек бір Қазақстанда бағалар (құрылыс материалдарына бағалардың 12,7%-ға өсуі есебінен) 1,5%-ға өсті.

Ақылы қызметтерге бағалар өткен жылдың сәйкес кезеңіндегі Әзірбайжанда (21,8% пайыздық тармаққа), Грузияда (3,7 тармаққа) олардың өсуімен салыстырғанда озық қарқынымен өсіп келеді; ал олардың Украинада – 11 пайыздық тармаққа, Молдовада – 7,6, Арменияда, Беларусьте, Қазақстанда және Тәжікстанда 1-2,9, Ресейде - 0,2 пайыздық тармаққа өсу қарқынының төмендеуі байқалды.

Қаржы. 2007 жылдың шілдесінде Достастықтың елдеріндегі валюталық рыноктарындағы ахуалдың тұрақтылығы сақталды. Достастықтың көптеген елдерінде ұлттық валюталардың АҚШ долларына нығаю үрдісі сақталды.

Ағымдағы жылдың шілдесінің соңында маусым айының соңымен салыстырғанда АҚШ долларының бағамы беларусь рубліне, тәжік сомониіне, түрікмен манатына және украин гривнасына қарағанда өзгеріссіз қалды; әзірбайжан манатына – 0,2%-ға, армян драмына – 1,1%-ға, грузин лариіне – 0,1%-ға, қырғыз сомына – 0,4%-ға, молдаван лейіне – 1,3%-ға, ресей рубліне қарағанда – 0,8%-ға төмендеді. Осы кезенде АҚШ долларының бағамы Қазақстанда (1,1%-ға) және Өзбекстанда (0,2%-ға) өсті.

Достастықтың барлық елдерінде ағымдағы жылдың мамыр айынан белгіленген бірыңғай еуропалық валютаның төмендеуі тоқтатылды. Ағымдағы жылғы шілденің соңында маусым айының соңымен салыстырғанда еуропалық валюта бағамы Әзірбайжанда – 1,8%-ға, Арменияда – 0,3%, Беларусь пен Түрікменстанда - 1,6%-ға, Грузияда мен Қырғызстанда – 1,5%-ға, Қазақстанда – 2,6%-ға, Молдовада – 0,2%-ға, Ресейде - 0,6%-ға, Тәжікстанда – 2,0%-ға, Өзбекстанда – 3,1%-ға, Украинада – 1,4%-ға өсті.

Сыртқы сауда. 2007 жылдың қаңтар-маусымында 2006 жылдың сәйкес кезеңімен саластырғанда Достастық елдері бойынша тауарлардың сыртқы сауда айналымының жалпы көлемінің өсімі орта есеппен 23% құрады, оның ішінде тауарлар экспорты - 13%, тауарлар импорты – 42%.

2007 жылғы қаңтар-маусымда Достастық елдерінің өзара саудасы

(өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

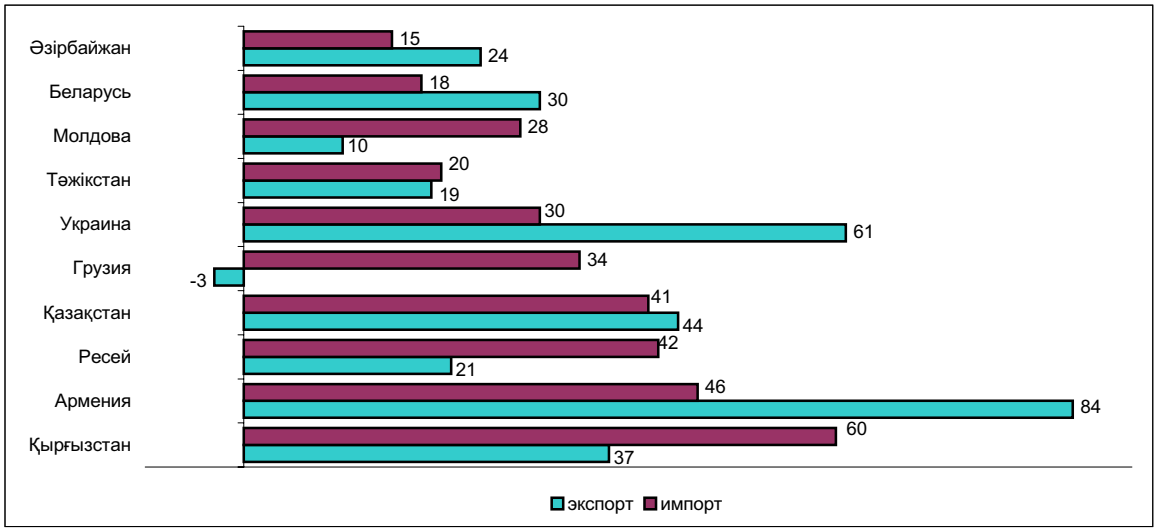

2007 жылғы қаңтар-маусымдағы Достастық елдерінің әлемнің басқа елдерімен экспорттық-импорттық операциялары

(өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

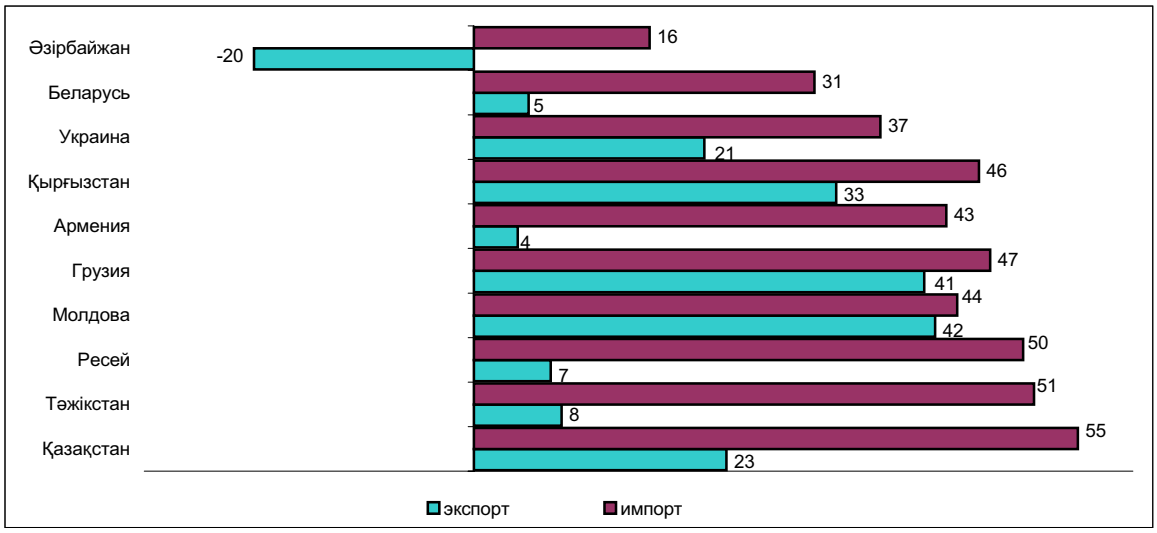

Ағымдағы жылдың қаңтар-маусымында ТМД елдерінің арасындағы тауарлардың өзара саудасының құндық көлемі 2006 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда орта есеппен 32%-ға, оның ішінде экспорт – 30%-ға, импорт – 33%-ға өсті.

2007 жылдың қаңтар-маусымында 2006 жылдың қаңтар-маусымымен салыстырғанда Достастық елдерінің әлемнің басқа елдерімен жасалған сыртқы сауда тауар айналымының құндық көлемі орта есеппен 21%-ға, тауарлар экспорты - 9%, тауарлар импорты - 47% құрады.

Жалақы. 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде есептелген орташа айлық атаулы жалақы Әзірбайжанда – 173 манатты, Армениядa – 72,2 мың драмды, Беларусьте – 670,4 мың беларусь рублін, Қазақстанда – 49,6 мың теңгені, Қырғызстанда – 3760 сомды, Молдовада – 1939 лейді, Ресейде – 12602 рубльді, Тәжікстанда – 163 сомониді, Украинада – 1253 гривнаны құрады.

Достастық елдеріндегі нақты жалақының деңгейі

(өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

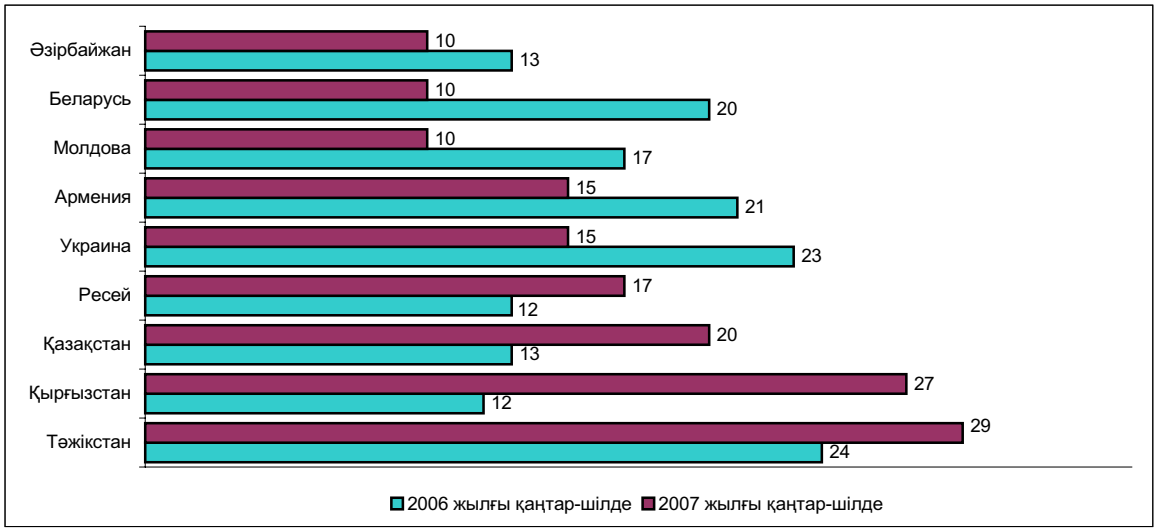

Достастық елдерінің ұлттық (орталық) банктерімен белгіленген валюталардың ресми бағамдарынан алатын болсақ, Әзірбайжанда орташа жалақы 2007 жылдың шілдесінде – 218 АҚШ долларына, 2006 жылдың шілдесінде – 160 долларына, Армениядa – тиісінше 225 және 160, Беларусьте - 341 және 286, Қазақстанда – 438 және 342, Қырғызстанда – 112 және 77, Молдовада – 176 және 132, Рессейде – 528 және 404, Тәжікстанда – 53 және 37, Украинада – 281 және 214 АҚШ долларына сәйкес болды.

Еңбек рыногы. 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде Достастық елдерінің жұмыспен қамту қызметтерінде жұмыс іздеп жүрген 4,2 миллионнан астам адам тіркелген.

2007 жылдың қаңтар - шілдесі ішінде (өткен кезеңде жұмыспен қамту қызметтеріне жұмыс ізде мәселелері бойынша келген адамдар санынан жұмысқа орналасқандарды қоса) Әзірбайжанда – жұмыс сұрап келген жұмыс істемейтін азаматтардың 56,5%-ы, Армениядa – 22,3%-ы, Беларусьте – 63,6%-ы, Қазақстанда – 82,9%-ы, Қырғызстанда – 49,0%-ы, Молдовада – 43,3%-ы, Ресейде – 90,2%-ы, Тәжікстанда (қаңтар-маусымда) – 20,9%-ы және Украинада – 72,6%-ы жұмысқа орналасты.

Достастық елдеріндегі тіркелген жұмыссыздық деңгейі*

(кезең соңына; экономикалық тұрғыдан белсенді халыққа, %-бен)

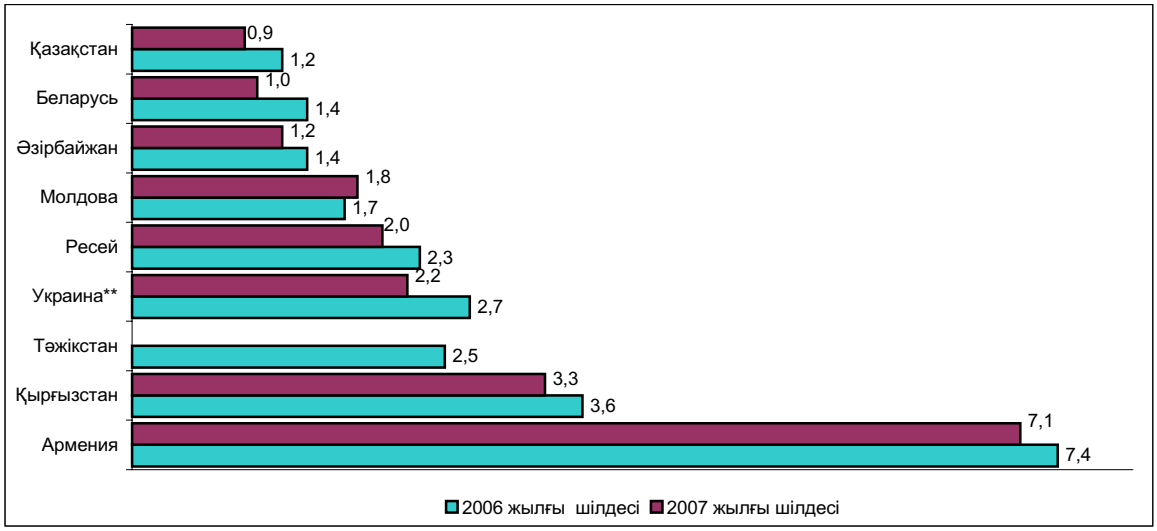

** Тіркелген жұмыссыздар санының экономикалық тұрғыдан белсенді халық санына (жұмыспен қамтылған мен жұмыссыздардың), %-бен.*

*** Еңбекке жарамды халық еңбекке жарамды жастағы, %-бен.*

1. КРАТКИЕ ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЯНВАРЕ-АВГУСТЕ 2007 года

Реальный сектор экономики. Объем промышленного производства в январе-августе 2007г. составил в действующих ценах 4722,5 млрд. тенге, что на 5,0% больше, чем в январе-августе 2006г. В обрабатывающей промышленности объем производства по сравнению с аналогичным периодом 2006г. возрос на 7,7%, в горнодобывающей промышленности – на 3,3%, в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды – на 5,2%.

Объем валовой продукции сельского хозяйства в январе-августе 2007г. составил в текущих ценах 369,6 млрд. тенге и по сравнению с январем-августом 2006г. увеличился на 3,1%.

Общий объем грузоперевозок (с учетом оценки объема перевозок грузов нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) в январе-августе 2007г. составил 1313,5 млн. тонн и по сравнению с соответствующим периодом 2006г. возрос на 5,3%.

Объем розничного товарооборота (без оборота общественного питания) за отчетный период составил 1151,0 млрд. тенге и увеличился по сравнению с январем-августом 2006г. на 10,6%.

Объем инвестиций в основной капитал в январе-августе 2007г. составил 1783,7 млрд. тенге, что в на 10,8% выше, чем в январе-августе 2006г.

По состоянию на 1 сентября 2007г. в республике зарегистрировано 262430 юридических лиц, в том числе с численностью до 50 человек - 247799. Действующих юридических лиц – 180512. Среди действующих юридических лиц малые предприятия составляют - 166869, из них субъектов малого бизнеса – 119552.

Внешняя торговля. Внешнеторговый оборот Казахстана (данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли) в январе-июле 2007г. составил 43427,3 млн. долл. США и по сравнению с январем-июлем 2006г. увеличился на 32,7%, в том числе экспорт – 25512,6 млн. долл. США (увеличился на 23,5%), импорт – 17914,7 млн. долл. США (увеличился на 48,6%).

Цены. Индекс потребительских цен в августе 2007г. по сравнению с августом 2006г. составил 109,4%. Цены на продовольственные товары возросли на 10,3%, непродовольственные товары – на 7,6%, платные услуги – на 9,8%. Цены предприятий-производителей промышленной продукции в августе 2007г. повысились по сравнению с августом 2006г. на 14%.

Финансы. Доходы в Государственный бюджет Республики Казахстан, по оперативным данным Министерства финансов РК, на 1 августа 2007г. составили 1576,6 млрд. тенге, затраты – 1417,1 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом 2006 года доходы увеличились на 10,7%, затраты на 12,4%.

По данным Национального Банка Республики Казахстан, кредитные вложения банков второго уровня в отрасли экономики, на конец июля 2007г. составили 6875,9 млрд. тенге. В общем объеме кредитных вложений доля долгосрочных кредитов составила 79%, доля кредитов в иностранной валюте – 44,2%. Объем депозитов в банковской системе на конец июля 2007г. составил 3802,2 млрд. тенге, что на 69,7% больше, в соответствующем периоде 2006г., депозиты (вклады) населения 1451,9 млрд. тенге, и на 90,8% соответственно.

Рынок труда. Численность безработных в августе 2007г., по экспертной оценке, составила 594,5 тыс. человек, уровень безработицы – 7,2% к численности экономически активного населения, в том числе численность лиц, зарегистрированных в органах занятости в качестве безработных, на конец августа т.г. составила 72,4 тыс. человек, их доля в численности экономически активного населения – 0,9%.

Доходы населения. В июле 2007г., по оценке, среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 24507 тенге и увеличились по сравнению с июлем 2006г. на 23,5%, реальные денежные доходы – на 13,5%.

Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная работникам в июле 2007г., составила 53462 тенге и возросла по сравнению июлем 2006г. на 32,5%. Реальная заработная плата увеличилась на 21,8%.

ОСНОВНЫЕ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ИНДИКАТОРЫ

	Единица измерения	Январь-август 2007г.	Август 2007г.	В % к соответствующему периоду предыдущего года		Август 2007г. в % к июлю 2007г.
				январь-август 2007г.	август 2007г.	
А	Б	1	2	3	4	5
Экономические показатели						
Объем промышленной продукции (товаров, услуг)	млрд. тенге	4722,5	695,0	105,0	101,4	104,0
Объем валовой продукции сельского хозяйства	млрд. тенге	369,6	94,0	103,1	100,7	170,1
Перевозки грузов всеми видами транспорта	млн. тонн	1313,5	202,0	105,3	105,2	106,4
Объем услуг связи (темп роста в сопоставимых ценах), по оперативным данным	млрд. тенге	223,6	33,3	133,4	138,1	105,7
Розничный товарооборот по всем каналам реализации	млрд. тенге	1151,0	162,2	110,6	108,3	102,9
Внешнеторговый оборот[1)2)]	млн. долл. США	43427,3	6825,7	132,7	125,5	94,0
в том числе:						
экспорт		25512,6	3706,0	123,5	111,3	86,1
импорт		17914,7	3119,7	148,6	147,9	105,4
Инвестиции в основной капитал	млрд. тенге	1783,7	285,5	110,8	106,5	105,7
Индекс потребительских цен				108,2	106,3[3)]	100,7
Индекс цен производителей промышленной продукции				107,0	117,1[3)]	106,1
Численность безработных (оценка)	тыс. человек		594,5		98,1	102,2
Среднедушевой денежный доход (оценка)[1)]	тенге	164908	24507	127,2[4)]	123,5[4)]	99,4
Реальный денежный доход (оценка)[1)]	в %			117,7[4)]	113,5[4)]	98,5
Среднемесячная заработная плата одного работника[1)]:						
номинальная	тенге	49574	53462	129,9	132,5	103,2
реальная	в %			120,2	121,8	102,3
Финансовые показатели[5)]						
Денежная масса М3	млрд. тенге		4617,6		164,1	102,9
Наличные деньги в обращении	млрд. тенге		815,4		142,5	102,8
Депозиты в банковской системе	млрд. тенге		3802,2		169,7	102,9
в т.ч. депозиты населения	млрд. тенге		1451,9		190,8	107,2
Кредитование БВУ отраслей экономики и населения	млрд. тенге		6875,9		207,7	104,7
в т.ч. долгосрочные кредитные вложения	млрд. тенге		5428,6		225,9	106,0

[1)] Графа 1 – январь-июль 2007г.; графа 2 – июль 2007г.; графа 3 – январь-июль 2007г. в % к январю-июлю 2006г.; графа 4 – июль 2007г. в % к июлю 2006г.; графа 5 – июль 2007г. в % к июню 2007г.
[2)] Данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли.
[3)] К декабрю 2006г.
[4)] В % к уточненным данным за январь-июль и июль 2006г.
[5)] По данным Национального Банка РК, на конец июля 2007г.

Примечание: Объем промышленной продукции приведен по структуре предприятий соответствующих лет. Розничный товарооборот по всем каналам реализации не учитывает услуги общественного питания.

2. ПРОИЗВОДСТВО ТОВАРОВ И УСЛУГ

2.1 ПРОМЫШЛЕННОЕ ПРОИЗВОДСТВО

В августе 2007г. сохранялась тенденция сокращения темпов роста промышленного производства, сложившаяся в предыдущие три месяца. Индекс физического объема промышленного производства в январе-августе т.г. составил 105% (в то время как в январе – 109%, январе-марте 109,6%, январе-июне – 106,8%, январе-июле – 105,6%). В действующих ценах за январь-август т.г. было произведено промышленной продукции на 4722,5 млрд. тенге. Рост объемов производства наблюдался во всех регионах республики, кроме Северо-Казахстанской области, где индекс физического объема составил 99,1%.

Индексы физического объема промышленной продукции

в % к соответствующему месяцу прошлого года

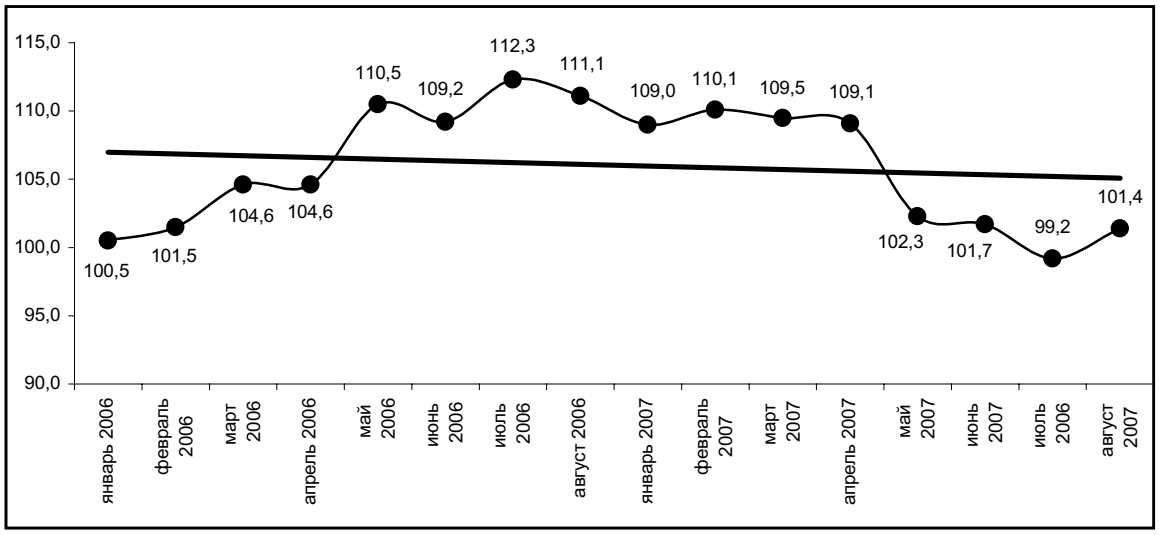

Наибольшее влияние на формирование показателей в целом по промышленности оказывает горнодобывающая промышленность, так как ее доля в республиканском объеме производства в последние годы возросла и в январе-августе 2007г. составила 56,1% (в 2000-2003гг. - 46-48%). На обрабатывающую промышленность приходится 38,3% объема всей промышленной продукции (47-43% в 2000-2003гг.).

Индексы физического объема промышленной продукции в январе-августе 2006, 2007гг. и отраслевая структура промышленности

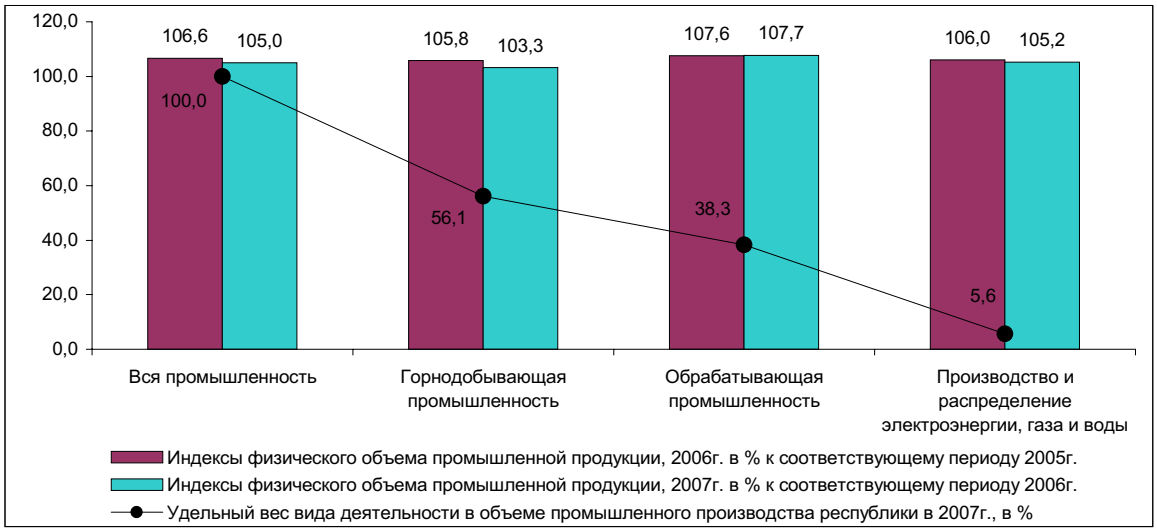

В **горнодобывающей промышленности** в январе-августе 2007г. произведено продукции на 2650,3 млрд. тенге, что на 3,3% выше уровня января-августа 2006г. за счет увеличения объемов в добыче сырой нефти и попутного газа на 3,8% в основном предприятиями Атырауской и Мангистауской областей. Также увеличены объемы добычи железных руд на 5,5% за счет роста производства руды железной и окатышей железорудных. Вместе с тем, сокращена добыча руд цветных металлов (97,3%) в основном из-за снижения производства меди в медном концентрате (96,1%) на предприятиях Восточно-Казахстанской (из-за низкого содержания металла в руде) и Карагандинской (из-за снижения добычи медной руды) областях; добычи руды медной (92,3%) - в Карагандинской области в связи с реконструкцией и ремонтом оборудования на рудниках; добычи угля и лигнита (95,9%) - в Павлодарской области согласно спроса на продукцию.

Индексы физического объема горнодобывающей промышленности

в % к соответствующему месяцу прошлого года

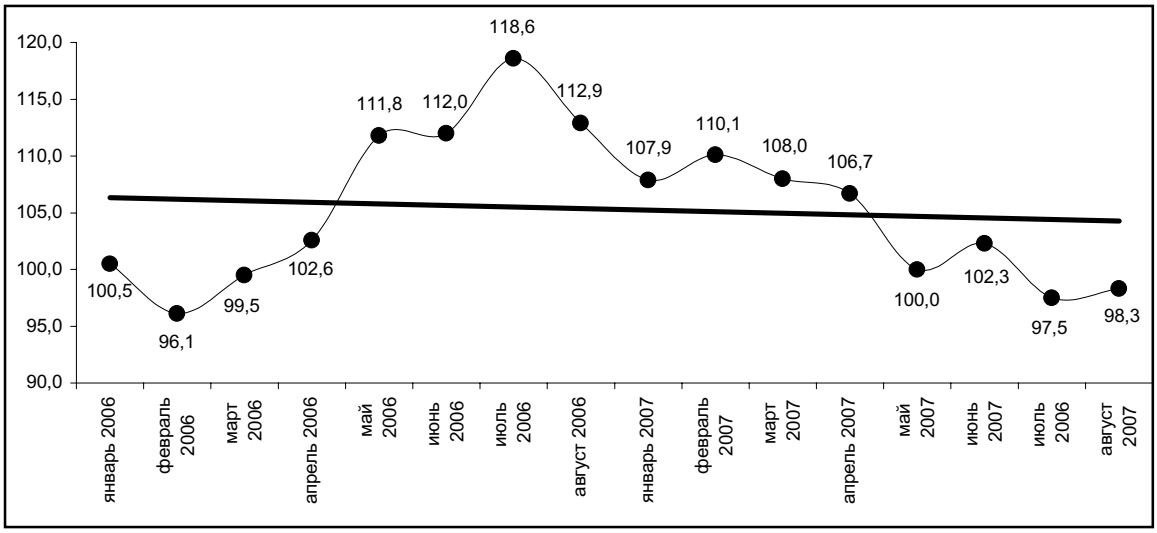

В **обрабатывающей промышленности** в январе-августе 2007г. произведено продукции на 1809,9 млрд. тенге. Темпы роста данного вида экономической деятельности превышают среднереспубликанский уровень. Так, индекс физического объема в январе-августе 2007г. составил 107,7% против 105% по республике. В последние два года в обрабатывающей промышленности наблюдаются более высокие темпы роста, чем в горнодобывающей.

Индексы физического объема обрабатывающей промышленности

в % к соответствующему месяцу прошлого года

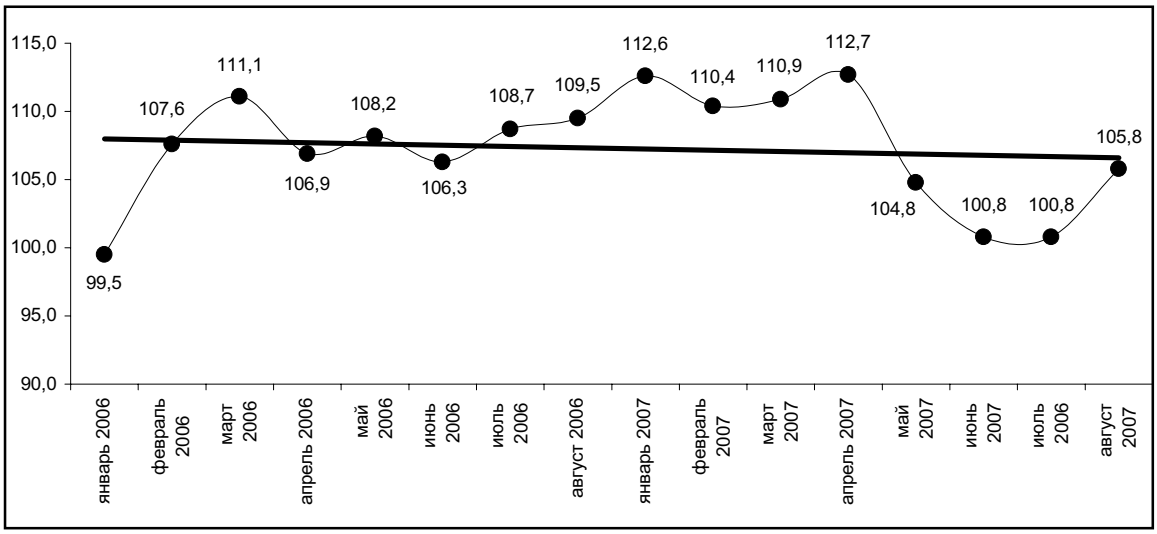

В январе-августе 2007г. переработано сельскохозяйственной продукции на 392,1 млрд. тенге, в том числе **производство пищевых продуктов, включая напитки,** составило 351,1 млрд. тенге, что боль-

ше, чем в январе-августе 2006г. на 7,6%, в основном за счет увеличения выпуска соков фруктовых и овощных, молока обработанного жидкого и сливок, рыбы приготовленной и консервированной, изделий колбасных, муки, масла подсолнечного нерафинированного, макаронных и кондитерских изделий. Также возросло производство напитков, доля которых составляет 20,6% объема данного вида экономической деятельности. Рост производства обеспечен предприятиями Алматинской, Карагандинской областей и г. Алматы. При этом сократился выпуск прочих пищевых продуктов, таких как производство сахара (66,3% к уровню января-августа 2006г.) в связи с недостатком сырья на переработку на предприятиях Алматинской и Жамбылской областей.

В **текстильной и швейной промышленности** в январе-августе 2007г. произведено продукции на 19,8 млрд. тенге. По сравнению с январем-августом 2006г. индекс физического объема составил 85,1%. Приостановлен выпуск волокна хлопкового по причине сезонного отсутствия сырья на переработку (Южно-Казахстанская область); снизился выпуск ковров и ковровых изделий и хлопчатобумажных тканей (г. Алматы) ввиду отсутствия спроса на продукцию. Вместе с тем, возросло производство белья нижнего прочего, кроме трикотажного; шляп и уборов головных из меха натурального; одежды рабочей женской; свитеров, джемперов, пуловеров и изделий аналогичных; одежды рабочей мужской.

Кожи, изделий из кожи и обуви в январе-августе 2007г. произведено на 1,5 млрд. тенге, что на 28,3% выше уровня января-августа 2006г. в основном за счет увеличения производства обуви предприятиями Костанайской области и г.Алматы; кожи из шкур скота крупного рогатого или шкур животных семейства лошадиных предприятиями Костанайской и Северо-Казахстанской областей. Вместе с тем, по причине недостатка сырья сокращен выпуск кожи из шкур овечьих, козьих и свиных (Южно-Казахстанская область).

Объем **обработки древесины и производства изделий из дерева** в январе-августе 2007г. составил 5,3 млрд. тенге или 117,9% к уровню января-августа 2006г. Возросло производство шпал деревянных железнодорожных или трамвайных пропитанных; конструкций строительных сборных деревянных; окон, дверей и их рам; лесоматериалов; тары деревянной. Вместе с тем, сокращено производство плит древесноволокнистых (Восточно-Казахстанская область) на 60,4% и плит древесностружечных (Павлодарская область) – на 83,3%.

В **целлюлозно-бумажной промышленности и в издательском деле** январе-августе 2007г. произведено продукции на 42,9 млрд. тенге, что к уровню января-августа прошлого года составляет 103,8%. По сравнению с аналогичным периодом прошлого года увеличился выпуск бумаги и картона гофрированных; мешков и пакетов бумажных; газет, журналов и периодических изданий. При этом в связи с уменьшением спроса на продукцию снизилось производство обоев; этикеток и ярлыков бумажных или картонных; книг, брошюр и материалов аналогичных печатных и в электронном виде (63,9 – 93,6%) на предприятиях Костанайской, Алматинской областей и г. Алматы.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-августе 2007г.

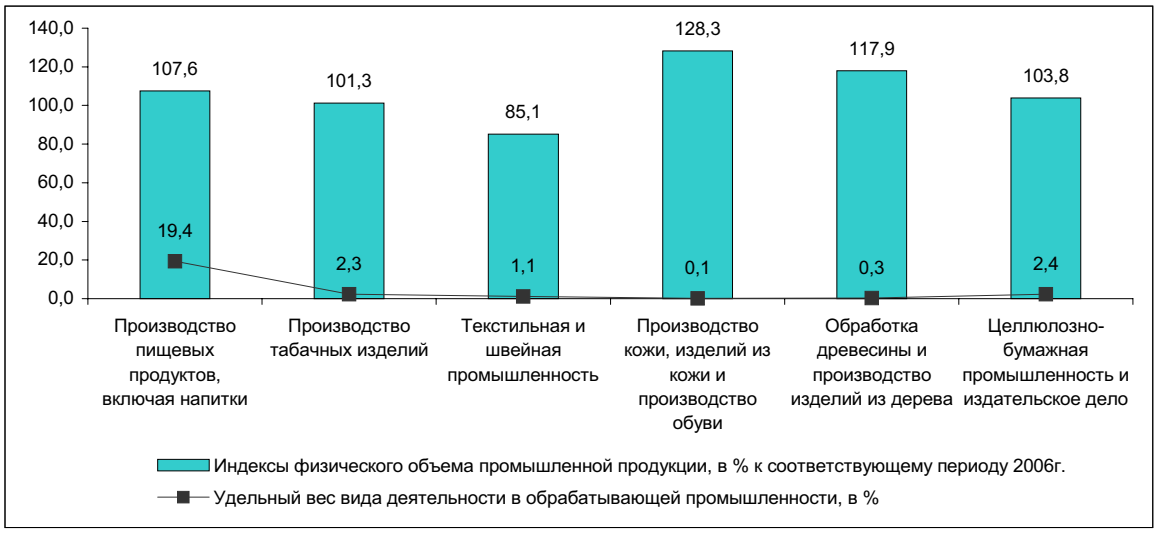

В **производстве кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов** в январе-августе 2007г. выпущено продукции на 115,4 млрд. тенге, что выше соответствующего периода прошлого года на 12,4% в основном за счет увеличения выпуска керосина; топлива моторного (бензина); кокса и полукокса; газойлей; пропана и бутана сжиженных; газа отбензиненного. Рост производства обеспечен предприятиями Атырауской и Павлодарской областей, на долю которых приходится свыше 61% республиканского объема нефтепродуктов. Вместе с тем, сокращено производство мазута топочного (70,9%) в Атырауской обла-

сти (66%) в основном по причине отсутствия подвижного состава; в Павлодарской области (64,8%) – из-за недостатка давальческого сырья на переработку; в Южно-Казахстанской области (92%) – в связи с ограничением рынка сбыта продукции у поставщиков давальческого сырья.

В **химической промышленности** в январе-августе 2007г. произведено продукции на 45,2 млрд. тенге или на 35,5% выше, чем в январе-августе 2006г. за счет увеличения выпуска удобрений минеральных или химических азотных (Мангистауская область); окиси хрома; трифосфата и бихромата натрия; фосфора; кислоты ортофосфорной (фосфорной); хромового ангидрида; препаратов фармацевтических. В Северо-Казахстанской области в текущем году начато производство биотоплива (биоэтанол), получаемого из зерновых культур, которого выпущено в январе-августе 2,8 тыс. тонн. Вместе с тем, по причине снижения спроса на продукцию сокращено производство дубителя хромового (Актюбинская область) и кислоты серной (Восточно-Казахстанская и Карагандинская области). В Жамбылской области снижено производство удобрений минеральных или химических фосфорных вследствие недостатка кислоты серной.

В **производстве резиновых и пластмассовых изделий** в январе-августе 2007г. произведено продукции на 29,8 млрд. тенге, что выше уровня января-августа прошлого года на 21,8% за счет увеличения выпуска труб, трубок, рукавов и шлангов из пластмасс; дверей и окон из пластмасс; ленты резиновой конвейерной; коробок, ящиков, тары решетчатой из пластмасс. Вместе с тем, снижено производство труб, трубок, рукавов и шлангов из резины в соответствии с заключенными договорами (Карагандинская область).

В **производстве прочих неметаллических минеральных продуктов** январе-августе 2007г. выпущено продукции на 138,3 млрд. тенге, что больше уровня января-августа 2006г. на 21,6%, в основном за счет увеличения производства растворов строительных; бетона товарного; цемента; плитки, плиты, кирпичи и изделия аналогичные из цемента, бетона или камня искусственного; конструкций строительных сборных из бетона; извести; гипсокартона (от 108,7 до 169,9%). При этом на 26,5% сокращен выпуск бутылок, банок и флаконов из стекла и изделий из стекловолокна прочих (Алматинская и Мангистауская области) согласно спроса.

В **металлургической промышленности и производстве готовых металлических изделий** с начала т.г. темпы производства замедляются. Так, индекс физического объема снизился со 114% в январе до 103,1% в январе-августе. В истекшем периоде т.г. произведено продукции на 820,3 млрд. тенге, в том числе продукции черной и цветной металлургии - соответственно на 276,4 и 472,0 млрд. тенге. На долю отрасли приходится свыше 42% объема обрабатывающей промышленности. В **черной металлургии** производство возросло на 10,7% за счет увеличения выпуска труб и профилей пустотелых стальных, плоского проката, стали, чугуна и ферросплавов. В **производстве цветных металлов** индекс физического объема составил 98,9%, в основном, за счет снижения выпуска цинка необработанного, меди рафинированной, золота и серебра аффинированных, золота необработанного прочего, на долю которых приходится более 78% отрасли. Вместе с тем, увеличено производство проволоки медной (117,3%), свинца необработанного рафинированного (102,7%).

Производство готовых металлических изделий в связи с отсутствием заказов на продукцию в январе-августе 2007г. к уровню января-августа 2006г. составило 98,6%. Сокращен выпуск электродов с покрытием из металлов недрагоценных; котлов и радиаторов для центрального отопления; конструкций прочих, частей конструкций, плит, прутков, уголков, профилей и изделий аналогичных из металлов черных и алюминия; раковин, моек, ванн и других. При этом возросло производство резервуаров для нефти и нефтепродуктов (на 24,9%); цистерн, бочек, барабанов из металлов черных, емкостью 50-300 л. (на 14,1%).

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-августе 2007г.

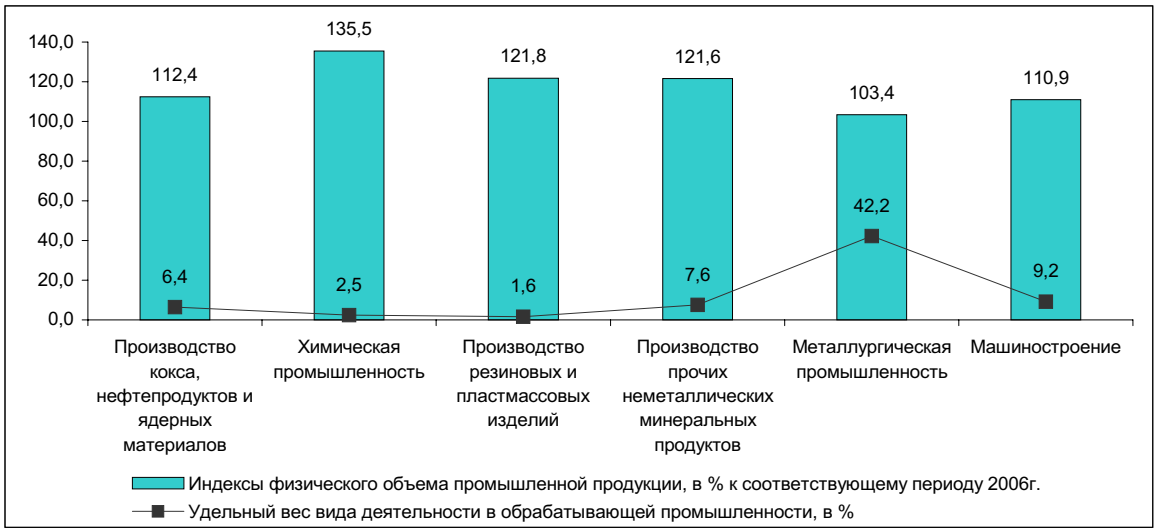

В **производстве машин и оборудования** в январе-августе 2007г. выпущено продукции на 54,5 млрд. тенге или на 19% выше соответствующего периода прошлого года. К уровню января-августа 2006г. увеличено производство машин стиральных и для сушки одежды бытовых; подшипников; насосов центробежных; машин уборочных. Вместе с тем, сокращен выпуск машин для горнодобывающей промышленности и оборудования нефтегазоперерабатывающего согласно спроса (г. Алматы). За два истекших месяца было произведено 12 штук тракторов для сельского и лесного хозяйства, что на 75% ниже уровня января-августа 2006г.

Электрооборудования, электронного и оптического оборудования в январе-августе 2007г. произведено на 38,7 млрд. тенге. Отрасль с начала текущего года развивалась неравномерно, что в основном связано со снижением спроса и затоваренностью готовой продукцией на складах предприятий. Так, если в январе индекс физического объема по сравнению с аналогичным периодом прошлого года составлял 106,6%, в январе-марте – 99,4%, в январе-июне – 108,6%, то в январе-августе – 102,6%. Увеличено производство машин вычислительных цифровых; проводов и кабелей изолированных; конденсаторов, трансформаторов и аккумуляторов электрических. Вместе с тем, снижено производство магнитофонов (на 62,5%) и телевизоров (на 12,1%) согласно спроса (г.Алматы).

Производство транспортных средств и оборудования в январе-августе 2007г. составило 74,0 млрд. тенге, что на 9,1% выше аналогичного периода прошлого года. К уровню января-августа 2006г. возросло производство автомобилей легковых пассажирских (204,1%) и грузовых (182,2%). Наряду с этим, по причине отсутствия заказов меньше, чем январе-августе 2006г., произведено частей двигателей (80,5%), автомобилей специальных и специализированных (81,1%).

В **прочих отраслях промышленности** в январе-августе 2007г. произведено продукции на 32,1 млрд. тенге, что на 15,6% выше соответствующего периода прошлого года. К уровню января-августа 2006г. увеличен выпуск мебели для сидения специальной; мебели офисной деревянной, мебели кухонной, кроватей деревянных и матрасов. При этом снижено производство мебели деревянной для столовой и гостиной (89,9%), спортивных товаров (54,8%) согласно спроса на продукцию.

Индексы физического объема и удельный вес производства и распределения электроэнергии, газа и воды в январе-августе 2007г.

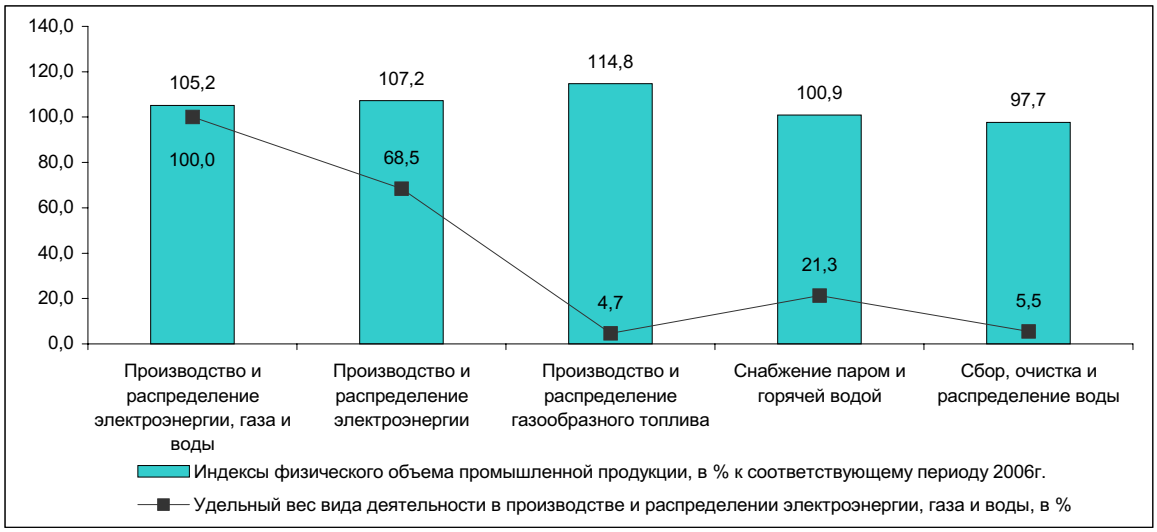

В **производстве и распределении электроэнергии, газа и воды** с начала года наблюдается рост объемов производства. Так, если индекс физического объема по сравнению с прошлым годом в январе т.г. составлял 97,1%, то в январе-июле и январе-августе – 105,2%.

Производство электроэнергии в январе-августе 2007г. составило 49,1 млрд. кВт.ч или на 5,4% выше уровня января-августа 2006г., что обеспечено предприятиями Атырауской, Восточно-Казахстанской, Жамбылской, Западно-Казахстанской, Карагандинской, Кызылординской, Мангистауской, Павлодарской, Южно-Казахстанской областей и г. Астаны.

Выработка теплоэнергии составила 51,6 млн. Гкал или на 2,8% меньше по сравнению с январем-августом прошлого года, что связано в основном со снижением спроса и проведением ремонтных работ на предприятиях этой отрасли. Сокращено производство на предприятиях всех регионов, кроме Акмолинской, Жамбылской, Карагандинской, Южно-Казахстанской областей и г. Астаны.

Индексы физического объема производства и распределения электроэнергии, газа и воды

в % к соответствующему месяцу прошлого года

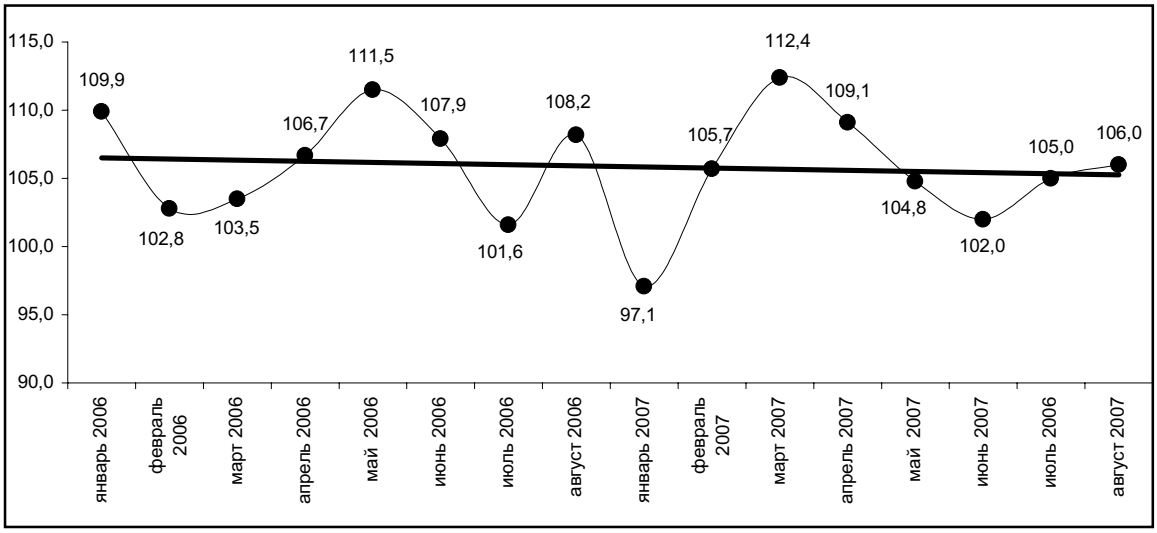

2.2 СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

Производство продукции сельского хозяйства

Объем валовой продукции сельского хозяйства за январь-август 2007 года в целом по республике, по оценке, составил 369,6 млрд. тенге в текущих ценах, что больше аналогичного периода 2006 года на 3,1%.

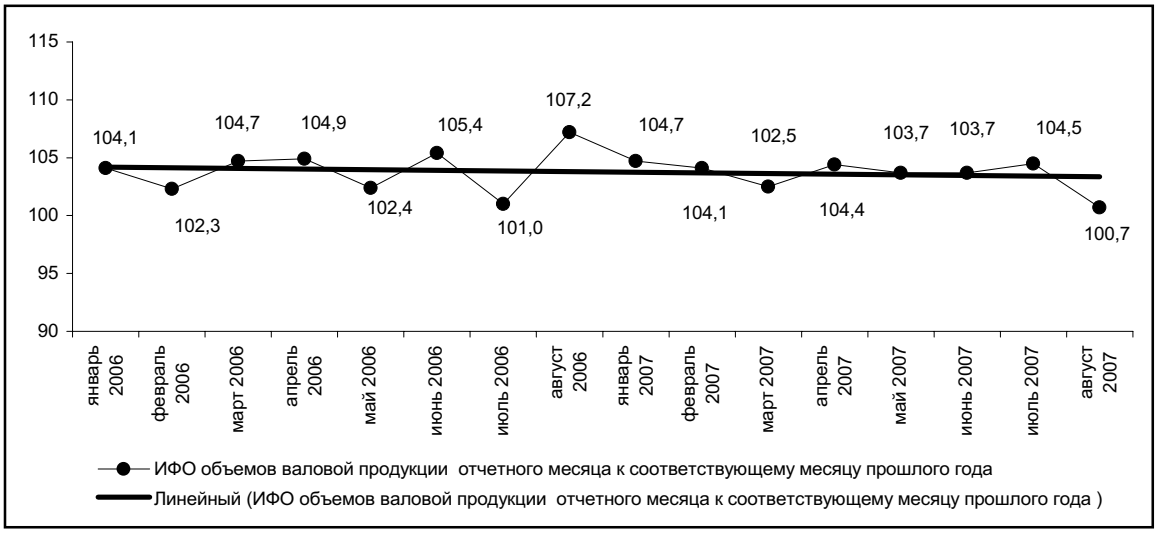

Растениеводство

По предварительным данным, представленным Министерством сельского хозяйства Республики Казахстан по состоянию на 1 сентября 2007 года уборку зерновых культур вели все области, при этом в южных областях она вступила в завершающую стадию, за исключением Кызылординской и Алматинской областей, где убрано соответственно 13,9 и 66,8% площадей. В целом по республике зерновые убраны с 21,3% (3281,9 тыс.га) подлежащих уборке площадей, в том числе в Западно-Казахстанской - с 67,3% площадей, Восточно-Казахстанской - 41,9%, Актюбинской - 30,9%, Павлодарской - 18,1%, Костанайской - 16,4%, Северо-Казахстанской - 13,1%, Акмолинской - 10,0%, Карагандинской области - 4,7%. В прошлом году на эту дату в целом по республике было убрано 23,8% (3424,3 тыс.га) площадей.

С убранной площади намолочено 4178,9 тысяч тонн зерна (в первоначально оприходованном весе) против 3260,1 тыс.тонн в прошлом году, что выше прошлогоднего на 28,2% за счет повышения урожайности более, чем на треть. Урожайность на указанную дату составляет 12,7 ц/га. Валовой сбор зерновых в регионах приведен ниже.

Началась уборка риса в Кызылординской области (2,3% от уборочной площади, урожайность которой составляет 38,8 центнеров с 1 гектара).

Намолочено зерна по состоянию на 1 сентября

тысяч тонн

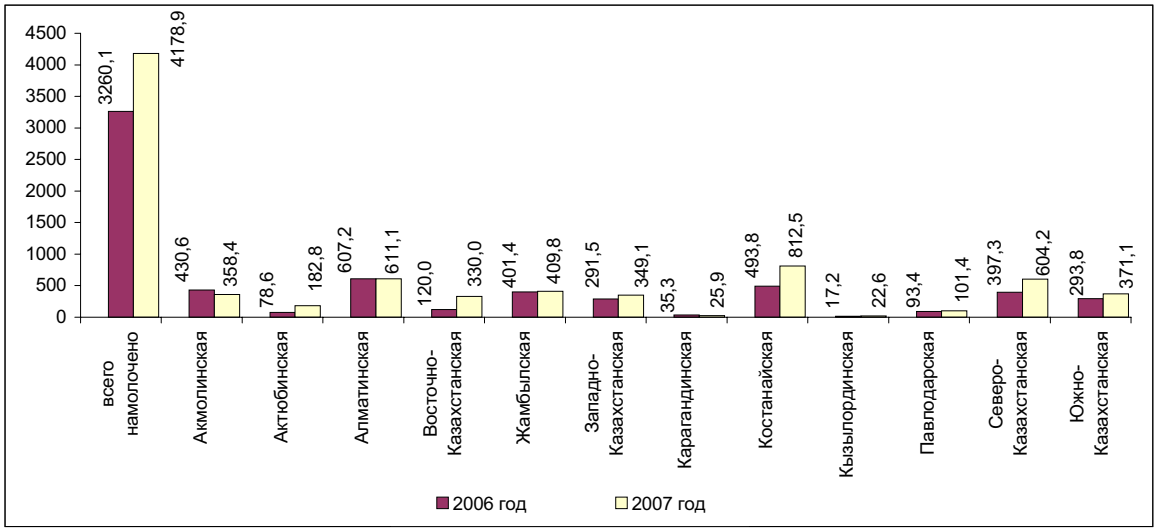

Заготовка грубых кормов. По состоянию на 1 сентября т.г. в целом по республике припасено 11927,8 тыс. тонн сена и 236,2 тыс. тонн сенажа, что составляет соответственно 96,6% и 42,3% от потребности. При этом в Западно-Казахстанской области сена заготовлено лишь 60,7% от требуемого объема, Кызылординской - 67,1%, Алматинской - 86,3%, Актюбинской - 88,0%. В то же время успешно ведут заготовку сена сельхозформирования Южно-Казахстанской области, где его припасено выше требуемого объема на 25,7%, Карагандинской - на 13,9%, Акмолинской - на 4,1%, Павлодарской - на 3,9%, Северо-Казахстанской - на 2,1%, Восточно-Казахстанской - на 0,5%. В текущем году в целом по республике сена и сенажа было заготовлено на 5,6% больше, чем на аналогичную дату прошлого года. Заготовка силоса и соломы составила соответственно 12,2 и 9,3% от потребности.

Животноводство

По состоянию на 1 сентября т.г. по сравнению с аналогичной датой прошлого года во всех категориях хозяйств достигнут рост поголовья крупного рогатого скота (на 3,4%), овец и коз (на 5,6%), свиней (на 2,6%), лошадей (на 5,2%), верблюдов (на 4,7%) и птицы (на 3,6%) за счет роста приплода скота и птицы, его покупки.

Численность сельскохозяйственных животных и птицы по состоянию на 1 сентября

тысяч голов

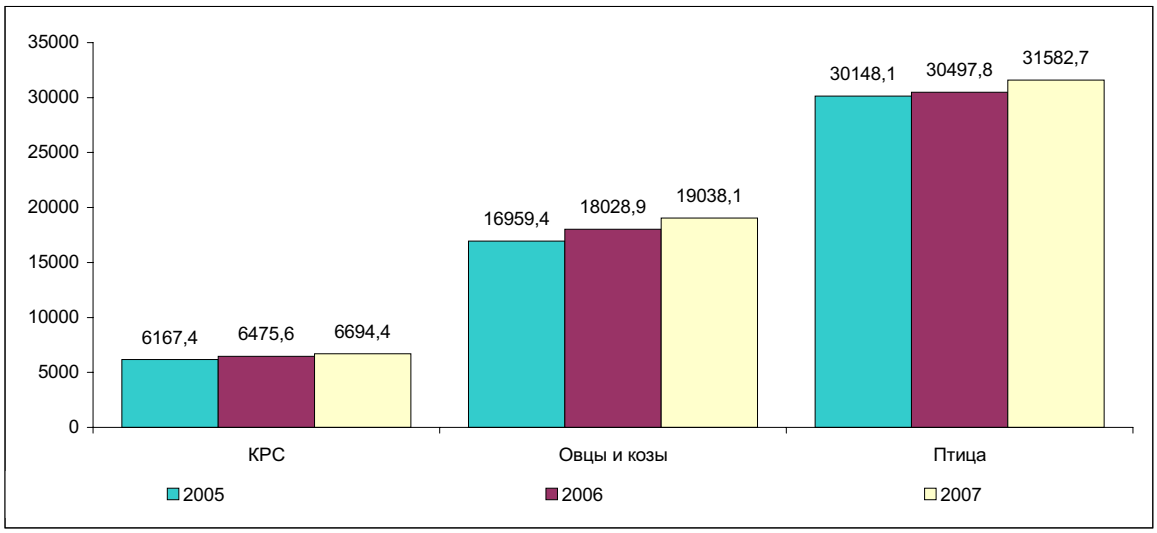

В январе-августе 2007 года по сравнению с этим же периодом прошлого года рост производства мяса составил 104,5% за счет увеличения реализации на убой и среднего живого веса скота. Возросла реализация на убой всех видов скота и птицы, за исключением свиней - от 102% до 107%. Средний живой вес одной головы крупного рогатого скота возрос на 1,7%, свиней - на 1,1%.

Производство коровьего молока увеличилось на 3,0% за счет роста среднего поголовья дойных коров на 2,0% и увеличения среднего удоя молока на одну корову дойного стада на 0,6%.

Рост производства яиц (на 4,3%) достигнут за счет увеличения среднего поголовья кур-несушек на 3,9% и увеличения среднего выхода яиц на одну курицу-несушку на 0,3%.

Производство основных видов продукции животноводства по состоянию на 1 сентября

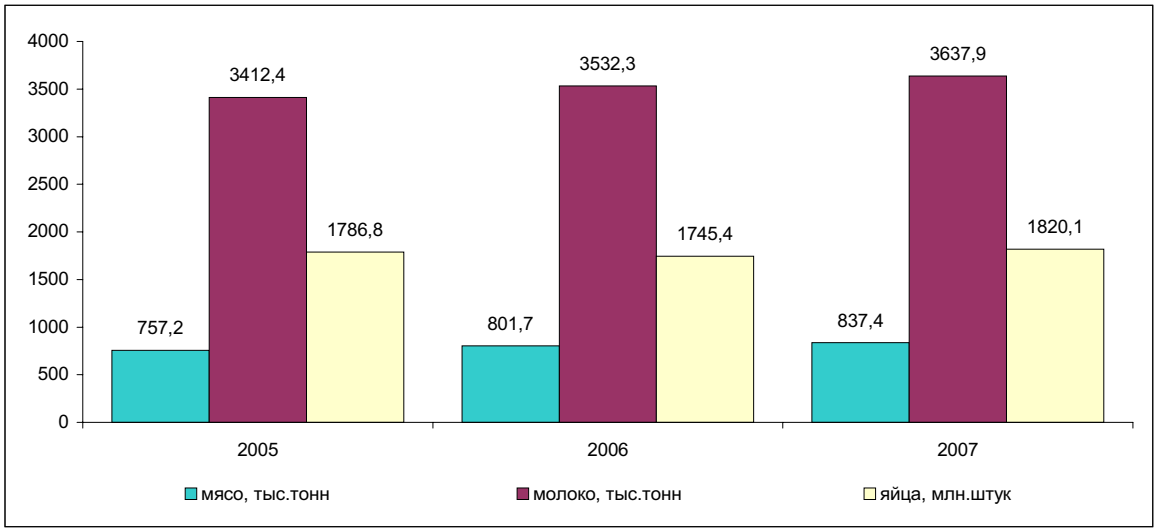

2.3 СТРОИТЕЛЬСТВО

Строительная деятельность

В январе-августе 2007г. объем строительных работ (услуг), с учетом оценки, составил 792,2 млрд. тенге, что на 32,8% больше уровня января-августа 2006 года.

В структуре выполняемых работ преобладает возведение зданий и гражданское строительство, объем которых увеличился по сравнению с январем-августом 2006г. в 1,7 раза и доля от общего объема составила 40,5% (в январе-августе 2006г. - 35,9%).

Наибольший удельный вес в республиканском объеме занимают строительные работы, выполненные частными строительными организациями - 82,6%. Иностранными подрядчиками выполнено 16,9%, государственными - 0,5%.

В январе-августе 2007г. было построено 40765 зданий, из которых 35760 жилого и 5005 нежилого назначения. За отчетный период введены в эксплуатацию: 3474 объекта транспорта и связи, 931 - торговли, 207 - социально-культурного назначения. Доля объектов здравоохранения и образования остается незначительной, суммарно она составляет 0,9% от общего количества зданий нежилого назначения.

Индексы физического объема строительных работ

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

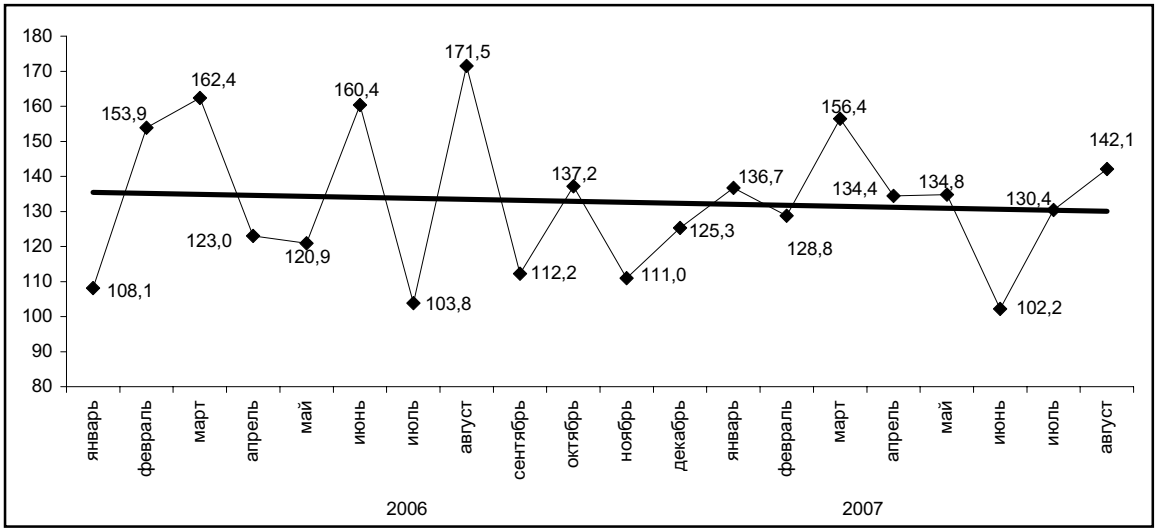

Увеличение объема строительных работ по сравнению с январем-августом 2006г. наблюдается в 15 регионах республики. При этом наибольший рост отмечен в Акмолинской (в 3,8 раза), Павлодарской (в 1,8 раза), Мангистауской (в 1,5 раза), Атырауской (в 1,4 раза) областях.

Снижение объемов строительных работ по сравнению с соответствующим периодом 2006г. отмечено в Западно-Казахстанской области (на 19,3%), что в основном связано с завершением строительства ряда объектов комплекса по переработке газа и конденсата и торгово-развлекательного центра.

Значительную долю в общереспубликанском объеме строительных работ занимают гг. Астана, Алматы и Атырауская область (суммарно 62,1% от общего объема).

Индексы физического объема строительных работ по регионам

в % к соответствующему периоду предыдущего года

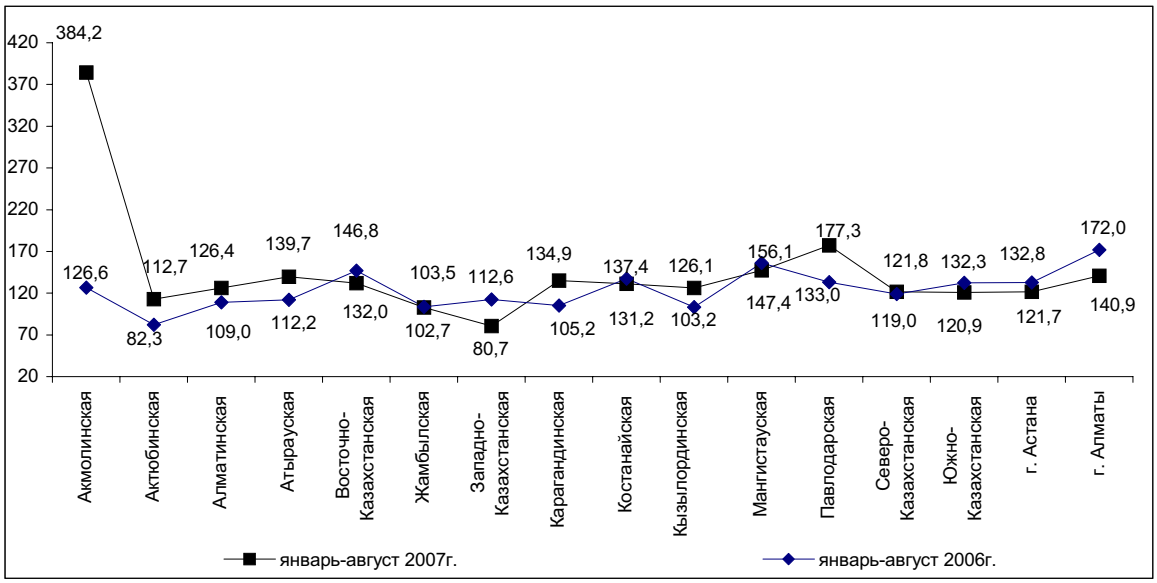

Жилищное строительство

В январе-августе 2007г. 16,8% от общего объема инвестиций в основной капитал было направлено на жилищное строительство (299,4 млрд. тенге), что в 1,5 раза больше инвестиций, освоенных в соответствующем периоде прошлого года. Предприятиями и организациями всех форм собственности и населением введено в эксплуатацию 5081,2 тыс. кв. метров общей площади жилых домов, что в 1,5 раза выше уровня января-августа 2006 года.

В республике за отчетный период в среднем на 1000 человек населения приходилось 327,8 кв. м общей площади вводимых жилых домов (в январе-августе 2006г. - 216,4 кв. м).

Индексы физического объема ввода в эксплуатацию жилых домов

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

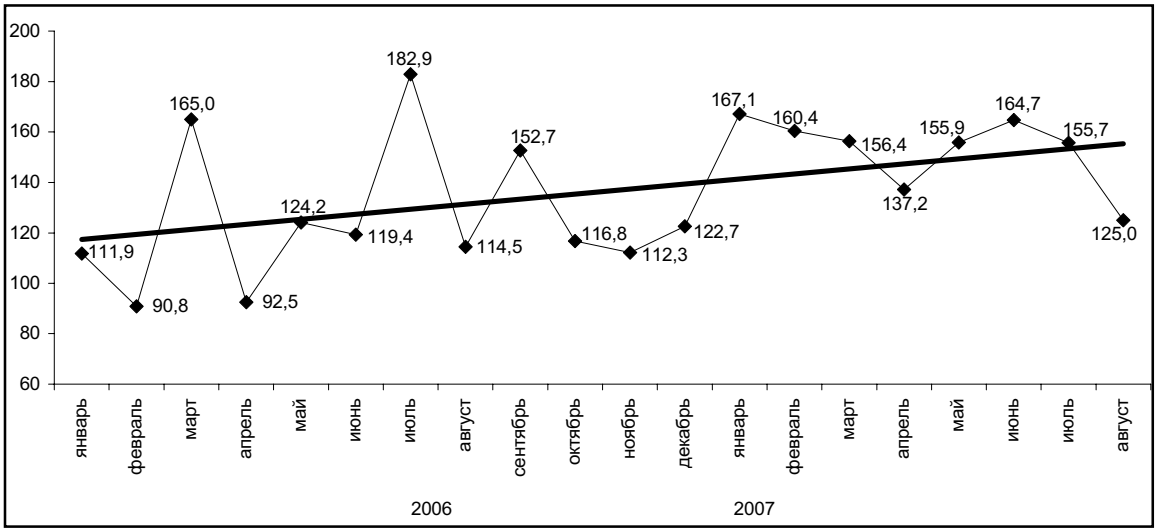

Преобладающим остается ввод в эксплуатацию жилых домов частными предприятиями, организациями и населением (94,5% от общего объема введенного жилья), где основной объем занимает индивидуальное жилищное строительство (74,8%).

Увеличение объемов введенного жилья наблюдается в 14 регионах республики. Значительный рост был отмечен в Атырауской (в 3,1 раза), Карагандинской, Восточно-Казахстанской (по 2 раза), Акмолинской, Костанайской (в 1,5 раза), Мангистауской (в 1,4 раза) областях, а также в гг. Астана (в 2,2 раза) и Алматы (в 1,4 раза).

В Павлодарской (на 2,2%) и Южно-Казахстанской (на 3,9%) областях наблюдается снижение объемов введенного жилья за счет индивидуальных застройщиков, доля которых в общем объеме составляет соответственно 61% и 94%.

Стоимость строительства жилых домов. Средняя фактическая стоимость строительства 1 кв. метра общей площади жилых домов в январе-августе 2007г. составила 37,9 тыс. тенге (в январе-августе 2006г. - 33,8 тыс. тенге) или выросла на 6,7%, в том числе построенных населением - 25,9 тыс. тенге (в январе-августе 2006г. - 24,9 тыс. тенге).

2.4 ТРАНСПОРТ

За январь-август 2007г. **грузооборот** в республике (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 223623,0 млн. ткм, что на 6,0% больше грузооборота января-августа 2006г.

Грузооборот **железнодорожного транспорта** за январь-август т.г. составил 127720,1 млн. ткм, что на 5,0% выше января-августа 2006г. за счет увеличения перевозок внутри республики на дальние расстояния.

Грузооборот **автотранспорта** за январь-август т.г. (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 37586,8 млн. ткм, что на 13,4% больше января-августа 2006г. Автомобильные перевозки по-прежнему составляют значительную долю в грузоперевозках, что связано с возрастающей деловой активностью индивидуальных предпринимателей.

Грузооборот **магистральных трубопроводов** в январе-августе т.г. составил 58226,7 млн. ткм, что на 4,0% выше января-августа 2006г. Из общего объема грузооборота транспортировка нефти составила 27833,8 млн. ткм (увеличение на 6,1% к январю-августу 2006г. за счет перегонки нефти по направлению Кумколь-Атасу-Алашанькоу), газ – 30392,9 млн. ткм (увеличение на 2,1% за счет увеличения объема транзита по газопроводам Бухара-Урал, Союз-Оренбург-Новопсков).

С начала навигации грузооборот **речного транспорта** составил 37616,51 тыс. ткм, что в 1,8 раза больше, чем за соответствующий период прошлого года.

Грузооборот **воздушного транспорта** за январь-август 2007г. составил 49277,63 тыс. ткм, или увеличился на 21,4% к январю-августу 2006г.

Динамика грузооборота

в % к соответствующему месяцу прошлого года

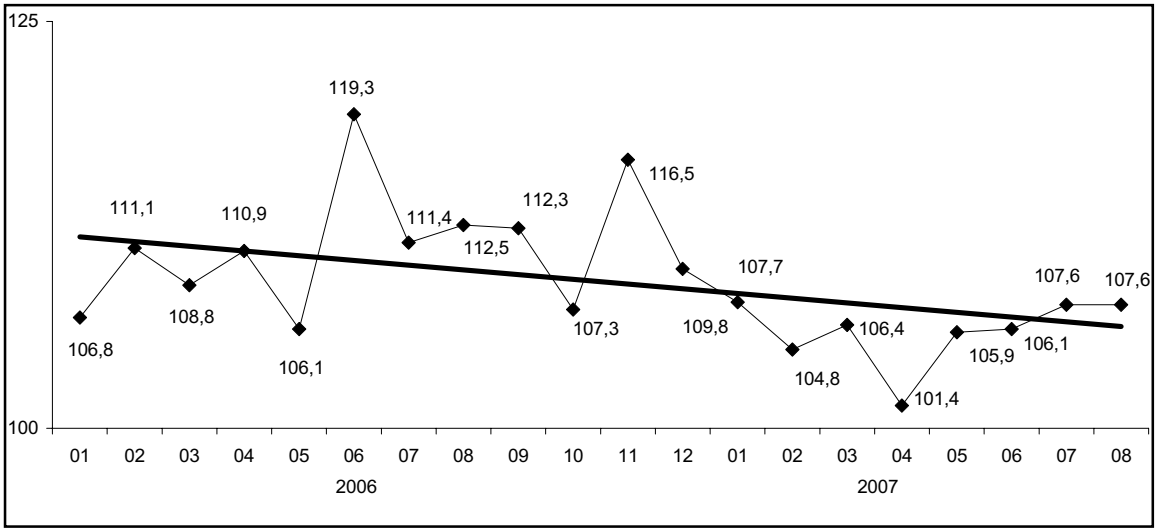

Пассажирооборот имеет устойчивую тенденцию роста (в январе-августе 2007г. по сравнению с январем-августом 2006г. увеличение на 4,9%), что связано с ростом мобильности населения и как следствие – увеличением дальности поездок. За январь-август 2007г. пассажирооборот транспорта республики составил 78017,4 млн. пкм. По сравнению с январем-августом 2006г. увеличился пассажирооборот железнодорожного транспорта на 20,7%, автобусов - на 0,8%, такси - на 2,9%, воздушного транспорта - на 42,0%; снизился пассажирооборот троллейбусов - на 17,9%, трамваев – на 1,4%. В целом пассажиропотоки стабильно растут. Это связано с улучшением организации перевозок и увеличением экономической активности населения.

Структура пассажирооборота

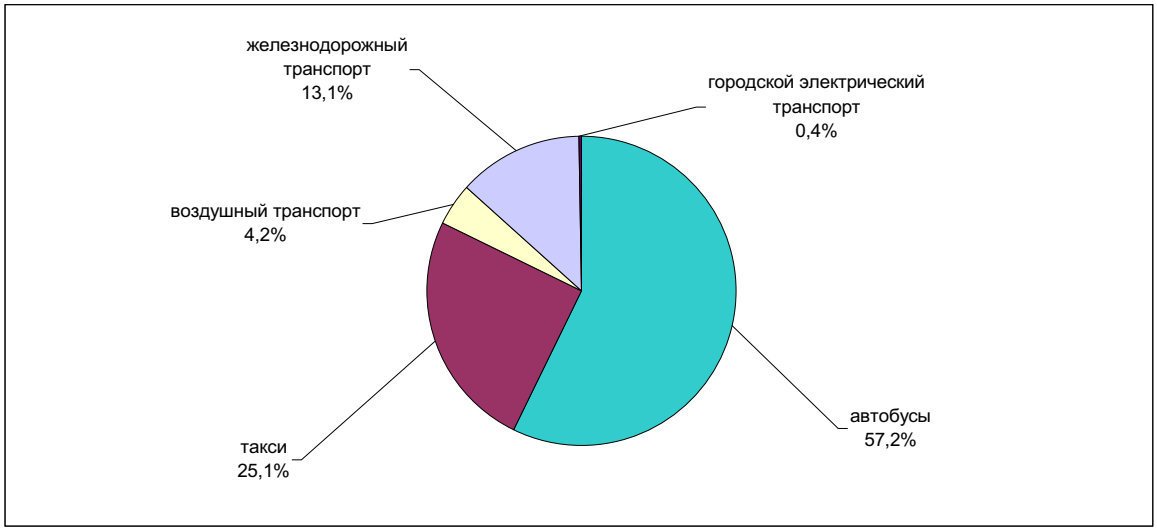

2.5 СВЯЗЬ

Значительный рост услуг связи обусловлен построением в республике сетей телекоммуникаций нового поколения, предложением новых видов услуг – видеотелефонии, услуги передачи голосовых, текстовых и мультимедийных сообщений, а также значительным снижением тарифов, возрастающей активностью постоянных потребителей и привлечением новых. Предприятиями связи республики за январь-август 2007г., по оперативным данным, оказано услуг на сумму 223,6 млрд. тенге, из них населению – на 90,1 млрд. тенге, что соответственно, в сопоставимых ценах на 33,4% и 32,6% больше, чем в январе-августе 2006г.

Доходы от услуг связи в январе-августе 2007г.

млн. тенге

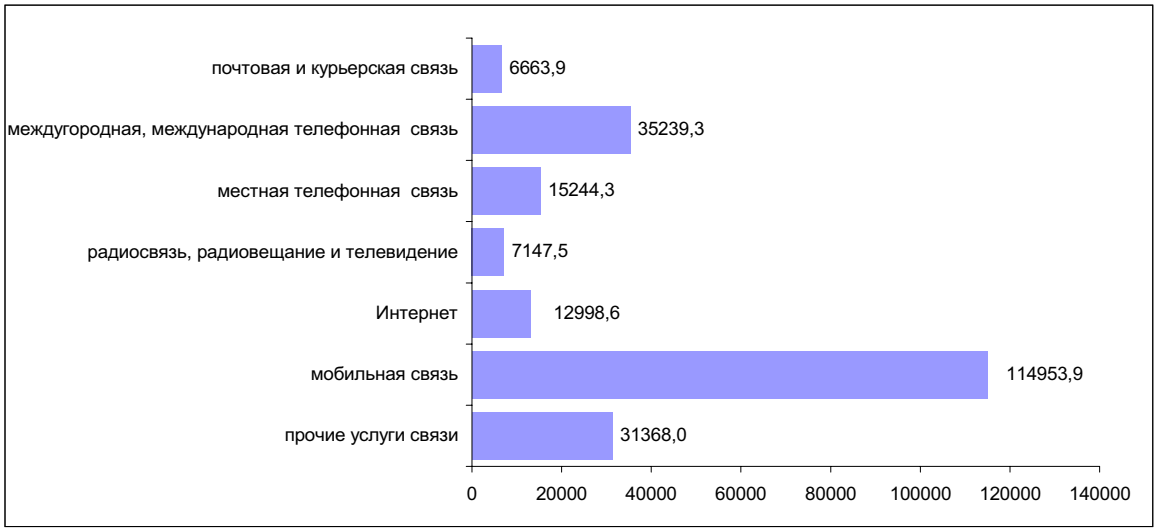

На развитие телекоммуникационного рынка оказывают влияние ввод новых мощностей, стремительное развитие Интернета, мобильной связи и построение больших корпоративных сетей.

Динамика услуг связи

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

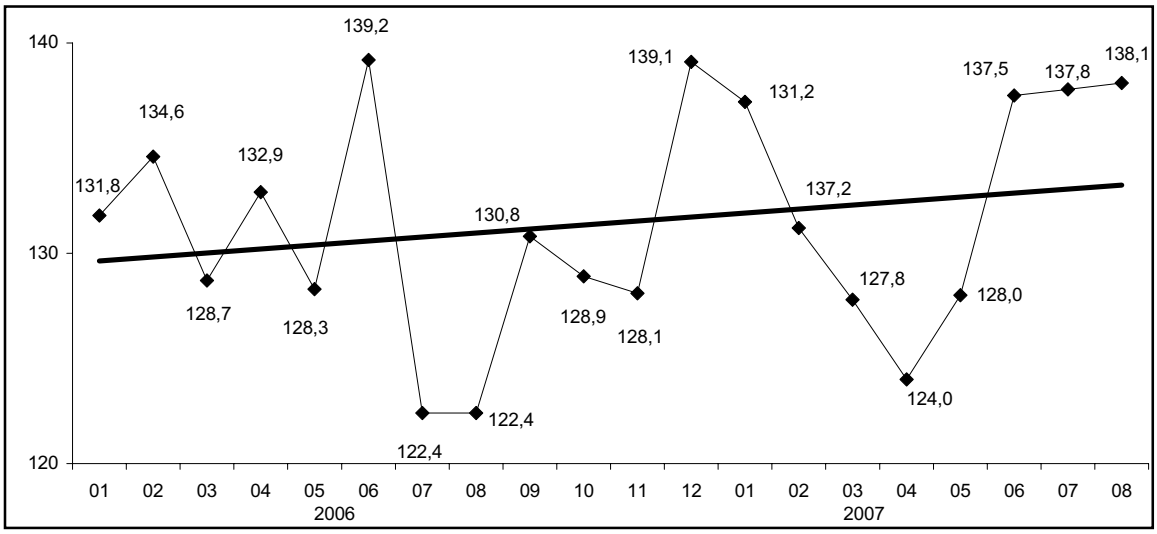

В структуре доходов от услуг связи за январь-август 2007г. наибольшую долю занимает мобильная связь – 51,4%. В сравнении с январем-августом 2006г. объем услуг мобильной связи увеличился на 47,5%.

Структура доходов от услуг связи

в процентах

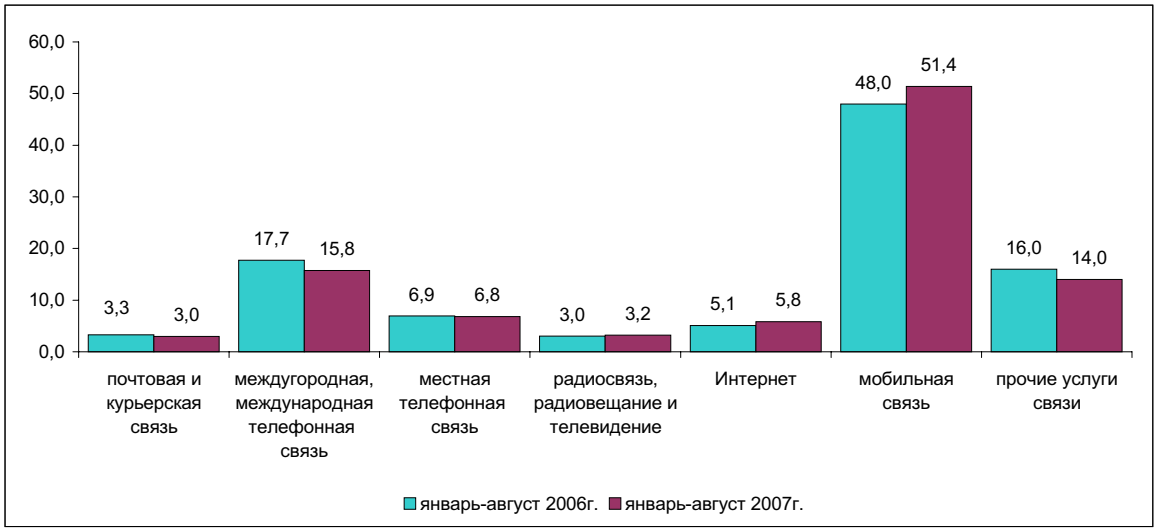

В общем объеме доходов предприятий связи доходы от реализации услуг связи населению составили 40,3%. В объеме доходов от услуг связи населению за январь-август 2007г. 58,9% составили доходы от услуг мобильной связи, 20,6% - от услуг междугородной, международной связи, 10,2% - от услуг местной телефонной связи, 10,3% - от услуг прочих видов связи.

Доходы от услуг связи населению в январе-августе 2007г.

млн. тенге

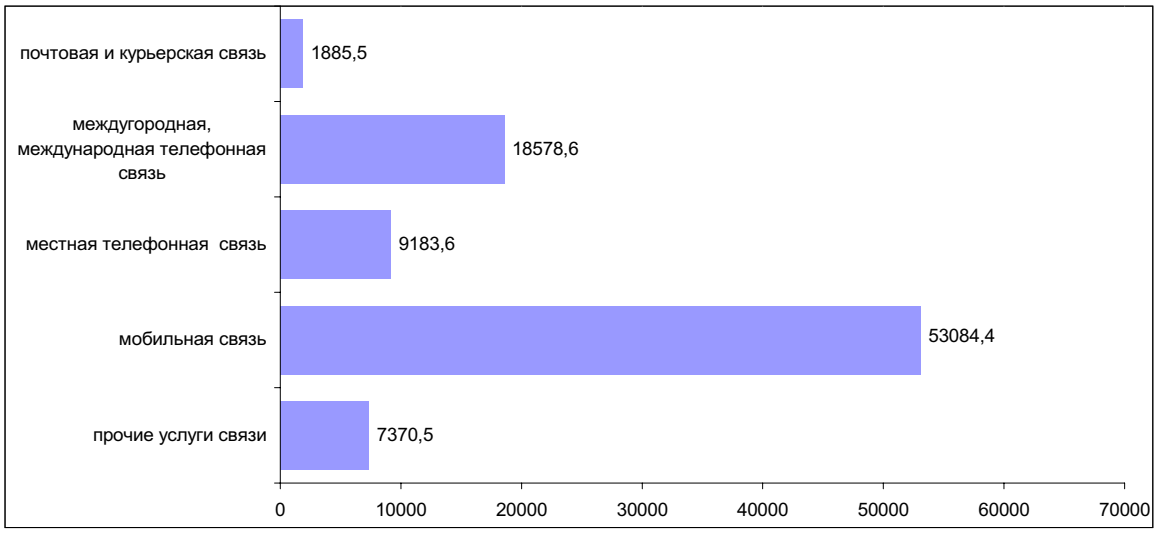

2.6 ТОРГОВЛЯ И ПРОЧИЕ УСЛУГИ

В январе-августе 2007г. объем розничного товарооборота составил 1151 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 10,6%. В августе 2007г. реализация товаров составила 162,2 млрд. тенге, что в постоянных ценах выше уровня августа 2006г. на 8,3%, по сравнению с июлем 2007г. увеличение составило 2,9%.

Динамика розничного товарооборота по месяцам в 2006-2007гг.

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

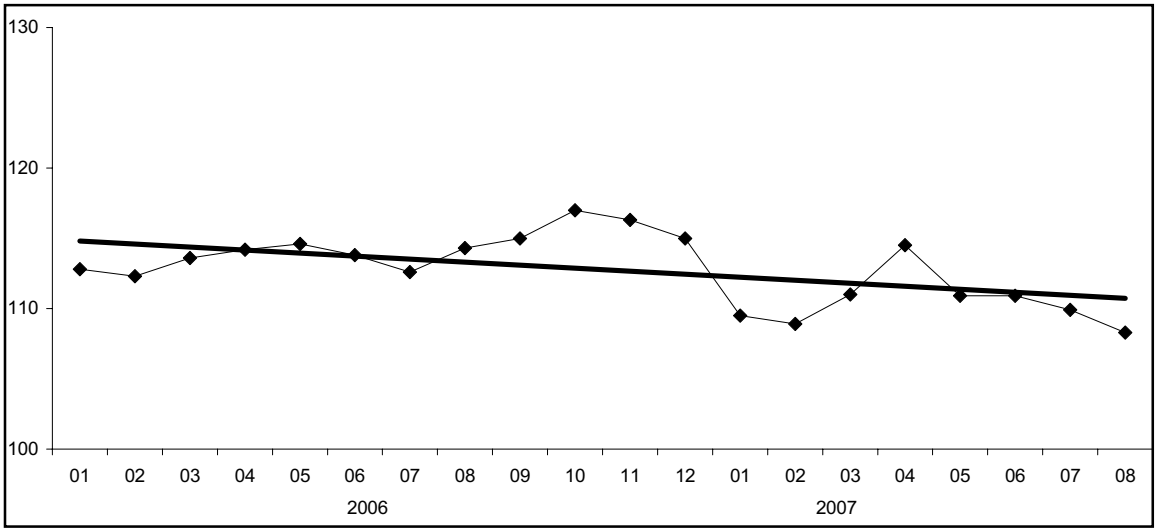

В январе-августе продажа потребительских товаров на душу населения в республике составила в среднем 74,5 тыс. тенге, что на 10,8 тыс. тенге выше аналогичного периода 2006г.

Индексы физического объема розничного товарооборота по регионам за январь-август 2007г.

(в процентах к соответствующему периоду предыдущего года)

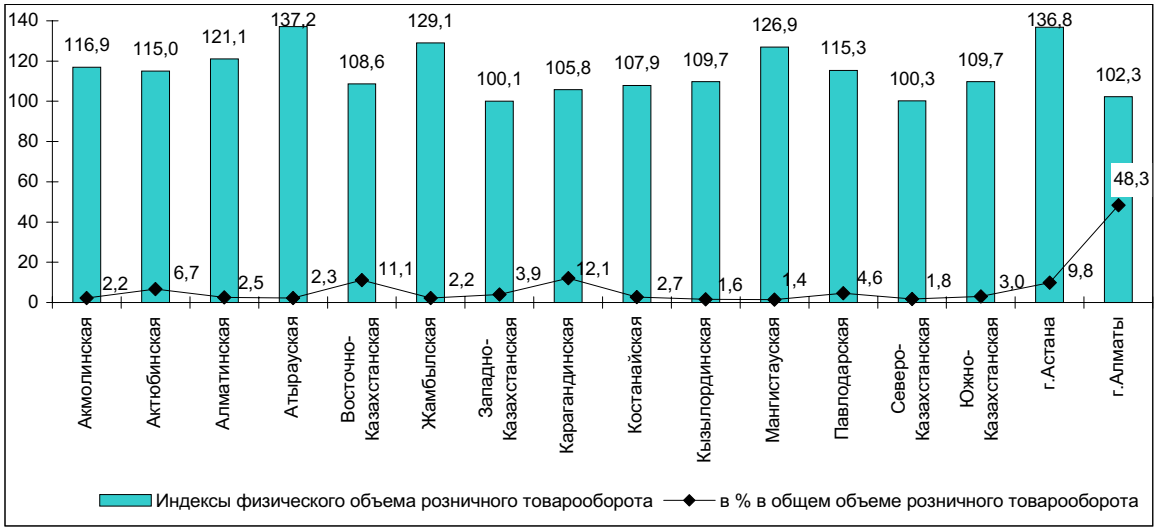

Повышение объемов розничного товарооборота наблюдается во всех регионах республики.

С начала года оборот от реализации товаров предприятиями частной формы собственности, от торговли на рынках и индивидуальными предпринимателями получен в сумме 1115,2 млрд. тенге (96,9%), других государств, их юридических лиц и граждан - 35,6 млрд. тенге (3,1%). Доля государственной торговли в республике незначительна.

Структура розничного товарооборота по каналам реализации

(в % к общему объему)

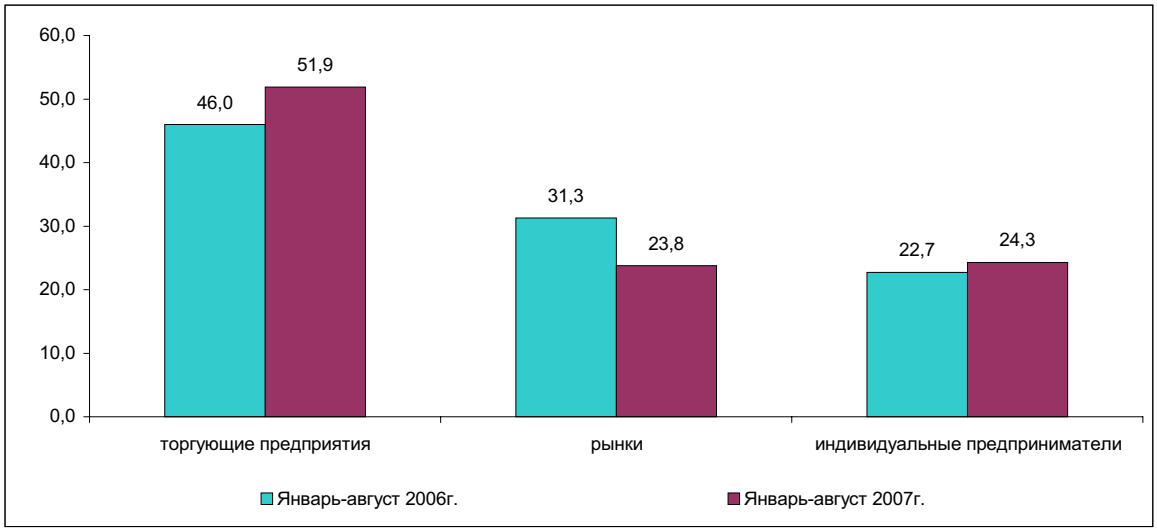

В январе-августе 2007 г. оборот розничной торговли в большей степени (76,2% от общего объема розничного товарооборота) формировался торгующими предприятиями и индивидуальными предпринимателями, осуществляющими деятельность в основном в стационарной торговой сети.

Следует отметить, что рост розничного товарооборота обусловлен, прежде всего, повышением реальных объемов товарооборота торгующих предприятий (24,8% к соответствующему периоду прошлого года). Неуклонно увеличивается и доля предприятий в общем объеме розничного товарооборота (с 46% в январе-августе 2006г. до 51,9% в январе-августе 2007 г.), которая обеспечивается высоким уровнем культуры обслуживания и широким ассортиментом качественных товаров.

В последнее время развитию деятельности стационарной торговой сети способствует внедрение современных и прогрессивных форм торговли.

Практически во всех регионах торговыми предприятиями внедряется продажа товаров длительного пользования в кредит. Расширяется продажа по безналичному расчету, с использованием платежных электронных карточек.

В гг.Алматы, Астане и других крупных городах республики расширяется сеть супермаркетов, гипермаркетов, где покупатели с наименьшими затратами времени могут приобрести практически весь необходимый ассортимент товаров по относительно приемлемым ценам. Привлекательность сети торговых предприятий также обеспечивается послепродажным сервисным обслуживанием покупателей.

Заметную долю в формировании товарооборота занимает доля индивидуального предпринимательства, которая увеличилась в отчетном периоде до 24,3% против 22,7% в январе-августе 2006г.

Несмотря на снижение объемов (с 31,3% в январе-августе 2006 г. до 23,8% в январе-августе 2007 г. в общем объеме розничного товарооборота), в республике имеет место и торговля физическими лицами на рынках, где ценовая привлекательность обеспечивает значительную покупательскую проходимость данной сферы розничной торговли.

Оптовый товарооборот республики с начала текущего года составил 2844,3 млрд. тенге или на 9,6% больше, чем за соответствующий период 2006г. При этом, практически весь объем полученного товарооборота приходится на негосударственный сектор. Преобладающую долю в оптовом товарообороте продолжают занимать непродовольственные товары и товары производственно-технического назначения.

Объем услуг общественного питания за январь-август 2007г. составил 44,1 млрд. тенге или на 21,3% больше, чем за соответствующий период прошлого года. При этом 18,1% от общего объема услуг общественного питания предоставляется индивидуальными предпринимателями.

За анализируемый период объем услуг по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей, мотоциклов и ремонту бытовых изделий и предметов личного пользования составил 10,1 млрд. тенге. Значительная часть (47,5%) данных услуг предоставляется в сфере малого предпринимательства (малыми предприятиями и индивидуальными предпринимателями).

3. МОНИТОРИНГ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Количество субъектов малого предпринимательства (по состоянию на 1 сентября 2007г.), активно работающих на рынке, по сравнению с соответствующим периодом прошлого года выросло на 12,9% и составило 604558 единиц, в том числе - 52190 юридических лиц, 384340 - индивидуальных предпринимателей и 168028 крестьянских хозяйств. Численность занятых в малом предпринимательстве увеличилась на 12,6% и составила 1791639 человек. Выпуск продукции (товаров и услуг) активными субъектами малого предпринимательства за январь-август 2007 года увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 17,7% и составил 1090820 млн. тенге.

	Количество активных субъектов малого предпринимательства (по состоянию на 1 сентября), единиц		Численность занятых (по состоянию на 1 сентября), человек		Выпуск продукции (товаров и услуг) за январь-август, млн. тенге	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН	535440	604558	1590603	1791639	856620	1090820
Акмолинская	25049	28747	68639	77154	26707	30112
Актюбинская	16741	23713	54098	63126	28662	36132
Алматинская	68135	77983	178063	206728	82911	89412
Атырауская	23545	27822	51792	58204	54222	64471
Восточно-Казахстанская	48042	53769	139514	150642	44082	52993
Жамбылская	31261	31715	106476	137406	18120	25798
Западно-Казахстанская	17592	19271	46631	53690	36850	43224
Карагандинская	33302	35335	105268	113859	45490	52810
Костанайская	33531	41635	88702	96009	33212	42233
Кызылординская	15002	15184	33369	36046	24685	42416
Мангистауская	14788	19261	34324	45641	25503	43533
Павлодарская	22578	25142	68222	78612	39499	45572
Северо-Казахстанская	20569	22058	61336	62778	25349	30910
Южно-Казахстанская	96508	101854	239742	255205	38086	56401
г. Астана	22935	25892	99023	116554	114710	170045
г. Алматы	45865	55177	215404	239985	218532	264758

Основными факторами увеличения численности субъектов малого предпринимательства является система мер поддержки на государственном и региональном уровнях, совершенствование организационного и экономического механизма, вследствие чего наблюдается расширение сфер деятельности и экономическое укрепление предприятий.

Более подробная информация представляется по юридическим лицам.

На 1 сентября 2007г. число зарегистрированных юридических лиц, осуществляющих предпринимательскую деятельность, составило 184,8 тыс. единиц, что на 10,7% выше, чем по состоянию на 1 сентября 2006г. Количество предприятий малого предпринимательства в расчете на 1000 жителей осталось на уровне прошлого месяца (11,9 единиц), увеличившись по сравнению с 1 сентябрем 2006г. на единицу.

Распределение регионов по количеству предприятий малого предпринимательства на 1000 жителей

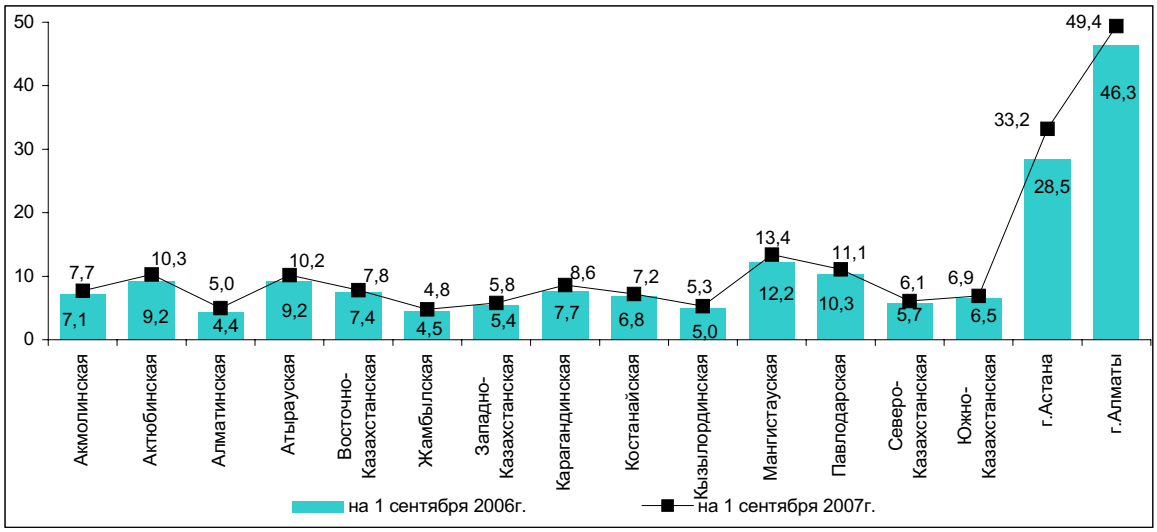

Во всех регионах республики зафиксирован рост числа зарегистрированных предприятий на 1000 жителей. Наиболее значительно число зарегистрированных предприятий увеличилось в г.Астана (на 4,7 единиц), г.Алматы (на 3,1 единицы), заметное увеличение произошло также в Мангистауской области (на 1,2 единицы), в остальных регионах прирост показателя колебался от 0,3 до 1,1 единицы.

Из числа зарегистрированных предприятий доля активных составила 28,2%. Большинство активных предприятий (35,4%) специализируются на торговле, ремонте автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования, в строительстве активны 17,3% предприятий, в подотрасли операций с недвижимым имуществом, арендой и предоставлением услуг потребителям - 16%, в промышленности - 12%, из которых наибольшее количество приходится на обрабатывающую промышленность (91,5%). Наиболее активно развиваются предприятия малого бизнеса в г.Алматы и г. Астана, доля которых составляет 26,5% и 9,5%, соответственно. В региональном разрезе наибольшее количество активных предприятий в общем количестве зарегистрированных приходится на Кызылординскую (42,5%), Мангистаускую (40,9%), Западно-Казахстанскую (38,1%) и Атыраускую (38,1%) области.

По расчетным данным на 1 сентября 2007г. по сравнению с прошлым годом общая численность занятых на предприятиях малого бизнеса в целом по стране выросла на 10,6% и составила 606,5 тыс. человек.

Численность занятых на начало отчетного периода

тыс. чел.

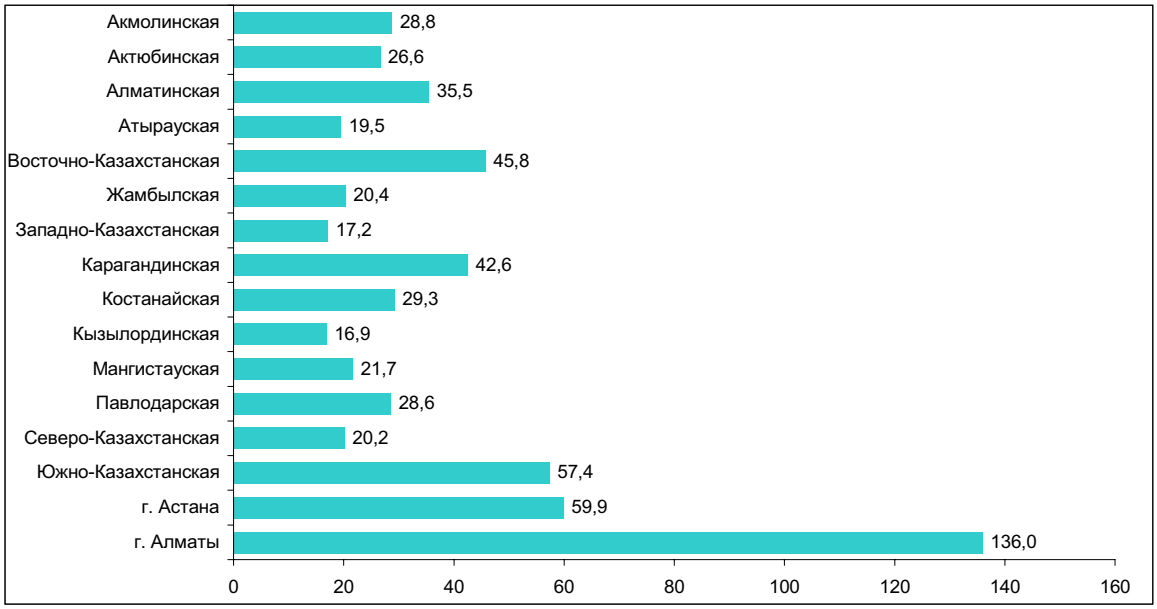

В отраслевом разрезе 29,9% всех работников, занятых на активно действующих предприятиях, приходится на отрасли торговли, ремонта автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования, на строительство - 20,8%, на операции с недвижимым имуществом, аренду и предоставление услуг потребителям - 14,3%, промышленность - 13,4%. В большинстве областей наблюдался рост численности занятых на предприятиях малого предпринимательства. Наибольший рост численности занятых на 1 сентября 2007г. по сравнению с аналогичным показателем прошлого года отмечен в Мангистауской (в 1,4 раза), Кызылординской (в 1,3 раза), Павлодарской (в 1,2 раза), Акмолинской (на 15,1%), Западно-Казахстанской (на 12,7%) областях. В остальных регионах республики увеличение составило незначительный процент.

Снижение численности занятых наблюдалось в Северо-Казахстанской области (на 4%). Причиной снижения среднесписочной численности занятых на предприятиях является, прежде всего, динамизм процессов, характерных для малого предпринимательства: изменение статуса предприятия (на крупное или среднее) и его перерегистрация в сферу индивидуального предпринимательства.

Выпуск продукции предприятиями малого бизнеса Республики Казахстан

(в % к соответствующему месяцу предыдущего года)

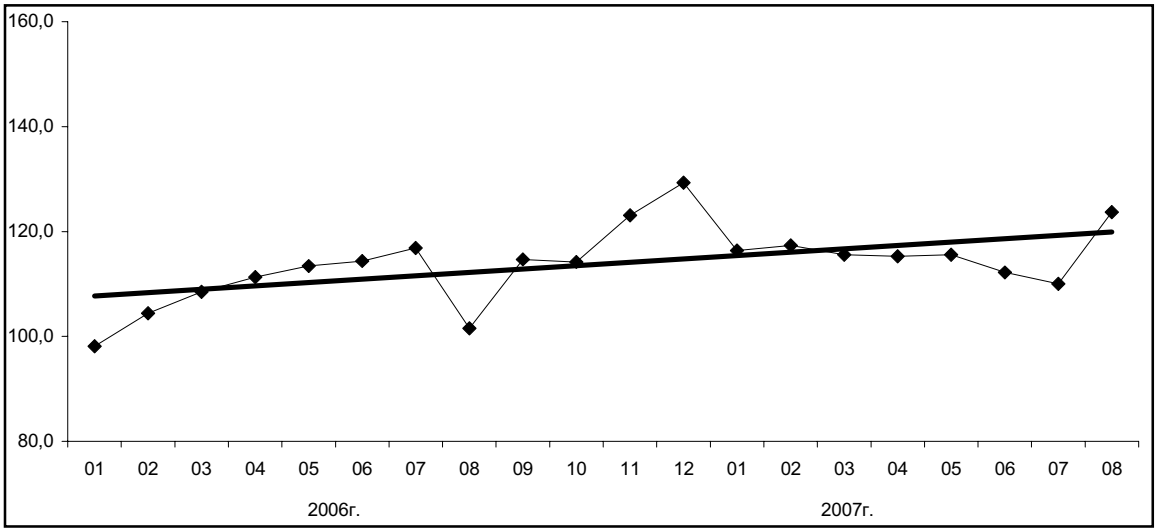

В августе 2007г. выпуск продукции юридическими лицами малого предпринимательства по расчетным данным вырос на 23,7% относительно августа предыдущего года. Рост выпуска продукции отмечен во всех регионах республики, наибольшее увеличение наблюдается в Мангистауской, Жамбылской, Актюбинской областях, г.Астана.

4. ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ

(Информация Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан)

4.1 ВНЕШНЕТОРГОВЫЙ ОБОРОТ

Внешнеторговый оборот Республики Казахстан, по данным таможенной статистики, без учета неорганизованной торговли, в январе-июле 2007г. составил 43427,3 млн. долларов США и по сравнению с январем-июлем прошлого года увеличился на 32,7%, в том числе экспорт - 25512,6 млн. долларов США, увеличился на 23,5%, импорт (с учетом расходов на транспортировку и страхование) - 17914,7 млн. долларов США, увеличился на 48,6%.

Товарная структура экспорта

в % к итогу

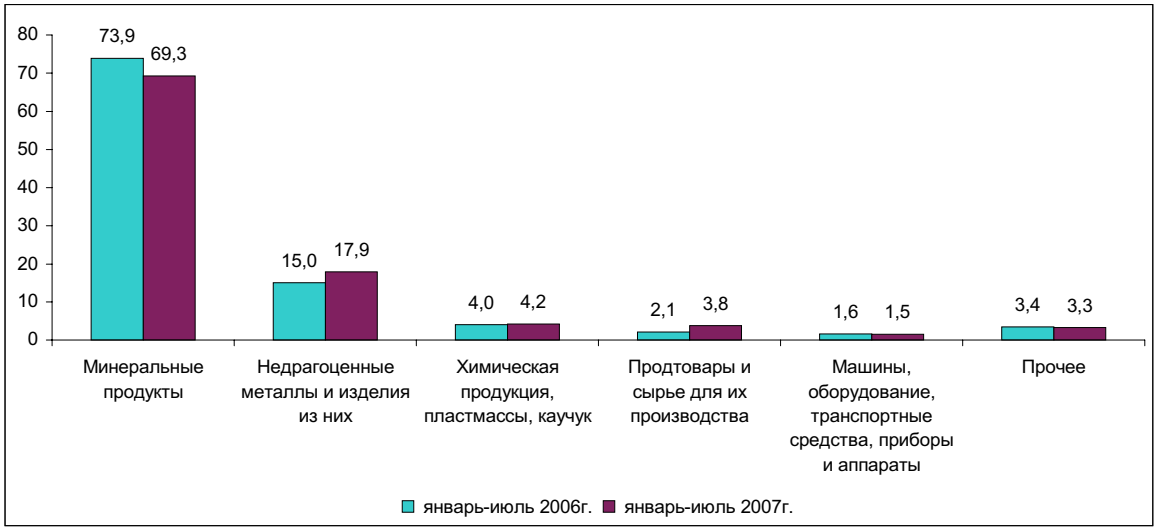

Основными покупателями казахстанской продукции являются Италия (15,9%), Швейцария (15,5%), Китай (12,1%), Российская Федерация (10,2%), Франция (8,8%), Иран (5,5%), Нидерланды (5%), Украина и Израиль (по 2,3%), Узбекистан и Турция (по 1,9%), Испания и Великобритания (по 1,8%), Румыния (1,5%), Германия (1,0%).

Доля стран СНГ в общем объеме экспорта за анализируемый период составила 16,7% (в январе-июле 2006г. - 14,4%).

Товарная структура импорта

в % к итогу

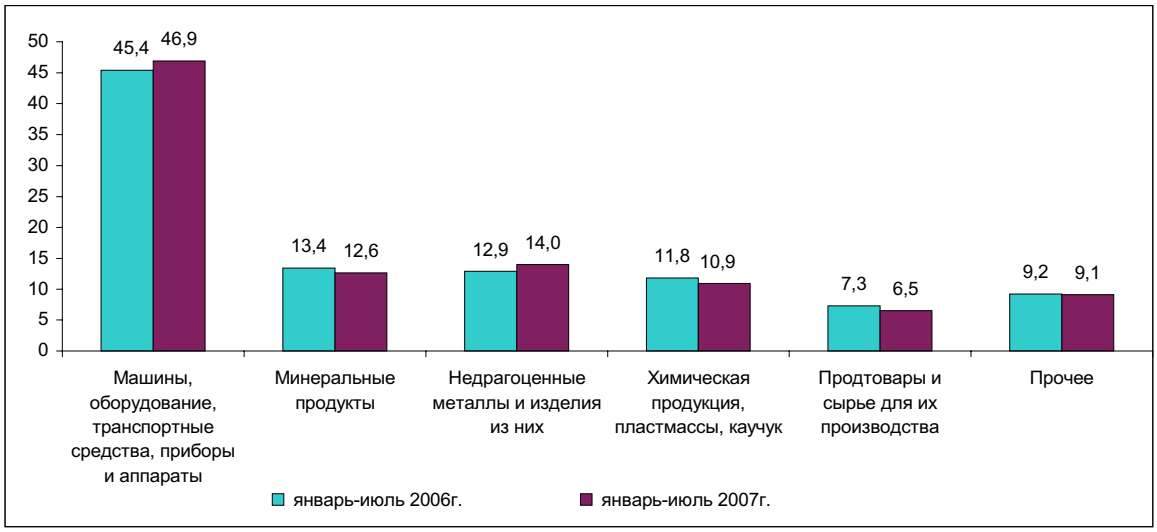

В общем объеме импорта инвестиционные товары в январе-июле 2007г. составили 8225,5 млн. долларов США или 45,9% (в январе-июле 2006г. - 6053,2 млн. долларов США или 50,2%).

В январе-июле 2007г. на страны СНГ приходилось 44,1% всех импортных поставок (в январе-июле 2006г. - 46,6%). Основными поставщиками импортной продукции являются Российская Федерация (34,9% от общего объема импорта), Китай (10,6%), Германия (7,8%), США (5,4%), Украина (4,8%), Япония (4,3%), Италия (4,2%), Турция (2,8%), Франция (2,6%), Великобритания (1,9%), Республика Корея (1,8%), Узбекистан (1,7%), Нидерланды (1,3%), Беларусь и Польша (по 1,2%), Швейцария и Швеция (по 1,0%).

4.2 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ГОСУДАРСТВАМИ СНГ

В январе-июле 2007г. внешнеторговый оборот со странами СНГ составил 12172 млн. долларов США и по сравнению с январем-июлем 2006г. увеличился на 41,6%, в том числе экспорт - 4266,3 млн. долларов США, увеличился на 43%, импорт - 7905,7 млн. долларов США, увеличился на 40,8%.

Доля государств СНГ в общем товарообороте составила 28% (в январе-июле 2006г. - 26,3%).

Удельный вес минеральных продуктов в общем объеме экспорта в государства СНГ в январе-июле 2007г. составил 49% (в январе-июле 2006г. - 51%), продовольственных товаров - 12% (12%), химической продукции - 16% (15%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из стран СНГ в январе-июле 2007г. составила 26% (в январе-июле 2006г. - 29%), минеральных продуктов - 27% (27%), металлургической продукции - 18% (16%), химических товаров - 9% (10%).

Страны СНГ являются основными поставщиками минеральных продуктов, химической и металлургической продукции: доля импорта из этих стран по минеральным ресурсам в январе-июле 2007г. составила 94% (в январе-июле 2006г. - 93%), металлургической продукции - 57% (59%), продовольственным товарам - 61% (53%), химическим товарам - 38% (40%) от общего импорта указанных товаров.

4.3 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ДРУГИМИ СТРАНАМИ МИРА

В январе-июле 2007г. внешнеторговый оборот с другими странами мира составил 31255,3 млн. долларов США и по сравнению с аналогичным периодом прошлого года увеличился на 29,6%, в том числе экспорт - 21246,3 млн. долларов США, увеличился на 20,2%, импорт - 10009 млн. долларов США, увеличился на 55,4%.

Удельный вес минерального сырья в общем объеме экспорта в другие страны мира в январе-июле 2007г. составил 73% (в январе-июле 2006г. - 78%), продукции металлургической промышленности - 18% (15%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из других стран мира в январе-июле 2007г. составила 64% (в январе-июле 2006г. - 60%), продовольственных товаров - 5% (6%), химической продукции - 12% (13%), продукции металлургической промышленности - 11% (10%).

Другие страны мира играют большую роль в обеспечении потребностей страны по ряду важнейших товаров: доля импорта из этих стран по продукции машиностроения в январе-июле 2007г. составила 76% (в январе-июле 2006г. - 71%), фармацевтическим товарам - 88% (85%), одежде - 82% (84%), продовольственным товарам - 39% (47%) от общего импорта указанных товаров.

5. ИНВЕСТИЦИИ

5.1 ИНВЕСТИЦИИ В НЕФИНАНСОВЫЕ АКТИВЫ

В январе-августе 2007г. оценочный объем инвестиций в нефинансовые активы (без инвестиций в пополнение запасов материальных оборотных средств) составил 1829,5 млрд. тенге, значительную долю в них (97,5%) занимают инвестиции в основной капитал.

Инвестиции в основной капитал

В январе-августе 2007г. инвестиции в основной капитал составили 1783,7 млрд. тенге, что на 10,8% больше, чем в январе-августе 2006г.

Индексы физического объема инвестиций в основной капитал

в % к соответствующему месяцу прошлого года

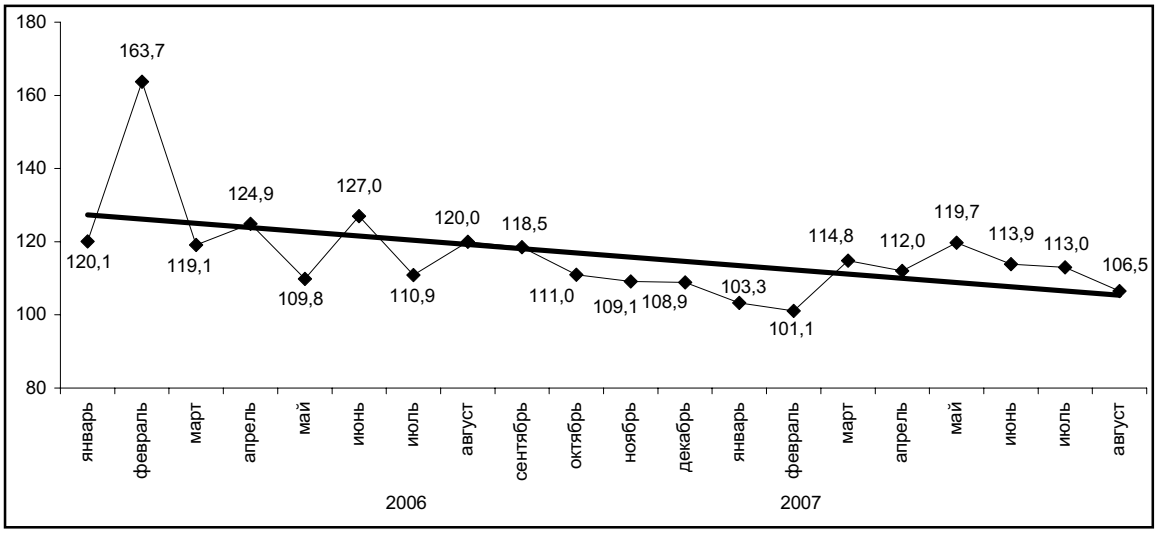

В январе-августе 2007г. рост инвестиций в основной капитал по сравнению с соответствующим периодом прошлого года отмечался практически во всех регионах республики. При этом наибольший рост наблюдался в Акмолинской области (в 1,9 раза), где более активными темпами велось строительство автодорог, Западно-Казахстанской области (на 53,3%) – за счет роста вложений в обустройство газоконденсатного месторождения, Костанайской области (на 29,6%) и г. Астане (на 27,3%) – за счет увеличения инвестиций в строительство жилья.

Снижение объемов инвестиций по сравнению с январем-августом 2006г. произошло в Атырауской (на 4,3%), Северо-Казахстанской (на 14,1%) и Мангистауской (на 18,6%) областях. Причинами снижения является завершение ряда инвестиционных проектов в этих регионах.

Темпы освоения инвестиций в основной капитал по регионам

в % к соответствующему периоду прошлого года

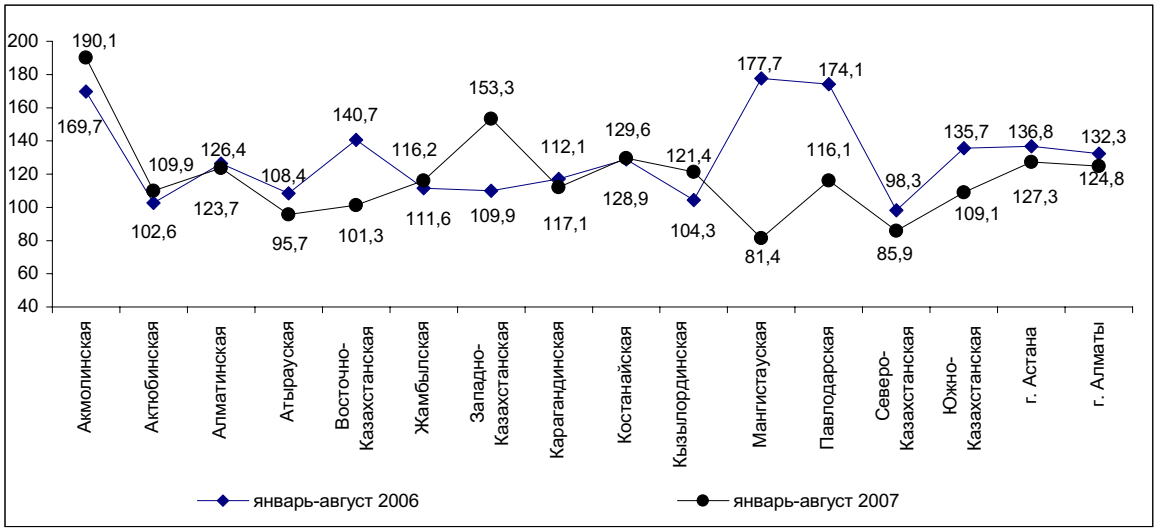

В январе-августе 2007г. основными источниками вложения средств в основной капитал являлись собственные средства хозяйствующих субъектов (57,3%) и иностранные инвестиции (18,5%). Бюджетные средства составили 12,6%, заемные средства – 11,6%.

В структуре инвестиций в основной капитал значительная часть приходится на средства предприятий и организаций частной формы собственности (63,3%), а также хозяйствующих субъектов других государств, осуществляющих деятельность на территории Республики Казахстан (23,7%). Доля государственного сектора составила 13%.

Структура инвестиций в основной капитал по направлениям использования

в процентах

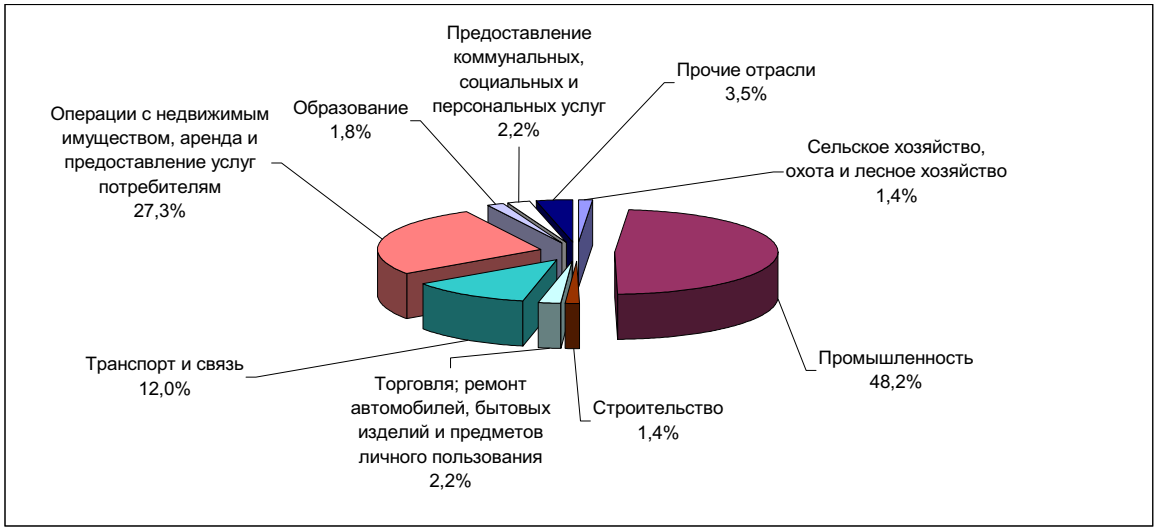

По инвестиционной привлекательности приоритетными для вложений отраслями остаются добыча нефти и природного газа – 29,3% от общего объема инвестиций в основной капитал, операции с недвижимым имуществом – 27,3%, транспорт и связь – 12,0%, обрабатывающая промышленность – 10,7%.

Наибольший объем иностранных инвестиций осваивается в Атырауской области (68,2%), так как данный регион остается привлекательным для иностранных инвесторов, вкладывающих средства в развитие нефтегазового сектора экономики.

Технологическая структура инвестиций в основной капитал

в процентах

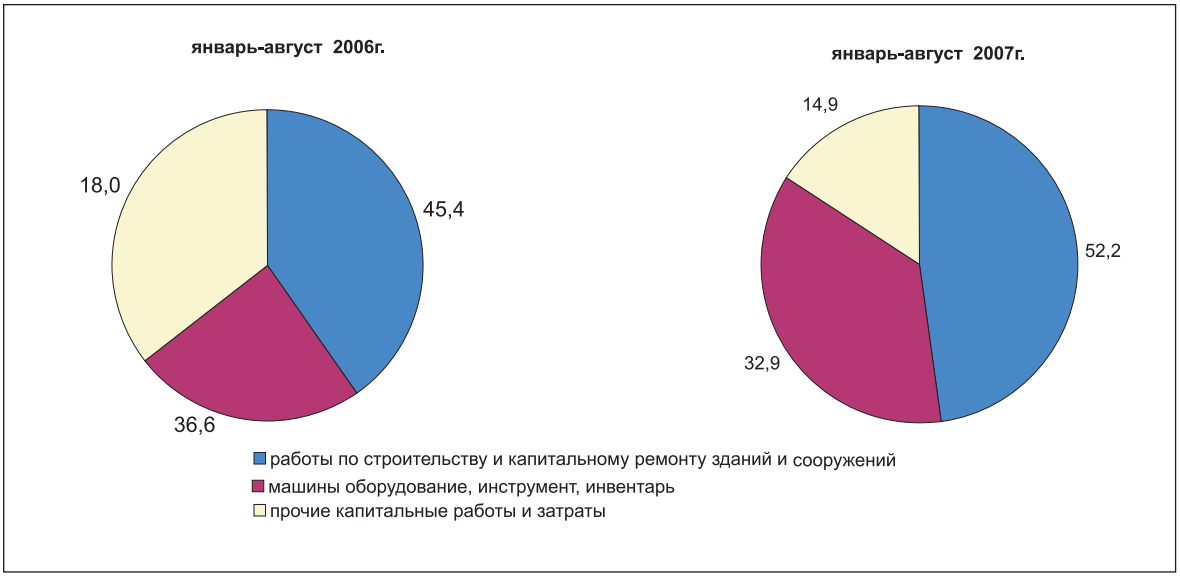

5.2 РЕЗУЛЬТАТЫ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НЕДРОПОЛЬЗОВАТЕЛЕЙ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН за 1 полугодие 2007г.

По данным Комитета геологии и недропользования при Министерстве энергетики и минеральных ресурсов Республики Казахстан

Объем инвестиций в недропользование минерально-сырьевого комплекса (МСК) за 1 полугодие 2007г. составил 7616,2 млн. долларов США, в том числе в разведку - 809,4 млн. долларов США (11% от всего объема инвестиций), в добычу - 5806,8 млн. долларов США (89%).

Объем инвестиций, направленных в добычу углеводородного сырья (УВС) и твердых полезных ископаемых (ТПИ) составляет 7441,8 млн. долларов США, в том числе в добычу УВС - 4956,5 млн. долларов США (75% от общего объема инвестиций в добычу УВС и ТПИ), в добычу ТПИ - 1681,8 млн. долларов США (25%). Инвестиции в геологоразведочные работы (ГРР) на добычу УВС и ТПИ составляют 803,4 млн. долларов США, в том числе на УВС - 751,1 млн. долларов США (94% от общего объема инвестиций на ГРР), на ТПИ - 52,3 млн. долларов США (6%).

Распределение инвестиций в добычу и разведку по видам минерального сырья

(в % к итогу)

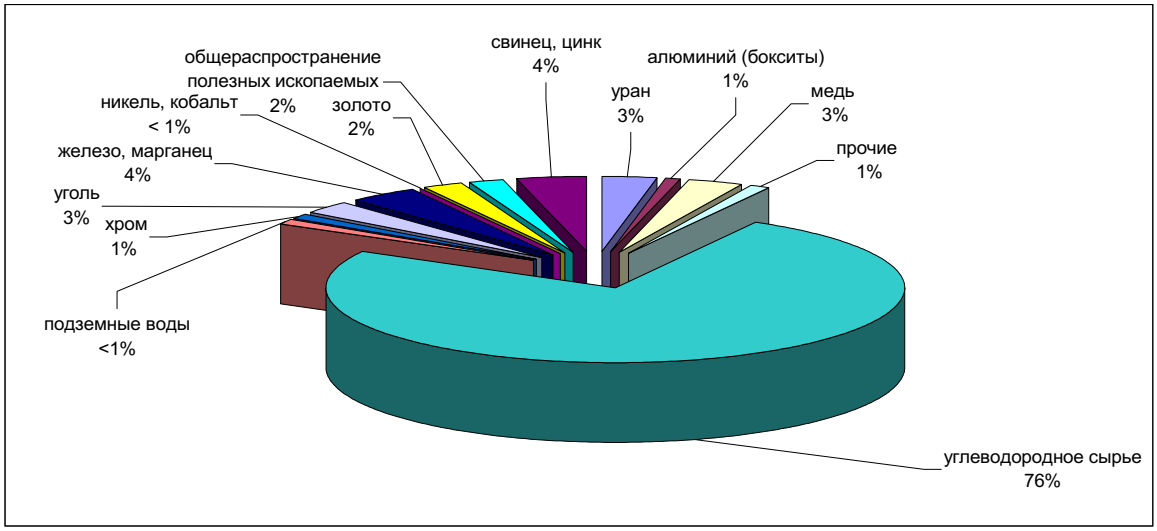

В региональном разрезе наибольшая доля инвестиций в недропользование осваивается в Атырауской (34,9%), Мангистауской (20,8%), Карагандинской (8,9%), Актюбинской (8,8%) и Западно-Казахстанской (6,7%) областях.

Численность работающих на контрактных объектах составила 186614 человек, из них 178971 человек (96%) - отечественный персонал, 7643 человека (4%) - иностранный.

В развитие социальной сферы и местной инфраструктуры инвестировано 92,7 млн. долларов США, в том числе 66 млн. долларов США (71%) - иностранными компаниями, 26,7 млн. долларов США (29%) - отечественными.

Затраты на обучение казахстанских специалистов составили 34 млн. долларов США.

Большая часть рабочих мест приходится на субъекты недропользования по Карагандинской области - 23% от общего числа рабочих мест по всем контрактам на недропользования республики, на объектах Костанайской области - 15%, Актюбинской - 11%, Мангистауской и Восточно-Казахстанской областей занято по 9% и более. Остальные рабочие места распределены по объектам недропользования других административных областей.

Общая сумма налогов и платежей от недропользователей в бюджет страны составила 4182,9 млн. долларов США, из них наибольшие: корпоративный подоходный налог - 2058,7 млн. долларов США (49% от общей суммы налогов и платежей), роялти - 797,7 млн. долларов США (19%), налог на сверхприбыль - 641,5 млн. долларов США (15%). Оставшаяся сумма распределяется по другим видам налогов и платежей недропользователей. На долю иностранных компаний и компаний с их участием приходится 74% от общей суммы налогов и платежей в бюджет страны.

6. ЦЕНЫ

6.1 ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЕ ЦЕНЫ

Инфляция в августе т.г. составила 0,7%, что на 0,2 процентных пункта меньше, чем в предыдущем месяце. Наибольший прирост цен отмечен на продовольственные товары – 0,9%, а их “вклад” в инфляцию был самым весомым – 0,4%. Цены на непродовольственные товары повысились на 0,6%, что внесло в общий прирост цен 0,2%, платные услуги – на 0,5% и 0,1%, соответственно.

Из продуктов питания в прошедшем месяце цены на хлебопродукты и крупяные изделия увеличились на 2,7% (в июле – на 0,4%). Существенно цены возросли на муку – 5,3%, хлеб – 4,5% и макаронные изделия – на 1,1%. Прирост цен на мясо и мясопродукты составил 1,7%, а на конину – 2,9%, говядину – 2,3%, птицу – 2,2%, баранину – 1,4%, свинину – 1,1%, колбасные изделия – 0,9%.

На рынке молочных продуктов, яиц и плодоовощей в августе т.г. наблюдалось изменение ценовой ситуации.

Цены на молочные продукты выросли на 1,3% (в июле – снизились на 0,1%), а на молоко свежее – на 1,1%, кисломолочные продукты – на 1,9%. Яйца стали дороже на 5,5%, в предыдущем месяце дешевле – на 4,6%. Цены на фрукты и овощи уменьшились на 4,1% (в июле – увеличились на 0,1%). Уровень цен на картофель стал ниже на 7,4%, свежие овощи – на 4,6%, а фрукты – на 1,1%.

Сахар за месяц подорожал на 1,9%, масло и жиры – на 0,9%, рыба и морепродукты – на 0,6%.

Среди непродовольственных товаров в августе т.г. по сравнению с предыдущим месяцем цены выросли на бензин – на 2,1%, дизельное топливо – на 1%. Канцелярские принадлежности стали дороже на 1,9%, строительные материалы, моющие средства по 0,7%, одежда и обувь, предметы домашнего обихода, лекарства – по 0,5%, печатные издания – на 0,4%, товары личной гигиены – на 0,3%.

В сфере платных услуг тарифы на жилищно-коммунальные услуги в августе т.г. выросли на 0,5%. Тарифы за сбор мусора повысились на 7,4%, содержание жилья – на 1,7%, его ремонт – на 2,1%, газоснабжение – на 0,6%, канализацию – на 0,4%.

Цены на услуги ресторанов и гостиниц увеличились на 1,4%, парикмахерских – на 1%. Медицинские услуги стали дороже на 1%, культуры и отдыха – на 0,5%, содержание детей в детских дошкольных учреждениях – на 0,4%. Оплата за проезд пассажирским транспортом повысилась на 0,8%, а железнодорожным – на 2,5%, автомобильным – на 0,6%.

Инфляция в 2005-2007гг.

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

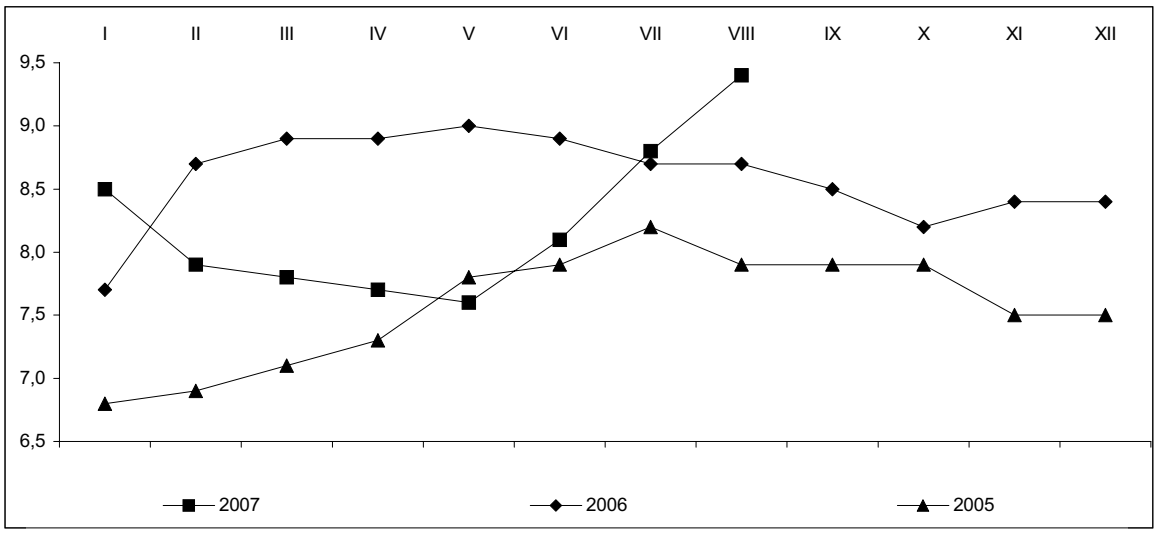

В августе 2007г. в среднем по республике цена продажи одного квадратного метра нового жилья составила 159,6 тыс. тенге и по сравнению с августом 2006г. увеличилась в 1,6 раза, перепродажи благоустроенного жилья – соответственно, 138 тыс. тенге и в 1,7 раза.

Изменение цен на рынке жилья в 2006-2007гг.

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение -

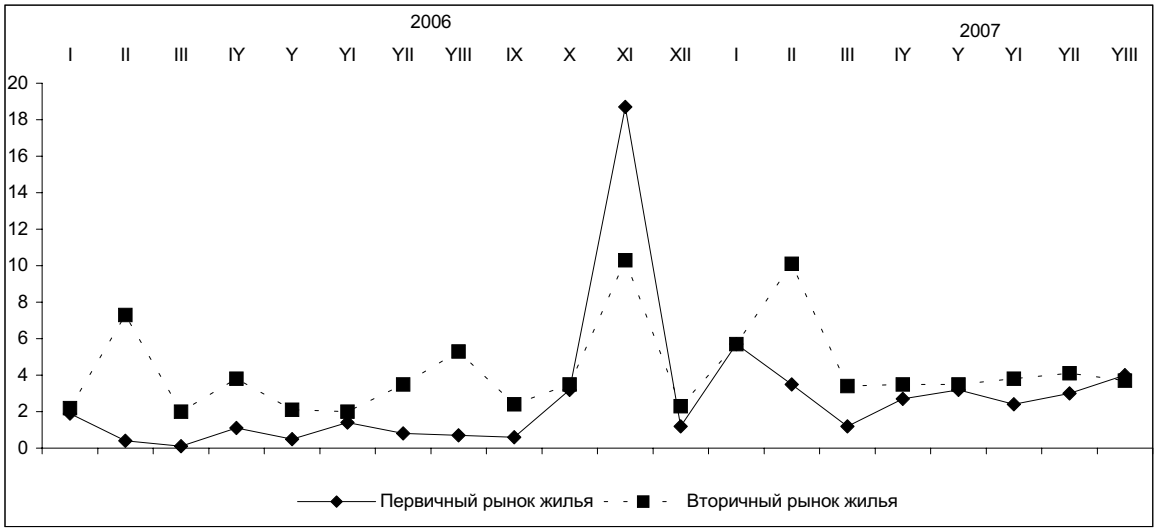

Базовая инфляция, рассчитанная без учета влияния роста цен на фрукты и овощи, бензин, уголь в августе т.г. составила 1%, июле т.г. – 0,8%.

Инфляция в Республике Казахстан в августе 2007 года

в процентах, прирост +, снижение -

	Август 2007г. к			Январь-август 2007г. к январю-августу 2006г.
	июлю 2007г.	декабрю 2006г.	августу 2006г.	
Инфляция	0,7	6,3	9,4	8,2
Базовая инфляция	1,0	6,0	8,9	7,5
Изменение цен и тарифов для групп населения с наименьшими денежными доходами	0,9	6,7	9,8	8,5
Изменение цен и тарифов для групп населения с наибольшими денежными доходами	0,6	6,1	9,4	8,3

Величина прожиточного минимума в среднем на душу населения, рассчитанная исходя из минимальных норм потребления основных продуктов питания, в августе 2007г. относительно декабря 2006г. увеличилась на 24,3%, предыдущего месяца – на 7,3% и составила 10310 тенге (продукты питания – 6186 тенге, непродовольственные товары и платные услуги – 4124 тенге). В ее структуре доля расходов на приобретение мяса и рыбы в августе 2007г. занимала 18,1%, молочных, масложировых изделий и яиц – 12,7%, фруктов и овощей – 19,5%, хлебопродуктов – 7,6%, сахара, чая и специй – 2,1%.

6.2 ЦЕНЫ В РЕАЛЬНОМ СЕКТОРЕ ЭКОНОМИКИ

Цены предприятий-производителей промышленной продукции с учетом услуг производственного характера в августе т.г. относительно июля повысились на 6,1%, декабрем 2006г. – на 17,1%. Произведенная продукция за месяц стала дороже на 6,4%, услуги производственного характера – на 1,1%. Из групп продукции, классифицированной по конечному назначению, цены на средства производства увеличились на 1,1%, продукцию промежуточного потребления – на 7%, потребительские товары – на 1%.

Индекс цен предприятий-производителей промышленной продукции в Республике Казахстан в 2007 году

в процентах, прирост +, снижение-

	Август 2007г. к				Январь-август 2007г. к январю-августу к 2006г.
	июлю 2007г.	августу 2006г.	декабрю 2006г.	декабрю 2005г.	
Промышленная продукция, включая услуги производственного характера	6,1	14,0	17,1	34,1	7,0
Произведенная продукция	6,4	14,5	17,9	35,6	7,1
Средства производства	1,1	8,2	4,3	13,4	6,9
Продукция промежуточного потребления	7,0	15,2	19,5	38,5	7,1
Потребительские товары	1,0	7,7	3,9	12,5	6,6
Услуги производственного характера	1,1	5,0	4,2	14,2	6,0

Базовый индекс цен производителей промышленной продукции (без учета изменения цен на нефть и металлы) в августе т.г. по сравнению с июлем составил 102,7%, декабрем 2006г. – 110,2%.

Определяющее влияние на ценовую ситуацию в промышленности в прошедшем месяце оказало удорожание металлов на 11,2%. Благоприятная внешнеторговая конъюнктура способствовала их повышению на продукцию черной металлургии на 19,7%, цветной – на 6,9%. В наибольшей степени увеличились они на ферросплавы на 37,7% и свинец – на 33,7%. Медь за месяц стала дороже на 8,6%, алюминий – на 5,9%. Общий уровень цен в металлургической промышленности в августе т.г. возрос на 1,6% (в июле т.г. – уменьшился на 0,1%).

Другим важнейшим фактором формирования цен в промышленном производстве остается их изменение на энергоресурсы, подорожавшие на 6,5%. Это обусловлено ростом цен добычи нефти в республике на 7,5%, газового конденсата – на 6,6% и природного газа – на 1,1%, что внесло положительный “вклад” в динамику цен в промышленности на 3,8%.

Индекс цен предприятий-производителей на сырьевые энергоресурсы в 2007 году

в процентах к предыдущему месяцу

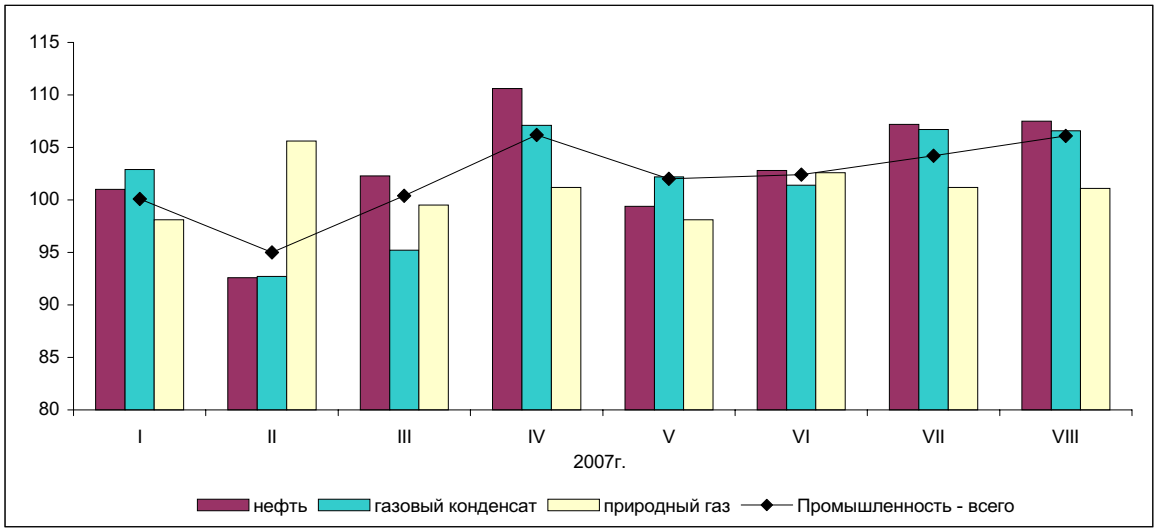

Цены на продукты питания, произведенные в республике, в августе т.г. возросли на 2,2% (в июле – на 1%). Заметное их повышение отмечено на мясо птицы на 5,7% в основном за счет его удорожания у аграриев. Аналогичное изменение цен на зерно у сельхозпроизводителей вызвало их увеличение на муку пшеничную на 5,8%, а затем и хлеба на 3,1%. Молочные продукты за это время стали дороже на 4,4%, маргарин – на 2,7%, чай – дешевле на 0,2%.

Из наблюдаемых услуг производственного характера в истекшем месяце повышение тарифов зафиксировано при печатании газет на 2,8%, добыче нефти и газа – на 0,2%, а на услуги по транспортировке электроэнергии по сетям регионального уровня и снабжению паром и горячей водой цены остались на прежнем уровне.

Индекс цен на производственные ресурсы, приобретенные промышленными предприятиями для технологического процесса, в августе т.г. против июля составил 101,4%, декабря 2006г. – 104,4%. Цены на сырье и материалы, закупленные в республике и в странах Содружества, в прошедшем месяце выросли по 1,4%, в дальнем зарубежье – на 2,3%.

Цены на товары, вывезенные из республики, в июле т.г. по сравнению с июнем увеличились на 5,1%, декабрем 2006г. – на 21,3%. Продукция, поставленная в дальнее и ближнее зарубежье, за месяц также подорожала по 5,1%. Из групп экспортируемой продукции, классифицированной по стадиям переработки, цены на сырье стали выше на 6%, полуфабрикаты – на 2,7%, готовые товары – на 5,9%. Цены экспортных поставок на газовый конденсат стали выше на 7,8%, нефть – на 5,9%, что связано с аналогичным их движением на мировых рынках. Прокат черных металлов подорожал на 9,3%, свинец – на 7,2%, алюминий – подешевел на 1,4%. Цены на химические товары в июле т.г. снизились на 0,8%, а в предшествующем месяце наблюдалось их повышение на 7%. Из сельскохозяйственной продукции, поставленной за рубеж, увеличение цен отмечено на шерсть на 12,5% (в июне – на 9%), зерно – на 8,5% (на 4,3%), сахар – на 4,2% (на 1,7%), их снижение на табак – на 2,5% (в июне – на 0,2%).

Индекс цен на продукцию, поставленную в Казахстан, в июле т.г. относительно июня составил 101,6%, декабря 2006г. – 104,2%, из государств Содружества – соответственно, 102,8% и 108,2%, остальных стран мира – 99,9% и 98,8%. Цены на импортируемые минеральные продукты выросли на 8,6%, текстильные изделия – на 7,9%, строительные материалы – на 5,9%, древесину – на 3,5%. Краски и лаки подешевели на 9,6%, пластмассы – на 5,3%, бумага и картон – на 0,7%.

Цены реализации на продукцию сельского хозяйства в августе т.г. по сравнению с июлем повысились на 0,9% (в соответствующем периоде прошлого года - на 0,2%), на продукцию животноводства – на 1,2% (на 0,5%), растениеводства – на 0,7%.

Изменение цен на продукцию сельского хозяйства

в процентах, прирост +, снижение-

	Август 2007г. к				Январь-август 2007г. к январю-августу к 2006г.
	июлю 2007г.	августу 2006г.	декабрю 2006г.	декабрю 2005г.	
Продукция сельского хозяйства	0,9	15,7	5,1	15,1	13,5
Продукция растениеводства	0,7	18,8	8,1	19,2	16,2
Продукция животноводства	1,2	11,6	1,2	9,7	9,9

Мясо скота всех видов в августе т.г. стало дороже на 1,1% (овец - на 1,8%, крупного рогатого скота и лошадей - на 1,1-1,3%, свиней - на 0,1%), а птицы – на 1,9%. Цены реализации на яйца после их продолжительного снижения (с февраля т.г. по июль) за истекший месяц повысились на 4,4%. Заметно сократились темпы снижения цен на молоко: 0,8% в августе против 3,6% в июле и 4,9% в июне. Прирост цен на мед составил 1,7%, шкурки смушковые - 0,8%.

На рынке зерновых культур в прошедшем месяце отмечено повышение цен на 0,7%, за счет их роста на кукурузу на 1,4% (в июле т.г.- на 0,3%), пшеницу мягкую - на 0,8% (на 0,7%). Овощи после удешевления в июле т.г. на 1,9% в августе подорожали на эту же величину. Наибольший прирост цен отмечен на помидоры 16,7%, а на огурцы – 7,3%, капусту – 1,6%, свеклу – 1,2%, морковь – 0,7%, лук – 0,3%. Картофель стал дешевле на 0,5%.

Изменение цен на отдельные виды продукции сельского хозяйства в 2007 году

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение-

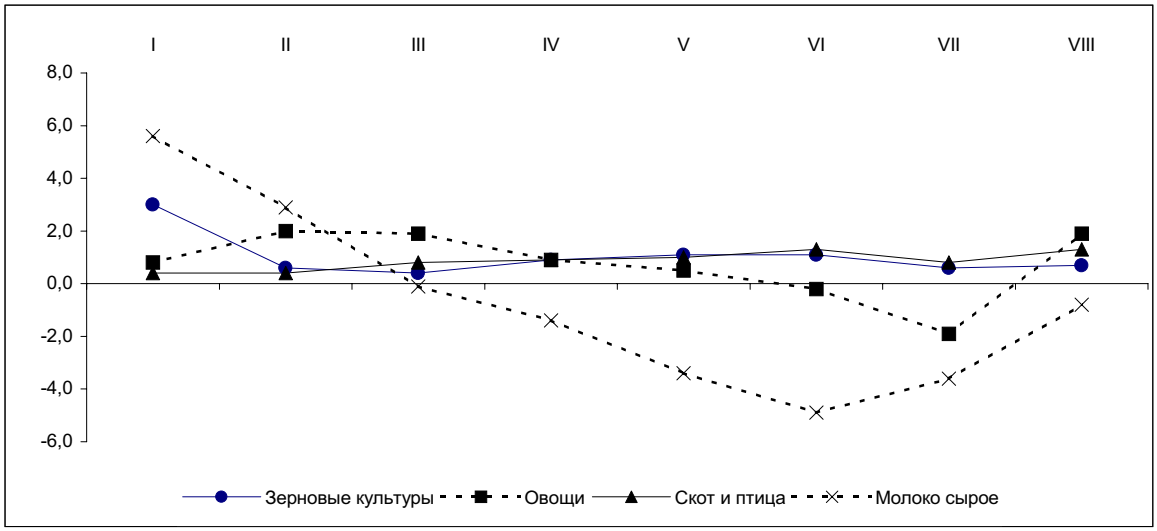

Индекс цен в строительстве в августе т.г. по сравнению с июлем составил 100,8%, на строительно-монтажные работы – 100,9%. Это наибольший прирост цен за истекшие восемь месяцев. Цены на технологическое оборудование выросли на 0,9%, прочие работы и затраты – на 0,7%.

Индекс цен в строительстве в 2007 году

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение -

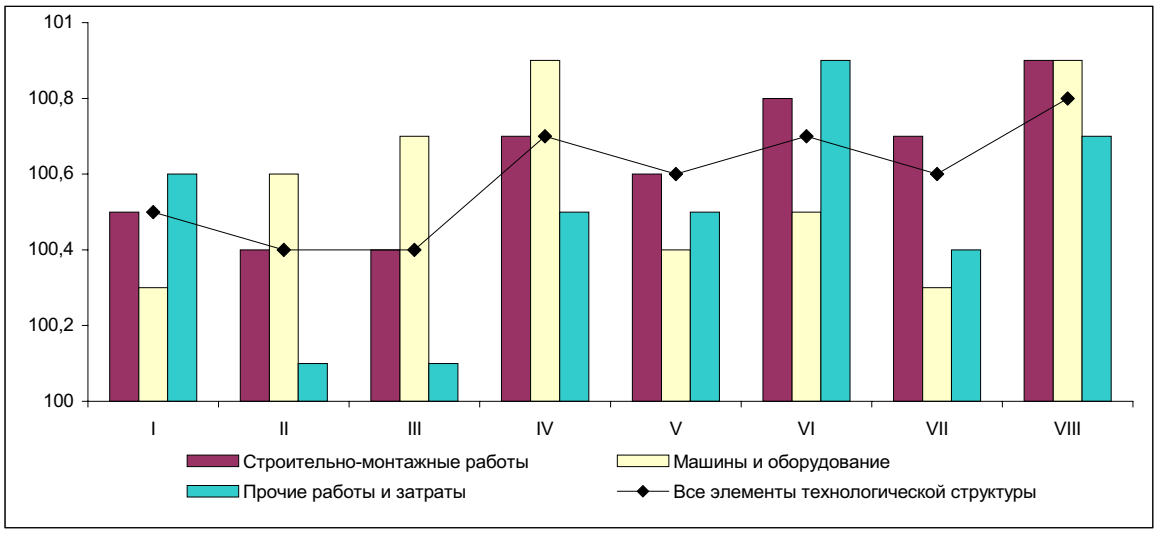

Материалы, детали и конструкции, приобретенные строительными организациями, в августе подорожали на 0,7%. Цены на портландцемент и плиты бетонные для полов за прошедший месяц выросли на 6-6,3%, листы из асбестоцемента обыкновенного профиля, бетон товарный и плиты гипсовые – на 5,7-5,9%, гипс, плиты теплоизоляционные, шлаковату – на 4,8-5,1%, щебень и растворы строительные – по 3%, кирпичи из керамики – на 2,3%, песок, краски и лаки – по 1%.

Во втором квартале т.г. по сравнению с соответствующим кварталом предыдущего года цены на строительные работы (услуги) по возведению жилых домов выросли на 8,7% (из кирпича – на 8,9%, монолита – на 7,9%), административных зданий – на 6,3%, школ – на 7,4%, производственных зданий – на 3%, сооружению автомобильных дорог – на 5,1%.

Изменение цен на строительные работы по возведению жилых домов во втором квартале 2006 и 2007 гг.

в процентах к соответствующему кварталу предыдущего года, прирост +, снижение -

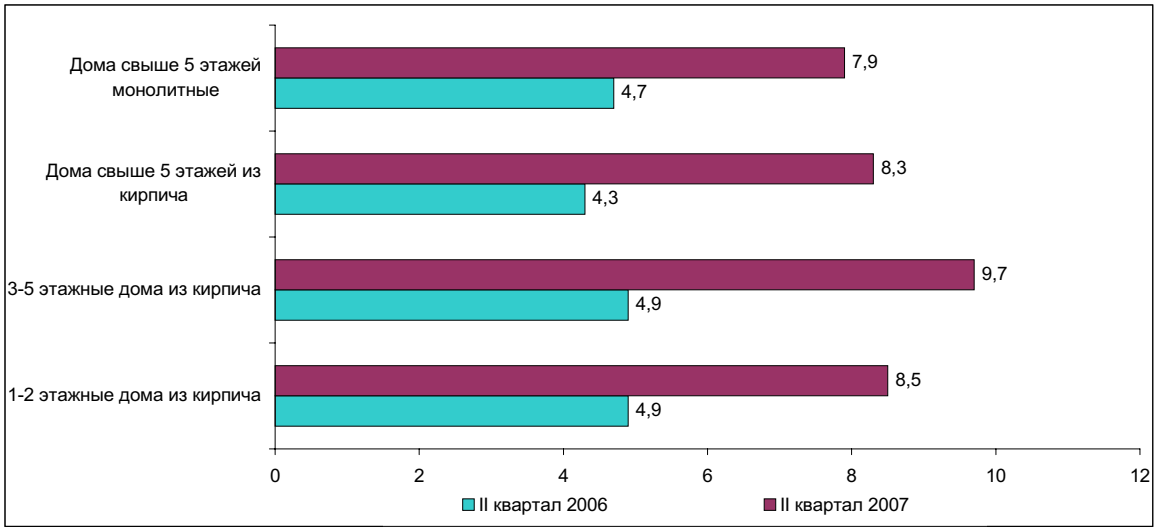

При строительстве жилья прирост цен на работы по подготовке участка составил 4,7%, отделочные завершающего цикла – 7%, общестроительные - 10,9%, монтаж оборудования – 4,8%. Среди них существенно подорожали работы по кирпичной кладке поверхностей на 12,2-16,8%, оштукатуриванию - на 8-9,8%, по облицовке стен и полов плитками, санитарно-технические – на 5,8-7,8%, экскаваторные и земляные работы – на 4,2-5,6%.

Индекс тарифов на перевозку грузов всеми видами транспорта в августе т.г. по сравнению с предыдущим месяцем составил 100,1%, декабрем 2006г. – 99,1%.

Тарифы на услуги автодорожного и трубопроводного траспорта за месяц повысились по 0,5%. Доставка грузов воздушным транспортом подешевела на 10,9% за счет снижения тарифов на международных линиях на 10,5%, внутри республики – на 14,8%. Тарифы на услуги железнодорожного и внутреннего водного транспорта за истекший месяц остались без изменения.

7. ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА

7.1 ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ФИНАНСЫ

Государственный бюджет Республики Казахстан. По оперативным данным Минфина РК по состоянию на 1 августа 2007г. доходы государственного бюджета составили 1576,6 млрд. тенге, или 59,9% по отношению к исполняемому бюджету. Затрат произведено на сумму 1417,1 млрд. тенге и выполнение по ним - 52,9%. По сравнению с соответствующим периодом 2006 года доходы увеличились на 10,7%, а затраты - на 12,4%. Дефицит бюджета (с учетом чистого бюджетного кредитования и сальдо по операциям с финансовыми активами) сформировался на уровне 16,9 млрд. тенге.

В структуре доходов государственного бюджета значительную долю занимают налоговые поступления (78,8%). Основными бюджетными источниками остаются корпоративный подоходный налог, налог на добавленную стоимость и социальный налог. Неналоговые поступления, поступления от продажи основного капитала и поступления трансфертов составили 7,5%, 3,9% и 9,8% соответственно.

Структура налоговых поступлений государственного бюджета
(по состоянию на 1 августа 2007г.)

в процентах

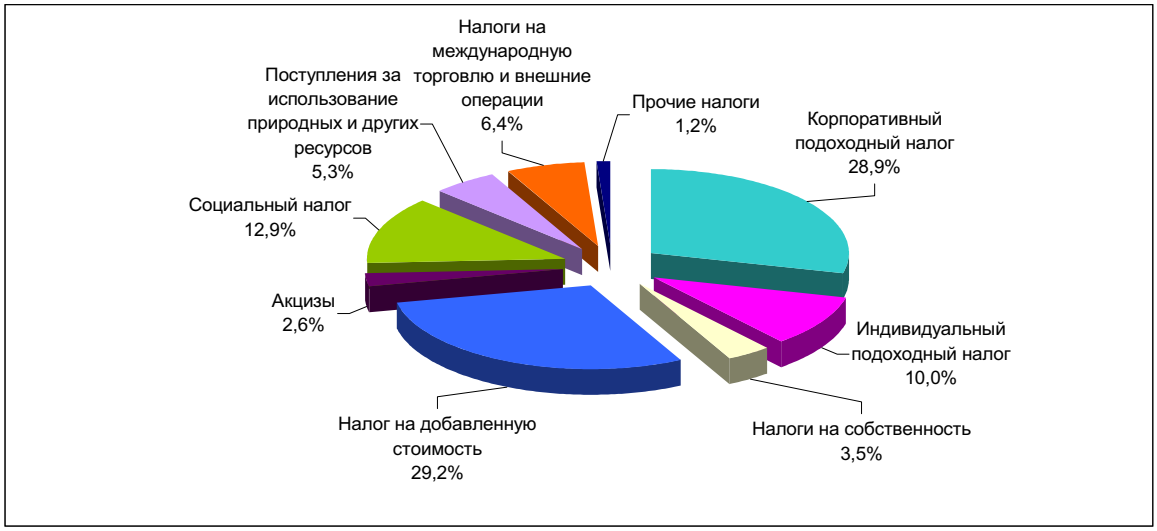

Затраты на социальную помощь и социальное обеспечение за январь-июль 2007г. по сравнению с соответствующим периодом прошлого года увеличились на 27%, на государственные услуги общего характера - 36,9%, на образование - 31,7% и на здравоохранение - 41,5%

Затраты государственного бюджета
(по состоянию на 1 августа 2006-2007г.)

млрд.тенге

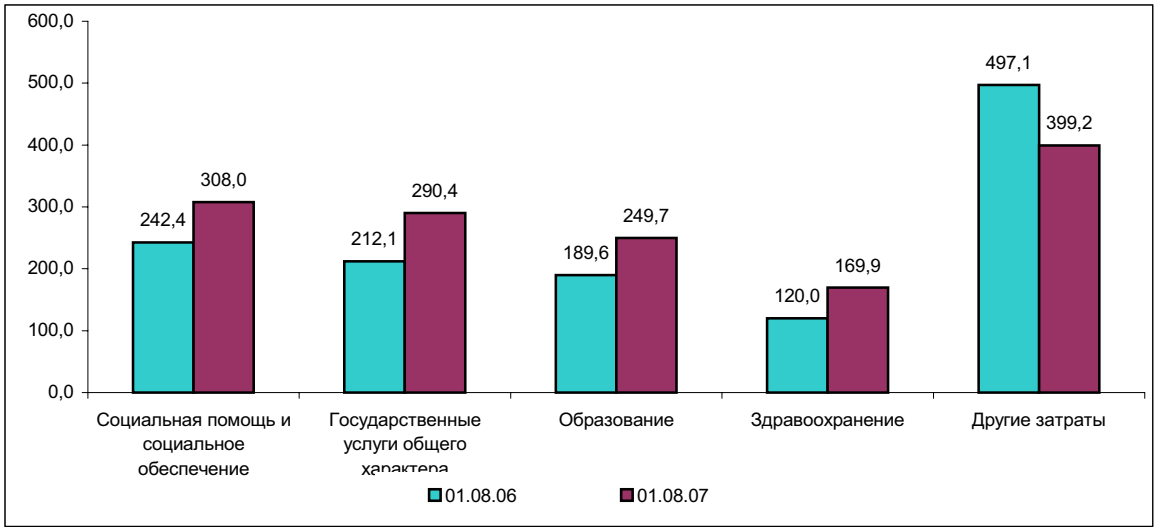

По состоянию на 1 августа 2007г. доходы Республиканского бюджета составили 1223,8 млрд. тенге. Затрат произведено на сумму 1141,1 млрд. тенге. Дефицит бюджета определился на уровне 96,2 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом прошлого года доходы возросли на 4,9%, а затраты на 7,7%.

В республиканском бюджете 70,3% доходов составляют налоги, 9,2% - неналоговые поступления, 20% - поступления трансфертов, 0,5% - поступления от продажи основного капитала.

В затратах республиканского бюджета на социальную помощь и социальное обеспечение приходится 25,1%, на государственные услуги общего характера - 20,9%, на транспорт и коммуникации - 9%, на образование - 6,2% и на здравоохранение - 5,2%.

Доходы местных бюджетов составили 829,3 млрд. тенге, затраты - 752,5 млрд. тенге. По сравнению с аналогичным периодом 2006 года доходы возросли на 37,8%, а затраты - на 38,1%. Профицит бюджета сложился на уровне 68,3 млрд. тенге.

Доходная часть местных бюджетов исполнена на 105,4%. Основное перевыполнение плана приходится на: Мангистаускую область - 115,2%, Западно-Казахстанскую область - 112,8%, Атыраускую область - 111,5%, Кызылординскую область - 110%, г.Алматы - 109,8%, При этом отмечается неисполнение плана по: г.Астана - 99,1%, Южно-Казахстанской области - 99%.

7.2 ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНАЯ СИСТЕМА

По данным Национального Банка Республики Казахстан на конец июля 2007 г. денежная база (резервные деньги) определилась в сумме 1 696,4 млрд. тенге (на конец июля 2006 г. - 1 162,9 млрд. тенге) и по сравнению с предыдущим месяцем увеличилась на 1,8%. В том числе наличные деньги вне Национального Банка Казахстана (НБК) и депозиты банков второго уровня (БВУ) и других организаций в НБК составили 926,6 млрд. тенге и 769,8 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2006 г. - 625,9 млрд. тенге и 537 млрд. тенге) соответственно.

Наличные деньги в обращении (М0) на конец июля 2007 г. по сравнению с предыдущим месяцем увеличились на 2,8%, с соответствующим периодом 2006 г. на 42,5% и составили 815,4 млрд. тенге.

Денежная масса (М3) на конец июля т.г. по сравнению с июнем 2007 г. возросла на 2,9% и составила 4 617,6 млрд. тенге (2 813,3 млрд. тенге в соответствующем периоде 2006 г.).

Денежные агрегаты М1, М2 и М3 в 2004-2007 гг.

млрд. тенге на конец периода

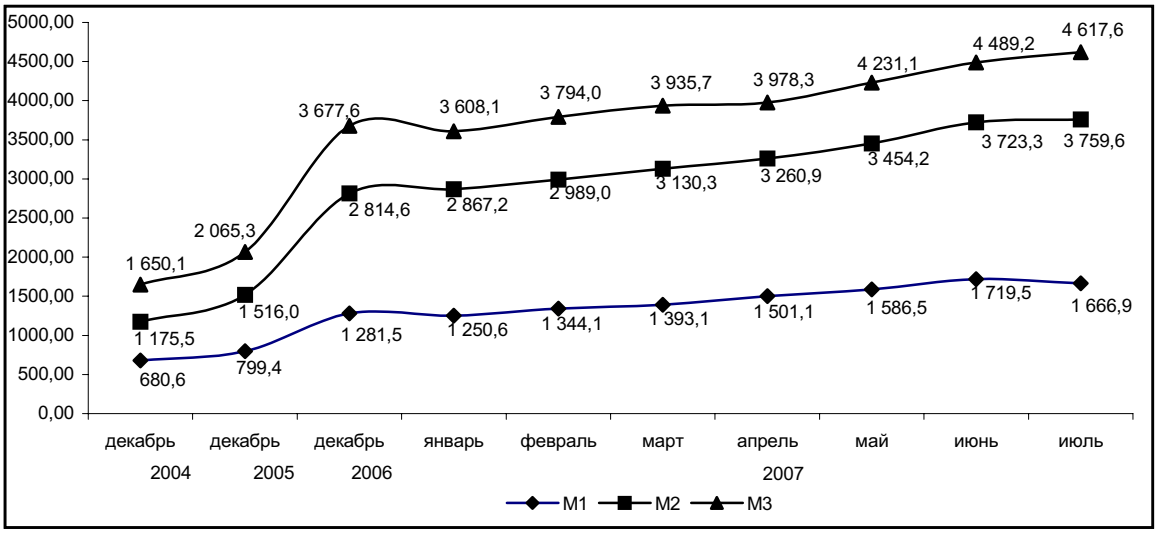

Общий объем депозитов резидентов в банках второго уровня на конец июля 2007 г. по сравнению с предыдущим месяцем вырос на 2,9% и определился в сумме 3 802,2 млрд. тенге (2 241,1 млрд. тенге на конец июля 2006 г.). Депозиты в национальной валюте по сравнению с июнем т.г. уменьшились на 0,8% до 2 784,7 млрд. тенге, в иностранной валюте увеличились на 14,6% и составили 1 017,5 млрд. тенге. Депозиты физических лиц занимают 38,2% от общей суммы депозитов. В июле 2007г. по сравнению с предыдущим месяцем их сумма возросла на 7,2% до 1 451,9 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2006 г. - 760,9 млрд. тенге).

На конец июля т.г. кредиты банков второго уровня составили 6 875,9 млрд. тенге (3 309,8 млрд. тенге на конец июля 2006 года) и увеличились за месяц на 4,7%. За названный период сумма кредитов небанковским юридическим лицам по сравнению с июлем 2006 г. увеличилась в 2 раза и составила 4483,3 млрд. тенге, физическим лицам - в 2,4 раза и 2 392,6 млрд. тенге соответственно.

Отраслевая структура кредитов банков второго уровня в июле 2006 и 2007 гг.

в процентах на конец периода

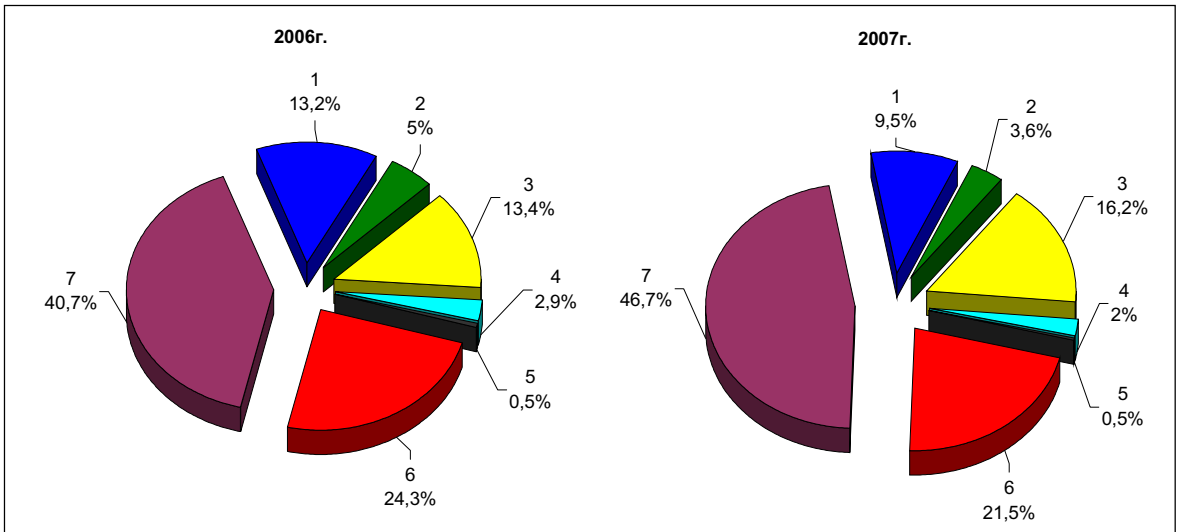

1 - промышленность; 2 - сельское хозяйство; 3 - строительство; 4 - транспорт; 5 - связь; 6 - торговля; 7 - другие

Сумма долгосрочных кредитов (свыше одного года) на конец июля 2007 года составила 5 428,6 млрд. тенге (2 402,7 млрд. тенге на конец июля 2006 г.) и по сравнению с предыдущим месяцем т.г. возросла на 6%. В структуре кредитов они занимают наибольшую долю - 79% (в соответствующем периоде 2006 г. - 73%).

По объектам кредитования наибольшую долю занимают кредиты, выделенные на приобретение оборотных средств - 28,5% (1 962,5 млрд. тенге), наименьшую - на приобретение ценных бумаг - 0,9% (62,1 млрд. тенге). Кредиты, представленные на потребительские цели граждан занимают 16,6% (1142,9 млрд. тенге), на приобретение основных фондов - 11,2% (773,5 млрд. тенге), на строительство и приобретение жилья гражданами - 10,8% (739,6 млрд. тенге), новое строительство и реконструкцию - 10,7% (733,4 млрд. тенге), прочие цели - 21,3% (1 461,9 млрд. тенге).

На конец июля 2007 г. кредиты банков второго уровня субъектам малого предпринимательства составили 1 394,4 млрд. тенге, что на 6,3% больше, чем в предыдущем месяце. Это составляет 20,3% от общей суммы выданных кредитов (18,1% в соответствующем периоде 2006 г.).

По данным Национального Банка РК в июле т.г. объемы продаж иностранной валюты физическим лицам превысили объемы ее покупки: евро - в 3,3 раза, долларов США - в 5,1 раза, российского рубля - на 35,8%. Объем продаж иностранной валюты физическим лицам по сравнению с предыдущим месяцем увеличился по евро - на 14,3%, российскому рублю - на 1,4%, долларам США - в 2,3 раза.

Официальные обменные курсы доллара США и Евро в 2004-2007 гг.

на конец периода, тенге за единицу валюты

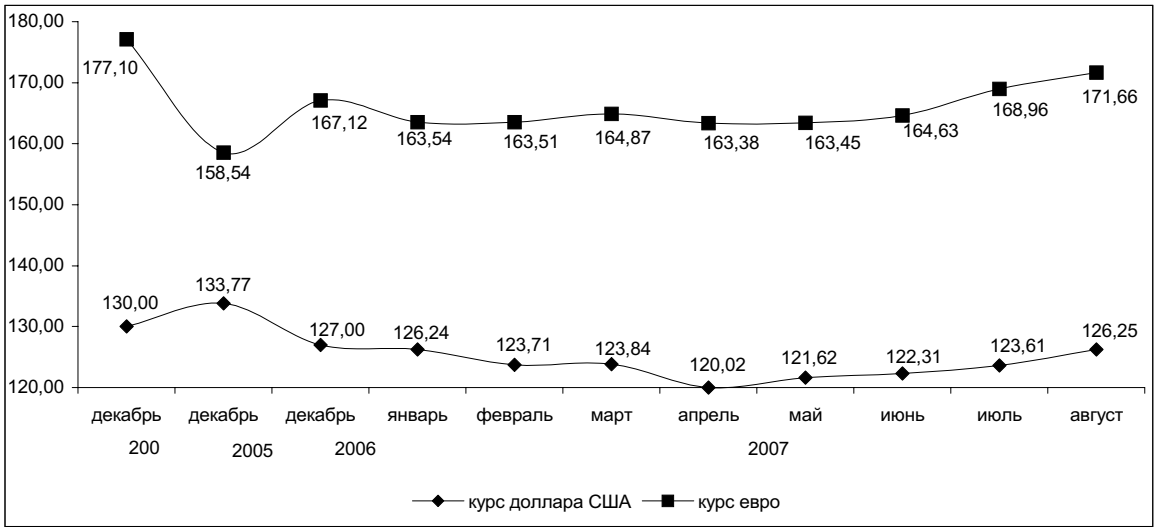

Официальная ставка рефинансирования Национального Банка РК с 1 июля 2006г. увеличена на 0,5 процентных пункта и установлена на уровне 9% годовых.

8. РЫНОК ТРУДА И ОПЛАТА ТРУДА

8.1 ЗАНЯТОСТЬ ПО НАЙМУ

Численность наемных работников в августе 2007 года (по оценке) составила 5 млн. человек, что больше, чем в соответствующем периоде прошлого года на 189,7 тыс. человек (на 4%). Из их числа в государственных и негосударственных организациях работали 4 млн. человек (80,9%), у физических лиц - 0,6 млн. человек (11,6%), в крестьянских (фермерских) хозяйствах - 0,4 млн. человек (7,5%).

На крупных и средних предприятиях в июле 2007г. были заняты 2,9 млн. человек, или 57,2% от общего числа наемных работников. Это на 150,9 тыс. человек (на 5,6%) больше, чем в соответствующем месяце прошлого года.

Приток рабочей силы в июле 2007г. по сравнению с аналогичным месяцем предыдущего года отмечен в строительстве, где численность занятых возросла на 30,5 тыс. человек (на 14,7%), в сфере осуществления операций с недвижимостью - на 25,3 тыс. человек (на 15,3%), образовании - на 21,5 тыс. человек (на 4,1%), финансовой сфере - на 19 тыс. человек (на 40,4%), торговле - на 17,6 тыс. человек (на 21,9%), в области здравоохранения - на 16 тыс. человек (на 6,0%), промышленности - на 11,3 тыс. человек (на 1,6%), на транспорте и связи - на 9,8 тыс. человек (на 3,9%).

На конец июля т.г. на крупных и средних предприятиях были не заполнены 24,1 тыс. вакантных мест (0,8% к списочной численности). Это на 2,7 тыс. единиц (на 12,8%) больше, чем в июле 2006г. Значительное число вакансий сохраняется на предприятиях промышленности - 6573 единицы (27,2% от их общего числа) и в учреждениях государственного управления - 5191 единица (21,5%). За названный период вакансии в сфере осуществления операций с недвижимостью составили 3076 единиц (12,7%), финансовой деятельности - 2860 единиц (11,9%), на транспорте и связи - 2014 единиц (8,3%), здравоохранении и предоставлении социальных услуг - 1548 единиц (6,4%), строительных организациях - 506 единиц (2,1%).

В июле текущего года по сравнению с июнем увеличение числа вакантных мест зафиксировано в транспорте и связи - на 543 единицы (на 36,9%), в сфере с недвижимым имуществом - на 278 единиц (на 9,9%), в области здравоохранения - на 219 единиц (на 16,5%), сфере финансовой деятельности - на 90 единиц (на 3,2%).

Уменьшение числа вакансий за указанный период наблюдается в промышленности - на 461 единицу (на 6,5%), в строительных организациях - на 372 единицы (на 57,6%),

Число вакантных мест на крупных и средних предприятиях в 2005-2007гг.

на конец месяца

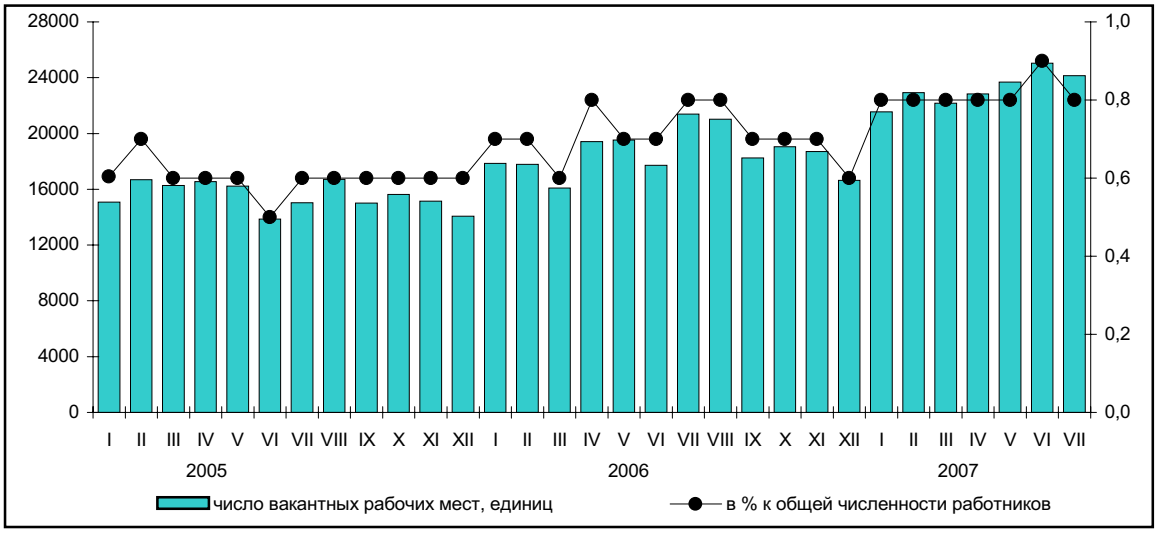

8.2 БЕЗРАБОТИЦА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЗАНЯТОСТИ

Численность экономически активного населения в возрасте 15 лет и старше в августе 2007г. (по оценке) составила 8,3 млн. человек, что больше, чем в соответствующем месяце прошлого года на 220,6 тыс. человек (на 2,7%). В экономике республики были заняты 7,7 млн. человек. Относительно

августа 2006г. их численность увеличилась на 231,9 тыс. человек (на 3,1%). В структуре занятого населения основную долю составляют наемные работники - 64,9%, а самостоятельно занятые - 35,1%.

Численность безработных (лиц в возрасте 15 лет и старше, которые не имели доходного занятия, активно его искали и были готовы приступить к нему) в августе 2007г. составила 594,5 тыс. человек и по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года сократилась на 11,3 тыс. человек. Уровень безработицы сложился в 7,2% (в августе 2006г. - 7,5%).

Уровень безработицы в 2006-2007гг.

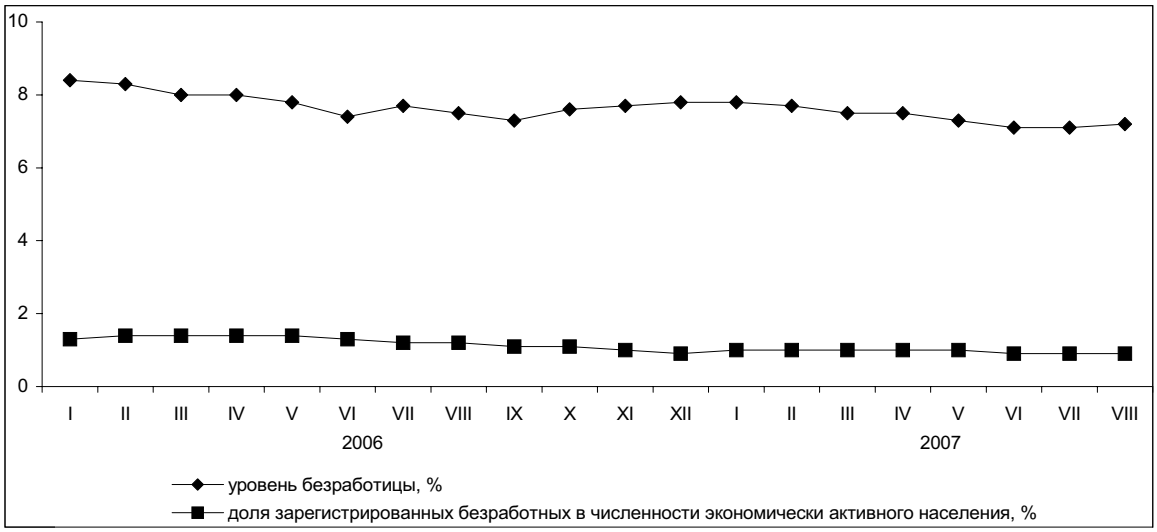

По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан в уполномоченные органы по вопросу трудоустройства за период с начала 2007г. обратилось 167,8 тыс. человек, в августе месяце - 18,9 тыс., сельских жителей - соответственно, 71,5 тыс. и 7,4 тыс. человек.

Численность лиц, состоящих на учете в органах занятости и зарегистрированных в качестве безработных, на конец августа 2007г. составила 72,4 тыс. человек, что на 2,5 тыс. человек (на 3,3%) меньше, чем в июле месяце и на 23,9 тыс. (на 24,8%), чем в августе 2006г. В числе зарегистрированных безработных преимущественно женщины - 50,6 тыс. человек (69,9%) и жители села - 37,2 тыс. человек (51,4%). Доля зарегистрированных безработных в численности экономически активного населения в августе т.г. составила 0,9% (в августе 2006г. - 1,2%).

Трудоустроено за январь-август 2007г. 135 тыс. человек, это 80,5% от числа обратившихся. В августе месяце т.г. число трудоустроенных лиц составило 17,3 тыс. человек, что на 1 тыс. (на 6,2%) больше, чем в соответствующем месяце прошлого года. Работу получили 91,6% от числа обратившихся в этом месяце. За август месяц были устроены на работу 7,1 тыс. сельских жителей, или 95,8% от числа обратившихся селян.

Направлены на профессиональную подготовку или переподготовку, на повышение квалификации в августе т.г. 2,1 тыс. человек, приняли участие в общественных работах - 7,8 тыс. человек, в том числе сельчане - соответственно, 0,9 тыс. и 4 тыс. человек.

По состоянию на 1 сентября 2007г. по различным причинам полностью остановили производство 9 предприятий, частично - 57, полностью перешли на режим неполного рабочего времени - 8, частично работали в режиме неполного рабочего времени - 28 предприятий. Численность работников, находящихся в вынужденных отпусках в августе т.г. составила 5,6 тыс. человек (в июле т.г. - 4,9 тыс. человек).

8.3 ОПЛАТА ТРУДА

В июле 2007 года среднемесячная номинальная заработная плата одного работника составила 53462 тенге и увеличилась по сравнению с соответствующим месяцем прошлого года на 32,5%, в реальном выражении - на 21,8%, в январе-июле - соответственно, 49574 тенге, на 29,9% и на 20,2%.

Оплата труда в Республике Казахстан в 2006-2007гг.

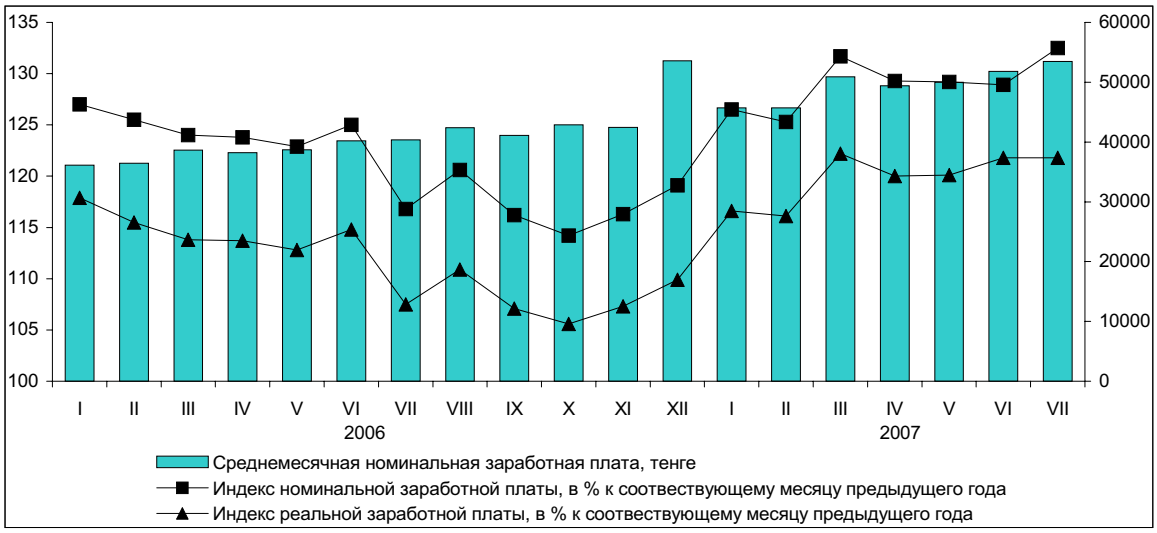

Повышение оплаты труда работников, занятых наемным трудом, в июле текущего года по сравнению с аналогичным месяцем 2006г. отмечается во всех видах экономической деятельности. Более высокими темпами заработная плата выросла в таких видах деятельности как здравоохранение и предоставление социальных услуг - на 56,2%, горнодобывающая промышленность - на 39,7%, операции с недвижимым имуществом - на 36,9%, образование - на 32%, строительство - на 31%.

Высокий уровень оплаты труда сохраняется в финансовой и производственной сферах экономики. Заработная плата одного работника в финансовых структурах в июле 2007г. составила 113,4 тыс. тенге, горнодобывающей промышленности - 97,7 тыс. тенге, операциях с недвижимым имуществом - 80,2 тыс. тенге, в строительстве - 72,5 тыс. тенге, на транспорте и в связи - 69,7 тыс. тенге, что в 1,3 - 2,1 раза превышает среднереспубликанский уровень.

Средняя заработная плата работников образования в июле месяце текущего года сложилась в 32522 тенге, что ниже, чем в среднем по республике на 39,2%, здравоохранения - соответственно, 33956 тенге и на 36,5%. Самая низкая заработная плата сохраняется у работников сельского хозяйства - 22234 тенге, или 58,4% от показателя в среднем по стране.

Среднемесячная заработная плата по секторам экономики в 2006-2007гг.

тенге

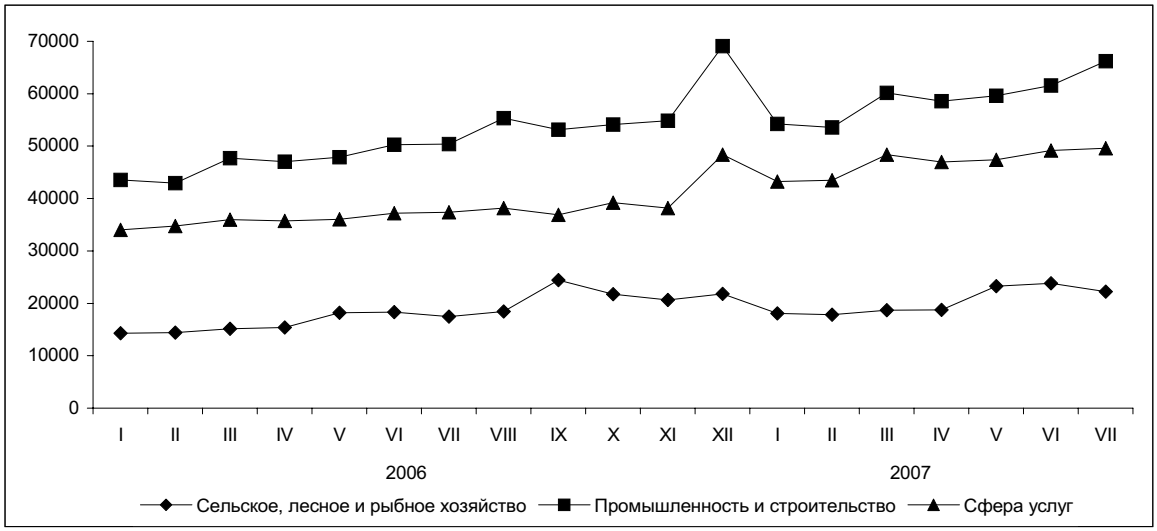

9. ДОХОДЫ НАСЕЛЕНИЯ

Денежные доходы

В июле 2007 года среднедушевые номинальные денежные доходы населения (по оценке) составили 24507 тенге, что на 23,5% выше, чем в июле 2006 года, реальные денежные доходы за указанный период возросли на 13,5%.

Номинальные и реальные денежные доходы населения за июль 2007г. (оценка)

(в процентах к соответствующему месяцу прошлого года)

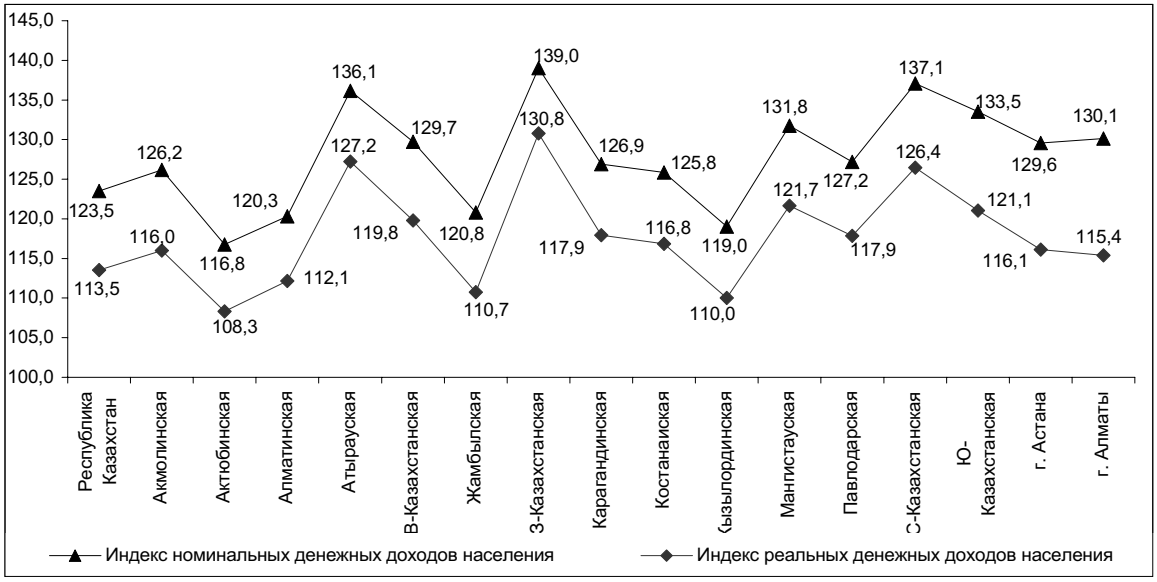

10. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА

10.1 ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ

Численность населения страны на 1 августа т.г. по предварительным данным составила 15 500,8 тыс. человек, в том числе городского - 8 194,6 тыс. (52,9%), сельского - 7 306,2 тыс. человек (47,1%). По сравнению с началом года она увеличилась на 103,9 тыс. человек, или на 0,7%, из них в сельской местности - на 742,6 тыс., или на 11,3% за счет административно-территориальных преобразований. За этот период в регионах, кроме Костанайской, Северо-Казахстанской и Восточно-Казахстанской областей, наблюдался рост численности населения. Максимальный прирост общей численности приходится на Южно-Казахстанскую область - 31,7 тыс., г.Алматы - 19,5 тыс. и г.Астану - 15,1 тыс. человек, а убыль - на Северо-Казахстанскую и Восточно-Казахстанскую области - минус 3,8 тыс и 2,9 тыс. человек.

Естественный прирост населения республики в январе-июле т.г. составил 91 937 человек (77520 человек - здесь и далее в скобках приведены показатели за соответствующий период прошлого года).

На 1 августа т.г. общий коэффициент естественного прироста на 1000 жителей составил 10,14 (8,48) человек.

За январь-июль т.г. органами ЗАГС зарегистрировано 188 787 (171 347) рождений. Общий коэффициент рождаемости на 1000 жителей составил 20,6 (18,8) родившихся. Уровень рождаемости по регионам страны сложился следующим образом: до 15 родившихся на 1000 жителей - в 2-х (6), от 15 до 18 - в 5-ти (2), от 18 до 21 - в 3-х (2), 21 и более родившихся - в 6-ти (6) регионах.

Число умерших за этот период составило 96 850 (93 827) человек. Общий коэффициент смертности на 1000 жителей составил 10,4 (10,3) умерших. В двух областях - Северо-Казахстанской и Костанайской - число умерших превышает число родившихся.

Основной причиной смерти являются болезни системы кровообращения, доля которых составляет 52,7% (52,5%) от всех зарегистрированных смертных случаев, из них умершие от ишемической болезни сердца и сосудистого поражения мозга составляют 45,3% (44,6%) и 24,1% (24,9%) соответственно. По сравнению с аналогичным периодом прошлого года увеличилось число умерших от убийств - на 3,2%, самоубийств - на 4,4% соответственно.

За семь месяцев т.г. в стране зарегистрировано 2737 (2376) умерших детей в возрасте до 1 года. Коэффициент младенческой смертности составил 14,5 (14,4) умерших на 1000 родившихся. Распространенными причинами смерти среди младенцев являются заболевания от состояний, возникающих в перинатальном периоде, от которых в январе-июле т.г. умерло 1358 (1219) младенцев, или 49,6% (51,3%), от общего числа умерших в возрасте до 1 года.

Число браков и разводов в январе-июле т.г. в целом по стране увеличилось на 9,5% и 3,9% и составило 75745 (69173) и 21810 (20985) соответственно. Общий коэффициент брачности и разводимости на 1000 жителей составил 9,3 (8,6) браков и 2,4 (2,3) развода.

Сальдо миграции населения в январе-июле т.г. составило 11972 (21154) человека, из них со странами СНГ - 7373 (17907). За этот период в республику прибыло 33155 (38935) человек, а выбыло за ее пределы - 21183 (17781) человека. По сравнению с соответствующим периодом 2006г. число прибывших сократилось на 5780 человек, или на 14,8%, а число выбывших увеличилось на 3402 человека, или в 19,1%. Доля прибывших и выбывших мигрантов из(в) стран(ы) СНГ составляет 81,3% и 92,4% (86,5% и 88,7%) соответственно от их общего числа.

Сальдо миграции населения

человек

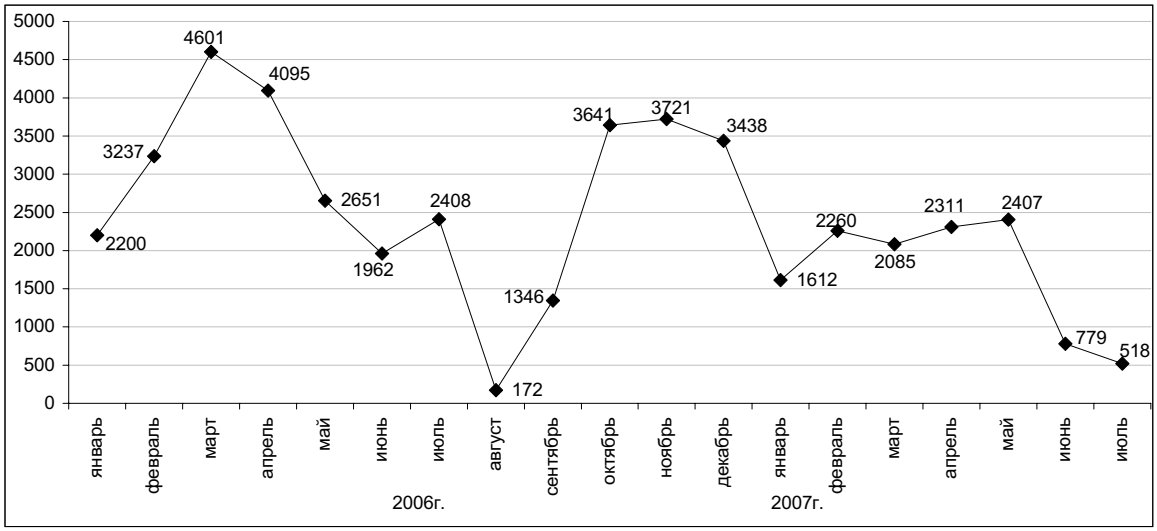

Основная часть мигрантов, расселяется в Южно-Казахстанской -17,6%; Алматинской -13,2%, Мангистауской -12,4%, Акмолинской -7,5% областях и в г.Алматы - 6,5%, что составляет 52,7% от общего числа прибывших, а выезжает - из Костанайской -12,2%, Восточно-Казахстанской -12,1%, Северо-Казахстанской -11,9%, Карагандинской -10,9% и Акмолинской -10,1% областей, доля которых составляет 57,2% в общем числе выбывших.

В структуре миграционных потоков, прибывших в январе-июле т.г. в республику значительную часть представляют казахи, на долю которых приходится 79,3% (78,8%) от общей численности прибывших, и русские - 11,7% (12,2%), немцы - 0,9% (0,8%). В числе выбывших мигрантов из республики русские составляют 68,1% (66,9%), немцы - 7,6% (7,4%), казахи - 5,9% (7%).

Число мигрантов внутри страны составило 171877 (163314) человек, из них 74867 (70854) человек участвует в межрегиональной миграции населения, что составляет 43,6% (43,4%). При межрегиональном обмене положительное сальдо миграции населения наблюдается в 6-ти (4-х) регионах страны, из них самое большое по величине в городах Астане и Алматы: 10399 (12204) и 8954 (8505) человека соответственно.

10.2 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

По данным Республиканской СЭС в январе-июле 2007г. по сравнению с январем-июлем 2006г. отмечается рост числа заболевших гриппом (в 20,8 раза), сальмонеллезными инфекциями (1,6 раза), хроническими вирусными гепатитами, впервые выявленными (на 27,7%), острыми инфекциями верхних дыхательных путей неуточненными (27,4%), острыми вирусными гепатитами (26%), краснухой (22,7%), менингококковой инфекцией (18,9%), другими бактериальными пищевыми отравлениями (15,9%), другими бактериальными кишечными инфекциями (14,1%), острыми кишечными инфекциями (7,9%). Число заболевших СПИДом составило 112 случаев; выявлено 1165 носителей ВИЧ-инфекции (в январе-июле 2006г. - 958).

Наибольшее распространение среди зарегистрированных инфекционных заболеваний в январе-июле 2007г. получили острые инфекции верхних дыхательных путей (10384,6 случаев на 100 тыс. населения), грипп (177,4), туберкулез органов дыхания (134,4), острые кишечные инфекции (124,9), вирусные гепатиты (57,3), сифилис (47,8), педикулез (32,4) и чесотка (19).

Число зарегистрированных случаев наиболее распространенных заболеваний в январе-июле 2006-2007гг.

единиц

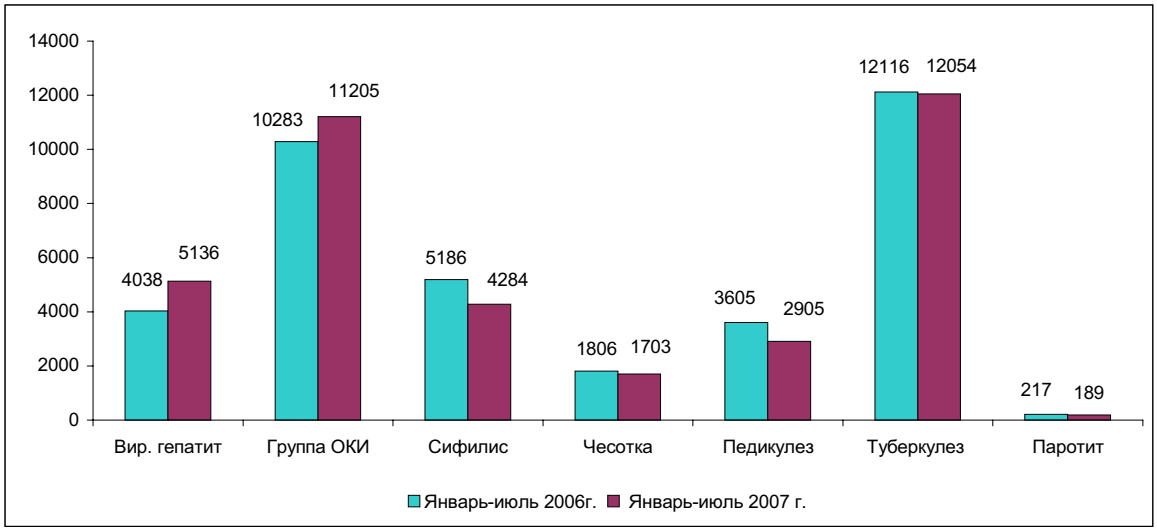

Среди детей в возрасте до 14 лет в январе-июле 2007г. увеличилось число заболевших гриппом (в 16,9 раза), острыми вирусными гепатитами (на 48,2%), краснухой (31%), бактериальными пищевыми отравлениями (30,8%), острыми инфекциями верхних дыхательных путей неуточненными (28,9%), другими бактериальными кишечными инфекциями (22,3%), острыми кишечными инфекциями (17,3%), менингококковой инфекцией (11,5%). Выявлено 49 носителей ВИЧ-инфекции (в январе-июле 2006г. - 22).

В июле текущего года по сравнению с июлем 2006г. возросло число заболевших хроническими вирусными гепатитами, впервые выявленными (на 1,9 раза), краснухой (1,8 раза), ротавирусным энтеритом (1,6 раза), другими сальмонеллезными инфекциями (на 26,4%), острыми вирусными гепатитами (17%). Выявлено 181 носителей ВИЧ-инфекции (в июле 2006г. - 131), число заболевших СПИДом выросло в 2 раза. В сельской местности за этот месяц увеличилось число случаев заболевания краснухой (в 10,5 раза), ротавирусным энтеритом (2,3 раза), хроническими вирусными гепатитами, впервые выявленными (1,9 раза), острыми вирусными гепатитами (на 39,5%), бактериальными кишечными инфекциями (9%). Число выявленных носителей ВИЧ-инфекции составило 49 случаев (в июле 2006 года - 26).

10.3 ПРЕСТУПНОСТЬ

По данным Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан в январе-июле 2007г. число зарегистрированных преступлений на территории республики по сравнению с январем-июлем 2006г. сократилось на 6,2% и составило 74,7 тыс., из которых 26,9% совершено в отношении женщин, 4,9% - в отношении несовершеннолетних. Число зарегистрированных преступлений на 10 тыс. населения в целом по республике составило 83 случая (в январе-июле 2006г. - 90).

В структуре преступности наибольший удельный вес (62,8%) приходится на преступления против собственности. Значительную часть (39,8%) занимают кражи чужого имущества, количество которых по сравнению с январем-июлем 2006г. уменьшилось на 8,7%.

Доля преступлений против здоровья населения и нравственности составила 8,5%, их число по сравнению с январем-июлем 2006г. возросло на 4,2%. В данной группе наибольший удельный вес (8,2%) занимают преступления, связанные с наркотиками, их количество возросло на 5,3%. Число преступлений, связанных с незаконным изготовлением, приобретением, хранением, перевозкой, пересылкой наркотических средств или психотропных веществ с целью сбыта, склонением к их потреблению, организацией или содержанием притонов для потребления наркотических средств или психотропных веществ, увеличилось на 13,1% и составило 3144 случая. Раскрываемость этой группы преступлений составила 88,1% (в январе-июле 2006г. - 89,7%).

Доля преступлений против общественной безопасности и общественного порядка составила 7,7%, преступлений против личности - 7,1%. В группе преступлений против личности уменьшилось количество умышленных убийств и покушений на убийство (на 4,2%), а также умышленных причинений средней тяжести вреда здоровью (3,6%). В то же время увеличилось число умышленных причинений тяжкого вреда здоровью на 8,7%.

Структура преступности в январе-июле 2007г.

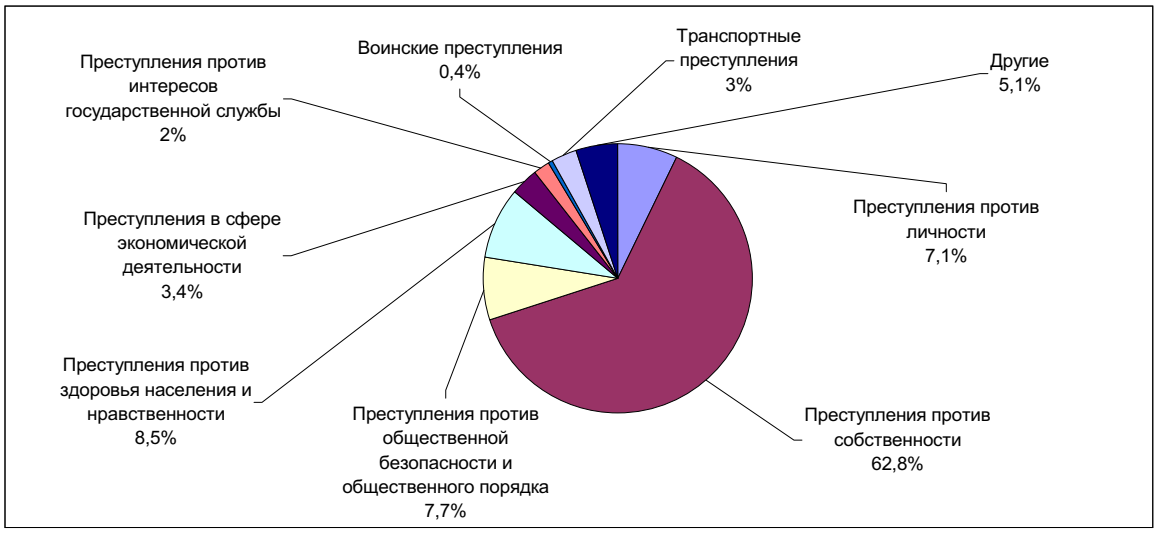

В январе-июле 2007г. по сравнению с январем-июлем 2006г. существенно возросло количество транспортных преступлений (на 15,6%), преступления против интересов государственной службы увеличились на 4,9%.

В республике сохраняется тенденция сокращения воинских преступлений. В январе-июле 2007г. по сравнению с соответствующим периодом 2006г. количество преступлений, совершенных военнослужащими, уменьшилось на 29%. Из числа зарегистрированных преступлений данной категории 35,4% составляет злоупотребление властью, превышение или бездействие власти, 19,6% - нарушение уставных правил взаимоотношений, 25% - самовольное оставление части или места службы, 1,4% - дезертирство.

По расследованным в отчетном периоде преступлениям установленная сумма материального ущерба в целом по республике составила 30072 млн. тенге, из них 62,2% приходится на преступления в сфере экономической деятельности, 25,4% - на преступления против собственности.

В январе-июле 2007г. правоохранительными органами республики выявлено 46 тыс. лиц, совершивших преступления (на 4% меньше, чем в январе-июле 2006г.), привлечено к уголовной ответственности 32,8 тыс. лиц, что на 12,3% больше, чем за соответствующий период 2006 года.

Из числа выявленных лиц 11,5% составляли женщины, 10,6% - несовершеннолетние. На долю лиц, выполняющих государственные функции, приходится 3,4%. Удельный вес лиц, ранее совершавших преступления, составил 7,5%.

В среднем по Казахстану каждый одиннадцатый преступник совершил преступление в состоянии алкогольного опьянения, каждый третий - в составе группы. Большую часть всех выявленных лиц, совершивших преступления, составляли безработные (72,3%).

11. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ

Промышленность. За январь-август 2007 года по сравнению с аналогичным периодом 2006 года рост объемов промышленного производства отмечался во всех регионах республики, за исключением Северо-Казахстанской области. Наибольший прирост достигнут в Западно-Казахстанской (на 15,1%), Акмолинской (на 9,0%), Костанайской (на 8,7%), Жамбылской (на 8,1%) и Павлодарской (на 7,5%) областях, также гг.Астане и Алматы (соответственно на 22,5% и 8,7%). Высокие темпы прироста отмечены также в Атырауской, Восточно-Казахстанской и Южно-Казахстанской областях. Снижение производства промышленной продукции наблюдалось в Северо-Казахстанской области (на 0,9%). При этом в 9 регионах превышен республиканский уровень промышленного производства.

Прирост (снижение) объема промышленной продукции в январе-августе 2007г.
(в % к январю-августу 2006г.)

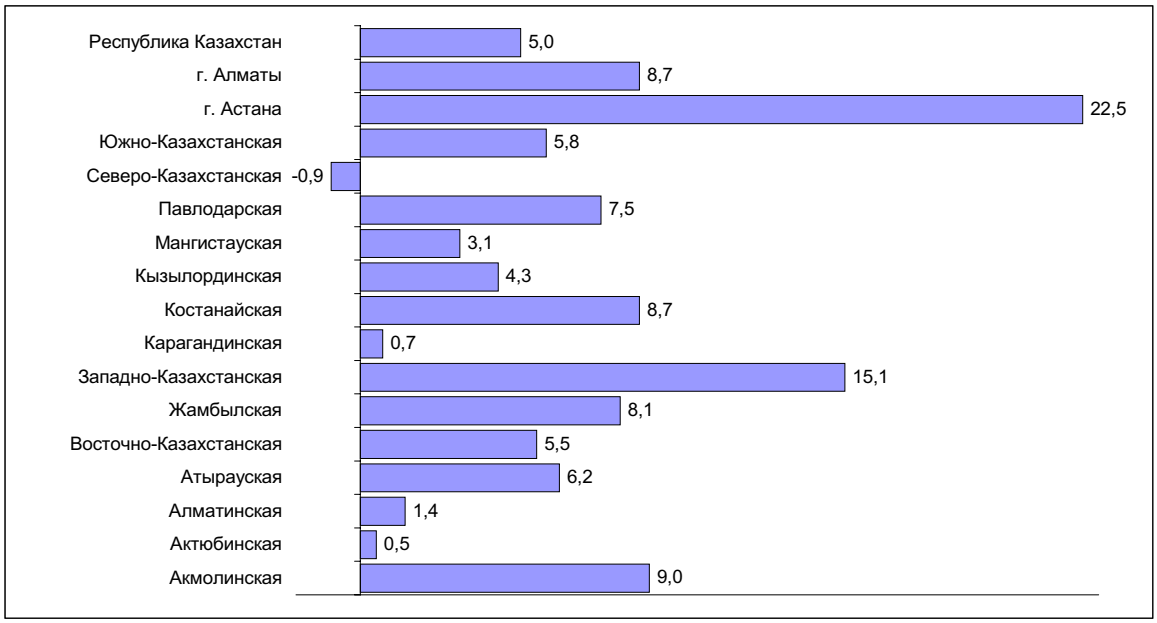

Добыча сырой нефти возросла в Западно-Казахстанской (на 16,1%), Жамбылской (на 6,8%), Атырауской (на 5,7%), Кызылординской (на 3,0%) и Мангистауской (2,3%) областях. В то же время она снизилась в Актюбинской области (на 5,1%).

Увеличилась добыча газового конденсата в Западно-Казахстанской (на 15,3%), Жамбылской (на 6,8%) областях, уменьшилась - в Мангистауской (на 24,7%).

В Костанайской области производство окатышей железорудных увеличилось на 7,1%.

Возросла добыча руды медной в Восточно-Казахстанской области (в 9 раз), в Карагандинской области ее добыча снизилась (на 15,7%).

Выплавка стали возросла в Павлодарской (на 48,5%), Костанайской (на 39,4%), Карагандинской (на 7,2%) и Восточно-Казахстанской (на 5,7%) областях.

Увеличилось производство цинка необработанного в Восточно-Казахстанской области (на 2,3%), а в Карагандинской области ее добыча снизилась (на 21%).

Возросла выплавка меди рафинированной в г. Алматы (на 36,2%). В Восточно-Казахстанской и Карагандинской областях ее производство снизилось (соответственно на 44% и 3,8%).

В Восточно-Казахстанской области выпуск автомобилей легковых пассажирских увеличился в 2 раза.

Наибольший прирост производства электроэнергии отмечен в Жамбылской области (на 71,5%), г.Астане (на 40,7%), Кызылординской (на 20,4%), Мангистауской (на 12,8%) и Южно-Казахстанской (на 11,5%) областях, наибольшее снижение произошло в г. Алматы (на 34,1%).

Наибольший прирост производства масла сливочного наблюдался в г. Алматы (на 30,8%), Костанайской (на 16,4%), Жамбылской (на 12,2%) и Павлодарской (на 2,1%) областях.

В то же время наибольшее снижение объема производства масла сливочного наблюдается в г.Астане (на 90,3%), также Кызылординской (на 50%), Алматинской (35,4%) и Актюбинской (35%) областях.

Производство масла подсолнечного рафинированного увеличилось в Южно-Казахстанской (в 2,2 раза), Актюбинской (на 41,7%) областях и г.Алматы (на 9,1%). В Карагандинской, Восточно-Казахстанской и Костанайской областях ее производство снизилось (соответственно на 64,3; 53,3 и 32,1%).

Производство соков фруктовых и овощных по сравнению с январем-августом 2006г. возросло в Костанайской области (в 3,1 раза), Южно-Казахстанской (в 1,9 раза), Алматинской - (в 1,6 раза) и г.Алматы (на 14,8%), в тоже время снизилось в Жамбылской области (на 35%) и г.Астана (на 11,6%).

Сельское хозяйство. По состоянию на 1 сентября 2007г., по сравнению с аналогичной датой прошлого года, в целом во всех категориях хозяйств областей, отмечен рост поголовья крупного рогатого скота, овец и коз, лошадей.

В январе-августе 2007г. по сравнению с аналогичным периодом 2006г. возросли объемы производства мяса во всех областях республики. Наибольший прирост производства мяса достигнут в Восточно-Казахстанской (на 8,2%), Северо-Казахстанской (на 5,2%), Алматинской и Карагандинской и (на 5,0% в каждой) областях. В г.Астана и Алматы объемы производства мяса сохранились на уровне января-августа 2006г.

По сравнению с январем-августом 2006г. увеличилось производство молока во всех областях республики, за исключением гг.Астаны и Алматы. Наибольший прирост объема производства молока отмечен в Южно-Казахстанской (на 6,5%), Карагандинской (на 5,1%), Актюбинской (на 4,7%) и Мангистауской (на 5,2%) областях. Относительно высокие темпы прироста зафиксированы в Жамбылской и Костанайской (соответственно на 3,4% и 3,3%) областях.

Увеличение производства яиц в январе-августе 2007г. по сравнению с аналогичным периодом 2006г. отмечено в 11 регионах Казахстана. Наиболее высокий темп прироста достигнут в Мангистауской (на 25,0%), Восточно-Казахстанской (на 12,8%), Алматинской и Западно-Казахстанской (на 10,9% в каждой), Южно-Казахстанской (на 10,3%) областях и г.Алматы (на 45,5%). Снижение отмечается в Акмолинской (на 15,5%), Карагандинской (на 11,0%) и Кызылординской (на 6,1%) областях. В г.Астане производство яиц сохранилось на уровне января-августа 2006 года.

Инвестиции. В январе-августе 2007г. инвестиции в основной капитал (с учетом дооценки) составили 1783,7 млрд. тенге, что на 10,8% больше, чем в соответствующем периоде 2006 года.

Рост инвестиций отмечен в 13 регионах республики. Наибольший рост зафиксирован в Акмолинской (в 1,9 раза), Западно-Казахстанской (в 1,5 раза) и Костанайской (в 1,3 раза) областях. Высокие темпы прироста отмечены также в Алматинской (на 23,7%) и Кызылординской (на 21,4%) областях. В городах Астана и Алматы объем инвестиций увеличился (соотвественно на 27,3% и 24,8%). В то же время снижение объемов инвестиции отмечается в Северо-Казахстанской - на 14,1%, Мангистауской – на 18,6% и Атырауской – на 4,3% областях.

Ввод в эксплуатацию жилых домов. В январе-августе 2007г. объемы ввода в эксплуатацию жилых домов превысили уровень аналогичного периода предыдущего года во всех регионах республики, за исключением Павлодарской и Южно-Казахстанской областей (снижение соответственно на 2,2% и 3,9%).

Наиболее активное жилищное строительство ведется в гг. Астана (рост в 2,2 раза) и Алматы (в 1,4 раза), в Атырауской (в 3,1 раза), Восточно-Казахстанской и Карагандинской (в 2 раза в каждой) областях. Высокие темпы роста отмечаются также в Акмолинской (в 1,5 раза), Костанайской (на 46,7%) и Мангистауской (на 42,6%), Алматинской (на 31,8%) и Кызылординской (на 24,9%) областях, где объемы возросли по сравнению с соответствующим периодом 2006 года.

Розничный товарооборот. За январь-август 2007г. объем розничного товарооборота составил 1151,0 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в сопоставимых ценах) на 10,6%.

В региональном разрезе рост объема розничного товарооборота в январе-августе 2007г. по сравнению с аналогичным периодом прошлого года (в сопоставимых ценах) наблюдался во всех регионах республики. Наибольший прирост наблюдается в г.Астане (на 36,8%), в Атырауской (на 37,2%), Жамбылской (на 29,1%), Мангистауской (на 26,9%) и Алматинской (на 21,1%) областях. В Северо-Казахстанской области отмечен наименьший прирост объема розничного товарооборота (на 0,3%).

Индекс потребительских цен. Цены на потребительские товары и услуги в январе-августе 2007 года по сравнению с январем-августом 2006г. возросли во всех регионах республики.

Наибольший прирост цен зафиксирован в Южно-Казахстанской (на 9,0%), Восточно-Казахстанской (на 8,7%), Северо-Казахстанской (на 7,8%), Павлодарской (7,7%), Акмолинской, Жамбылской и Костанайской (на 7,6% в каждой), также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 9,8% и 12,2%).

В январе-августе 2007г. по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года наблюдалось повышение цен на продовольственные товары во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен отмечено в Южно-Казахстанской (на 7,8%), Актюбинской (на 7,7%), Карагандинской и Павлодарской (на 7,1% в каждой) областях, также в гг.Астана на 11,6% и Алматы – на 10,8%.

По непродовольственным товарам отмечается рост цен во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен на непродовольственные товары наблюдается в Западно-Казахстанской (на 8,0%), Кызылординской (на 7,3%), Алматинской (на 7,2%), Актюбинской и Атырауской (на 7,0% в каждой) областях, также в гг.Астана и Алматы – соответственно на 7,1% и 11,0%.

Во всех регионах республики, наблюдается повышение цен и тарифов на платные услуги населению. Наибольший прирост отмечен в Восточно-Казахстанской (на 14,9%), Южно-Казахстанской (на 14,2%), Костанайской (на 12,1%), Акмолинской (на 12,0%), Северо-Казахстанской (на 11,5%) и Жамбылской (на 11,1%) областях, а также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 9,8% и 16,0%).

Денежные доходы населения. В июле 2007г. среднедушевые денежные доходы населения в Казахстане (по оценке) составили 24507 тенге. Наиболее высокодоходными регионами республики являлись Атырауская и Мангистауской области, в которых среднереспубликанский уровень превышен соответственно в 2,6 и 2 раза. В гг.Астана, Алматы уровень среднедушевых денежных доходов населения превысил среднереспубликанский уровень (соответственно в 2,0 раза в каждом). Самые низкие денежные доходы на душу населения наблюдались в Алматинской, Южно-Казахстанской и Жамбылской областях (соответственно 58,1; 55,9 и 54,8% от среднереспубликанского уровня).

Рынок труда. По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан, на конец августа 2007г. численность граждан, зарегистрированных в качестве безработных, составила 72,4 тыс. человек. Доля зарегистрированных безработных составила 0,9% к численности экономически активного населения. В региональном разрезе этот показатель превышен в 7 областях. Наиболее высокая доля безработных приходится на Павлодарскую область (1,7%), Атыраускую (1,4%), Восточно-Казахстанскую, Западно-Казахстанскую и Кызылординскую (1,2% в каждой) области. В гг.Астана и Алматы этот показатель составил 0,5% в каждом.

12. КОНЪЮНКТУРНЫЕ ОБСЛЕДОВАНИЯ

1. Обследование деловой активности промышленных предприятий

В августе 2007г. было обследовано 857 крупных и средних промышленных предприятий, в том числе горнодобывающей промышленности – 104 (12% от числа опрошенных), обрабатывающей промышленности – 582 (68%) и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды - 171 (20%).

В августе т.г. индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность опрошенных предприятий, уменьшился по сравнению с предыдущим месяцем на 2 процентных пункта и составил (+12)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (сентябрь–ноябрь т.г.), по оценке большинства руководителей, ожидается снижение деловой активности обследованных промышленных предприятий. Индекс предпринимательской уверенности по сравнению с августом 2007г. уменьшится на 6 процентных пунктов и составит (+6)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности на предприятиях промышленности
(фактор сезонности исключен)

балансы, %

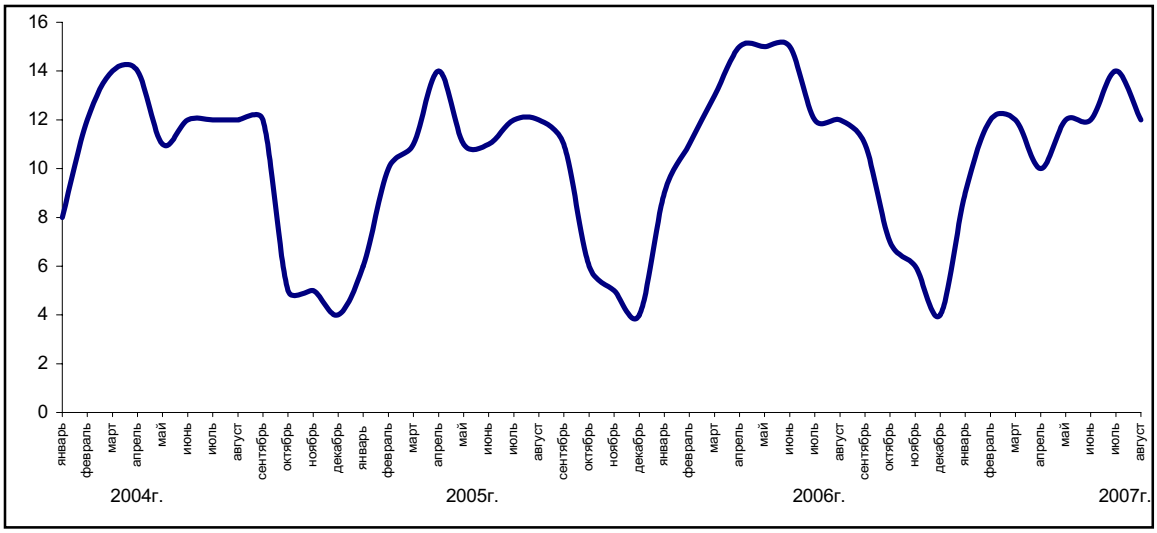

На предприятиях горнодобывающей и обрабатывающей промышленности индекс предпринимательской уверенности уменьшился по сравнению с предыдущим месяцем на 1 процентный пункт и составил соответственно (+14)%.

На обследованных предприятиях по производству и распределению электроэнергии, газа и воды индекс предпринимательской уверенности увеличился по сравнению с июлем т.г. с (+4)% до (+12)%.

2. Обследование деловой активности предприятий торговли

В конце августа 2007г. были получены анкеты от 1435 торговых предприятий, в том числе 579 предприятий розничной торговли (40% от общего числа опрошенных), 836 - оптовой торговли (58%) и 20 - торгового посредничества (2%).

В августе 2007г. доля опрошенных предприятий торговли, экономическое положение которых охарактеризовано их руководителями как “хорошее” и “удовлетворительное”, по сравнению с предыдущим месяцем уменьшилась на 1 процентный пункт и составила 97%.

Индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность предприятий торговли, в августе т.г. увеличился по сравнению с июлем т.г. на 6 процентных пунктов и составил (+17)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (сентябрь–ноябрь 2007г.) по оценкам большинства руководителей, ожидается незначительный рост деловой активности, индекс предпринимательской уверенности увеличится по сравнению с августом т.г. на 5 процентных пунктов и составит (+22)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности предприятий торговли
(фактор сезонности исключен)

балансы, %

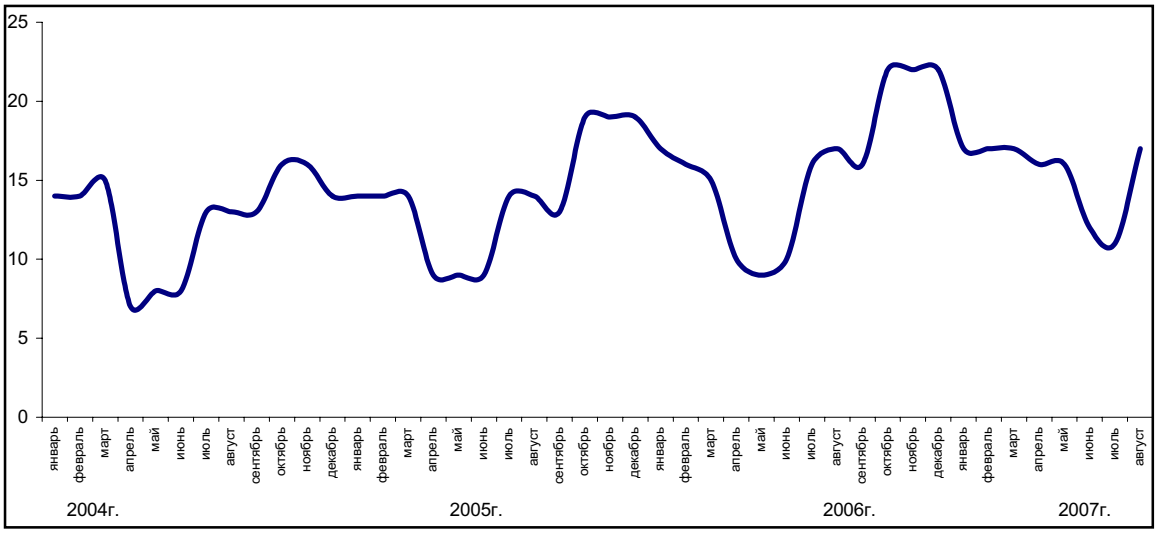

В августе т.г. индекс предпринимательской уверенности на предприятиях оптовой и розничной торговли не изменился по сравнению с предыдущим месяцем и составил соответственно (+16)% и (+15), а в сфере торгового посредничества данный индекс был равен (+20)%, что на 7 процентных пунктов меньше показателя, полученного в июле т.г.

3. Обследование потребителей

В августе 2007г. сотрудниками региональных статистических управлений было проведено очередное обследование 1600 респондентов - потребителей различных групп (городского и сельского населения, сотрудников фирм и банков, государственных учреждений и организаций, домохозяек и пенсионеров и др.). Основная цель обследования - выявление субъективного мнения потребителей об изменениях в экономике страны и в личном домашнем хозяйстве. Кроме того, опрос позволяет проследить тенденцию потребительского спроса домашних хозяйств на товары длительного пользования.

"Индекс ощущений потребителей" в августе т.г. по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 2 процентных пункта и составил **(+24)%.**

"Индекс экономического климата" также снизился на 2 процентных пункта и составил **(+26)%**.

"Индекс желания покупать" по сравнению с предыдущим месяцем не изменился и остался равным **(+23)%** (см. Диаграмму).

В августе т.г. 37% респондентов отметили улучшение экономического положения в стране за последние 12 месяцев, в то же время 13% потребителей сообщили об ухудшении положения.

Почти 38% респондентов ожидают в следующие 12 месяцев дальнейшего улучшения общего экономического положения в стране, а 12% считают, что оно может ухудшиться.

Более трети респондентов (36%) в августе 2007г. сообщили об улучшении состояния финансов в собственном домашнем хозяйстве и, соответственно, увеличении спроса на товары длительного пользования по сравнению с предыдущим месяцем. Вместе с тем, 13% от числа опрошенных отметили ухудшение финансово-экономического состояния своего домашнего хозяйства.

По мнению 21% респондентов, в течение предстоящих 12 месяцев ситуация в отношении уровня безработицы в стране улучшится, в то же время 25% опрошенных придерживаются противоположного мнения.

Вероятность увеличения суммы денежных накоплений в домашнем хозяйстве в течение предстоящих 12 месяцев отметили 42% опрошенных потребителей, а 39% - их уменьшения.

Оценка потребителей

балансы, %

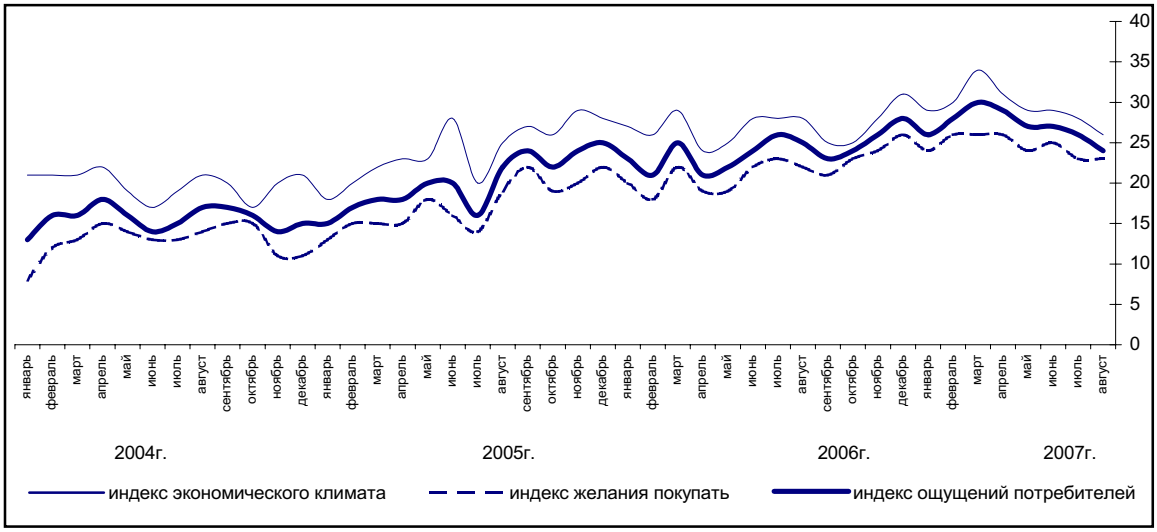

13. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ СТРАН СНГ

(по данным Статкомитета СНГ)

В январе-июле 2007 года, по оценкам, валовой внутренний продукт по сравнению с январем-июлем 2006 года, в среднем по странам Содружества увеличился на 9,5% (в январе-июле 2006 года – на 6,0%).

Основные макроэкономические показатели в среднем по странам Содружества

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

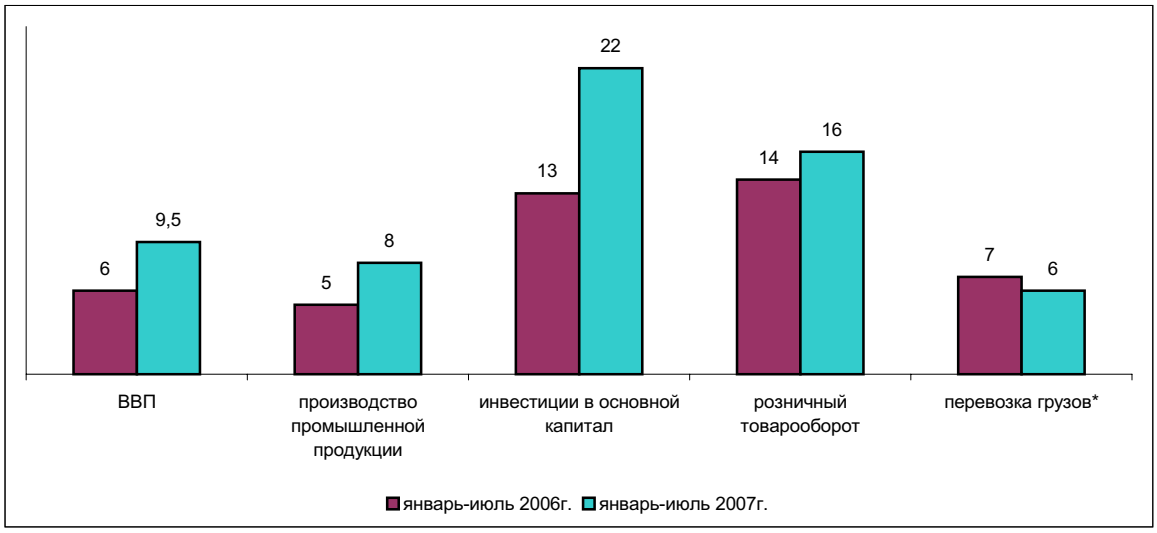

** Без трубопроводов.*

Прирост **промышленного производства** в январе-июле 2007 года по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, в среднем в странах Содружества составил 8% (в январе-июле 2006 года – 5%). Наиболее высокими темпами развивалась промышленность Азербайджана (прирост 34,7%) и Украины (11,2%). В Казахстане объемы промышленного производства увеличились на 5,6%.

Промышленное производство в странах Содружества

(в постоянных ценах; прирост, в % к соответствующему периоду предыдущего года)

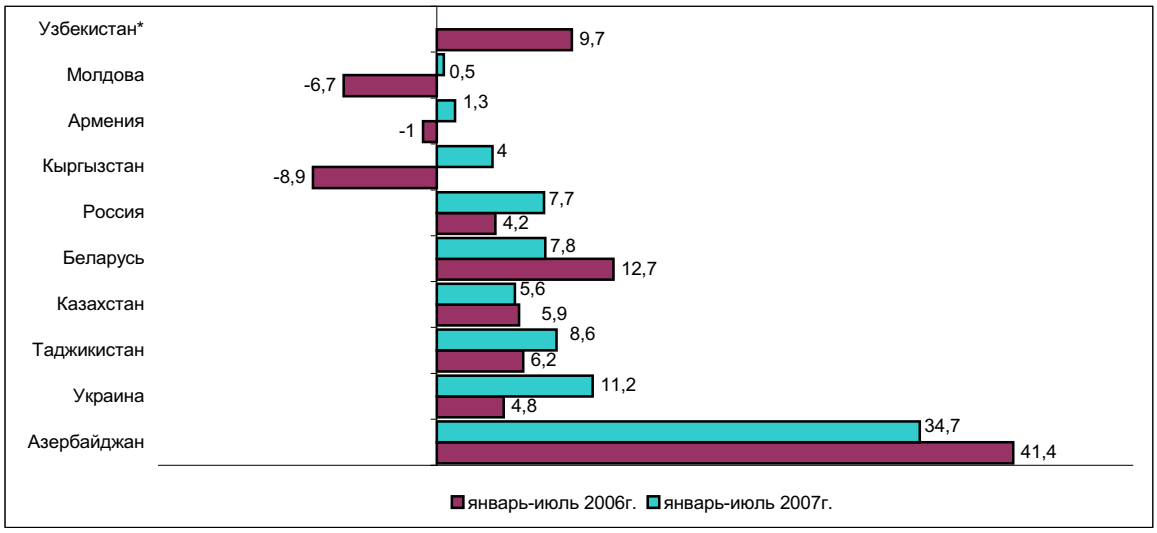

**Январь-июнь 2007г. к январю-июню 2006г.*

Индекс цен производителей промышленной продукции в январе-июле 2007 года по отношению к январю-июлю 2006 года, в среднем по странам Содружества составил 111% (в январе-июле 2006 года – 114%). Наибольший прирост цен наблюдался в промышленности Беларуси, Молдовы, Таджикистана и Украины (16-25%).

Сельское хозяйство. Растениеводство. Во всех странах Содружества идет уборка зерновых и зернобобовых культур. Сельскохозяйственными предприятиями Азербайджана обмолочено 97% площади, подлежащей уборке, Беларуси - 76%, Казахстана (по оперативным данным Минсельхоза РК) - 44%, Кыргызстана - 41%, Молдове - 92%, России - 25%, Таджикистана – 33%, Украины - 74%.

К началу августа с.г. в Азербайджане хозяйства всех категорий намолотили 1,8 миллиона тонн зерновых и зернобобовых культур (без кукурузы; в первоначально-оприходованном весе), что на 5% меньше, чем к началу августа 2006 года. В среднем с одного гектара убранной площади получено 26,4 центнера зерна, или на 3% больше прошлогоднего уровня.

По состоянию на 6 августа 2007 года сельскохозяйственными организациями Беларуси собрано 5,2 миллиона тонн зерна, что в 2,3 раза больше, чем на ту же дату в 2006 году. Урожайность зерновых культур составила 30,7 центнера с одного гектара, в прошлом году – 29 центнера.

На 2 августа текущего года в Казахстане получено 1,2 миллиона тонн зерна (включая кукурузу), или на 10% больше прошлогоднего. Урожайность возросла на 26% и составила 16,1 центнера с одного гектара.

В Кыргызстане к началу августа намолочено 503 тысячи тонн зерна, что на 7% меньше, чем к началу августа прошлого года. С одного гектара убранной площади получено 23,0 центнера (на 11% меньше).

Сельскохозяйственные предприятия Молдовы на 1 августа 2007 года собрали 407 тысяч тонн зерновых и зернобобовых культур, что на 13% меньше прошлогоднего. С одного гектара убранной площади получено 13,5 центнера с гектара, к началу августа 2006 года – 24,2 центнера.

На 1 августа 2007 года сельскохозяйственные предприятия России намолотили 23,5 миллиона тонн зерна, или на 27% больше прошлогоднего. Урожайность составила 29,2 центнера с одного гектара убранной площади против 29,3 центнера на 1 августа 2006 года.

В Таджикистане сельскохозяйственные предприятия и фермерские хозяйства к началу августа т.г. получили 296 тысяч тонн зерновых и зернобобовых культур, что на 11 тысяч тонн, или на 4%, больше чем в прошлом году. Урожайность сохранилась на уровне прошлого года и составила 17,9 центнера с гектара.

Хозяйства всех категорий Украины на 1 августа т.г. собрали 19,9 миллиона тонн зерна, что на 14% больше (на 1 августа 2006 года – 17,5 миллиона). Урожайность уменьшилась на 18% и составила 20,7 центнера с гектара.

Животноводство. В январе-июле 2007 года по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года в среднем по странам Содружества скота и птицы на убой (в живом весе) произведено на 9% больше (в январе-июле 2006 года – на 5% больше), молока - на 0,5% меньше (на 0,2% меньше), яиц – на 0,5% больше (на 4% больше).

Инвестиции и строительство. Объем инвестиций в основной капитал (в постоянных ценах) в январе-июле 2007 года в странах Содружества увеличился по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года в среднем на 22% (в январе-июле 2006 года – на 13%).

В январе-июле 2007 года в странах Содружества общая площадь жилых домов, введенная в эксплуатацию, был на 34% больше, чем в январе-июле 2006 года (на 12% больше).

Транспорт. В январе-июле 2007 года объем перевозок грузов предприятиями транспорта (без трубопроводов) по сравнению с январем-июлем предыдущего года, в среднем по странам Содружества увеличился на 6% (в январе-июле 2006 года – на 7%), грузооборот – на 8% (на 5%).

Пассажирооборот предприятий транспорта (кроме городского электрического и легкового таксомоторного) по сравнению с соответствующим периодом 2006 года в среднем по странам Содружества увеличился на 3% (в январе-июле 2006 года – на 4%), пассажиров перевезено на 2% меньше (в январе-июле 2006 года - на 4%).

Потребительский рынок. В январе-июле 2007 года по сравнению с аналогичным периодом 2006 года реальный объем розничного товарооборота в странах Содружества возрос в среднем на 16% (в январе-июле 2006г. – на 14%).

Цены на потребительском рынке. Ситуация на потребительском рынке в январе-июле 2007 года оставалась стабильной.

Уровень потребительских цен в странах Содружества

(прирост; к декабрю предыдущего года, в %)

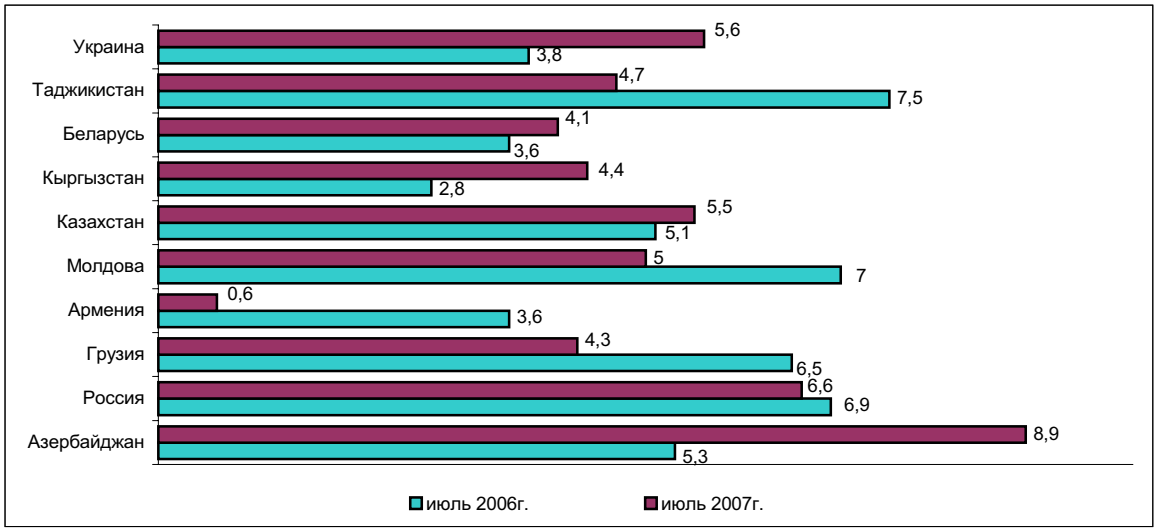

В январе-июле 2007 года по сравнению с аналогичным периодом 2006 года потребительские цены выросли в Таджикистане на 18,3%, Азербайджане - на 15,9%, Беларуси, Грузии, Казахстане, Молдове, России и Украине – на 7,4-11,4%, Кыргызстане – на 5,1% и Армении – на 4,2%. Наибольший рост цен в июле т.г. по сравнению с июнем отмечался: в Украине – на 1,4%, Таджикистане – на 1,2%, в Молдове – на 1,1%.

В июле 2007 года по сравнению с июнем цены на продовольственные товары выросли на Украине – на 2,1%, Молдове – на 1,6%, России - на 1,4%, Таджикистане – на 0,9%, Казахстане – на 0,8%, в Беларуси – на 0,6%.

Практически во всех государствах Содружества в январе-июле 2007 года произошло снижение цен на сахар.

В июле 2007 года по сравнению с июнем цены на непродовольственные товары в большинстве стран росли примерно такими же темпами, как и в аналогичном периоде прошлого года (на 0,1-0,7%); только в Казахстане цены выросли на 1,5% (за счет роста цен на строительные материалы на 12,7%).

Цены на платные услуги растут опережающими темпами по сравнению с их ростом в аналогичном периоде прошлого года в Азербайджане (на 21,8 процентных пункта), Грузии (на 3,7 пункта); в остальных государствах прослеживается замедление темпов роста: Украине – на 11 пунктов, Молдове – на 7,6, Армении, Беларуси, Казахстане и Таджикистане - на 1-2,9, России - на 0,2 пункта.

Финансы. Ситуация на валютных рынках стран Содружества в июле 2006 года оставалась стабильной. В большинстве стран Содружества сохранялась тенденция к укреплению национальных валют к доллару США.

К концу июля по сравнению с концом июня текущего года курс доллара США к белорусскому рублю, таджикскому сомони, туркменскому манату и украинской гривне не изменился; к азербайджанскому манату – снизился на 0,2%, армянскому драму – на 1,1%, грузинскому лари – на 0,1%, киргизскому сому – на 0,4%, молдавскому лею – на 1,3%, российскому рублю – на 0,8%. Небольшой рост курса доллара США за этот период произошел в Казахстане (на 1,1%) и Узбекистане (на 0,2%).

Во всех странах Содружества в июле было приостановлено ослабление единой европейской валюты, отмечавшееся с мая текущего года. К концу июля по сравнению с концом июня текущего года евро вырос: в Азербайджане – на 1,8%, Армении - на 0,3%, Беларуси и Туркменистане – на 1,6%, Грузии и Кыргызстане – на 1,5%, Казахстане – на 2,6%, Молдове – на 0,2%, России – на 0,6%, Таджикистане – на 2,0%, Узбекистане – на 3,1%, Украине – на 1,4%.

Внешняя торговля. В январе-июне 2007 года по сравнению с аналогичным периодом прошлого года прирост общего объема внешнеторгового оборота товарами в среднем по странам Содружества составил 23%, в том числе экспорта товаров – на 13%, импорта товаров – на 42%.

Взаимная торговля стран Содружества в январе-июне 2007 года

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

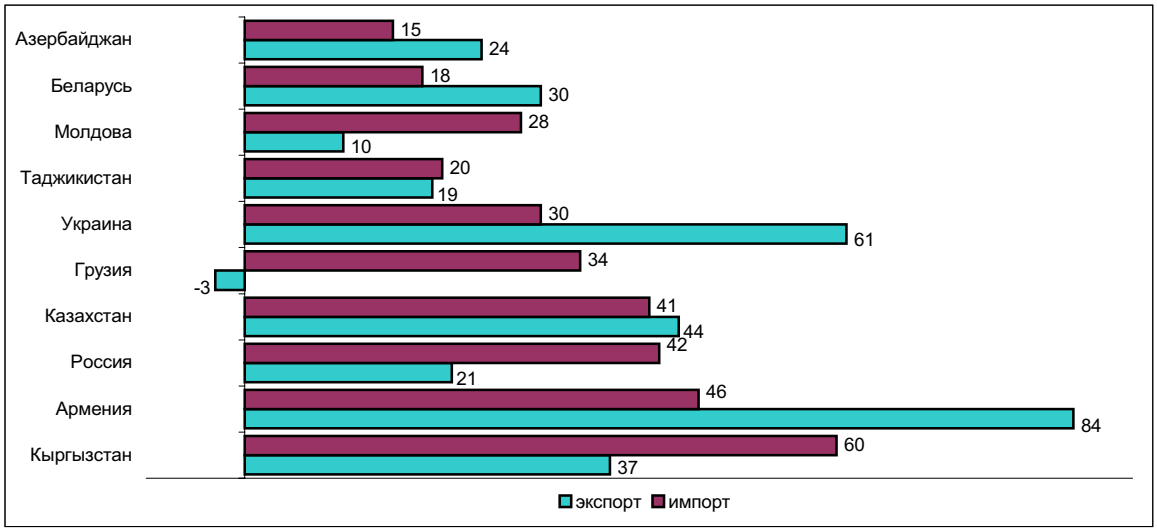

Экспортно-импортные операции стран Содружества с другими странами мира в январе-июне 2007 года

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

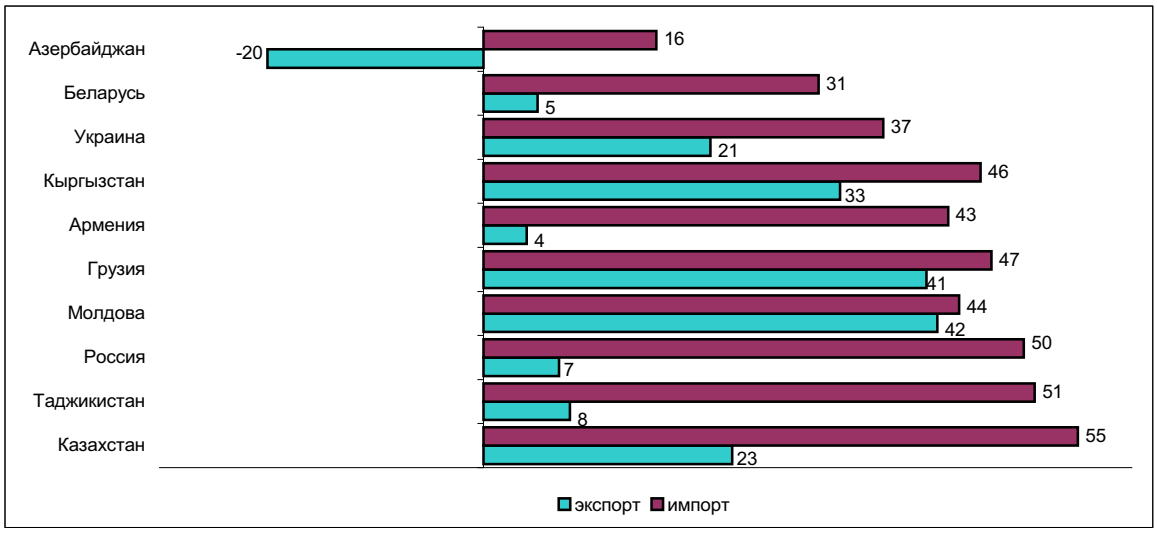

В январе-июне текущего года стоимостной объем взаимной торговли товарами между странами СНГ вырос по сравнению с январем-июнем 2006 года в среднем на 32%, в том числе экспорта – на 30%, импорта – на 33%.

В январе-июне 2007 года по сравнению с январем-июнем 2006 года, прирост стоимостного объема внешнеторгового оборота товаров стран Содружества с другими странами мира составил в среднем 21%, экспорта товаров – 9%, импорта товаров – 47%.

Заработная плата. Начисленная номинальная среднемесячная заработная плата за январь-июль 2007 года составила в Азербайджане 173 маната, Армении – 72,2 тысячи драмов, Беларуси – 670,4 тысячи белорусских рублей, Казахстане – 49,6 тысяч тенге, Кыргызстане - 3760 сомов, Молдове - 1939 лей, России - 12602 рублей, Таджикистане – 163 сомони, Украине - 1253 гривен.

Уровень реальной заработной платы в странах Содружества

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

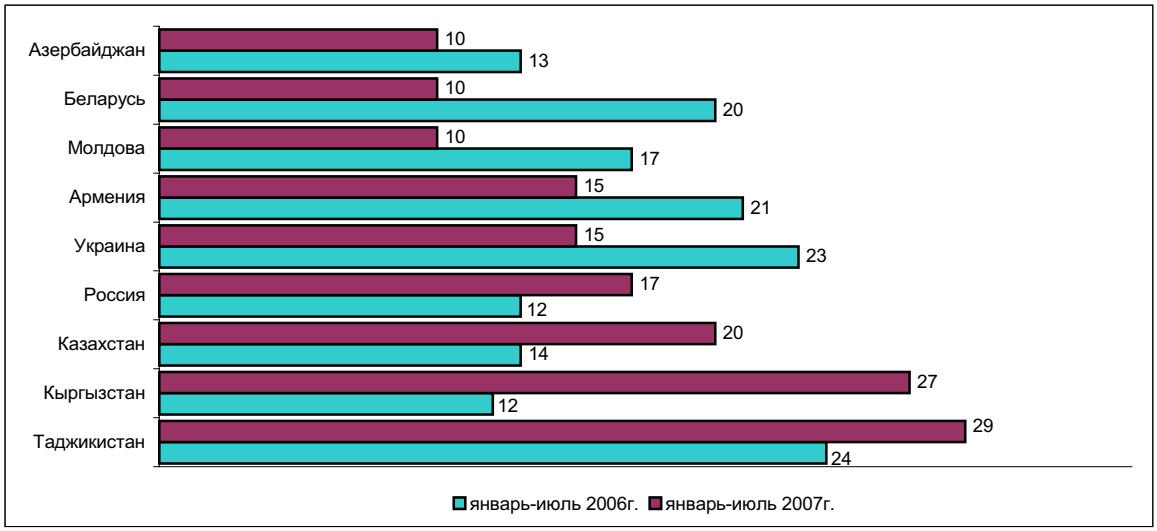

Исходя из официальных курсов валют, установленных национальными (центральными) банками стран Содружества, средняя заработная плата в Азербайджане в июле 2007 года соответствовала 218 долларам США, в июле 2006 года – 160 долларам, Армении – соответственно 225 и 160, Беларуси - 341 и 286, Казахстане - 438 и 342, Кыргызстане - 112 и 77, Молдове - 176 и 132, России - 528 и 404, Таджикистане - 53 и 37, Украине - 281 и 214 долларам США.

Рынок труда. В январе-июле 2007 года в службы занятости стран Содружества обратились более 4,2 миллионов граждан, ищущих работу.

В течение января-июля 2007 года были трудоустроены (включая трудоустроенных из числа обратившихся в службы занятости в поисках работы в предыдущие периоды) в Азербайджане 56,5%, Армении – 22,3%, Беларуси – 63,6%, Казахстане – 82,9%, Кыргызстане – 49,0%, Молдове – 43,3%, России – 90,2%, Таджикистане (в январе-июне) –20,9 % и Украине –72,6% обратившихся незанятых граждан.

Уровень зарегистрированной безработицы в странах Содружества*

(на конец периода; в % к экономически активному населению)

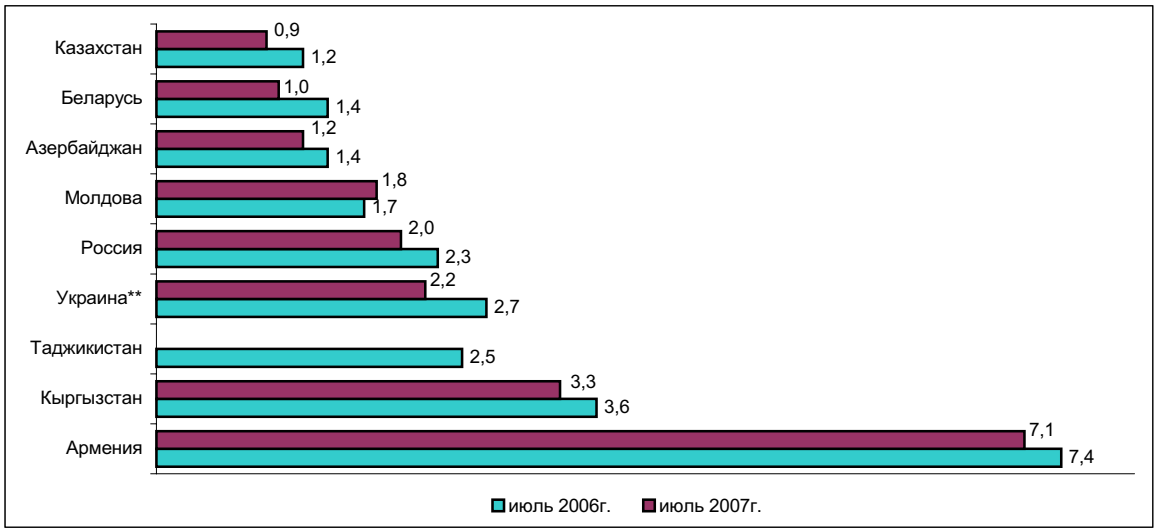

** Численность зарегистрированных безработных в % к численности экономически активного населения (занятых и безработных).*

*** В процентах к трудоспособному населению в трудоспособном возрасте.*

/Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі/
Астана; 2007

Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы

Баяндама бөлімдерінің мазмұнына жауапты адамдар

Баяндама бөлімінің атауы	Жауапты адамның аты-жөні, лауазымы	Телефоны
Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар	Сұлтанова Зүлфия Медетқызы, Үйлестіру департаментінің директоры	8(7172) 74-36-51
Өнірлердің әлеуметтік-экономикалық жағдайы Коньюнктуралық зерттеулер ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	Тайжанов Қажығали Әбдияұлы, Даму және зерттеулер департаментінің директоры	8 (7172) 74-32-21
Жалпы ішкі өнім Қаржы жүйесі Баға	Кривко Нина Ивановна, Макроэкономикалық статистика департаментінің директоры	8 (7172) 74-36-57
Өнеркәсіп Ауыл шаруашылығы Инвестициялар Құрылыс Көлік және байланыс Сыртқы сауда Сауда және өзге де қызметтер Тауар рыноктары Шағын бизнес мониторингі	Епбаева Айгүл Тоқтарханқызы, Микроэкономикалық статистика департаментінің директоры	8 (7172) 74-93-23
Демографиялық ахуал Халықтың ауру-сырқаулығы Қылмыстық Еңбек рыногы Еңбекке ақы төлеу Халықтың ақшалай табыстары	Қасенова Әсия Қаналбайқызы, Әлуеметтік және демографиялық департаментінің директоры	8 (7172) 74-32-19
Техникалық ресімдеу және дизайн	Нәбиев Арман Сәбитұлы, "Қазстатақпарат" ЖШС-ның жарияланымдарды дайындау бөлімінің бастығы	8 (7272)77-53-50

/Агентство Республики Казахстан по статистике/
Астана; 2007

Социально-экономическое развитие Республики Казахстан

Ответственные лица за содержание разделов Доклада

Наименование раздела доклада	Ф.И.О., должность ответственного	Телефон
Краткие итоги социально-экономического развития РК Основные социально-экономические индикаторы	Султанова Зульфия Медетовна, директор Департамента координации	8(7172) 74-36-51
Социально-экономическое положение регионов Коньюнктурные обследования Социально-экономическое положение стран СНГ	Тайжанов Кажигали Абдиярович, директор Департамента развития и исследований	8 (7172) 74-32-21
Валовой внутренний продукт Финансовая система Цены	Кривко Нина Ивановна, директор Департамента макроэкономической статистики	8 (7172) 74-36-57
Промышленность Сельское хозяйство Инвестиции Строительство Транспорт и связь Внешняя торговля Торговля и прочие услуги Товарные рынки Мониторинг малого бизнеса	Елбаева Айгуль Тохтархановна, директор Департамента микроэкономической статистики	8 (7172) 74-93-23
Демографическая ситуация Заболеваемость населения Преступность Рынок труда Оплата труда Денежные доходы населения	Касенова Асия Каналбаевна, директор Департамента социальной и демографической статистики	8 (7172) 74-32-19
Техническое оформление и дизайн	Набиев Арман Сабитович, начальник отдела подготовки публикаций ТОО "Казстатинформ"	8 (7272) 77-53-50